

Jaarstukken 2012

waterschap

**Hollandse
Delta**

Ridderkerk, 27 juni 2013
1.0

waterschap
**Hollandse
Delta**

Inhoudsopgave:

Voorwoord	3
Exploitatierkening in één oogopslag	4
Inleiding	5
Jaarverslag	11
1 Programmaverantwoording	12
1.1 Programma 1 - Veilige waterkeringen	12
1.1.1 Overzicht Programma 1: Veilige waterkeringen	12
1.1.2 Planvorming Waterkeringen	13
1.1.3 Beheersinstrumenten waterkeringen	14
1.1.4 Aanleg en onderhoud waterkeringen	15
1.1.5 Dijkbewaking en calamiteitenbestrijding waterkeringen	17
1.1.6 Totaaloverzicht Veilige waterkeringen	19
1.2 Programma 2 - Watersysteem op orde	20
1.2.1 Overzicht Programma 2: Watersysteem op orde	20
1.2.2 Planvorming watersysteem	21
1.2.3 Beheersinstrumenten watersysteem	22
1.2.4 Aanleg, verbetering en onderhoud watersystemen	23
1.2.5 Baggeren van waterlopen en saneren van waterbodems	26
1.2.6 Beheer hoeveelheid water	27
1.2.7 Calamiteitenbestrijding watersystemen	28
1.2.8 Monitoring watersysteem	29
1.2.9 Aanleg en onderhoud vaarwegen en havens	31
1.2.10 Rioleringsplannen en subsidies lozingen	32
1.2.11 Totaaloverzicht Watersysteem op orde	34
1.3 Programma 3 - Zorg voor het zuiveren van afvalwater	36
1.3.1 Overzicht Programma 3: Zorg voor het zuiveren van afvalwater	36
1.3.2 Planvorming zuiveren	37
1.3.3 Getransporteerd afvalwater	39
1.3.4 Gezuiverd afvalwater	41
1.3.5 Verwerkt slib	43
1.3.6 Totaaloverzicht Zorg voor het zuiveren van afvalwater	45
1.4 Programma 4 - Wegen op orde	46
1.4.1 Overzicht programma 4: Wegen op orde	46
1.4.2 Planvorming wegen	47
1.4.3 Beheersinstrumenten wegen	48
1.4.4 Onderhoud wegen, wegbermen en wegsloten	48
1.4.5 Wegenverkeersregeling en -veiligheid	49
1.4.6 Vergunningverlening en handhaving (vaar)wegen	51
1.4.7 Totaaloverzicht Wegen op orde	52
1.5 Programma 5 - Algemene beleidstaken	53
1.5.1 Overzicht Programma 5: Algemene beleidstaken	53
1.5.2 Bestuur	54
1.5.3 Externe communicatie	56
1.5.4 Planvorming algemeen en plannen derden	57
1.5.5 Vergunningverlening en handhaving waterwet	58
1.5.6 Belastingheffing en invordering	59
1.5.7 Belastingopbrengsten en overige dekkingsmiddelen	60
1.5.8 Totaaloverzicht Algemene beleidstaken	61
1.6 Bedrijfsvoering	63
2 Paragrafen	66
2.1 Ontwikkelingen in het boekjaar	66
2.1.1 Externe ontwikkelingen	66
2.1.2 Interne ontwikkelingen	67
2.2 Incidentele baten en lasten	68
2.3 Onttrekkingen aan algemene reserves, bestemmingsreserves en voorzieningen	70
2.4 Waterschapsbelastingen	70
2.5 Weerstandvermogen	75
2.6 Financiering	79
2.7 Verbonden partijen	82

2.8	EMU- saldo	92
2.9	Bedrijfsvoering	94
Jaarrekening 2012		98
3	Balans 2012	99
3.1	Balans per 31 december voor resultaatbestemming	99
3.2	Grondslagen voor waardering en resultaatbestemming	99
3.3	Toelichting op de balans per 31 december 2012	103
4	Exploitatierkening naar programma's	117
5	Toelichting exploitatierkening naar programma's	119
5.1	Programma Veilige Waterkeringen	119
5.2	Programma Watersysteem op orde	123
5.3	Programma Zorg voor het zuiveren van afvalwater	130
5.4	Programma Wegen op orde	135
5.5	Programma Algemene beleidstaken	139
5.6	Bedrijfsvoering	144
6	Exploitatierkening naar kostendragers	153
7	Exploitatierkening naar kosten- en opbrengstsoorten	154
Overige gegevens		155
8	Voorstel college dijkgraaf en heemraden	156
9	Besluit ter vaststelling	158
10	Controleverklaring	160
Bijlagen		162
	Bijlage 1 Overzicht lopende en afgesloten investeringen, toelichting	163
	Bijlage 2 Status volgens de Programmabegroting 2012 geplande investeringen	184
	Bijlage 3 Staat van vaste schulden	193
	Bijlage 4 Lijst van afkortingen	194

Voorwoord

Geachte lezer,

Voor de burgers en bedrijven op de Zuid-Hollandse eilanden (het werkgebied van waterschap Hollandse Delta) zorgt het waterschap voor sterke dijken en veilige wegen. En ook voor voldoende en schoon water. Zo kunt u veilig wonen, werken en recreëren in dit gebied. U betaalt hiervoor waterschapsbelasting. In de jaarstukken over 2012 kunt u zien waar het waterschap uw belastinggeld in het afgelopen jaar aan heeft besteed.

De vraagstukken op het gebied van water zijn talrijk en complex, met name in Zuid-Holland Zuid waar we zowel met sterk verstedelijkte als agrarische gebieden te maken hebben. Daarom zoeken wij constant naar mogelijkheden om onderwerpen met elkaar te verbinden en samen te werken met bijvoorbeeld gemeenten, provincie en rijk. Daarbij stellen wij de belangen en behoeften van burgers en bedrijven centraal en streven naar de beste verhouding tussen maatschappelijke kosten en baten. Zo werken wij bijvoorbeeld samen met het rijk aan het versterken van dijken, samen met de provincie aan het aanleggen van fietspaden en samen met gemeenten aan een efficiënte afvalwaterketen (inzameling, transport en zuivering van afvalwater).

Tenslotte merk ik nog op dat het kostenbewustzijn een prominente plaats heeft in zowel bestuurlijke als ambtelijke besluitvorming, maar dat de zorg voor droge voeten en schoon water centraal blijft staan om de Zuid-Hollandse eilanden veilig, gezond én leefbaar te houden. Voor nu en in de toekomst.

Dijkgraaf,

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'J' and 'M' followed by several horizontal strokes.

ing. J.M. Geluk

Exploitatierkening in één oogopslag

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 na wijziging	Jaarrekening 2012
Kosten			
Rente en afschrijving	40.524	45.570	46.965
Personeelslasten	39.640	45.791	44.806
Goederen en diensten	67.591	69.024	65.647
Bijdragen aan derden	8.277	7.967	8.354
Toevoeging aan voorzieningen	0	1.854	2.724
Onvoorzien	500	353	0
Totaal kosten	156.532	170.559	168.496
Opbrengsten			
Financiële baten	-3.985	-1.696	-1.113
Personeelsbaten	0	-141	-120
Goederen en diensten aan derden	-2.293	-4.383	-4.951
Bijdragen van derden	-9.916	-10.530	-10.524
Waterschapsbelastingen	-136.893	-136.182	-135.178
Vrijval voorzieningen	0	-489	-976
Geactiveerde lasten	-1.800	-4.653	-4.930
Totaal opbrengsten	-154.887	-158.074	-157.792
Exploitatieresultaat voor bestemming	1.645	12.485	10.704
Toevoeging aan reserves	0	206	3.553
Onttrekking aan reserves	-1.645	-14.769	-17.999
Mutaties reserves	-1.645	-14.563	-14.446
Resultaat na bestemming	0	-2.078	-3.742

Inleiding

Algemeen

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2012 van waterschap Hollandse Delta aan. Met het jaarverslag legt het college van dijkgraaf en heemraden (D&H) verantwoording af aan de Verenigde Vergadering (VV) over de prestaties, activiteiten en werken van het afgelopen jaar met daaraan gekoppeld de verantwoording van de kosten en opbrengsten, alsmede de financiële positie van het waterschap.

Waterschap Hollandse Delta is verantwoordelijk voor de bescherming van de Zuid-Hollandse Eilanden tegen wateroverlast, beheert het oppervlaktewater, zuivert het afvalwater, beheert de (vaar)wegen en levert een actieve bijdrage aan de ruimtelijke invulling van zijn gebied. Het richt zich daarbij, samen met anderen, op veilig en duurzaam wonen, werken en recreëren voor burgers, bedrijven en andere gebruikers. Hollandse Delta is vooruitstrevend, open en transparant in de uitvoering van zijn taken, streeft naar de beste verhouding tussen maatschappelijke kosten en baten, stelt zich ten dienste van zijn omgeving en is een goed en aantrekkelijk werkgever.

Presentatie

De voorliggende jaarrekening is ingericht op basis van de verslaggevingregels voor de waterschappen. De hoofdlijnen van deze voorschriften zijn vastgelegd in hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit en gedetailleerd uitgewerkt in de Regeling Beleidsvoorbereiding en Verantwoording Waterschappen (RBVW). Ze vormen samen de verslaggevingvoorschriften van de waterschappen.

Leeswijzer

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Daarnaast vormen de controleverklaring van de accountant en het besluit tot vaststelling door de VV onderdelen van de jaarverslaggeving.

Jaarverslag

Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording over de realisatie van de in de programmabegroting opgenomen te realiseren activiteiten en de paragrafen. De verantwoording biedt per programma inzicht in de mate waarin de doelstellingen zijn gerealiseerd, de wijze waarop getracht is de beoogde effecten te bereiken, de gerealiseerde nettokosten in relatie tot de daarvoor in de begroting opgenomen bedragen en belangrijke afwijkingen tussen de realisatie in de jaarverslaggeving en de plannen in de begroting, waarbij een analyse plaatsvindt. De verantwoording per programma omvat het totaal van baten en lasten van het waterschap.

Het jaarverslag bevat ingevolge het Waterschapsbesluit de paragrafen die ook in de begroting zijn opgenomen, inclusief de paragraaf betreffende de ontwikkelingen in het vorige begrotingsjaar. Daarnaast bestaat voor waterschappen de verplichting om de paragraaf betreffende topinkomens (Wopt) op te nemen.

Jaarrekening

De jaarrekening bestaat uit:

- de exploitatierekening naar programma's plus de toelichting per programma;
- de balans en de toelichting op de balans;
- de exploitatierekening naar kostendragers;
- de exploitatierekening naar kosten- en opbrengstsoorten,
- overzicht met de lopende en afgesloten investeringswerken met toelichting.

Besluit tot vaststelling

Ter vaststelling van de jaarrekening 2012 door de VV is het besluit tot vaststelling opgenomen. Hierin stelt de VV het jaarverslag 2012 vast en stelt het te bestemmen resultaat over 2012, de resultaatbestemming 2012, de kredietmutaties en de afoming kredietruimte vast.

Controleverklaring

In de controleverklaring geeft de accountant zijn oordeel over het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties. Van het jaarverslag stelt de accountant vast dat het verenigbaar is met de jaarrekening waarmee het jaarverslag dus niet inhoudelijk wordt gecontroleerd.

Ontwikkelingen in het begrotingsjaar

In het begrotingsjaar zijn de verschillende afspraken uit het Bestuursakkoord Water verder uitgewerkt in wetgeving. Zo is een voorstel voor wijziging van de Waterwet bij de Tweede Kamer ingediend om de waterschappen meer (financiële) verantwoordelijkheid te geven voor de versterking van de primaire waterkeringen.

Gedurende 2012 is ook de wijziging van de waterschapswet vastgesteld, waarmee enerzijds de zittingsduur van de Algemene Besturen is verlengd tot 2015, zodat er voldoende tijd voor de voorbereiding van de waterschapsverkiezingen wordt gecreëerd. Anderzijds is met deze wetswijziging de verruiming van de differentiatie van de wegenheffing vastgelegd, waarmee de 'weeffout', die in 2008 is geïntroduceerd, kan worden hersteld.

Daarnaast zijn in september verkiezingen voor een nieuwe Tweede Kamer gehouden. Na een snelle formatie is het kabinet Rutte II geïnstalleerd, bestaande uit de VVD en de PvdA. In het regeerakkoord zijn de verschillende afspraken uit het Bestuursakkoord Water overgenomen. Een uitzondering vormen de waterschapsverkiezingen.

In 2012 zijn in het kader van het Deltaprogramma verschillende strategieën verkend en is een begin gemaakt met de voorbereiding van de kansrijke strategieën. Eind 2012 is een Bestuurlijke Consultatie gestart, om alle betrokken besturen de gelegenheid te geven een reflectie op de huidige stand van zaken ten aanzien van de verschillende Deltadeelprogramma's en de komende Deltabeslissingen te geven.

De organisatie ontwikkeling is verder ter hand genomen. De vacante managementposities voor de afdelingen Plannen & Regie (PR), Projecten en Uitvoering (PU) en Beheer en Onderhoud (BE) zijn ingevuld. Daarbij zijn voor de werkprocessen op deze afdelingen, met extra aandacht voor de overdrachtsmomenten tussen afdelingen, nog de nodige verbeterlagen doorgevoerd. Een goed hulpmiddel hierbij is de ontwikkeling en implementatie van een nieuwe programmastructuur die ook zijn weerslag vindt in de programmabegroting 2013 en de ondersteunende systemen.

Ook heeft verdergaande samenwerking met waterschap Rivierenland plaatsgevonden, onder meer door kennismaking tussen verschillende ondersteunende afdelingen.

Bij de beschrijving van de verschillende programma's worden dieper ingegaan op de hiervoor genoemde ontwikkelingen.

Financiële beschouwing exploitatieresultaat 2012

Het exploitatieresultaat over 2012 voor bestemming bedraagt € 3.742.305 voordelig. Bij de Burap 2 is al een verwacht resultaat geprognosticeerd van € 2.078.441. In deze resultaatverwachting was rekening gehouden met de gevolgen van de invoering van de nota Activeren, Waarderen en Afschrijven (AWA), zoals vastgesteld in de VV van 27 september 2012. Na vaststelling van de nota AWA zijn ter dekking van de extra afschrijvingen van geactiveerde activa middelen aan de reserves onttrokken.

Het exploitatieresultaat 2012 wordt beïnvloed door mutaties in de reserves en door mutaties in de exploitatie van incidentele en structurele aard.

Om de invloed van de reserves op het resultaat inzichtelijk te maken is onderstaand overzicht opgenomen.

(bedragen * € 1.000)

omschrijving	rekening 2012
exploitatieresultaat voor bestemming (nadelig)	10.704
<u>Toevoeging aan reserves(+/+)</u>	
- Algemene reserve Watersysteem op orde	1.088
- Algemene reserve Wegen op orde	206
- Algemene reserve Algemene beleidstaken	3
- Bestemmingsreserve gegarandeerde geldlening	155
	1.452
<u>Onttrekking aan reserves (-/-)</u>	
- Reserve gemaal de Bosschen	1.088
- Reserve Waterkwaliteitsspoor en ISA	98
- Bestemmingsreserve BBVW Zuiveringsbeheer	525
- Bestemmingsreserve BBVW Wegenbeheer	469
- Bestemmingsreserve Budgetoverheveling 2011 naar 2012	758
- Bestemmingsreserve reorganisatie WSHD	317
- Egalisatie Subsidie SVI-DRSH	562
- Egalisatie Cross Border Lease	592
	4.409
<u>Vermindering ter dekking van afschrijving (-/-)</u>	
- Gevolgen nota AWA	8.542
- Uit bedrijfsname van MBR-pilotinstallatie Heenvliet	2.947
	11.489
Exploitatieresultaat (voordelig)	3.742

Bij de Burap 2 werd reeds een positief resultaat geprognosticeerd van € 2.078.441. De jaarrekening biedt een uiteindelijk positief resultaat van € 3.742.305, een toename van € 1.663.864 ten opzichte van de laatste Burap. Het eindresultaat vormt het saldo van de verschillende afwijkingen met de Programmabegroting 2012, zoals deze in november 2011 door de Verenigde Vergadering is vastgesteld. In onderstaande tabel zijn de afwijkingen ten opzichte van Burap 2 opgenomen. Hierbij is aangegeven of sprake is van een structureel dan wel incidenteel effect.

De inhoudelijke toelichtingen per beleidsproduct op de afwijking tussen de werkelijke cijfers en die van de gewijzigde begroting n.a.v. Burap 2 worden in hoofdstuk 5 ("Toelichting exploitatie naar programma's ") nader toegelicht.

Programma/beleidsproduct	Toelichting op de afwijking van het resultaat (bedragen x € 1.000)	voordeel	nadeel	I/S
Exploitatieresultaat voor bestemming Burap 2		2.078		
<u>Veilige waterkeringen</u>				
Aanleg en onderhoud	lagere bijdrage muskusrattenbestrijding	437		I
	inkoopvoordelen en gunstige aanbesteding			I
	onderhoudswerken	75		
Algemeen	hogere doorbelaste kosten		350	I
<u>Watersysteem op orde</u>				
Aanleg en onderhoud	heroverweging door gemeenten en onderzoek nut en noodzaak WSHD leidt tot niet uitvoeren waterplanmaatregelen	246		I
	vrijval bestedingsoverheveling Relining Oostvoornse meer	305		S
	aanbestedingsvoordeel onderhoudsbestekken	200		I
	in 2012 geen kwaliteitsmaatregelen uitgevoerd	90		I
	voordeel bij de afronding project ISA Hoeksche Waard	62		I
	hogere bijdragen van gemeenten in maaibestekken	82		I
	lager bijdragen van derden		129	I
Baggeren	hogere kosten baggerbestekken		158	I
	hogere vergoedingen aan derden Hoeksche Waard		543	I
Monitoring watersysteem	bijdrage in AQUON		179	I
	doorbelasting van de diensten AQUON aan derden	67		I
Riolering en sub lozing	minder uitgaven subsidie agroranden	260		I
	lagere kosten onderzoek teeltbegeleiding en minder budget voor projecten doelmatig in de waterketen door vertraging bij gemeenten	97		I
	minder uitgaven voor subsidie gemeentelijk afkoppelplannen door herprioritering bij gemeenten	95		I
	overig diverse kleine posten	47		I
Algemeen	hogere toegerekende lasten		1.109	I
	hogere kapitaallasten		200	S
<u>Zorg voor zuiveren van Afvalwater</u>				
Planvorming	minder dan begroot uitgegeven aan studies	170		I
	hogere bijdrage aan derden in het kader van Anammox project		251	I
	als gevolg hoger lasten in project Anammox ook hogere bijdrage	189		I
Getransporteerde afvalw	hogere elektriciteitskosten doorberekend door energiebedrijf		303	I
	minder leiding- en betoninspecties uitgevoerd dan begroot	88		I
	hogere kosten onderhoud gemalen		108	I
	onderlinge verschuiving binnen het programma		81	I
Gezuiverd afvalwater	verschuiving werkzaamheden PLC RWZI Hellevoetsluis naar 2013	225		I
	minder kosten dosering chemicaliën en onderhoudswerken	127		I
	onderhoud terreinen	70		I
	kosten vuilafvoer	143		I
	minder betoninspecties uitgevoerd dan begroot	50		I
	vrijval afsluiten projecten	50		I
	de inkoop van specialistische adviezen	58		I

Programma/beleidsproduct	Toelichting op de afwijking van het resultaat (bedragen x € 1.000)	voordeel	nadeel	I/S
Verwerkt slib	onderlinge verschuiving binnen het programma		391	I
	hogere bijdrage van derden	75		I
	lagere slibverwerking door lagere slibafzet	300		I
	ontwatering van slib	100		I
	kosten aan polymeren		120	I
Algemeen	onderlinge verschuiving binnen het programma	516		I
	extra opbrengst verkocht slib	96		I
	lagere toegerekende lasten en interne verrekening	1.728		I
	hogere kapitaallasten		321	S
	overige diverse kleine posten	11		
<u>Wegen op orde</u>				
Onderhoud wegen, wegbermen en wegsloten	lagere stimuleringsbijdragen/WHW van derden		298	I
Verkeerregeling en -veiligheid	hogere kosten gladheidbestrijding		138	I
	hogere doorbelaste kosten gemeenten openbare verlichting		181	I
	hogere doorbelastingen aan gemeenten openbare verlichting	131		I
	overige diverse kleine posten		66	I
	lagere toegerekende lasten en interne verrekening	239		I
<u>Algemene beleidstaken</u>				
Bestuur	toevoeging voorziening pensioen- en wachtgeldverplichting		176	I
	minder lasten college en lagere kosten kadaster naar 2013	184		I
	hogere inkomsten huur en pacht	79		I
Externe communicatie	lagere kosten materialen en bijdragen aan derden	97		I
	Planvorming algemeen	63		I
Vergunningverlening en Handhaving	lager toegerekende subsidies buitenlandbeleid		98	I
	meer opbrengsten/leges uit dwangsommen /verbreding A15	125		I
Belastingopbrengst en overige dekkingsmiddelen	lagere rente, afschrijving en naverrekening rente		1.395	I
	geen bestedingen op onvoorzien	353		I
	lagere belastingopbrengst		1.070	I
	vrijval voorziening Hoelsche Waard	510		I
	lagere doorbelaste rente tijdens bouw		664	I
	saldo reserves		78	I
	overige diverse kleine posten	131		I
Belastingheffing en invordering	lagere kosten SVHW	263		I
	Algemeen	549		I
<u>Bedrijfsvoering</u>				
	hogere toegerekende lasten		74	I
	lagere personeelslasten	2.375		I
	hogere inhuur van derden		1.305	I
	dotatie arbeidsgerelateerde voorziening			I
	jubileumuitkeringen		694	I
	hogere kapitaallasten		87	S
	later opstarten MD traject	200		I
	lagere aanwending van het innovatiebudget	400		I
	minder afname Arbo diensten	63		I
	hogere kosten energiebelasting		107	I
	lagere leasekosten voertuigen /drukwerk	109		I
	upgrade telefooncentrale en BABS project naar 2013	279		I

Programma/beleidsproduct	Toelichting op de afwijking van het resultaat (bedragen x € 1.000)	voordeel	nadeel	I/S
	overige diverse kleine posten	129		I
	Totaal saldo voordeel resp. nadeel	12.338	10.674	
	Totaal voordeling saldo van de afwijkingen	1.664		
	Exploitatieresultaat te bestemmen (voordelig)	3.742		

Incidentele baten en lasten

Bij incidentele baten en lasten wordt als richtlijn gehanteerd dat deze baten en lasten zich gedurende maximaal 3 jaar voordoen conform artikel 4.14 Waterschapsbesluit. Incidentele baten en lasten leiden tot minder inzicht in het reguliere, meerjarige beeld van de nettokosten.

Om dit te voorkomen en om de financiële positie van het waterschap te kunnen beoordelen, wordt een nadere beschouwing gegeven van de incidentele baten en lasten voor het begrotingsjaar 2012. Eliminatie van de incidentele baten en lasten op het resultaat na bestemming, levert een gezuiverd netto resultaat op. Dit biedt meer inzicht op het meerjarig structureel financieel perspectief.

In de verplichte paragraaf "incidentele baten en lasten" op pagina 67 staat de tabel met de incidentele baten en lasten 2012. Het uiteindelijke resultaat uit het overzicht incidentele baten en lasten geeft het volgende overzicht.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	€	Voordelig (V)/ nadelig (N)
Jaarrekeningresultaat 2012	3.742	V
<i>Uit overzicht incidentele baten en lasten</i>		
Saldo incidentele lasten	17.336	V
Saldo incidentele baten	17.527	N
Gecorrigeerd resultaat 2012	3.551	V

Het jaarrekeningresultaat gecorrigeerd voor incidentele baten en lasten komt op € 3.551.000 voordelig uit.

Jaarverslag

1 Programmaverantwoording

1.1 Programma 1 - Veilige waterkeringen

1.1.1 Overzicht Programma 1: Veilige waterkeringen

Het programma 'Veilige waterkeringen' is gericht op het op orde brengen en houden van de waterkeringen. Vanwege klimaatverandering, zeespiegelstijging en nieuwe kennis en inzichten worden de waterkeringen elke zes jaar getoetst aan de normen. Als een dijkvak niet voldoet aan de norm, moet een versterkingsmaatregel worden uitgevoerd. Door het uitvoeren van goed beheer en onderhoud blijven de waterkeringen op orde. Daarbij is het belangrijk dat we de beschikbare beheersinstrumenten op een juiste wijze inzetten. De gegevens van de waterkeringen worden op een eenduidige wijze vastgelegd en bijgehouden.

Voor het programma Waterkeringen zijn de volgende zaken van belang:

- In het Bestuursakkoord Water zijn in 2011 afspraken gemaakt over de gezamenlijke verantwoordelijkheid van Rijk en waterschappen voor het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). Het lopende HWBP is door de Tweede Kamer tot een 'Groot Project' verklaard. Dat betekent dat er politieke aandacht is voor de uitvoering van de versterkingsprojecten. Voor het nieuwe HWBP gaan de waterschappen voor 50% mede financieren, maar krijgen daarvoor ook zeggenschap. Dit is in een wetsvoorstel verder uitgewerkt.
- In het kader van het Deltaprogramma wordt gewerkt aan een principebeslissing over de nieuwe normen voor de primaire waterkeringen. Gezien het belang hiervan voor de 7 dijkringen van Hollandse Delta zijn er bestuurlijk en ambtelijk nauwe contacten over de voorbereiding van de 'deltabeslissing' in 2014. Daarnaast is aandacht besteed aan het regionale Deltadeelprogramma Rijnmond-Drechtsteden, waarin de ruimtelijke ontwikkeling gekoppeld worden aan de veiligheidsopgave tegen overstromingen.
- Naast de aandacht voor de primaire keringen is de provincie Zuid-Holland in samenspraak met de waterschappen bezig met het aanwijzen en normeren van de regionale waterkeringen (voorliggende waterkeringen, compartimenteringsdijken en boezemkaden). Nadat de normen zijn vastgesteld zullen ze ook getoetst en zonodig versterkt moeten worden.

Tot het programma Veilige Waterkeringen worden de volgende beleidsproducten gerekend:

- Planvorming waterkeringen;
- Beheersinstrumenten waterkeringen;
- Aanleg en onderhoud waterkeringen;
- Dijkbewaking en calamiteitenbestrijding waterkeringen.

Bij de beleidsproducten is de beleidsverantwoordelijke informatie onderverdeeld in de onderdelen basisgegevens, wat wilden we bereiken? en wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012?

1.1.2 Planvorming Waterkeringen

Naam : Planvorming Waterkeringen	
Basisgegevens	
Definitie	Formuleren en vastleggen van het strategisch beleidskader voor de reglementaire beheerstaak 'waterkeringszorg' van het waterschap.
Beheerproducten	<u>Beheerplan Waterkeringen</u> Voorbereiden, formuleren, vaststellen, evaluatie en herziening van het plan (met een horizon van meestal 6 jaar) dat op grond van de provinciale verordening waterkeringen wordt opgesteld en waarin een beeld wordt geschetst van de kaders en doelstellingen van het waterschap m.b.t. het waterkeringbeheer.
Basisgegeven(s)	344 km primaire waterkeringen in beheer 435 km regionale waterkeringen in beheer
Kengetal(len)	- kosten per km waterkering in beheer - aantal directe uren besteed aan het beheersplan waterkeringen per km waterkering in beheer.
Wat wilden we bereiken	
Algemene doelstelling(en)	Zorg dragen voor de veiligheid van het gebied, door adequaat in te kunnen spelen op externe ontwikkelingen en nieuwe wet- en regelgeving. Door het opstellen en vastleggen van een transparant en adequaat beleidskader, waarin de te realiseren doelen en de daarvoor in te zetten middelen zijn vastgelegd, wordt duidelijkheid gegeven naar de omgeving op welke wijze het beheer van de primaire en regionale waterkeringen vorm wordt gegeven.
Specifieke doelstelling(en)	Momenteel zijn er veel landelijke en regionale ontwikkelingen. De wijze waarop WSHD omgaat met de nieuwe normen voor de primaire waterkeringen, het Deltadeelprogramma Rijnmond-Drechtsteden, de afronding van de toetsing van de primaire waterkeringen, het normeren en toetsen van de regionale keringen, het opzetten van een stabiel nieuw HWBP, de invulling van meerlaagsveiligheid, de Europese Richtlijn Overstromings Risico's, buitendijkse ontwikkelingen en ruimtelijke plannen vormen slechts enkele ontwikkelingen, die in een nieuw Beheerplan Waterkeringen in een helder beleidskader moeten worden vastgelegd.
Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012	
Te realiseren	<ul style="list-style-type: none">▪ Aan de hand van de landelijke en regionale ontwikkelingen wordt het bestaande Beheerplan 'Tussen Dijk en Duin' uit 2006 geëvalueerd en geactualiseerd. Voorzien wordt om in 2012 een nieuw Beheerplan Waterkeringen vast te stellen, zodat er een adequaat, actueel beleidskader is voor de uitvoering van de waterkeringszorg in de komende jaren.▪ Om de waterkeringszorg ook in de toekomst adequaat uit te kunnen voeren wordt actief geparticipeerd in het Deltaprogramma (Veiligheid, Buitendijkse ontwikkelingen, Rijnmond-Drechtsteden) en het nieuwe HWBP. Het bestuur wordt tenminste tweemaal per jaar geïnformeerd over de voortgang van deze programma's.
Gerealiseerd	<ul style="list-style-type: none">▪ De doelstelling om in 2012 een vastgesteld Beheerplan Waterkeringen te presenteren is niet behaald. Wel is in 2012 een conceptbeheerplan opgesteld.▪ Over de ontwikkelingen van de Deltadeelprogramma's waarin o.a. het deelprogramma Veiligheid, buitendijkse ontwikkelingen en Rijnmond-Drechtsteden zijn opgenomen, is een aparte voortgangsrapportage opgesteld. Over de voortgang van het HWBP is in bijlage 1 een rapportage opgenomen.

1.1.3 Beheersinstrumenten waterkeringen

Naam : Beheersinstrumenten waterkeringen	
Basisgegevens	
Definitie	Het opzetten, actueel houden en periodiek controleren van de beheersinstrumenten (legger, beheersregister, toetsing), teneinde de staat van de waterkeringen zichtbaar te maken.
Beheerproducten	<p><u>Legger waterkeringen</u> Vorbereiding, op- en vaststelling alsmede het actueel houden van een beschrijving met bijbehorende kaarten, waarin en waarop is aangegeven wat de ligging van de waterkeringen is en waarin tevens is aangegeven wat de afmetingen, richting, vorm en constructie van de waterkeringen moeten zijn ten einde de gewenste bescherming van het gebied te kunnen bieden. Voorts zijn hierin de waterkerende kunstwerken vastgelegd en beschreven alsmede de onderhoudsverplichtingen en juridische (keur)begrenzingen met betrekking tot de waterkeringen.</p> <p><u>Beheersregister waterkeringen</u> Vorbereiding, op- en vaststelling alsmede het actueel houden van een beschrijving met bijbehorende kaarten, waarin/waarop de voor het behoud van het waterkerend vermogen van de waterkeringen kenmerkende gegevens van de constructie en de feitelijke toestand van de waterkeringen en de daarin gelegen waterkerende kunstwerken nader zijn omschreven.</p> <p><u>Veiligheidstoetsing</u> Het zesjaarlijks (primaire keringen) of twaalfjaarlijks (regionale keringen) toetsen van de technische en kwalitatieve aspecten van de waterkeringen (inclusief waterkerende kunstwerken) zoals voorgeschreven in de Wet op de Waterkering alsmede het uitbrengen van een verslag hierover.</p>
Basisgegevens(s)	779 km waterkering in beheer 530 km waarvoor verplicht getoetst moet worden
Kengetal(len)	- kosten per km waterkering in beheer - kosten per km waterkering waarvoor toetsing is vereist

Wat wilden we bereiken

Algemene doelstelling(en)	Het waterschap moet kunnen beschikken over een beheersinstrument waarin de feitelijke toestand van de kenmerkende objecten voor de waterkeringen wordt weergegeven, zodanig dat de processen met betrekking tot beleid, aanleg, beheer, onderhoud en vergunningverlening optimaal ondersteund worden. Tevens dient de verhouding tussen de aanwezige kwaliteiten en de voorgeschreven kwaliteiten van de waterkeringen inzichtelijk gemaakt te worden.
Specifieke doelstelling(en)	<ul style="list-style-type: none">▪ WSHD beschikt over een actuele legger waterkeringen.▪ WSHD heeft in 2015 een compleet en actueel beheersregister voor de waterkeringen.▪ WSHD voert de veiligheidstoetsingen van de primaire waterkering conform de wettelijke voorschriften uit.▪ Eind 2012 zijn alle regionale waterkeringen (boezemkaden) getoetst aan de door de provincie op te stellen normen.

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012

Te realiseren	<ul style="list-style-type: none">▪ Vaststellen legger regionale waterkeringen incl. technisch beheersregister.▪ Actualiseren informatiebehoefte waterkeringen. (Voortgangs)rapportage eind 2012.
---------------	--

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012

- Voortzetting nader onderzoek naar de 56,5 km primaire waterkeringen (óf verlengde toetsronde óf als onderdeel van de vierde toetsronde), waarvoor in 2010 geen sluitend oordeel kon worden gegeven. Voortgangsrapportage eind 2012.
 - Afronden toetsing van de genormeerde regionale keringen (de boezemkaden) volgens nieuwe afspraak met Provincie Zuid-Holland, in aanvulling op de in 2009 gerapporteerde globale toetsing.
- Gerealiseerd
- De legger regionale waterkeringen is in december 2012 vastgesteld.
 - De informatiebehoefte waterkeringen wordt in een landelijke pilot meegenomen (loopt door in 2013).
 - De Verlengde 3e toetsronde loopt (voor alle delen die in 2010 op 'nader onderzoek' stonden). Per eind 2012 zijn alle aanbiedingen voor de deelopdrachten binnen. Hieruit is gebleken dat het beschikbare budget niet toereikend is. In de VV van 24 januari 2013 is aanvullend krediet beschikbaar gesteld.
 - De toetsing van de genormeerde regionale keringen (de boezemkaden) bevindt zich in de afrondende fase. De deadline van 31 december 2012 is echter niet gehaald. Bij de Provincie Zuid-Holland is uitstel aangevraagd voor het aanleveren van de toetsresultaten vóór 1 maart 2013. Via e-mail is een ambtelijke reactie ontvangen dat het verzoek een goede grondslag zal zijn voor het verlenen van het uitstel.

1.1.4 Aanleg en onderhoud waterkeringen

Naam : **Aanleg en onderhoud waterkeringen**

Basisgegevens

Definitie	Het aanleggen en het in stand houden van het waterkerend vermogen van de waterkeringen die in beheer zijn bij het waterschap.
Beheerproducten	<p><u>Aanleg en verwerving primaire waterkeringen</u> Het tot stand brengen, vernieuwen, aanpassen en van derden overnemen van primaire waterkeringen, inclusief kunstwerken, alsmede het verwerven van de ondergrond van primaire waterkeringen in waterschapseigendom en -beheer.</p> <p><u>Onderhoud primaire waterkeringen</u> Uitvoering van onderhoudswerkzaamheden aan de primaire waterkeringen en daarin gelegen waterkerende kunstwerken, die in beheer zijn bij het waterschap alsmede het houden van toezicht indien deze werkzaamheden zijn uitbesteed. Ook inspecties die zich richten op het vaststellen van de staat van onderhoud van de waterkeringen behoren tot het product.</p> <p><u>Aanleg en verwerving regionale waterkeringen</u> Het tot stand brengen, vernieuwen en van derden overnemen van regionale waterkeringen, inclusief waterkerende kunstwerken, alsmede het verwerven van de ondergrond van regionale waterkeringen in waterschapseigendom en -beheer.</p> <p><u>Onderhoud regionale waterkeringen</u> Uitvoering van onderhoudswerkzaamheden aan de regionale waterkeringen en daarin gelegen waterkerende kunstwerken, die in beheer zijn bij het waterschap alsmede het houden van toezicht indien deze werkzaamheden zijn uitbesteed. Ook inspecties die zich richten op het vaststellen van de staat van onderhoud van de waterkeringen behoren tot het product.</p> <p><u>Aanleg en verwerving overige waterkeringen</u> Het tot stand brengen, vernieuwen, aanpassen en van derden overnemen van overige waterkeringen, inclusief waterkerende kunstwerken, alsmede het verwerven van de ondergrond van overige waterkeringen in waterschapseigendom en -beheer.</p>

Naam : Aanleg en onderhoud waterkeringen	
	<p><u>Onderhoud overige waterkeringen</u> Uitvoering van onderhoudswerkzaamheden aan de overige waterkeringen en daarin gelegen waterkerende kunstwerken die in beheer zijn bij het waterschap alsmede het houden van toezicht indien deze werkzaamheden zijn uitbesteed. Ook inspecties die zich richten op het vaststellen van de staat van onderhoud van de waterkeringen behoren tot het product.</p> <p><u>Voorzieningen verwante belangen</u> Afzonderlijke, specifieke voorzieningen die op of nabij waterkeringen worden getroffen en die alleen recreatieve, verkeers-, agrarische-, landschappelijke-, natuur- en/of cultuurhistorische doelen dienen.</p> <p><u>Muskusrattenbestrijding</u> Uitvoering van, dan wel bijdrage aan het samenwerkingsverband voor, de bestrijding van muskusratten en andere schadelijke knaagdieren.</p>
Basisgegevens(s)	Aantal km waterkeringen in beheer, uitgesplitst naar: 365 km primaire waterkeringen 414 km regionale waterkeringen 0 km overige waterkeringen
Kengetal(len)	- Kosten per km waterkering in beheer

Wat wilden we bereiken	
Algemene doelstelling(en)	De waterkeringen laten voldoen aan de (wettelijk) gestelde veiligheidsniveaus.
Specifieke doelstelling(en)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De dijkversterkingsprojecten worden conform de vastgestelde plannen en procedures en in lijn met de, in 2011 opnieuw vastgestelde, intentieverklaring met de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu uitgevoerd. ▪ Het beheer en onderhoud van de waterkeringen zoals dat in de deelgebieden van het waterschap wordt uitgevoerd, wordt verder op elkaar afgestemd en geformaliseerd in plannen. ▪ In afwachting van nader beleid van Provincie Zuid-Holland wordt de toestand van regionale waterkeringen gehandhaafd. ▪ WSHD draagt zorg voor de bestrijding van muskus- en beverratten in het beheergebied en sluit aan bij te vormen nieuwe verbanden.

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012	
Te realiseren	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Als gevolg van de scopewijziging in 2010 en de ombouw naar Prince2 en de nieuwe status van het HWBP2 als "groot project", is in 2011 een compleet nieuwe basislijn voor alle dijkversterkingsprojecten (HWBP2) vastgesteld. In 2012 zijn de projecten projecten Eiland van Dordrecht West, Eiland van Dordrecht Oost, Hoeksche Waard Noord, Hoeksche Waard Zuid, Spui Oost, Spui West en Hellevoetsluis in planstudie. Dit geldt ook voor het nieuwe project Zettingsvloeiing Spui (afsplitsing van het project Spui Oost). In 2011 zijn hiervoor alle kredieten geactualiseerd. Het project Oostmolendijk (tweede fase) is in 2012 in uitvoering. Voor dit project is de beschikking in 2011 afgegeven en is voor de eigen bijdrage het krediet geactualiseerd. Binnen de scope van de projecten Hoeksche Waard Noord en Spui West zijn ook de taakstelling vanuit het programma Ruimte voor de Rivier meegenomen. Tevens worden alle kunstwerken meegenomen die vallen binnen de te versterken dijkvakken. ▪ De primaire waterkeringen onderhouden conform het daartoe aanbestede

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012

Gerealiseerd	<p>meerjarig Raamcontract en de daaruit voorkomende Nadere Overeenkomst Onderhoud en Glooiingen. Het maaiwerk van de dijkbermen uitvoeren in de bestekken voor Gewoon Onderhoud binnen het watersysteem.</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Conform de nieuwe Waterwet bestrijden van muskus- en beverratten, uitgevoerd vanuit de waterschappen zelf. Daarvoor zijn bestaande samenwerkingsverbanden op dit punt geïntensiveerd.▪ In 2012 wordt de rapportage van de toetsing van de regionale waterkeringen aan de Provincie opgeleverd. De aanvankelijke bedoeling is dit medio 2012 te doen; echter uitstel is gevraagd tot het einde van 2012.▪ HWBP <p>In 2012 is onder druk van de Tweede Kamer veel nadruk gelegd op het vergroten van de haalbaarheid van de taakstellingen. Daartoe was binnen WSHD dan ook de focus gericht op versnellen en parallelschakelingen van activiteiten. Door dit verder uit te werken en daardoor slim te plannen is de haalbaarheid van de taakstelling van de basislijn van het dijkversterkingsprogramma verder toegenomen. Versnellingen waren ook mogelijk door de bereidheid tot versnelde bestuurlijke besluitvorming binnen het waterschap. Bovendien is besloten alle projecten zoveel mogelijk volgens de Engineering & Construct (E&C)-benadering aan te besteden. Dit houdt in dat zowel de uitvoering van een project als het bestekschrijven als één geheel wordt aanbesteed. Voor de afzonderlijke projecten binnen het lopend HWBP: zie overzicht investeringen bijlage 1.</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Het jaarlijks onderhoudsbestek waterkeringen en glooiingen is tijdig en financieel gunstig afgerond. De samenwerking met waterschap Rivierenland op gebied van de muskusrattenbestrijding is in 2012 verder geïntensiveerd. De toetsing van de genormeerde regionale keringen (de boezemkaden) bevindt zich in de afrondende fase. De deadline van 31 december 2012 wordt echter niet gehaald, onder meer door de doorlooptijd van aanvullende onderzoeken. Bij de Provincie Zuid-Holland is uitstel aangevraagd voor het aanleveren van de toetsresultaten vóór 1 maart 2013.
--------------	---

1.1.5 Dijkbewaking en calamiteitenbestrijding waterkeringen

Naam :	Dijkbewaking en calamiteitenbestrijding waterkeringen
Basisgegevens	
Definitie	Het plan- en doelmatig bewaken van de waterkeringen in bedreigende situaties en het (doen of laten) treffen van maatregelen om de waterkerende functie te waarborgen alsmede het beperken van de gevolgen van calamiteiten.
Beheerproducten	<u>Dijkbewaking en calamiteitenbestrijding</u> Het plan- en doelmatig bewaken van de waterkeringen in bedreigende situaties en het (doen of laten) treffen van maatregelen om de waterkerende functie te waarborgen.
Basisgegeven(s)	352 km te bewaken primaire waterkeringen 100 km te bewaken boezemkaden
Kengetal(len)	- Kosten per km primaire waterkering in beheer.

Wat wilden we bereiken

Algemene doelstelling(en)	Verdere verbetering bestrijding calamiteiten op gebied van doorbraak waterkeringen.
Specifieke doelstelling(en)	Verbetering door investeren in de koude situatie en het optimaliseren van de organisatie en werkomstandigheden dijkleger.

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012

Te realiseren	<ul style="list-style-type: none">▪ Herzien calamiteitenbestrijdingsplannen voor dreigende doorbraak van primaire waterkeringen naar aanleiding van de evaluatie van de oefeningen van de eigen dijkbewakingsorganisatie in 2012, en evaluatie van hoogwater en Landelijke Coördinatiecommissie Overstromingsdreiging (LCO) in 2011 en 2012.▪ Herzien calamiteitenbestrijdingsplannen voor dreigende doorbraak van boezemwaterkeringen naar aanleiding van de evaluatie van de droogteaanpak in 2011.▪ Het op orde brengen van de dijkpostonderkomens (fase 2).▪ Opleiding, training en oefening van de dijkbewakingsorganisatie, en afstemming met andere waterschappen en Rijkswaterstaat in Zuid-Holland, met name met waterschap Rivierenland.▪ Deelnemen aan de landelijke oefening overstromingen 2012 georganiseerd door de Stuurgroep Management Overstromingen (SMO), het Coördinatieoverleg Dijkkring 14, 15 en 44 en de veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond.▪ Implementeren inzichten uit "Flood Control 2015" en de Projectgroep Kennisinfrastructuur van de Stuurgroep Management Overstromingen (SMO) met betrekking tot vraaggestuurd opereren, effectiever vergaderen, inrichting van crisisruimten en netcentrisch werken bij crisisbeheersing.
Gerealiseerd	<ul style="list-style-type: none">▪ De herziening van de calamiteitenbestrijdingsplannen is in november aanbesteed; de uitvoering ervan geschiedt in 2013.▪ Het op orde brengen van de dijkpostonderkomens fase 2 loopt door in 2013.▪ Opleidingen, trainingen en oefeningen hebben alle cf. planning plaatsgevonden. Zowel in voor- als najaar is samen met waterschap Rivierenland geoefend.▪ In oktober heeft WSHD deelgenomen aan de landelijke oefening Overstromingen.▪ In 2012 heeft in samenwerking met waterschap Rivierenland oriëntatie plaatsgevonden op implementatie van de netcentrische werkwijze bij informatiemanagement van de calamiteitenorganisatie, beleid en beheer van noodmaterialen, inrichting van crisisruimten en daarvoor benodigde faciliteiten. Een gezamenlijke projectgroep netcentrisch werken WSHD - WSRL zal in 2013 worden ingesteld.

1.1.6 Totaaloverzicht Veilige waterkeringen

De totale kosten voor dit programma zijn onder te verdelen naar de verschillende beleidsproducten. Bij de verdeling van de kosten naar de beleidsproducten is het volgende overzicht te geven:

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Planvorming waterkeringen					
Lasten	295	306	274	32	V
Baten	0	0	0	0	
Saldo	295	306	274	32	V
Beheersinstrumenten waterkeringen					
Lasten	1.389	1.360	1.322	38	V
Baten	0	0	0	0	
Saldo	1.389	1.360	1.322	38	V
Aanleg en onderhoud waterkeringen					
Lasten	15.182	15.427	15.785	-358	N
Baten	-2.331	-4.067	-4.640	573	V
Saldo	12.851	11.360	11.145	215	V
Dijkbewaking en calamiteitenbestrijding					
Lasten	836	830	954	-124	N
Baten	0	0	0	0	
Saldo	836	830	954	-124	N
Saldo van lasten en baten	15.371	13.856	13.695	161	V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	-536	-536	0	
Mutaties reserves	0	-536	-536	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	15.371	13.320	13.159	161	V

1.2 Programma 2 - Watersysteem op orde

1.2.1 Overzicht Programma 2: Watersysteem op orde

Het programma 'Watersysteem op orde' richt zich op het ontwikkelen en in stand houden van watersystemen. Door het gebied te bemalen of door middel van water inlaten, blijft de waterstand op peil. De kwaliteit van het water wordt bewaakt en verbeterd. Op deze manier zorgt het waterschap ervoor dat gewoond, gewerkt en gerecreëerd kan worden in een gebied met voldoende, schoon en veilig water.

Door het uitvoeren van goed beheer en onderhoud blijven de watersystemen op orde. Daarbij is het belangrijk dat we de beschikbare beheersinstrumenten op een juiste wijze inzetten. Voor de uitvoering van plannen in het waterbeheer zijn landelijke beleidsnotities en diverse wetten van belang. Naast de waterwetten, de Wet Milieubeheer, de Landinrichtingswet, het besluit op de Ruimtelijke Ordening, de Natuurbeschermingswet, de Flora- en Faunawet en de Wet bodembescherming zijn ook NBW en KRW van belang.

Voor het programma Watersysteem zijn de volgende zaken van belang:

- Binnen het Deltaprogramma wordt een deltabeslissing voorbereid over de zoetwatervoorziening. Van belang is in hoeverre een verdeling van het beschikbare zoetwater over Nederland wordt gecontinueerd en op welke wijze 'zelfvoorziening' moet worden ingezet om langdurige droogteperioden te overbruggen in de (verdere) toekomst. Daarvoor wordt voor heel Zuidwest Nederland (het mondingsgebied van Rijn, Maas en Schelde) een regionale studie uitgevoerd. Daarnaast loopt ook nog het deltadeelprogramma van de Zuidwestelijke Delta. Daarin worden de korte termijn acties geplaatst in lange termijn scenario's.
- Vanuit de Kader Richtlijn Water worden maatregelen uit de Stroomgebiedbeheersplannen (SGBP'en) voor Rijn en Maas uitgevoerd. Daarmee wordt ook een begin gemaakt met het opstellen van een volgende generatie van de SGBP'en. Deze maatregelen zijn nodig om uiteindelijk in 2027 de GET/GEP's te kunnen halen.
- In het BestuursAkkoord Water (BAW) is aangegeven dat de samenwerking van de verschillende overheden vereenvoudigd wordt. Zo wordt het planstelsel van een waterplan op nationaal, provinciaal en waterschapsniveau opnieuw bezien. Daarnaast wordt gesproken over verdergaande samenwerking, o.a. op het gebied van monitoring en meetnetten. In het Begrotingsjaar 2012 zijn deze voornemens verder uitgekristalliseerd.

Tot het programma Watersysteem op orde worden de volgende beleidsproducten gerekend:

- Planvorming watersystemen;
- Beheersinstrumenten watersystemen;
- Aanleg, verbetering en onderhoud watersystemen;
- Baggeren van waterlopen en saneren van waterbodems;
- Beheer hoeveelheid water;
- Calamiteitenbestrijding watersystemen;
- Monitoring watersystemen;
- Aanleg en onderhoud vaarwegen en havens;
- Rioleringsplannen en subsidies lozingen.

Bij de beleidsproducten is de beleidsverantwoordelijke informatie onderverdeeld in de onderdelen basisgegevens, wat wilden we bereiken? en wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012?

1.2.2 Planvorming watersysteem

Naam :	Planvorming watersysteem
Basisgegevens	
Definitie	Formuleren en vastleggen van het strategisch beleidskader voor de reglementaire beheerstaak 'watersysteembeheer' inclusief het 'vaarwegbeheer' van het waterschap.
Beheerproducten	<u>WaterBeheerPlan (WBP)</u> Voorbereiden, formuleren, vaststellen, evalueren en herziening van het plan (met een horizon van meestal 6 jaar) dat op grond van de provinciale verordening waterkeringen wordt opgesteld en waarin een beeld wordt geschetst van de kaders en doelstellingen van het waterschap m.b.t. het watersysteem- en vaarwegbeheer.
Basisgegeven(s)	2.400 ha wateroppervlak 7.200 km waterlopen in beheer 30 km vaarwegen
Kengetal(len)	- kosten per plan - aantal directe uren besteed aan het WBP

Wat wilden we bereiken	
Algemene doelstelling(en)	Zorg dragen voor het regionale, integrale waterbeheer van het gebied, door adequaat in te kunnen spelen op externe ontwikkelingen en nieuwe wet- en regelgeving. Door het opstellen en vastleggen van een transparant en adequaat beleidskader, waarin de te realiseren doelen en de daarvoor in te zetten middelen zijn vastgelegd, wordt duidelijkheid gegeven naar de omgeving op welke wijze het beheer van het regionale watersysteem en de vaarwegen op een integrale wijze vorm wordt gegeven.
Specifieke doelstelling(en)	Momenteel zijn er de nodige landelijke en regionale ontwikkelingen. In het Bestuursakkoord Water wordt ingezet op samenwerking, efficiëntie en effectiviteit om de beoogde resultaten te bereiken. In het Deltaprogramma wordt specifiek aandacht besteed aan de klimaatontwikkelingen en aan de duurzame zoetwatervoorziening. De wijze waarop WSHD met al deze ontwikkelingen omgaat en welke concrete resultaten wanneer gehaald moeten worden, vormen de aanleiding om het Water Beheer Plan te actualiseren, zodat een transparant beleidskader beschikbaar is voor de sturing van het waterbeheer.

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012	
Te realiseren	<ul style="list-style-type: none">▪ Aan de hand van de landelijke en regionale ontwikkelingen wordt het Water Beheer Plan geactualiseerd en worden concrete resultaten benoemd voor de planperiode. Op deze wijze wordt een concreet, transparant beleidskader vastgesteld, dat leidend is voor de sturing van het watersysteem- en vaarwegbeheer in de komende planperiode.▪ Om het watersysteem ook in de toekomst adequaat uit te kunnen voeren wordt actief geparticipeerd in het Deltaprogramma (Zoetwatervoorziening, Zuidwestelijke Delta) en de voorbereiding van het nieuwe (KRW) Stroomgebiedbeheersplan. Het bestuur wordt tenminste tweemaal per jaar geïnformeerd over de voortgang van deze programma's.
Gerealiseerd	<ul style="list-style-type: none">▪ Het uWBP, uitwerkingsprogramma Waterbeheerplan is opgesteld en in de VV van 28 juni 2012 vastgesteld.▪ De voorbereiding van het nieuwe (KRW) stroomgebiedbeheerplan is in het

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012

afstemmingsoverleg van de waterschappen (waaronder WSHD) binnen Rijn-West aan de orde gekomen. Vanaf 2013 neemt dit meer concrete vormen aan. In 2012 is gestart met het Deltaprogramma Zoetwatervoorziening, Zuidwestelijke Delta. In 2013 neemt WSHD deel aan diverse werkgroepen.

1.2.3 Beheersinstrumenten watersysteem

Naam : **Beheersinstrumenten watersysteem**

Basisgegevens

Definitie	Het voorbereiden, op- en vaststellen alsmede onderhouden van instrumenten die het beheer van watersystemen ondersteunen.
Beheerproducten	<u>Peilbesluiten</u> Voorbereiding, opstelling, herziening en vaststelling van peilbesluiten (integraal of voor deelgebieden). <u>Waterakkoorden</u> Voorbereiding, op- en vaststelling alsmede het onderhoud van afspraken tussen twee of meer waterbeheerders m.b.t. hoeveelheid en hoedanigheid van de aan- en/of afvoer van water tussen de betreffende beheersgebieden. <u>Legger waterlopen en kunstwerken</u> Voorbereiding, op- en vaststelling alsmede het onderhoud van een beschrijving met bijbehorende kaarten waarin en waarop is aangegeven wat de ligging, afmetingen, richting, vorm en constructie van de waterlopen en de daarin liggende kunstwerken moeten zijn alsmede de onderhoudsverplichtingen van derden en de juridische keurbegrenzings. <u>Beheersregister waterlopen en kunstwerken</u> Voorbereiding, op- en vaststelling van een beschrijving waarin de actuele toestand van het waterlopenstelsel en de daarin gelegen kunstwerken is opgenomen.
Basisgegeven(s)	7.200 km waterlopen in beheer.
Kengetal(len)	- kosten per km waterloop in beheer - kosten per ha waterloop in beheer

Wat wilden we bereiken

Algemene doelstelling(en)	Het voorbereiden, op- en vaststellen alsmede onderhouden van instrumenten die de processen met betrekking tot beleid, aanleg, beheer, onderhoud en vergunningverlening van watersystemen ondersteunen.
Specifieke doelstelling(en)	<ul style="list-style-type: none">Vanaf 2012 worden de nieuwe peilbesluiten vastgesteld conform de in 2011 bijgestelde GGOR-systematiek.De legger waterlopen en kunstwerken is zodanig op orde, dat het aantal meldingen van onjuistheden gering is.Het beheerregister is op orde.

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012

Te realiseren	<ul style="list-style-type: none">4 Peilbesluiten worden herzien en vastgesteld conform de GGOR-systematiek.De legger wordt geactualiseerd en vastgesteld.Actualiseren informatiebehoefte watersysteem. (Voortgangs)rapportage eind 2012
Gerealiseerd	<ul style="list-style-type: none">Vaststelling van de 4 peilbesluiten zal pas in 2013 plaatsvinden, omdat eerst

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012

de nota peilbesluiten door de Verenigde Vergadering moest worden vastgesteld. Peilbesluiten opgesteld volgens nog niet vigerend beleid zijn namelijk niet rechtsgeldig. Op 24 januari 2013 is de nota peilbesluiten vastgesteld.

- Door het meerjarenbaggerplan te implementeren diende een inhaalslag te worden gemaakt waarmee meer gegevens verwerkt moesten worden dan in voorgaande jaren. Dit heeft derhalve meer tijd gevegd dan voorzien en kon niet in 2012 afgerond worden.
- Besloten is om de legger in één keer aan te passen op het moment dat de hele implementatie van de gegevens zo ver gevorderd is dat alle gegevens die nodig zijn voor het aanpassen van de legger voorhanden zijn.
- De actualisatie van de informatiebehoefte watersysteem loopt. Er is geen voortgangsrapportage gemaakt, omdat aangesloten wordt bij het nieuwe datamodel 'Watis' (landelijk).

1.2.4 Aanleg, verbetering en onderhoud watersystemen

Naam : **Aanleg, verbetering en onderhoud watersystemen**

Basisgegevens

Definitie	Aanleg, verwerving en onderhoud van waterlopen en kunstwerken voor de passieve waterbeheersing inclusief alle kwaliteitsmaatregelen in oppervlaktewater en voorzieningen verwante belangen die daarin worden getroffen.
Beheerproducten	<p>Het tot stand brengen, vernieuwen, aanpassen en van derden overnemen van natte infrastructuur (samenstel van waterlopen).</p> <p><u>Onderhoud waterlopen</u> Uitvoering van onderhoudswerkzaamheden aan de waterlopen van het waterschap alsmede het houden van toezicht indien deze werken zijn uitbesteed. Ook inspecties die zich richten op het vaststellen van de staat van onderhoud van de waterlopen behoren tot het product.</p> <p><u>Bouw en verwerving kunstwerken passieve waterbeheersing</u> Het tot stand brengen, vernieuwen, aanpassen en van derden overnemen van kunstwerken die niet peilregulerend zijn.</p> <p><u>Onderhoud kunstwerken passieve waterbeheersing</u> Uitvoering van onderhoudswerkzaamheden aan de niet peilregulerende kunstwerken van het waterschap. Ook het houden van toezicht op deze werkzaamheden alsmede inspecties die zich richten op het vaststellen van de staat van onderhoud behoren tot het product.</p> <p><u>Kwaliteitsmaatregelen in oppervlaktewater</u> Het in watersystemen nemen van maatregelen die specifiek zijn gericht op het bereiken van waterkwaliteitsdoelstellingen.</p> <p><u>Voorzieningen verwante belangen watersystemen</u> Afzonderlijke, specifieke voorzieningen die in watersystemen worden getroffen en die alleen agrarische, recreatieve, landschappelijke, natuur- en/of cultuurhistorische doelen dienen.</p>
Basisgegeven(s)	7.200 km waterlopen in beheer.
Kengetal(len)	- kosten per are waterloop

Wat wilden we bereiken

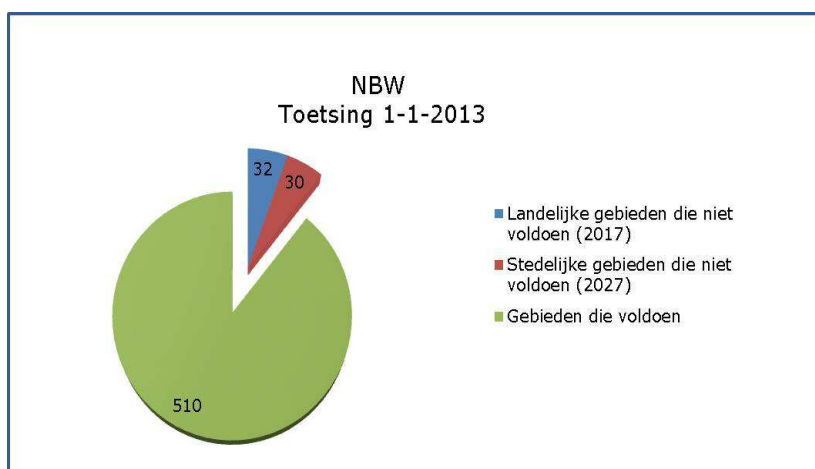
Algemene doelstelling(en)	Het leveren van een bijdrage aan het bereiken van een goed functionerend watersysteem dat is afgestemd op de gebruiksfuncties van het gebied en de daarbij gewenste waterkwaliteit.
Specifieke doelstelling(en)	<ul style="list-style-type: none">▪ In 2017 voldoet het watersysteem aan de normen van het NBW, voor de stedelijke opgave is dit 2027.▪ De KRW-wateropgave wordt ingevuld conform de maatregelen zoals die zijn vastgelegd in het Waterbeheerplan.▪ Vanwege de rapportageverplichting aan Brussel kan de voortgang van de maatregelen met KRW-label tijdig en adequaat worden gerapporteerd (zowel intern als extern).▪ In 2027 voldoen de waterlichamen aan de doelstellingen van de KRW.▪ Het onderhoudsactiviteitsniveau in en nabij de watergangen is zodanig op orde, dat optimaal peilbeheer mogelijk is en de vereiste capaciteit voor aan- en afvoer van water gerealiseerd kan worden.▪ De compenserende en mitigerende maatregelen om de zoetwatervoorziening in het gebied ook te kunnen waarborgen met een geëffectueerd Kierbesluit zijn opnieuw bepaald en geprogrammeerd.

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012

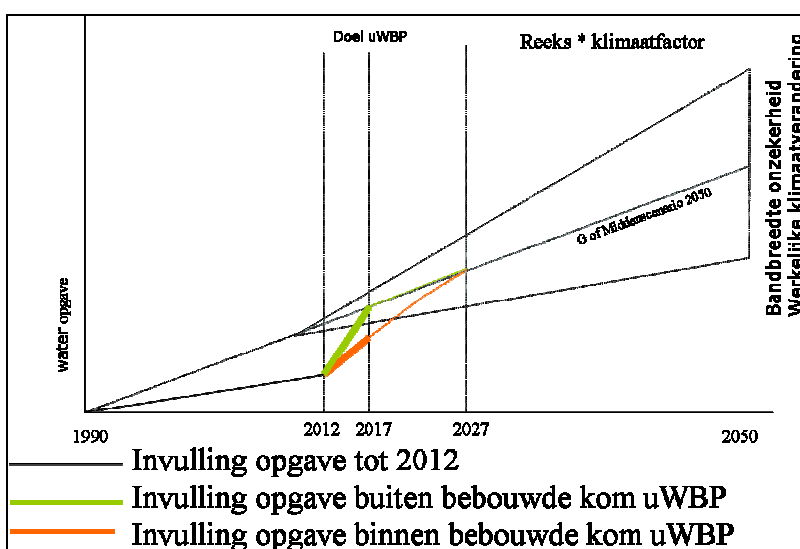
Te realiseren	<ul style="list-style-type: none">▪ In 2012 worden door de projecten in tabel 1 de invulling van de NBW-opgave vergroot van 69% naar 73%. (opgave is gelijk aan 2011. Dit in verband met resultaat 2010)▪ In 2011 is voor de invulling van de KRW-opgave met betrekking tot de 275 maatregelen met rapportageverplichting het aantal maatregelen, dat is:<ul style="list-style-type: none">a. afgerond , vergroot van 40 naar 70;b. van start gegaan 20.▪ Het opstellen van een evaluatierapport met betrekking tot het beheer van exotische waterplanten over 2011.▪ Zie bijlage 1 met investeringsprojecten.▪ Vanuit het meerjarig Raamcontract in Nadere Overeenkomsten uitvoeren van Gewoon Onderhoud (maaiwerk) van de eigen wateren.
Gerealiseerd	<ul style="list-style-type: none">▪ NBW De doelstelling is geen wateroverlast vanuit oppervlaktewater volgens het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW), getoetst aan de door de provincie opgestelde toetsingscriteria. Op 28 juni 2012 is ingestemd met het uitwerkingsprogramma "Sturen op water". Hierin staan doelstellingen geformuleerd die niet één op één te vertalen zijn in de uitvoeringspercentages die vóór vaststelling van het uWBP zijn gehanteerd. Dit heeft met name te maken met het relateren van de voortgang aan een bepaald ijk- of zichtjaar (2017 en 2050). De doelstelling uit het uWBP is dat alle falende gebieden in het landelijk gebied en 1/3 van de opgave in het stedelijk gebied voor 2017 opgelost moet zijn (zie bijgevoegde grafiek) <p>Voortgang</p> <p>572 peilgebieden zijn getoetst en in 2012 is de NBW-opgave in 4 peilgebieden opgelost, namelijk 2 landelijke en 2 stedelijke.</p> <p>Op 1-1-2013 voldoen 62 peilgebieden niet aan de norm (32 landelijk, 30 stedelijk). Voor 21 peilgebieden in het landelijk gebied zijn projecten in voorbereiding of wordt een beleidsdiscussie gevoerd met de provincie Zuid-Holland. Voor 11 peilgebieden in het landelijk gebied wordt in 2013 een plan van aanpak opgesteld.</p> <p>Voor 5 projecten in het stedelijk gebied zijn projecten in voorbereiding of</p>

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012

uitvoering waarmee de gehele opgave wordt ingevuld. Voor 10 peilgebieden in het stedelijk gebied zijn projecten en onderzoeken in voorbereiding en voor 15 peilgebieden zijn nog geen acties gestart.

NBW opgave

Klimaatontwikkeling en NBW-opgave WSHD

N.B. deze figuur is gebruikt tijdens de uitleg over klimaatverandering en NBW-opgave in de commissie water van februari 2013.

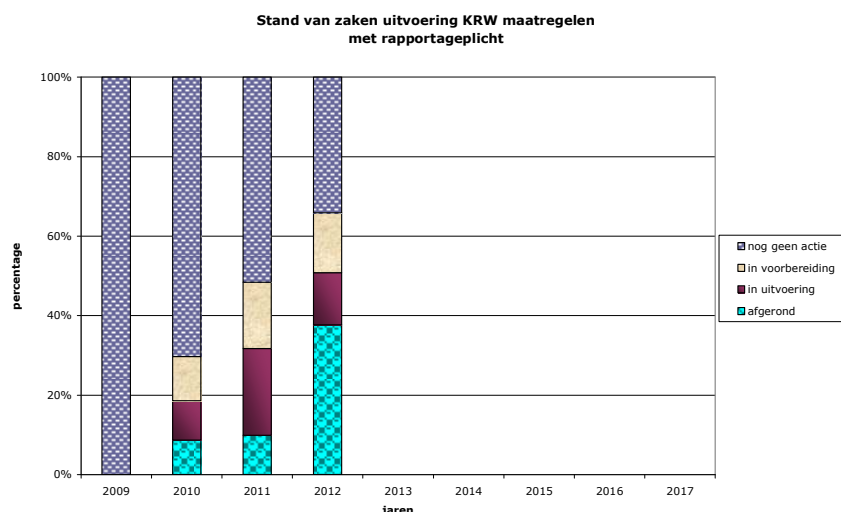
- KRW**

Van de 275 maatregelen dienen er 252 uiterlijk in 2017 uitgevoerd te zijn en 23 na 2017. In 2012 zijn 70 projecten afgerond, dit is conform de afspraak. In 2012 zijn 30 projecten opgestart, dit zijn er 10 meer dan voorzien.

status	Aantal KRW maatregelen 31-12-2011	Aantal KRW maatregelen 31-12-2012
afgerond	25	95
in uitvoering	55	33
in voorbereiding	42	38
gepland	130	86
Totaal	252	252

Stand van zaken KRW-resultaatplichtige maatregelen

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012

- Het evaluatierapport met betrekking tot het beheer van exotische waterplanten over 2011 is op 27 september 2012 goedgekeurd door de VV.
- Het maaiwerk is uitgevoerd op basis van een éénmalig geldend bestek. Vanaf 2013 zal gebruik worden gemaakt van een meerjarig raamcontract.

1.2.5 Baggeren van waterlopen en saneren van waterbodems

Naam : Baggeren van waterlopen en saneren van waterbodems	
Basisgegevens	
Definitie	Verwijderen van bagger- en saneringspecie uit watersystemen en indien noodzakelijk dit milieuhygiënisch passend verwerken. Vervangen en/of aanbrengen beschoeiingen.
Beheerproducten	<p><u>Baggerprogramma</u> Vorbereiding, op- en vaststelling van een document waarin alle relevante informatie over de voorziene baggeractiviteiten is vastgelegd.</p> <p><u>Verwijdering en verwerking van verspreidbare baggerspecie</u> Het verwijderen en verwerken van uit watersystemen afkomstige baggerspecie die volgens de vigerende, van toepassing zijnde (milieu)regelgeving verspreidbaar is.</p> <p><u>Verwijdering en verwerking van niet-verspreidbare baggerspecie</u> Het verwijderen en verwerken van uit het watersysteem afkomstige baggerspecie die volgens de van toepassing zijnde (milieu)regelgeving niet verspreid mag worden.</p> <p><u>Bijdragen aan derden voor baggeren</u> Verstrekking van geldelijke bijdragen aan andere onderhoudsplichtigen in de kosten van het verwijderen en verwerken van baggerspecie.</p> <p><u>Saneringsprogramma</u> Vorbereiding, op- en vaststelling van een document waarin alle relevante informatie is opgenomen voor het voorbereiden en verwijderen van de door het bevoegd gezag volgens de Wet bodembescherming als noodzakelijk te saneren aangewezen waterbodems in het beheersgebied van het waterschap en dat voldoet aan de door het Rijk of de provincie gestelde eisen.</p> <p><u>Sanering van waterbodems</u> Het verwijderen en verwerken van saneringspecie uit de door het bevoegd gezag als noodzakelijk te saneren in de zin van de Wet bodembescherming aangemerkte</p>

Naam :	Baggeren van waterlopen en saneren van waterbodems
	waterbodems in het beheersgebied van het waterschap.
Basisgegevens(s)	186 ha te onderhouden waterlopen 371 km te onderhouden waterlopen 307.000 m3 in situ gemeten te verwijderen verspreidbare baggerspecie 260.000 m3 in situ gemeten te verwijderen niet-verspreidbare baggerspecie
Kengetal(len)	- Kosten per m3 verwijderde en verspreidbare baggerspecie - Kosten per m3 verwijderde niet-verspreidbare baggerspecie - Kosten per m2 aangebrachte beschoeiing - Kosten per m2 vervangende beschoeiing

Wat wilden we bereiken	
Algemene doelstelling(en)	Een niet door bagger- en saneringspecie en/of ingezakte taluds in zijn functioneren belemmerd watersysteem en het voorkomen van milieurisico's.
Specifieke doelstelling(en)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De watergangen zijn tot de leggerdiepte gebaggerd, zodat een goede doorstroming mogelijk is. ▪ De bij gewoon en buitengewoon onderhoud vrijkomende stoffen zoals het riet en baggerspecie worden milieuverantwoord en tegen de laagst mogelijk maatschappelijke kosten verwerkt.

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012	
Te realiseren	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 80% van de uit te voeren baggerwerkzaamheden in het schouwvak 2012, incl. stedelijke gebieden is op 31 december 2012 gerealiseerd. ▪ 80% van de uit te voeren beschoeiingswerken is op 31 december 2012 gereed.
Gerealiseerd	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Baggerwerkzaamheden: Op 31 december 2012 was 80% van de uit te voeren werkzaamheden in het schouwvak 2012 gereed. Het landelijk baggerwerk is volledig afgerond, behalve in de Hoeksche Waard. Enkele resterende kleinere watergangen zijn vóór 15 maart 2013 gebaggerd. Enkele grote watergangen (de Kop van Benthuijzen, een deel van de Negentienmorgenvliet en het Kleine Gat) worden direct na 15 juli 2013 gebaggerd. ▪ Beschoeiingswerken: De geplande uitvoering van beschoeiingswerken was in december voor 100% afgerond.

1.2.6 Beheer hoeveelheid water

Naam :	Beheer hoeveelheid water
Basisgegevens	
Definitie	Het door middel van regulerende kunstwerken invloed uitoefenen op de hoeveelheid water, het oppervlaktewaterpeil en de waterkwaliteit in het watersysteem.
Beheerproducten	<p><u>Bouw en verwerving kunstwerken actieve waterbeheersing</u> Het tot stand brengen, vernieuwen, aanpassen en van derden overnemen van kunstwerken waarmee een direct regulerende invloed kan worden uitgeoefend op de hoeveelheid water dan wel het oppervlaktepeil.</p> <p><u>Onderhoud kunstwerken actieve waterbeheersing</u> Uitvoering van (planmatige en incidentele) onderhoudswerkzaamheden aan de kunstwerken van het waterschap waarmee een direct regulerende invloed uitgeoefend kan worden op de hoeveelheid water dan wel het oppervlaktewaterpeil en die zorgen voor de (meestal door peilbesluiten bepaalde) vereiste hoeveelheid water.</p>

Naam :	Beheer hoeveelheid water
	<u>Bediening kunstwerken actieve waterbeheersing</u> Aansturing van kunstwerken waarmee een direct regulerende invloed wordt uitgeoefend op de hoeveelheid en kwaliteit (doorspoelen) van het water, alsmede de benodigde energie en alle andere handelingen die voor de gewenste beïnvloeding van het watersysteem nodig zijn (waaronder de eventuele afvoer en afzet van reststoffen).
Basisgegevens(s)	2.500 regulerende kunstwerken 83.231 ha bemalen gebied
Kengetal(len)	- kosten per ha bemalen gebied; - kosten per m ³ /uur geïnstalleerde capaciteit

Wat wilden we bereiken	
Algemene doelstelling(en)	Het leveren van een bijdrage aan het bereiken van de doelstellingen voor de waterhoeveelheid en -kwaliteit, zoals die zijn vastgelegd in het daarvoor beschikbare instrumentarium (peilbesluit, waterakkoord) of zoals anders als beleidsdoelstelling gedefinieerd.
Specifieke doelstelling(en)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Peilen worden adequaat gehandhaafd door peilregulerende kunstwerken. ▪ Het onderhoud aan peilregulerende kunstwerken is zodanig op orde dat de risico's wateroverlast voldoende zijn beperkt.

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012	
Te realiseren	<ul style="list-style-type: none"> ▪ In 95% van de (bemeten) peilgebieden zijn de peilen in 95% van de tijd gehandhaafd cf. vastgestelde peilbesluiten. ▪ Zie bijlage 1 met investeringsprojecten.
Gerealiseerd	Geen grote afwijkingen met betrekking tot peilbeheer. Geen grote afwijkingen met betrekking tot investeringen en onderhoud.

1.2.7 Calamiteitenbestrijding watersystemen

Naam :	Calamiteitenbestrijding watersystemen
Basisgegevens	
Definitie	Bestrijding van afwijkingen van de gewenste hoeveelheid water dan wel de kwaliteit of ecologische toestand daarvan voor zover dat niet onder de normale bedrijfsvoering valt.
Beheerproducten	<u>Calamiteitenbestrijding watersystemen</u> Bestrijding van afwijkingen van de gewenste hoeveelheid water dan wel de kwaliteit of ecologische toestand daarvan voor zover dat niet onder de normale bedrijfsvoering valt.
Basisgegevens(s)	7.200 km waterloop in beheer.
Kengetal(len)	- kosten per km waterloop in beheer.

Wat wilden we bereiken

Algemene doelstelling(en)	Verdere verbetering bestrijding calamiteiten op gebied van afwijkingen kwantiteit of kwaliteit water.
Specifieke doelstelling(en)	Verbetering door investeren in de koude situatie en het optimaliseren van de organisatie en bestrijdingsmiddelen.

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012

Te realiseren	<ul style="list-style-type: none">Actualiseren calamiteitenbestrijdingsplannen voor watersystemen (wateroverlast, watertekort en waterkwaliteit) naar aanleiding van de evaluatie van oefeningen en opgetreden incidenten.Zorg voor opleiding, training en oefening in calamiteitenbestrijding met betrekking tot watersystemen. Per werkgebied wordt tenminste 1 operationele oefening gehouden, dan wel dat een daadwerkelijk opgetreden incident dit vervangt.Herzien beleid noodpompen in relatie tot acceptabel risico en controle van de werking van noodpompen aan de hand van proefopstellingen.Onderzoek in samenwerking met waterschap Rivierenland in welke mate samenwerking bij calamiteitenbestrijding watersystemen voordeel kan opleveren.Evalueren met veiligheidsregio's en gemeenten van de multidisciplinaire samenwerking bij wateroverlast, watertekort en waterverontreiniging.
Gerealiseerd	<ul style="list-style-type: none">De herziening van de calamiteitenbestrijdingsplannen is in november 2012 aanbesteed; de uitvoering ervan geschiedt in 2013. Het noodpompenbeleid krijgt hierbij eveneens aandacht.Op gebied van de watersystemen is in 2012 niet specifiek geoefend. Wel heeft zich 2012 een aantal incidenten voorgedaan waaronder massale vissterfte op het Brielse Meer. Het daadwerkelijk optreden wordt beschouwd als een operationele oefening.In 2012 is een adviesrapport over een gezamenlijke beleidsvisie van WSHD en WSRL over beheer en onderhoud van noodmaterialen uitgebracht. Een gezamenlijke beleidsvisie zal in 2013 worden ontwikkeld.In 2012 zijn met de veiligheidsregio's de multidisciplinaire draaiboeken "Extreem weer" van de veiligheidsregio's besproken en is met diverse gemeenten geëvalueerd. Daarnaast is in 2012 met verschillende gemeenten gestart met de ontwikkeling van een gemeentelijk Incidentenplan Rioleringen.

1.2.8 Monitoring watersysteem

Naam : Monitoring watersysteem

Basisgegevens

Definitie	Het verzamelen, bewerken, verwerken, toetsen, analyseren en rapporteren van meetgegevens voor zowel het waterkwantiteits- als het waterkwaliteitsbeheer (met uitzondering van gegevens over de waterbodems).
Beheerproducten	<u>Monitoring waterkwantiteit</u> Het opstellen van een meetprogramma, de inrichting en exploitatie van het meetnet, de inzameling van daarmee geproduceerde meetgegevens (voor zover deze betrekking hebben op waterkwantiteitsbeheer met uitzondering van waterbodems) alsmede be- en verwerking, toetsing, analyse en presentatie van deze gegevens. <u>Monitoring waterkwaliteit</u> Het opstellen van een meetprogramma, de inrichting en exploitatie van het

Naam :	Monitoring watersysteem
	meetnet, de inzameling van daarmee geproduceerde meetgegevens over waterkwaliteitsituatie van watersystemen (met uitzondering van waterbodems) alsmede de be- en verwerking, toetsing, analyse en presentatie van deze gegevens. <u>Monitoring grondwater</u>
Basisgegevens(s)	7.200 km waterloop in beheer 500 meetpunten in het meetnet
Kengetal(len)	- kosten per km waterloop.

Wat wilden we bereiken

Algemene doelstelling(en)	Het meten van waterstanden en debieten alsmede de fysisch-chemische en biologisch toestand van het oppervlaktewater onderzoeken en het toetsen daarvan aan de normen.
Specifieke doelstelling(en)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De monitoring van de kwalitatieve toestand van het watersysteem is zodanig op orde dat periodiek een algemeen beeld worden kan opgesteld en de trendmatige ontwikkelingen hiervan kunnen worden beschreven. ▪ De monitoring van de kwantitatieve toestand van het watersysteem is zodanig op orde dat tijdig en adequaat verantwoording kan worden afgelegd aan derden over peilbeheer en aan- en afvoer van water.

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012

Te realiseren	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het programma van het reguliere meetnet 2012 wordt conform opzet uitgevoerd. ▪ Het uitvoeren van de wettelijk verplichte KRW- en zwemwatermonitoring ▪ Aanleveren monitoringsdata KRW ten behoeve van de actualisatie van het stroomgebiedsbeheerplan ▪ Via de watersysteemrapportage rapporteren over 2011. ▪ Uitvoeren analyse van de resultaten van de in het verleden uitgevoerde projectmonitoring, ten behoeve van het MJBP 2013-2017 ▪ Opstellen twee zwemwaterprofielen ▪ Afronden benchmark monitoring AQUON-deelnemers en conclusies doorvertalen naar MJBP 2013-2017
Gerealiseerd	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het reguliere meetnet 2012 is conform de planning opgezet en uitgevoerd. ▪ De wettelijk verplichte KRW- en zwemwatermonitoring zijn uitgevoerd. ▪ De KRW-monitoringsdata zijn getoetst en ge-upload op het KRW-portaal. Nieuwe factsheets zijn opgesteld voor de nieuwe gebiedsronde. ▪ De watersysteemrapportage is omgezet naar een waterbeheerrapportage. Vanwege het uitwerken van de nieuwe opzet hiervan heeft het college op 27 november 2012 besloten over 2011 geen waterbeheerrapportage vast te stellen. In 2013 wordt over 2011 én 2012 gerapporteerd. ▪ Begin 2012 is een analyse uitgevoerd op de evaluaties van in het verleden uitgevoerde projecten. De adviezen uit de analyse worden meegenomen in toekomstige projecten en monitoringsactiviteiten. ▪ Er zijn in 2012 drie zwemwaterprofielen geactualiseerd. ▪ De benchmark onder de AQUON-deelnemers is uitgevoerd. De resultaten daarvan zijn meegenomen in het project 'herijking monitoring waterkwaliteit'. Voor 2013 is de meetaanvraag binnen watersysteem met ca. 40% gereduceerd ten opzichte van 2012.

1.2.9 Aanleg en onderhoud vaarwegen en havens

Naam : Aanleg en onderhoud vaarwegen en havens	
Basisgegevens	
Definitie	Het op basis van het beheerplan vaarwegen aanleggen, verwerven, verbeteren en onderhouden van vaarwegvoorzieningen.
Beheerproducten	<p><u>Aanleg en verwerving vaarwegen en havens</u> Het op basis van het beheerplan vaarwegbeheer tot stand brengen, vernieuwen, aanpassen, reconstrueren en van derden overnemen van vaarwegen en havens.</p> <p><u>Onderhoud vaarwegen en havens</u> Uitvoering van onderhoudswerkzaamheden aan de vaarwegen en havens van het waterschap alsmede het houden van toezicht indien deze werkzaamheden zijn uitbesteed. Ook inspecties die zich richten op het vaststellen van de staat van onderhoud (onderhoudsniveau) tot het product.</p> <p><u>Baggeren vaarwegen en havens</u> Het verwijderen en verwerken van uit vaarwegen en havens afkomstig bagger-specie.</p> <p><u>Bouw en verwerving kunstwerken vaarwegenbeheer</u> Het tot stand brengen, vernieuwen, aanpassen, verbeteren en van derden overnemen (inclusief eventuele grondaankopen) van kunstwerken die een functie hebben bij het vaarwegen- en nautisch beheer.</p> <p><u>Onderhoud kunstwerken vaarwegenbeheer</u> Uitvoering van onderhoudswerkzaamheden van civieltechnische, bouwkundige, elektrotechnische, mechanische en cultuurtechnische aard aan de kunstwerken met een functie in het kader van vaarwegenbeheer van het waterschap alsmede het houden van toezicht indien deze werkzaamheden zijn uitbesteed.</p> <p><u>Bediening kunstwerken vaarwegenbeheer</u> Bediening van de kunstwerken die het waterschap ter beschikking heeft om zijn taak vaarwegenbeheer uit te voeren.</p> <p><u>Voorzieningen verwante belangen vaarwegenbeheer</u> Afzonderlijke, specifieke voorzieningen die in of nabij vaarwegen, havens en kunstwerken worden getroffen en die alleen agrarische, recreatieve, landschappelijk, natuur- en/of cultuurhistorische doelen dienen.</p>
Basisgegeven(s)	In beheer: 60 km vaarwegen; 56 km oevers; 2 ha havens; 2 kunstwerken.
Kengetal(len)	Kosten per km vaarwegen in beheer
Wat wilden we bereiken	
Algemene doelstelling(en)	Het binnen de in het beheersplan Vaarwegen aangegeven kwaliteitsniveau brengen, c.q. houden van het waterschapsvaarwegennet ten behoeve van het efficiënt en veilig vervoer van personen en goederen.
Specifieke doelstelling(en)	Het onderhoud zo veel mogelijk afstemmen en integreren met het reguliere onderhoud watersysteem.

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012

Te realiseren	<ul style="list-style-type: none">• Het uitvoeren van het reguliere onderhoud, afgestemd met het overige onderhoud.• Het renoveren van de Voornsesluis te Spijkenisse. Deze scheepvaartsluis wordt na ruim 40 jaar voorzien van een nieuwe technische installatie en zodanig gemoderniseerd dat bediening op afstand tot de mogelijkheden gaat behoren.
Gerealiseerd	<ul style="list-style-type: none">• Het project Renovatie Voornse Sluis verkeert in de initiatiefase. Begin 2013 zijn de houten steigers aan de binnen- en buitenzijde verwijderd. In 2013 worden de inspecties volledig gemaakt, worden de programma's van eisen opgesteld en wordt de planning voor de overige uitvoeringswerkzaamheden vervaardigd.

1.2.10 Rioleringsplannen en subsidies lozingen

Naam : Rioleringsplannen en subsidies lozingen

Basisgegevens

Definitie	Advisering en toetsing van gemeentelijke rioleringsplannen en te beschikken op aanvragen voor een financiële bijdrage ten behoeve van het verminderen van emissies naar oppervlaktewater.
Beheerproducten	Rioleringsplannen Subsidies lozingen Agroranden Stimulering derden aanpak diffuse emissies
Basisgegevens(s)	21 gemeenten - aantal gemeenten met goedgekeurde rioleringsplannen; - aantal directe lozingen op oppervlaktewater; - aantal niet op riolering aangesloten percelen; - aantal v.e.'s. Aantal aanvragen voor bijdrage vanuit de agrorandenregeling Aantal aanvragen voor bijdrage voor het verminderen van agrarische emissies door Derden
Kengetal(len)	- kosten per vervuilingseenheid - km agroranden aangelegd - aantal projecten van derden gericht op het verminderen van agrarische emissies

Wat wilden we bereiken

Algemene doelstelling(en)	Het door middel van subsidieverlening derden stimuleren maatregelen te nemen ter vermindering van de emissies naar oppervlaktewater.
Specifieke doelstelling(en)	<ul style="list-style-type: none">▪ Door middel van een bijdrageregeling te stimuleren dat lozingen van huishoudelijk afvalwater van percelen die niet zijn aangesloten op de riolering nog zoveel mogelijk alsnog op de riolering worden aangesloten.▪ Gestreefd wordt om waar nodig in te zetten op aanleg verbeterd gescheiden rioolstelsel en waar mogelijk op maximaal verantwoord afkoppelen van hemelwater.▪ 550 km agroranden.▪ 2 projecten van derden gericht op het terugbrengen van agrarische emissies gesubsidieerd.

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012

Te realiseren	<ul style="list-style-type: none">▪ Beoordelen van gemeentelijke rioleringsplannen en afkoppelplannen▪ Verstrekken van subsidies in het kader van STIWAS en RIOBUIT▪ Uitvoering pilotregeling Agroranden▪ Behandelen van aanvragen van subsidies ten behoeve van projecten gericht op het terugdringen van agrarische emissies.
Gerealiseerd	<ul style="list-style-type: none">▪ Er zijn bij wshd minder afkoppelplannen ingediend dan voorzien door herprioritering van de plannen bij diverse gemeenten.▪ De riobuitregeling is niet meer van kracht. Er zijn alleen nog subsidies verstrekt voor lopende aanvragen. Nieuwe zijn niet meer in behandeling genomen.▪ De pilotregeling Agroranden heeft de aanleg van in totaal 506 km agroranden mogelijk gemaakt.▪ Samenwerking in de afvalwaterketen In 2012 heeft het waterschap samen met de gemeenten in vijf van de zes regio's een feitenonderzoek uitgevoerd. In deze feitenonderzoeken is per regio de doelmatigheid in de afvalwaterketen uitgewerkt. Uit de onderzoeken komen aanbevelingen naar voren ten aanzien van het afstemmen van investeringen en operationeel beheer. In 2013 zullen in deze vijf regio's business cases worden uitgewerkt ten aanzien van het afstemmen van investeringen en operationeel beheer.

1.2.11 Totaaloverzicht Watersysteem op orde

De totale kosten voor dit programma zijn onder te verdelen naar de verschillende beleidsproducten
Bij de verdeling van de kosten naar de beleidsproducten is het volgende overzicht te geven:

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar- rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Planvorming watersystemen					
Lasten	484	483	629	-146	N
Baten	0	0	0	0	
Saldo	484	483	629	-146	N
Beheersinstrumenten watersystemen					
Lasten	860	1.132	1.094	38	V
Baten	0	0	-6	6	V
Saldo	860	1.132	1.088	44	V
Aanleg, verbetering en onderhoud watersystemen					
Lasten	13.062	14.032	12.557	1.475	V
Baten	-305	-698	-605	-93	N
Saldo	12.757	13.334	11.952	1.382	V
Baggeren van waterlopen en saneren van waterbodems					
Lasten	6.505	6.819	8.064	-1.245	N
Baten	-909	-896	-897	1	V
Saldo	5.596	5.923	7.167	-1.244	N
Beheer hoeveelheid water					
Lasten	10.453	12.969	13.529	-560	N
Baten	-28	-37	-145	108	V
Saldo	10.425	12.932	13.384	-452	N
Calamiteitenbestrijding watersystemen					
Lasten	165	210	185	25	V
Baten	0	0	0	0	
Saldo	165	210	185	25	V
Monitoring watersystemen					
Lasten	4.260	4.887	5.730	-843	N
Baten	0	0	-25	25	V
Saldo	4.260	4.887	5.705	-818	N
Aanleg en onderhoud vaarwegen en havens					
Lasten	492	500	438	62	V
Baten	0	-2	0	-2	N
Saldo	492	498	438	60	V
Rioleringsplannen en subsidies lozingen					
Lasten	1.089	1.569	1.282	287	V
Baten	-233	-233	-328	95	V
Saldo	856	1.336	954	382	V

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar- rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Saldo van lasten en baten	35.895	40.735	41.502	-767	N
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	-2.914	-2.879	-35	N
Mutaties reserves	0	-2.914	-2.879	-35	N
Saldo van lasten en baten na bestemming	35.895	37.821	38.623	-802	N

1.3 Programma 3 - Zorg voor het zuiveren van afvalwater

1.3.1 Overzicht Programma 3: Zorg voor het zuiveren van afvalwater

Het programma 'Zorg voor het zuiveren van afvalwater' betreft de bouw en exploitatie van zuiveringstechnische werken binnen de wettelijke eisen en bepalingen, nu en in de toekomst. In een continue cyclus worden zuiveringstechnische werken vernieuwd en uitgebreid en nieuwe zuiveringstechnologie ontwikkeld. Bij de exploitatie wordt gezorgd voor een optimale beschikbaarheid en effectieve inzet van de installaties en een zo goed mogelijk rendement.

Met betrekking tot de afvoer en verwerking van communaal (huishoudelijk) afvalwater heeft het waterschap een wettelijke zorgplicht. Voor het programma gelden naast specifieke beleidskaders per beleidsproduct, algemene beleidskaders die betrekking hebben op:

- Verbetering van de duurzaamheid bij de uitvoering van de taak, vooral ten aanzien van de minimalisatie van het energieverbruik en maximalisatie van de inzet van hernieuwbare energiebronnen;
- Uitvoering van de taak als schakel in de afvalwaterketen waarbij wordt gestreefd naar optimalisatie en beheersing van de afvalwaterketen als één geheel.

Bij de uitvoering gelden de volgende algemene beleidsuitgangspunten en -doelstellingen:

- Voldoen aan wet- en regelgeving ten aanzien van het zuiveren van het afvalwater.
- Voldoen aan de verplichting tot afname van een vastgestelde maximale volumestroom afvalwater per aansluitingspunt.
- Doelstellingen realiseren tegen de laagst mogelijke kosten.
- Optimale beschikbaarheid en betrouwbaarheid installaties in relatie tot een geaccepteerd risiconiveau.
- Maximale veiligheid installaties, met als uitgangspunt dat er geen zware ongevallen kunnen optreden.
- Maximaal haalbare duurzaamheid bij ontwerp en beheer installaties.
- Gestreefd wordt naar verbetering van de duurzaamheid door ontwikkeling van nieuwe zuiveringstechnologie (innovatie), vermindering van het chemicaliënverbruik, verhoging van de energie-efficiency, terugwinning van grondstoffen en duurzaam bouwen.
- Het voldoen aan regelgeving met betrekking tot inkoop en aanbesteding.
- Het beperken van overlast (geur, geluid) voor omwonenden.
- Het voorkomen van milieuschade.
- Een transparante bedrijfsvoering. M.b.t. de zuiveringstaak wordt actief samengewerkt om de transparantie en het inzicht in de kosten en prestaties te vergroten door deelname en verdere ontwikkeling van de landelijke Bedrijfsvergelijking Zuiveringsbeheer.
- Bijdragen aan de ontwikkeling van een duurzamere en een zo efficiënt mogelijke verwerking van zuiveringsslib (optimalisatie van de hele slibverwerkingsketen, betere benutting van zuiveringsslib als energie- en grondstoffendrager).

Tot het programma Zorg voor het zuiveren van afvalwater worden de volgende beleidsproducten gerekend:

- Planvorming zuiveren;
- Getransporteerd afvalwater;
- Gezuiverd afvalwater;
- Verwerkt slib.

Bij de beleidsproducten is de beleidsverantwoordelijke informatie onderverdeeld in de onderdelen basisgegevens, wat wilden we bereiken? en wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012?

1.3.2 Planvorming zuiveren

Naam : Planvorming zuiveren	
Basisgegevens	
Definitie	Formuleren en vastleggen van het strategisch beleid van het waterschap voor de reglementaire beheerstaak (Zuiveren). Tevens het vertalen van externe ontwikkelingen naar het taakveld Zuiveren.
Beheerproducten	Thema en gebiedsgerichte plannen; de activiteiten die het waterschap, veelal samen met gemeenten, kennispartners en bedrijven ontplooit in de sfeer van studies, (technologische) onderzoeken en plannen ter optimalisatie van de afvalwaterketen.
Basisgegevens(s)	
Kengetal(len)	
Wat wilden we bereiken	
Algemene doelstelling(en)	Vertalen van externe ontwikkelingen en strategisch (waterschaps-)beleid naar tactisch beleid voor het 'Taakveld Zuiveren' door middel van het uitvoeren van studies en onderzoeken en het maken van plannen.
Specifieke doelstelling(en)	<ul style="list-style-type: none">▪ Uitvoeren van studies ten aanzien van benodigde zuiveringscapaciteiten, aansluitingen van derden, schaalgrootte, levensduur enz.▪ Verbetering van de doelmatigheid en de efficiëntie van het afvalwaterketenbeheer door samenwerking met beheerders van rioleringen en overige ketenpartners. Hierbij wordt gestreefd naar de laagst mogelijke maatschappelijke kosten.▪ Ontwikkelen van innovaties ter ondersteuning en verbetering van de efficiency en/of de kwaliteit en ter voorbereiding op toekomstige ontwikkelingen.▪ Signaleren en anticiperen op nieuwe wet- en regelgeving.▪ Bewaken van de integriteit van de eigendommen, ruimtelijke ordening, grondaankoop enz.▪ Verbetering van de duurzaamheid van het taakveld Zuiveren door ontwikkeling van nieuwe technologie, beperking van het energieverbruik en de uitstoot van broeikasgassen, terugwinning van grondstoffen, opwekken van energie en duurzaam bouwen.

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012

Te realiseren

Innovatie

- Onderzoek toepassing Anammox-proces in de afvalwaterstroom
- Studies energie efficiency MJA-3
- Studies project Energiefabriek, o.a. gas/warmtebenutting Sluisjesdijk i.c.m. warmtenet Gemeente Rotterdam
- Studie fosfaatterugwinning (i.s.m. HVC)
- Bijdrage leveren aan Integrale Sturing Afvalwaterketen en Watersysteem (ISA) Hoeksche Waard

Planvorming

- Vaststelling integraal zuiveringsplan
- Opstellen van Basiszuiveringsplannen per zuiveringskring
- Uitwerken/onderzoeken doelmatigheid afvalwaterketen
 - afstemming investeringsbeslissingen met gemeenten
 - bundeling van de operationele taken

Projectvoorbereiding

- Opstart/initiatie:
 - leidingverlegging in kader van dijkversterking Hoeksche Waard Noord (Binnenmaas)
 - rwzi Piershil 2e fase (Korendijk)
 - rwzi Spijkenisse Energieproject Beluchting (Spijkenisse)
 - rwzi Oude-Tonge Energieproject Beluchting (Oostflakkee)
- Oriëntatie/studie:
 - oriëntatie op uitbreiding rwzi Oude-Tonge en transportstelsel (Oostflakkee)
 - leidingverlegging in kader van dijkversterking Hoeksche Waard Zuid (Cromstrijen)
 - leidingverlegging in kader van dijkversterking Spui Oost (Korendijk/Oud-Beijerland)
- Studie/opstart:
 - verwijderen leiding Maasdam (Binnenmaas)
 - verwijderen leiding Westmaas (Binnenmaas)

Opdrachtgeverschap/Projectborging

- Invulling opdrachtgeversrol voor projecten
- Overleg/Controle projecten afvalwatertransportsysteem Rotterdam

Gerealiseerd

Innovatie

Fase 1 van het onderzoek naar de toepassing van het Anammox-proces is afgerond. In 2012 is subsidie verworven voor een nieuw 3 jarig Europees subsidietraject (LIFE+) dat start in 2013. Er is een Energie Efficiëntie Plan (EEP) opgesteld voor de periode 2013-2016. De uitvoering van de lopende EEP maatregelen ligt op koers. In 2013 zal een intentieverklaring worden opgesteld met het warmtebedrijf Rotterdam voor de koppeling van het warmtenet met de installatie Rotterdam Sluisjesdijk. HVC heeft plannen toeleverancier te worden voor een fosfaatterugwinfabriek die gebouwd gaat worden. In deze fabriek kan vanaf 2016 al het fosfaat uit slib (hoogwaardig) worden teruggewonnen. De bijdrage aan de pilot Integrale Sturing Afvalwaterketen en Watersysteem (ISA) Hoeksche Waard is afgerond.

Planvorming

In 2012 is gewerkt aan de voorbereiding van de Asset Lifecycle Management (ALM) studie voor het slibverwerkingsbedrijf Sluisjesdijk. In de tweede helft van het jaar is de aanbesteding volgens het principe van "Beste value procurement" uitgevoerd. De ALM moet duidelijk maken wat nodig is om de levensduur van de installatie te verlengen. De studie zal in eerste helft van 2013 worden uitgevoerd. In 2013 wordt het opstellen van het integraal zuiveringsplan afgerond.

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012

Projectvoorbereiding

De tweede fase van het renovatieproject rwzi Piershil wordt in 2013 gestart. De projectvoorbereiding voor het energieproject beluchting Spijkenisse is in volle gang. Een kredietvoorstel wordt begin 2013 aan het bestuur voorgelegd. In 2011 en 2012 is het aanvoerpatroon van de vuillast naar de rwzi Oude Tonge onderwerp van onderzoek geweest en zijn 2 illegale lozers gesaneerd. Hierdoor zijn de uitgangspunten van het geplande project gewijzigd. In 2013 zal een onderzoek worden uitgevoerd naar de nut/noodzaak van het project.

De leidingverlegging in kader van dijkversterking Spui Oost (Korendijk/Oud-Beijerland) is komen te vervallen vanwege een scopewijziging binnen het dijkversterkingsproject. Voor de verwijdering van de leiding Maasdam (Binnenmaas) en de leiding Westmaas (Binnenmaas) heeft in 2012 afstemming plaatsgevonden met de gemeente om het overlegtraject met de bewoners voor te bereiden.

Opdrachtgeverschap /Projectborging

Eind 2012 is de opdrachtgever voor het programma Zuiveren aangesteld. De opdrachtgever gaat het proces van het opdrachtgeverschap van investeringsprojecten en grootonderhoudsprojecten verder vorm geven. Het overleg met Watermanagement Rotterdam heeft geresulteerd in de kredietaanvraag (november VV) voor de aanpassingen in de afvalwatertransportsystemen van de rwzi's Rotterdam Dokhaven en Rotterdam Hoogvliet.

1.3.3 Getransporteerd afvalwater

Naam : Getransporteerd afvalwater	
Basisgegevens	
Definitie	Het door het bouwen, verwerven, beheren, onderhouden en bedienen van transportgemalen en -leidingen mogelijk maken dat afvalwater wordt getransporteerd.
Beheerproducten	<u>Beheer transportstelsels</u> Aansturing van de transportgemalen en -leidingen van het waterschap. <u>Bouw en verwerving transportstelsels</u> Het door het waterschap tot stand (laten) brengen, vernieuwen, aanpassen en van derden overnemen van de transportgemalen en -leidingen. <u>Onderhoud transportstelsels</u> Uitvoering van onderhoudswerkzaamheden aan de elektrotechnische, mechanische, civieltechnische, bouwkundige en cultuurtechnische onderdelen van de transportgemalen en -leidingen van het waterschap.
Basisgegevens(s)	Transportgemalen: 66 Kilometertransportleiding: 190 Geïnstalleerde ontwerp pompcapaciteit [m3/h]: 60.912m3/h Met gemeenten overeengekomen afnameverplichting [m3/uur]: 62.259 m3/h
Kengetal(len)	

Wat wilden we bereiken

Algemene doelstelling(en)	Het transporteren van het aangeboden afvalwater, dat in de gemeentelijke riolering is verzameld, vanaf het overnamepunt naar een rioolwaterzuiveringsinrichting, om daarmee zoveel mogelijk te voorkomen dat afvalwater ongezuiverd op oppervlaktewater wordt geloosd.
Specifieke doelstelling(en)	<u>Beheer transportstelsels</u> <ul style="list-style-type: none">▪ Voldoen aan afnameverplichting: 99%▪ Aantal klachten: 0▪ Specifiek energieverbruik: 0,173 MJ/m³.km <u>Bouw en verwerving transportstelsels</u> <ul style="list-style-type: none">▪ Projecten die in 2012 doorlopen: 2▪ Projecten die in 2012 starten: 1▪ Projecten die in 2012 worden afgerond: 0▪ Projecten die in 2012 worden afgesloten: 1 <u>Onderhoud transportstelsels</u> <ul style="list-style-type: none">▪ Beschikbaarheid: ≥ 98%▪ Aantal risicovolle storingen: ≤ 275 n/j

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012

Te realiseren	<u>Beheer transportstelsels</u> <ul style="list-style-type: none">▪ Het beheren van de rioolgemalen en afvalwaterpersleidingen. <u>Bouw en verwerving transportstelsels</u> <ul style="list-style-type: none">▪ Doorlopen:<ul style="list-style-type: none">○ Ts Zuidland en Goudswaard - Hellevoetsluis (CP)○ Rg Simonshaven▪ Starten:<ul style="list-style-type: none">○ Ts rioolpersleiding s'-Gravendeel - Puttershoek (CP)▪ Afgerond:<ul style="list-style-type: none">○▪ Afgesloten:<ul style="list-style-type: none">○ Rg Oostvoorne <u>Onderhoud transportstelsels</u> <ul style="list-style-type: none">▪ De uitvoering van het preventief (regulier) onderhoud aan de rioolgemalen en transportleidingen conform het meerjaren onderhoudsprogramma.▪ De uitvoering van het zgn. groot onderhoud aan de rioolgemalen en transportleidingen conform het meerjaren onderhoudsprogramma. Bestaande onder andere uit het:<ul style="list-style-type: none">○ Rg Deltahaven, vervangen FO's pompen○ Betonherstel rg Westmaas○ Herstellen muurdoorvoering rg Middelharnis○ Aanschaf nieuwe pomp rg Ouddorp <p>De uitvoering van het correctief (niet planbaar) onderhoud aan de rioolgemalen en transportleidingen.</p>
Gerealiseerd	<u>Beheer transportstelsels</u> <p>De afnameverplichting gebiedsbreed is conform de doelstelling (99%) gerealiseerd. De transportgemalen hebben minder energie (60.000 kWh) gebruikt dan begroot. Er is 10% meer afvalwater aangevoerd dan in 2011.</p> <u>Bouw en verwerving transportstelsels</u> <p>Voor de toelichting op de investeringen wordt verwezen naar bijlage 1.</p>

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012

Onderhoud transportstelsels

De realisatiegraad van het basis preventief onderhoud voor 'Onderhoud transportstelsels' is 90 %. Werkzaamheden in het kader van het groot onderhoud zijn conform planning uitgevoerd en afgerond.

1.3.4 Gezuiverd afvalwater

Naam : Gezuiverd afvalwater

Basisgegevens

Definitie	Het door het realiseren, overnemen, beheren, onderhouden en exploiteren van rioolwaterzuiveringinrichtingen zorgen dat het aangeboden afvalwater wordt gezuiverd.
Beheerproducten	<u>Beheer zuiveringsinstallaties</u> Het beheren en bedienen van zuiveringsinrichtingen. <u>Bouw en verwerving zuiveringsinrichtingen</u> Het door het waterschap tot stand (laten) brengen, vernieuwen, aanpassen en van derden overnemen van zuiveringsinrichtingen. <u>Onderhoud zuiveringsinrichtingen</u> Uitvoering van onderhoudswerkzaamheden aan civieltechnische, bouwkundige, mechanische en elektrische onderdelen van de zuiveringsinrichtingen.
Basisgegevens(s)	22 in bedrijf zijnde rioolwaterzuiveringinrichtingen 1.817.998 zuiveringscapaciteit (v.e.) 64.660 hydraulische capaciteit (m3/uur)
Kengetal(len)	

Wat wilden we bereiken

Algemene doelstelling(en)	Zorgen dat al het getransporteerde afvalwater dat wordt ontvangen uit persleidingen, gemeentelijke rioleringen of anderszins ten minste volgens de wettelijk vereiste reductiedoelstellingen van geloosde stoffen wordt gezuiverd. De beleidsdoelstelling voor het gebiedsbrede stikstofverwijderingsrendement is 77,5%. De beleidsdoelstelling is erop gericht de wettelijke norm voor het overall stikstofverwijderingsrendement van 75% beheerst en duurzaam te halen.																																																
Specifieke doelstelling(en)	<table><thead><tr><th></th><th>Norm:</th><th>Doelstelling:</th></tr></thead><tbody><tr><td>Beheer zuiveringsinrichtingen</td><td></td><td></td></tr><tr><td>- Nalevingspercentage Wvo-vergunningen</td><td>100%</td><td>>98%</td></tr><tr><td>- Stikstofverwijderingsrendement</td><td>>75%</td><td>>77,5%</td></tr><tr><td>- Fosfaatverwijderingsrendement</td><td>>75%</td><td>>77,5%</td></tr><tr><td>- Realisatie restvervuiling</td><td></td><td>69.300 v.e.</td></tr><tr><td>- Specifiek energieverbruik</td><td></td><td><0,300MJ/v.e.verw</td></tr><tr><td>Bouw en verwerving transportstelsels</td><td></td><td></td></tr><tr><td>- Projecten die in 2012 doorlopen</td><td></td><td>6</td></tr><tr><td>- Projecten die in 2012 starten</td><td></td><td>1</td></tr><tr><td>- Projecten die in 2012 worden afgerond</td><td></td><td>2</td></tr><tr><td>- Projecten die in 2012 worden afgesloten</td><td></td><td>3</td></tr><tr><td>Onderhoud transportstelsels</td><td></td><td></td></tr><tr><td>- Beschikbaarheid</td><td></td><td>≥98%</td></tr><tr><td>- Specifieke onderhoudskosten</td><td></td><td>≤4euro/i.e. ontwerp</td></tr><tr><td>- Aantal risicovolle storingen</td><td></td><td>≤425n/jaar</td></tr></tbody></table>		Norm:	Doelstelling:	Beheer zuiveringsinrichtingen			- Nalevingspercentage Wvo-vergunningen	100%	>98%	- Stikstofverwijderingsrendement	>75%	>77,5%	- Fosfaatverwijderingsrendement	>75%	>77,5%	- Realisatie restvervuiling		69.300 v.e.	- Specifiek energieverbruik		<0,300MJ/v.e.verw	Bouw en verwerving transportstelsels			- Projecten die in 2012 doorlopen		6	- Projecten die in 2012 starten		1	- Projecten die in 2012 worden afgerond		2	- Projecten die in 2012 worden afgesloten		3	Onderhoud transportstelsels			- Beschikbaarheid		≥98%	- Specifieke onderhoudskosten		≤4euro/i.e. ontwerp	- Aantal risicovolle storingen		≤425n/jaar
	Norm:	Doelstelling:																																															
Beheer zuiveringsinrichtingen																																																	
- Nalevingspercentage Wvo-vergunningen	100%	>98%																																															
- Stikstofverwijderingsrendement	>75%	>77,5%																																															
- Fosfaatverwijderingsrendement	>75%	>77,5%																																															
- Realisatie restvervuiling		69.300 v.e.																																															
- Specifiek energieverbruik		<0,300MJ/v.e.verw																																															
Bouw en verwerving transportstelsels																																																	
- Projecten die in 2012 doorlopen		6																																															
- Projecten die in 2012 starten		1																																															
- Projecten die in 2012 worden afgerond		2																																															
- Projecten die in 2012 worden afgesloten		3																																															
Onderhoud transportstelsels																																																	
- Beschikbaarheid		≥98%																																															
- Specifieke onderhoudskosten		≤4euro/i.e. ontwerp																																															
- Aantal risicovolle storingen		≤425n/jaar																																															

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012

Te realiseren

Beheer zuiveringsinrichtingen

- Het beheren van de rioolwaterzuiveringsinrichtingen

Bouw en verwerving zuiveringsinrichtingen

- Doorlopen:
 - Rwzi Hellevoetsluis roostergoedverwijdering
 - Rwzi Oostvoorne
 - Rwzi Dokhaven LEL metingen overige gemalen
 - Vervangen Schakelkasten SVB Sluisjesdijk
 - Uitbreiding rwzi en transportsysteem Numansdorp (CP)
 - Major Upgrade besturing ABB
- Starten:
 - Sb Sluisjesdijk LEL metingen
- Afgerond:
 - Rwzi Rozenburg
 - Rwzi Hoogvliet
- Afgesloten:
 - Rwzi Oude Tonge EI
 - Rwzi Ridderkerk
 - Rwzi Dokhaven, modificeren MCC's
- De uitvoering van het reguliere onderhoud aan de rioolwaterzuiveringsinrichtingen conform het Meerjaren Onderhoudsprogramma

Onderhoud zuiveringsinstallaties

- De uitvoering van het preventief (regulier) onderhoud aan de rwzi's conform het meerjaren onderhoudsprogramma.
- De uitvoering van het zgn. groot onderhoud aan de rwzi conform het meerjaren onderhoudsprogramma.
Bestaande onder andere uit het:
 - Groot onderhoud effluentbemaling rwzi Dokhaven
 - Vervangen omkasting blowers rwzi Goedereede
 - Groot onderhoud rejectiewaterbehandeling rwzi Dokhaven
 - Meerjaren vervanging van onderdelen rwzi Oude Tonge
 - Groot onderhoud luchtlijn transport rwzi Dokhaven

De uitvoering van het correctief (niet planbaar) onderhoud aan de rioolgemalen, transportleidingen, rioolwaterzuiveringsinrichtingen en slibbedrijven.

Beheer Zuiveringsinrichtingen

De rwzi's hebben beter gepresteerd dan begroot:

- Nalevingspercentage: 99,1% (doelstelling 98,0%)
- Stikstofverwijdering: 79,5% (doelstelling 77,5%)
- Fosfaatverwijdering: 86,5% (doelstelling 77,5%)
- Energieverbruik: 44,7 mln kWh (begroot 44,9 mln kWh)

De rwzi Zwijndrecht heeft in de periode van begin augustus tot en met oktober de lozingseis van fosfaat overschreden. Dit is veroorzaakt door een technisch mankement waardoor geen ijzerchloride in het proces werd gedoseerd. De overschrijding is bij het bevoegd gezag gemeld. Inmiddels zijn passende maatregelen genomen.

Bouw en verwerving zuiveringsinrichtingen

Voor de toelichting op de investeringen wordt verwezen naar bijlage 1.

Onderhoud zuiveringsinstallaties

De realisatiegraad van het basis preventief onderhoud voor Onderhoud zuiveringsinstallatie is 90 %.

Gerealiseerd

1.3.5 Verwerkt slib

Naam : Verwerkt slib	
Basisgegevens	
Definitie	Het door het realiseren, beheren, onderhouden en exploiteren van slibverwerkingsinstallaties zorgen dat het zuiveringslib en de andere restproducten van een rwzi die voor een eindbestemming worden aangeboden tot een eindproduct worden verwerkt.
Beheerproducten	<p><u>Beheer slibverwerkingsinstallaties</u> Het aansturen van slibverwerkingsinstallaties waardoor het bij het zuiveringsproces vrijkomende slib alsmede het van derden ontvangen slib wordt ontwaterd, gebufferd en verwerkt.</p> <p><u>Bouw en verwerving slibverwerkingsinstallaties</u> Het door het waterschap tot stand (laten) brengen, vernieuwen, aanpassen en van derden overnemen van slibverwerkingsinstallaties.</p> <p><u>Onderhoud slibverwerkingsinstallaties</u> Uitvoering van onderhoudswerkzaamheden aan de civieltechnische, bouwkundige, cultuurtechnische, elektrische en mechanische onderdelen van de slibverwerkingsinstallaties.</p>
Basisgegevens(s)	<p>Aantal in bedrijf zijnde slibverwerkingsinstallaties: 11</p> <p>Type ontwatering en eindverwerking: mechanische slibontwatering gevolgd door verbranding.</p> <p>Verwerkingscapaciteit installatie: 47.774 tonnen droge stof (=ds/jaar).</p>
Kengetal(len)	

Wat wilden we bereiken			
Algemene doelstelling(en)	Het zorgen voor adequate verwerkingscapaciteit en een zodanige verwerking en afzet dat aan de daaraan gestelde eisen wordt voldaan.		
Specifieke doelstelling(en)		Norm:	Doelstelling:
	Beheer slibverwerkingsinstallaties		
	- Afgevoerd slib		< 20.400 ton ds
	- Afgevoerd slib		< 85.000 gewichtston
	- Ontwateringspercentage slib		< 24% ds
	- Specifiek energieverbruik		< 1,06 MJ/kg ds
	Bouw en verwerving slibverwerkingsinstallaties		
	- Projecten die in 2012 doorlopen		1
	- Projecten die in 2012 starten		1
	- Projecten die in 2012 worden afgerond		0
	- Projecten die in 2012 worden afgesloten		0
	Onderhoud slibverwerkingsinstallaties		
	- Beschikbaarheid		≥ 98%
	- Aantal risicovolle storingen		≤ 150 n/jaar

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012	
Te realiseren	<p><u>Beheer slibverwerkingsinstallaties</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Het beheren van de slibverwerkingsinstallaties <p><u>Bouw en verwerving slibverwerkingsinstallaties</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Starten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Sb Sluisjesdijk vervangen schakelkasten EI (P801) ▪ Doorlopen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Aanpassen slibsilos ivm stankloos verladen

Onderhoud slibverwerkingsinstallaties

- De uitvoering van het preventief (regulier) onderhoud aan de slibbedrijven conform het meerjaren onderhoudsprogramma (zoals is opgenomen in het onderhoudsbeheersysteem Maximo).
- De uitvoering van het zgn. groot onderhoud aan de slibbedrijven conform het meerjaren onderhoudsprogramma (zoals is opgenomen in het onderhoudsbeheersysteem Maximo). Bestaande onder andere uit het:
 - Groot onderhoud slibgisting svi Sluisjesdijk
 - Groot onderhoud luchtlijn svi Sluisjesdijk
 - Groot onderhoud proceswaterinstallatie svi Sluisjesdijk
 - Groot onderhoud slibcirculatiepompen svi Sluisjesdijk

De uitvoering van het correctief (niet planbaar) onderhoud aan de rioolgemalen, transportleidingen, rioolwaterzuiveringsinrichtingen en slibbedrijven.

Gerealiseerd

Beheer Slibverwerkingsinstallaties

De slibverwerkingsinstallaties hebben beter gepresteerd dan begroot:

- Afgevoerd slib: -5%, 81.000 gewichtston (begroot 85.000 gewichtston)
- Afgevoerd slib: -3%, 19.800 ton ds (begroot 20.400 ton ds)
- Ontwateringspercentage slib: gelijk %, 24% (begroot 24%)

Wat de oorzaak is van de daling van de slibproductie (=afgevoerd slib in ton ds) wordt in 2013 nader onderzocht.

Bouw en verwerving slibverwerkingsinstallaties

Voor de toelichting op de investeringen wordt verwezen naar bijlage 1.

Onderhoud slibverwerkingsinstallaties

De realisatiegraad van het basis preventief onderhoud voor Onderhoud slibverwerkingsinstallaties is 89%.

1.3.6 Totaaloverzicht Zorg voor het zuiveren van afvalwater

De totale kosten voor dit Programma zijn onder te verdelen naar de verschillende beleidsproducten. Bij de verdeling van de kosten naar de beleidsproducten is het volgende overzicht te geven:

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Planvorming zuiveren					
Lasten	1.789	1.789	1.561	228	V
Baten	-146	-146	-335	189	V
Saldo	1.643	1.643	1.226	417	V
Getransporteerd afvalwater					
Lasten	7.714	7.661	7.559	102	V
Baten	-1.028	-1.028	-1.049	21	V
Saldo	6.686	6.633	6.510	123	V
Gezuiverd afvalwater					
Lasten	34.514	38.935	38.545	390	V
Baten	-70	-70	-369	299	V
Saldo	34.444	38.865	38.176	689	V
Verwerkt slib					
Lasten	17.243	18.652	17.638	1.014	V
Baten	0	-237	-416	179	V
Saldo	17.243	18.415	17.222	1.193	V
Saldo van lasten en baten	60.016	65.556	63.134	2.422	V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	-615	-6.879	-6.879	0	
Mutaties reserves	-615	-6.879	-6.879	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	59.401	58.677	56.255	2.422	V

1.4 Programma 4 - Wegen op orde

1.4.1 Overzicht programma 4: Wegen op orde

Het programma 'Wegen op orde' richt zich op het ontwikkelen en in stand houden van een veilig wegennet (conform de doelstellingen van Duurzaam Veilig). Dit betekent dat het wegennet zodanig wordt beheerd, dat een goede verkeersveiligheid, berijdbaarheid en bereikbaarheid gewaarborgd zijn. Deze taak wordt in nauwe samenwerking met de verschillende verkeerspartners uitgevoerd tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten. Duurzaamheid is een belangrijk principe bij het op orde houden van de wegen. Leidend voor het programma is het Wegenbeleidsplan van het waterschap, terwijl landelijk de Nota Mobiliteit speelt.

Voor het programma 'wegen op orde' zijn de volgende zaken van belang:

- De beleidsuitgangspunten voor het wegenbeheer zijn vastgelegd in het Wegenbeleidsplan 'Wegen naar de toekomst' zoals dat is vastgesteld door de Verenigde Vergadering in maart 2008. De strategische visie is, dat het waterschap een goed wegbeheerder wil zijn, met wegen van een goed kwaliteitsniveau en een daarop toegesneden organisatie.
- In 2012 heeft de bestuurlijke meningsvorming met betrekking tot de evaluatie van de Wet herverdeling Wegenbeheer binnen WSHD plaatsgevonden. Op basis van doelmatigheidsargumenten is de conclusie getrokken dat het waterschap het wegenbeheer de komende tien jaar wil behouden. Daarbij is wel een motie aangenomen, waarin is aangegeven, dat zo zich in de komende tien jaar de mogelijkheid zou voordoen om de wegzorg over all onder gunstige voorwaarden af te stoten, die kans moet worden benut.
- In 2013 vindt de verdere landelijke evaluatie plaats, waarbij ook de mening van WSHD is ingebracht.
- Op het terrein van het operationele verkeersmanagement zal een centralisatie plaatsvinden, waarbij de fysieke bediening van de verkeersregelinstallaties zal plaatsvinden vanuit de verkeerscentrale Rhooon.
- In het kader van de metropoolontwikkeling zal de vervoersautoriteit in 2013 verder vorm krijgen. Deze autoriteit zal de huidige taken van de Stadregio Rotterdam en de regio Haaglanden op het terrein van verkeer en vervoer overnemen.

Tot het programma Wegen op orde worden de volgende beleidsproducten gerekend:

- Planvorming wegen;
- Beheersinstrumenten wegen;
- Onderhoud wegen, wegbermen en wegsloten;
- Wegenverkeersregeling en -veiligheid;
- Vergunningverlening en handhaving (vaar)wegen.

Bij de beleidsproducten is de beleidsverantwoordelijke informatie onderverdeeld in de onderdelen basisgegevens, wat wilden we bereiken? en wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012?

1.4.2 Planvorming wegen

Naam : Planvorming wegen	
Basisgegevens	
Definitie	Formuleren en vastleggen van het strategisch beleidskader voor de reglementaire beheerstaak 'wegenbeheer' van het waterschap.
Beheerproducten	<u>Wegen Beheer Plan</u> Voorbereiden, formuleren, vaststellen, evaluatie en herziening van het plan (met een horizon van meestal 6 jaar) dat op grond van de provinciale verordening wordt opgesteld en waarin een beeld wordt geschetst van de kaders en doelstellingen van het waterschap m.b.t. het wegenbeheer.
Basisgegevens(s)	1.608 km wegen
Kengetal(len)	- kosten per plan
Wat wilden we bereiken	
Algemene doelstelling(en)	Zorg dragen voor de veiligheid van de wegen, door adequaat in te spelen op externe ontwikkelingen en nieuwe wet- en regelgeving. Door het opstellen en vastleggen van een transparant en adequaat beleidskader, waarin de te realiseren doelen en de daarvoor in te zetten middelen zijn vastgelegd, wordt duidelijkheid gegeven naar de omgeving op welke wijze het beheer van de wegen vorm wordt gegeven.
Specifieke doelstelling(en)	In het Bestuursakkoord Water is over het wegenbeheer opgenomen: 'Vijf waterschappen zijn belast met wegbeheer. Een eventuele overdracht hiervan aan gemeenten of provincies wordt meegenomen bij de evaluatie van de Wet Herverdeling wegenbeheer in 2013. Regionale differentiatie blijft mogelijk uit oogpunt van doelmatigheid.' Vóór deze evaluatie dient verkend te zijn op welke wijze WSHD deze evaluatie wil gebruiken voor het realiseren van de algemene doelstellingen als waterschap.
Wat gaan we daarvoor doen en we gedaan in 2012	
Te realiseren	Vooruitlopend op de Evaluatie Wet Herverdeling Wegenbeheer wordt een strategische verkenning uitgevoerd over de invulling van de wegenbeheerstaak in de toekomst. Daarbij wordt niet alleen intern, maar wordt ook met anderen overlegd over mogelijkheden en keuzes.
Gerealiseerd	In de vergadering van 27 september 2012 heeft de Verenigde Vergadering het standpunt ingenomen dat het huidige wegenbeheer bij WSHD kan blijven tot het volgende evaluatiemoment in 2023. Daarnaast is wel een motie aangenomen, waarin het college van dijkgraaf en heemraden wordt opgeroepen kansen te benutten indien een over all overdracht van wegen onder verdere randvoorwaarden zich zou aandienen. Dit WSHD standpunt is ingebracht bij de Unie van Waterschappen, die een gezamenlijke reactie van de wegbeherende waterschappen in de richting van de Minister van I en M voorbereidt.

1.4.3 Beheersinstrumenten wegen

Naam : Beheersinstrumenten wegen	
Basisgegevens	
Definitie	Het bijdragen aan, opzetten, actueel houden en periodiek controleren van de beheersinstrumenten (legger gemeenten en beheersregister waterschap), teneinde de staat van de wegen zichtbaar te maken.
Beheerproducten	<u>Legger wegen, kunstwerken en wegsloten</u> De bijdragen van het waterschap aan de voorbereiding, op- en vaststelling alsmede het onderhoud van de wegenlegger van de gemeenten. <u>Beheersregister wegen, kunstwerken en wegsloten</u> Voorbereiding, op- en vaststelling alsmede het onderhoud (inclusief toetsen op actualiteit) van een technische beschrijving waarin de feitelijke toestand voor de ligging, afmeting, richting, vorm en constructie van de kenmerkende objecten is weergegeven.
Basisgegevens(s)	1.608 km verharde en overige wegen in beheer.
Kengetal(len)	- Kosten per km weg in beheer.

Wat wilden we bereiken	
Algemene doelstelling(en)	Het waterschap moet kunnen beschikken over een beheersinstrument waarin de feitelijke toestand van de kenmerkende objecten voor wegen wordt weergegeven, zodanig dat de processen met betrekking tot beleid, aanleg, beheer, onderhoud en vergunningverlening optimaal ondersteund worden
Specifieke doelstelling(en)	

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012	
Te realiseren	Actualiseren informatiebehoefte wegen. (Voortgangs)rapportage eind 2012.
Gerealiseerd	Het bestaande beheersregister wordt op orde gehouden. Eventuele nieuwe informatiebehoefte volgt uit het uitvoeringsplan wegen, dat voor wegen in ontwikkeling is. Vooralsnog geen nieuwe informatiebehoefte.

1.4.4 Onderhoud wegen, wegbermen en wegsloten

Naam : Onderhoud wegen, wegbermen en wegsloten	
Basisgegevens	
Definitie	Het, op basis van het Wegenbeleidsplan, aanleggen, verwerven, verbeteren en onderhouden van wegen, wegbermen, bermsloten en kunstwerken wegbeheer.
Beheerproducten	<u>Aanleg, verwerving en verbetering wegen, wegbermen en bermsloten</u> Het op basis van het beheersplan wegen door het waterschap (laten) tot stand brengen, vernieuwen, aanpassen, reconstrueren en van derden overnemen van wegen, wegbermen en bermsloten. <u>Onderhoud wegen, wegbermen en bermsloten</u> Uitvoering van onderhoudswerkzaamheden aan de wegen, wegbermen en wegsloten van het waterschap alsmede het houden van toezicht indien deze werkzaamheden zijn uitbesteed. Ook inspecties die zich richten op het vaststellen van de staat van onderhoud (onderhoudsniveau) behoren tot het product. <u>Bouw en verwerving kunstwerken wegenbeheer</u> Het door het waterschap tot stand (laten) brengen, vernieuwen, aanpassen en van derden overnemen (inclusief eventuele grondaankopen) van kunstwerken wegenbeheer.

Naam :	Onderhoud wegen, wegbermen en wegsloten
	<p><u>Onderhoud kunstwerken wegenbeheer</u> Uitvoering van onderhoudswerkzaamheden aan de kunstwerken wegenbeheer van het waterschap alsmede het houden van toezicht indien deze werkzaamheden zijn uitbesteed. Ook inspecties die zich richten op het vaststellen van de staat van onderhoud (periodieke toetsing van het onderhoudsniveau) behoren tot het product.</p> <p><u>Voorzieningen verwante belangen wegenbeheer</u> Afzonderlijke, specifieke voorzieningen die op wegen, in wegbermen of wegsloten worden getroffen en die alleen agrarische, recreatieve, landschappelijke, natuur- en/of cultuurhistorische doelen dienen.</p>
Basisgegevens(s)	1.608 km weg in beheer (verhard en onverhard) incl. groenvoorzieningen. 4.212 ton Afvoeren teerhoudend asfalt. 20.457 ton Aanbrengen asfalt 35.780 m ¹ Dichtzetten scheuren in asfalt 861 m ² Opbreken en aanbrengen bestrating 4.548 m ³ Leveren grond
Kengetal(len)	- kosten per km aangelegde, verworven, gereconstrueerde of gerehabiliteerde weg - kosten per m ² aangelegde, verworven, gereconstrueerde of gerehabiliteerde wegverharding

Wat wilden we bereiken	
Algemene doelstelling(en)	Het handhaven van het kwaliteitsniveau van de wegen conform het Wegenbeleidsplan.
Specifieke doelstelling(en)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Er worden aan het bestuur beleidskeuzes voorgelegd ten aanzien van veiligheid, duurzaamheid, aanzien en comfort. ▪ Aan de hiervoor genoemde beleidskeuzes worden scenario 's gehangen, zodat een afweging kan worden gemaakt in relatie tot de bijbehorende onderhoudskosten. ▪ Op basis van voornoemde keuzes wordt een meerjaren onderhoudsplan opgesteld.

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012	
Te realiseren	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uitvoering onderhoud, zowel klein als groot, op basis van het Meerjaren Onderhoudsprogramma. ▪ Realisering van investeringsprojecten (zie bijlage 1).
Gerealiseerd	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het klein en groot onderhoud aan wegen, bermen en wegsloten is op basis van het bestaande meerjaren onderhoudsprogramma uitgevoerd. In 2012 vond het asfaltonderhoud laat in het jaar plaats. In 2013 is dit onderhoud vroeger in het jaar gepland. Zowel technisch als organisatorisch gezien biedt dit voordelen; technisch gezien een betere kwaliteit; organisatorisch gezien een betere werkverdeling over het jaar.

1.4.5 Wegenverkeersregeling en -veiligheid

Naam :	Wegenverkeersregeling en -veiligheid
Basisgegevens	
Definitie	Activiteiten voor een doelmatige ontsluiting en bereikbaarheid van de bestemmingen in het beheersgebied, alsmede een verkeersveilig gebruik van de wegen.

Naam : Wegenverkeersregeling en -veiligheid	
Beheerproducten	<u>Wegenverkeersregeling</u> Alle activiteiten die als bevoegd gezag voor de regeling en geleiding van het verkeer worden uitgeoefend. <u>Wegenverkeersveiligheid</u> Het nemen van maatregelen om de verkeersveiligheid te optimaliseren. <u>Calamiteitenbestrijding wegenbeheer</u> Het optreden bij onverwachte gebeurtenissen die het normale gebruik ernstig hinderen voor zover dat niet onder de normale bedrijfsvoering valt.
Basisgegevens(s)	1.608 km weg in beheer (verhard en onverhard) incl. groenvoorzieningen. 265.560 m1 Aanbrengen belijning in verf 3.215 m2 Aanbrengen figuratie in verf 29 km1 Aanbrengen markering in thermoplast
Kengetal(len)	- Kosten per kilometer verharde weg.

Wat wilden we bereiken	
Algemene doelstelling(en)	Het waarborgen van een doelmatige ontsluiting en bereikbaarheid van de bestemmingen in het beheersgebied met een verantwoord niveau van verkeersveiligheid.
Specifieke doelstelling(en)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Verder op orde brengen operationeel verkeersmanagement. ▪ Verdere optimalisering inrichting wegen conform CROW-richtlijnen. ▪ Verlaging risico onveilige wegen ten aanzien van beschikbaarheid strooizout.

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012	
Te realiseren	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Afronding Netwerkanalyse en Categoriseringsplan. ▪ Vervolmaken en actualiseren Algemene ontwerpvoorspellingen van wegen. ▪ Jaarlijkse uitvoering Verkeersveiligheidsmonitor. ▪ Vervolg uitvoeren van projecten Duurzaam Veilig. ▪ Vergroting strooizoutvoorraden. ▪ Vanuit het meerjarig Raamcontract en de daarop gebaseerde Nadere Overeenkomst aanbrengen markeringen op de eigen wegen.
Gerealiseerd	<ul style="list-style-type: none"> ▪ In 2012 is de netwerkanalyse en het categoriseringsplan verder uitgewerkt. De opgeleverde rapporten hebben de basis gevormd voor Sturen op Wegen, de tactische opgaven voor de nabije toekomst. Bij de besluitvorming over Sturen op Wegen wordt de netwerkanalyse en categorisering geïntegreerd. ▪ Het algemeen programma van eisen is een groeidocument. Ook in 2012 zijn aanvullingen doorgevoerd. Verdere actualisatie en tussentijdse evaluatie Plan-Do-Check-Act (PDCA) wordt in 2013 verder. ▪ De verkeersveiligheidsmonitor is opgesteld en ter kennisgeving aan het bestuur aangeboden. ▪ In 2012 zijn, mede gelet op de ontwikkeling van Sturen op Wegen, geen projecten vanuit de opgave Duurzaam Veilig gerealiseerd.

1.4.6 Vergunningverlening en handhaving (vaar)wegen

Vergunningverlening en handhaving (vaar)wegen	
Basisgegevens	
Definitie	Regelgeving op grond van de Keur, de Wegenverkeerswet, het RVV en het BPR mbt wegen en vaarwegen uitvoeren door middel van het toepassen van formele en informele reguleringsinstrumenten, met uitzondering van subsidieverstrekking.
Beheerproducten	Vergunningen en meldingen (vaar)wegen Toezicht en handhaving (vaar)wegen
Basisgegevens(s)	
Kengetal(len)	<ul style="list-style-type: none">- % van de aanvragen binnen de wettelijke termijn afgedaan- % van de aanvragers is tevreden over de dienstverlening van de afdeling- % kostendekkendheid- kosten per gecontroleerde situatie- kosten per overtreding- kosten per handhavingsactie
Wat wilden we bereiken	
Algemene doelstelling(en)	Veilig gebruik van (vaar)wegen
Specifieke doelstelling(en)	<ul style="list-style-type: none">▪ 90% van de aanvragen is binnen de wettelijke termijn afgedaan.▪ 90% van de aanvragers is tevreden over de dienstverlening van de afdeling Vergunningverlening.▪ realiseren van de vastgestelde nalevingspercentages.
Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012	
Te realiseren	<p>De onderstaande aantallen zijn ingeschat op basis van de huidige markt. De huidige economische ontwikkelingen maken deze inschattingen onzeker. Een groei of krimp van de economie heeft een direct stijging of daling van het aantal aanvragen tot gevolg.</p> <ul style="list-style-type: none">- Vergunning (vaar)wegen 154- Melding algemene regels (vaar)wegen 34- Ontheffing RVV/vaarweg 1000 <p>"Bewijs van goede dienst" halen, als teken dat de vergunningverlening en de handhaving klantgericht en doelmatig is.</p>
Gerealiseerd	<ul style="list-style-type: none">- Vergunningen (vaar)wegen (als zelfstandige vergunning (38) of als integraal onderdeel bij een watervergunning (84)): 122 (84%)- Meldingen algemene regels (vaar)wegen: 71 (209%)- Ontheffing RVV/vaarweg: 926 (93%) <p>Het verbeterplan ten behoeve van het Bewijs van Goede Dienst is in december definitief opgeleverd. Begin 2013 zal het bewijs uitgereikt worden.</p>

1.4.7 Totaaloverzicht Wegen op orde

De totale kosten voor dit Programma zijn onder te verdelen naar de verschillende beleidsproducten. Bij de verdeling van de kosten naar de beleidsproducten is het volgende overzicht te geven:

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Planvorming wegen					
Lasten	125	103	67	36	V
Baten	0	0	0	0	V
Saldo	125	103	67	36	V
Beheersinstrumenten wegen					
Lasten	101	101	124	-23	N
Baten	0	0	0	0	
Saldo	101	101	124	-23	N
Onderhoud wegen, wegbermen en wegsloten					
Lasten	13.008	14.790	14.138	652	V
Baten	-6.529	-8.166	-7.826	-340	N
Saldo	6.479	6.624	6.312	312	V
Wegenverkeersregeling- en verkeersveiligheid					
Lasten	3.717	4.270	5.171	-901	N
Baten	-223	-256	-341	85	V
Saldo	3.494	4.014	4.830	-816	N
Vergunningverlening en handhaving wegen					
Lasten	329	329	146	183	V
Baten	-5	-5	0	-5	N
Saldo	324	324	146	178	V
Saldo van lasten en baten	10.523	11.166	11.479	-313	N
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	-469	-3.151	-3.151	0	
Mutaties reserves	-469	-3.151	-3.151	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	10.054	8.015	8.328	-313	N

1.5 Programma 5 - Algemene beleidstaken

1.5.1 Overzicht Programma 5: Algemene beleidstaken

Het programma 'Algemene beleidstaken' bestaat uit bestuur en externe communicatie, de algemene planvorming, de vergunningverlening en handhaving (inclusief de Keur), heffing en invordering, de post onvoorzien en de overige lasten en baten.

De algemene beleidstaak bestuur omvat alle activiteiten die gericht zijn op het besturen van het waterschap, waaronder de ambtelijke voorbereiding van bestuursvergaderingen.

De algemene beleidstaak externe communicatie omvat de centrale en extern gerichte activiteiten van het waterschap op het gebied van communicatie.

Onder het beleidsproduct Planvorming Algemeen valt de planvorming, die voor méér dan een taakveld bedoeld zijn. Hieronder valt o.a. het algemene calamiteitenplan, algemene gebiedsprogramma's en de toetsing van en mogelijke samenwerking met (ruimtelijke) plannen van derden.

De algemene beleidstaak 'vergunningverlening en handhaving' is onderverdeeld in de Keuren en de regulering (vergunningverlening en handhaving) t.a.v. de Keur, de Wvo en het grondwater.

De post belastingheffing en invordering omvat de kostentoedeling, de belastingheffing en het invorderingsbeleid. De uitvoering van de heffing en invordering wordt door SVHW afgewikkeld.

Tot het programma Algemene beleidstaken worden de volgende beleidsproducten gerekend:

- Bestuur;
- Externe communicatie;
- Planvorming algemeen en plannen derden;
- Vergunningverlening en handhaving Waterwet;
- Belastingheffing en invordering;
- Belastingopbrengst en overige dekkingsmiddelen

Bij de beleidsproducten is de beleidsverantwoordelijke informatie onderverdeeld in de onderdelen basisgegevens, wat wilden we bereiken? en wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012?

1.5.2 Bestuur

Naam :	Bestuur
Basisgegevens	
Definitie	Alle activiteiten die gericht zijn op het besturen van het waterschap.
Beheerproducten	<p><u>Bestuur</u> Alle bestuurlijke activiteiten die door de bestuurders (inclusief de voorzitter) en bestuursorganen van het waterschap ten behoeve van het waterschap worden ontplooid.</p> <p><u>Bestuursondersteuning</u> De directe ambtelijke ondersteuning van de bestuurders en van de bestuursorganen.</p> <p><u>Beheer niet-reglementaire zaken</u> De activiteiten die betrekking hebben op de exploitatie en instandhouding van objecten, zaken en samenwerkingsvormen van het waterschap die geen functie (meer) vervullen voor de taken van het waterschap.</p>
Basisgegeven(s)	<p><u>Bestuur</u></p> <ul style="list-style-type: none">▪ Leden Verenigde Vergadering uitgesplitst naar categorieën:<ul style="list-style-type: none">○ 21 leden voor de categorie ingezetenen○ 4 leden voor de categorie ongebouwd (overig)○ 4 leden voor de categorie bedrijven○ 1 lid voor de categorie natuurterreinen○ 1 dijkgraaf (benoemd)▪ Leden college van Dijkgraaf en Heemraden uitgesplitst naar categorieën:<ul style="list-style-type: none">○ 2 leden ingezetenen○ 1 lid van de categorie ongebouwd (overig)○ 1 lid voor de categorie bedrijven○ 1 dijkgraaf (benoemd)▪ Commissies:<ul style="list-style-type: none">○ Waterhuishouding en waterzuivering○ Waterkeringen, (vaar)wegen en vergunningen○ Middelen, bestuurlijke zaken en handhaving○ Rekenkamercommissie○ Auditcommissie○ Commissie Landschap Natuur en Cultuur▪ Wijze van verdeling bestuurskosten over de heffingen:<ul style="list-style-type: none">○ Watersystemen 60%○ Wegen 20%○ Zuiveringsbeheer 20%▪ Bestuursondersteuning Het bestuur wordt ondersteund door de secretaris-directeur als verbindingspunt tussen bestuur en organisatie. <p>Beheer niet-reglementaire zaken</p>
Kengetal(len)	- 4 fte, opbrengsten uit verhuren en verpachten van eigendommen >€400.000.

Wat wilden we bereiken

Algemene doelstelling(en)	▪ Adequaar beher van niet reglementaire zaken door de vastgoeddeskundigen.▪ Adequaar beher reglementaire zaken, zoals het verpachten van primaire waterkeringen.▪ Participatie in projecten zoals bijvoorbeeld grondverwerving en onteigening bij de uitvoering van het HWBP.▪ Beher van huren, pachten, erfpachten en erfdienstbaarheden, waaronder het tijdig innen van de daarvoor overeengekomen som.▪ Het op een adequate wijze invulling geven van de wettelijke taken.
Specifieke doelstelling(en)	▪ Het op een adequate wijze ondersteunen van het bestuur
-

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012

Te realiseren	▪ 6 bijeenkomsten Verenigde Vergadering▪ 6 keer 3 commissievergaderingen▪ 22 vergaderingen van het college van D&H▪ Bestuurskrachtonderzoek : In de VV van 25 november 2010 is de motie van de fractie Water Natuurlijk aangenomen om uiterlijk in 2012 een bestuurskrachtonderzoek uit te voeren in samenwerking met (een delegatie van) de VV en daarbij de resultaten van de evaluatie van de provincie Zuid-Holland naar de fusie te betrekken. Het betreffende bestuurskrachtonderzoek wordt in 2012 uitgevoerd.▪ Bestuurders bij gremia en verbonden partijen

Bestuursondersteuning

- Adequate logistieke en inhoudelijke (bestuurlijk-juridische) ondersteuning van het college van Dijkgraaf en Heemraden, Verenigde Vergadering en secretaris-directeur;
- Het blijven streven naar een kwaliteitsverbetering van bestuursvoorstellen door inhoudelijke advisering op en screening van de voorstellen;

Gerealiseerd	▪ Het aantal vergaderingen van het college van D&H en van de VV is conform de begroting uitgevoerd.▪ Het geplande Bestuurskrachtonderzoek is uitgevoerd en eind 2012 in een informatieve bijeenkomst gepresenteerd. Naar aanleiding van een wetswijziging zijn de waterschapsverkiezingen uitgesteld, de zittingsduur van het Bestuur is verlengd. Ook bood de wetswijziging de mogelijkheid om de weeffout in de Kostentoedelingsverordening te herstellen. Via een versnelde procedure is de Kostentoedelingsverordening nog voor het belastingjaar 2013 aangepast.▪ Tenslotte zijn in 2012 een aantal bestuurlijke kwesties bij verbonden partijen (SVHW, HVC, Aquon, Groenbeher) opgepakt. In de betreffende passage over verbonden partijen wordt hier nader op ingegaan.
-

1.5.3 Externe communicatie

Naam : Externe communicatie	
Basisgegevens	
Definitie	De centrale en extern gerichte communicatie-activiteiten van het waterschap.
Beheerproducten	<u>Externe communicatie</u> De centrale en extern gerichte voorlichtende activiteiten van het waterschap.
Basisgegeven(s)	<u>De doelgroepen die binnen het communicatiebeleid worden onderscheiden:</u> Betalers van waterschapsbelasting; Bestuurders Rijk, Provincie en Gemeenten; Politici Rijk, Provincie en Gemeenten; Ambtenaren Rijk, Provincie en Gemeenten; Media op landelijke en regionaal niveau; Functionele relaties; Scholen en bedrijven. <u>Wijze van verdeling kosten communicatie over de heffingen:</u> Watersystemen 60% Wegen 20% Zuiveringsbeheer 20%
Kengetal(len)	
Wat wilden we bereiken	
Algemene doelstelling(en)	Het optimaal communiceren met de doelgroepen van het waterschap ten einde de bekendheid van het waterschap en zijn taakuitoefening te verhogen. Daarnaast is communicatie ook steeds meer bedoeld om op een transparante en open wijze verantwoording af te leggen over het gevoerde beleid.
Specifieke doelstelling(en)	<ul style="list-style-type: none">▪ De activiteiten van het waterschap breder bekend te maken bij de belastingbetaler.▪ De herkenbaarheid en zichtbaarheid van WSHD en zijn beleid verder te verbeteren.▪ De betrokkenheid van belanghebbenden bij zijn werk te vergroten en vroegtijdig bij de planvorming betrekken.▪ Daarnaast wil WSHD jongeren via de onderwijsinstellingen actief benaderen.
Wat gaan we daarvoor doen en wat hebben we gedaan in 2012	
Te realiseren	Uitwerking beleid op basis van de in mei 2010 vastgestelde beleidsnotitie 'waterschap Hollandse Delta een professionele waterautoriteit' (2010-2013), waaronder: <ul style="list-style-type: none">▪ doorvertaling en uitwerking van de meting 'zichtbaarheid en herkenbaarheid' (oktober 2011) onder inwoners en bedrijven naar corporate communicatie en projectcommunicatie (doelgroepgericht communiceren via diverse kanalen en middelen);▪ pro-actief mediabeleid en ontwikkeling media gericht op partners/relaties;▪ doorontwikkeling Waterschapsloket naar Klant Contact Centrum;▪ uitvoering in samenwerking in loket/frontoffice met 3 gemeenten/gemeentelijke samenwerkingsverbanden;▪ gerichte inzet burgerpanel (2 metingen) en burgerparticipatie in 3 projecten▪ uitvoering educatiebeleid conform doelstellingen (bovenbouw basisscholen en onderbouw voortgezet onderwijs);▪ uitvoering relatiemanagement: inventarisatie stakeholders en uitvoering 5 netwerk/relatiebijeenkomsten met gemeenten;

Wat gaan we daarvoor doen en wat hebben we gedaan in 2012

- meting waardering en klanttevredenheid dmv imago-onderzoek/KTO.

Gerealiseerd

Zes van de acht genoemde activiteiten zijn conform planning uitgevoerd en de doelstellingen zijn behaald. Voor de doorontwikkeling van het Waterschapsloket naar Klant Contact Centrum is in 2012 een start gemaakt. Dit geldt ook voor de tweede activiteit van het waterschapsloket: uitvoering in samenwerking in loket/front office met 3 gemeenten/gemeentelijke samenwerkingsverbanden.

1.5.4 Planvorming algemeen en plannen derden

Naam : Planvorming algemeen en plannen derden

Basisgegevens

Definitie	Formuleren en vastleggen van het beleid ten aanzien van de calamiteiten zorg en het formuleren, vastleggen en uitvoeren van het beleid ten aanzien van en reageren op beleidsvormende en ruimtelijke plannen van derden.
Beheerproducten	<u>Calamiteitenplan</u> Zorg dragen voor een actueel en adequaat calamiteitenplan dat overkoepelend is voor alle beheertaken van het waterschap en kaders vast stelt voor de individuele bestrijdingsplannen voor de verschillende taken en objecten. <u>Plannen van derden</u> Zorg dragen voor het toetsen van, reageren op en het uitoefenen van invloed voorafgaand aan en tijdens het totstandkomingstraject van de beleids(vormende) en ruimtelijke plannen van derden. <u>LNC-commissie</u> Het bieden van een afwegingskader om de impact van de waterschapstaken op Landschap, Natuur en Cultuurhistorische waarden te bepalen <u>Buitenlandbeleid</u> Het inzetten van kennis en ervaring ten behoeve van de internationale samenwerking gericht op de Millennium Development Goals, zoals vastgesteld in het Schoklandakkoord.
Basisgegevens(s)	Aantal km waterkering: 779 Aantal km waterlopen: 7.200 Aantal vervuilingseenheden: 1.820.000 Aantal km wegen: 1.608 Aantal km vaarwegen: 30
Kengetal(len)	- Kosten per plan/voortgangsrapportage; - Kosten per beoordeeld plan/uitgebrachte reactie.

Wat wilden we bereiken

Algemene doelstelling(en)	Zorg dragen voor het zo adequaat mogelijk uitvoeren van de waterschapstaken in buitengewone omstandigheden. Het tijdig opschalen en zorgen voor een goede afstemming met anderen in het gebied, die bezig zijn met de buitengewone omstandigheden. Zorg dragen dat de belangen van de verschillende beheerstaken van het waterschap jegens derden veilig gesteld worden en dat ruimtelijke plannen van derden getoetst en voorzien worden van een adequaat 'water-' en 'wegen-'advies. In het kader van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen zorg dragen voor het inbedden van de landschappelijke, natuur- en cultuurhistorische waarden en de internationale samenwerking binnen de reguliere taakuitoefening van het waterschap.
---------------------------	--

Wat wilden we bereiken

Specifieke doelstelling(en)	▪ Het Calamiteitenplan moet zijn toegesneden op de organisatie.▪ Vanuit effectiviteit en efficiency zullen steeds meer (digitale) ruimtelijke plannen ook op een digitale wijze getoetst moeten worden.

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012

Te realiseren	▪ Het uitvoeren van de water- en wegentoets voor de 300 à 400 ruimtelijke plannen, die jaarlijks aan het waterschap worden voorgelegd.▪ Vanuit efficiency wordt gestreefd dat tenminste 20% van deze plannen reeds digitaal van een wateradvies worden voorzien.▪ Uitvoeren van het Jaarplan van de LNC-commissie▪ Uitwerken van de samenwerking met Velt en Vecht voor het zanddammen-project in Ethiopië
Gerealiseerd	▪ De voorgenomen doelstellingen zijn bereikt. Daarnaast kan gemeld worden dat een nieuw project is gestart in het kader van internationale samenwerking. Het ROSSA project (Resources Oriented Sanitation Services Adama) behelst het verbeteren van de sanitatie voor 25.000 inwoners van de armste wijken in de stad Adama in Ethiopië.

1.5.5 Vergunningverlening en handhaving waterwet

Naam : Vergunningverlening en handhaving waterwet

Basisgegevens

Definitie	Regelgeving op grond van de waterwet uitvoeren door middel van het toepassen van formele en informele reguleringsinstrumenten, met uitzondering van subsidieverstrekking.
Beheerproducten	Vergunningen en meldingen waterwet
Toezicht en handhaving waterwet
Basisgegeven(s)	Aantal aanvragen
Kengetal(len)	- % van de aanvragen wordt binnen de wettelijke termijn afgedaan- % van de aanvragers is tevreden over de dienstverlening van de afdeling vergunningverlening- % kostendekkendheid- kosten per gecontroleerde (lozings)situatie- kosten per geconstateerde overtreding- kosten per handhavingsactie

Wat wilden we bereiken

Algemene doelstelling(en)	Handelingen van derden in het watersysteem zijn gereguleerd.
Specifieke doelstelling(en)	▪ 90% van de aanvragen worden binnen de wettelijke termijn afgedaan▪ 90% van de aanvragers is tevreden over de dienstverlening van de afdeling vergunningverlening▪ realiseren van de vastgestelde nalevingspercentages

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012

Te realiseren	<p>De onderstaande aantallen zijn ingeschat op basis van de huidige markt. De huidige economische ontwikkelingen maken deze inschattingen onzeker. Een groei of krimp van de economie heeft een direct stijging of daling van het aantal aanvragen tot gevolg.</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Beoordeling MER 6▪ Advies aan RUD/RWS 45▪ Melding AmvB 175▪ Watervergunning (kwaliteit, grondwater, civiel) 687▪ Melding algemene regels waterwet 554▪ Privaatrechtelijke overeenkomsten 7▪ Projectplan eigen werken 15 <p>"Bewijs van goede dienst" behalen, als teken dat de vergunningverlening en de handhaving klantgericht en doelmatig is.</p> <p>Informatiekrant open teelt en veehouderij en de informatiekrant glastuinbouw uitbrengen.</p> <p>Werkafspraken met de regionale uitvoeringsdiensten, gemeenten, provincie en rijkswaterstaat en andere waterschappen vastleggen</p>
Gerealiseerd	<p>Gerealiseerd:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Beoordelingen MER: 7 (117%)▪ Advies aan RUD/RWS: 21 (47%)▪ Melding AMvB: 249 (126%)▪ Watervergunning: 1.040 (151%)▪ Melding Algemene Regels Waterwet: 723 (131%)▪ Privaatrechtelijke overeenkomsten: 21 (300%)▪ Toetsing projectplan eigen werk: 7 (47%) <p>Het verbeterplan ten behoeve van het Bewijs van Goede Dienst is in december definitief opgeleverd. Begin 2013 zal het bewijs uitgereikt worden.</p> <p>De informatie uit de informatiekranten is op de website gepubliceerd via het portaal "Agrariërs".</p> <p>Met de DCMR Milieudienst Rijnmond zijn concrete werkafspraken gemaakt mbt advisering bij indirecte lozingen. Met Rijkswaterstaat zijn werkafspraken gemaakt en op Unie-niveau vastgesteld.</p>

1.5.6 Belastingheffing en invordering

Naam :	Belastingheffing en invordering
Basisgegevens	
Definitie	Opstellen en actueel houden van wet- en regelgeving, het (laten) opleggen van aanslagen en het afhandelen van verzoek-, bezwaar- en beroepprocedures op het gebied van belastingsaanslagen, alsmede het (laten) uitvoeren van betalingsverwerking, kwijtschelding en (dwang)invorderingsmaatregelen op het gebied van waterschapsbelastingen.
Beheerproducten	

Naam :	Belastingheffing en invordering
Basisgegevens(s)	Belastingopbrengst per categorie Aantal heffingseenheden per categorie Tarieven per taak
Kengetal(len)	- netto-kosten per aanslag - gemiddelde belastingopbrengst per aanslag - netto-kosten als % van de belastingopbrengst - opbrengst invorderingskosten als % van totale in rekening gebrachte invorderingskosten - opbrengst invorderingskosten als % van totale netto-kosten invordering - bedrag oninbaar als % van belastingopbrengst - bedrag kwijtschelding als % van belastingopbrengst - % toegewezen kwijtscheldingsverzoeken

Wat wilden we bereiken	
Algemene doelstelling(en)	Het tijdig opleggen van juiste aanslagen waterschapsbelastingen, zodat het waterschap op het gewenste moment wordt voorzien van de inkomsten om zijn taken te kunnen uitvoeren.
Specifieke doelstelling(en)	In de dienstverleningsovereenkomst WSHD/SVHW is een nadere precisering opgenomen van de aard van de werkzaamheden en de wijze waarop de werkzaamheden worden uitgevoerd. Het is daarmee de uitwerking van de opdrachtgever-opdrachtnemerrelatie.

Wat gaan we daarvoor doen en hebben we gedaan in 2012	
Te realiseren	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uitvoering geven aan de vernieuwde Dienstverleningsovereenkomst WSHD/SVHW ▪ Invoering van de mogelijkheid tot middels automatische incasso gespreid betalen van de waterschapsbelastingen ▪ Toepassen van de verruiming van kwijtschelding
Gerealiseerd	Conform

1.5.7 Belastingopbrengsten en overige dekkingsmiddelen

Naam :	Belastingopbrengst en overige dekkingsmiddelen
Basisgegevens	
Definitie	
Beheerproducten	De posten die tot deze categorie worden gerekend, zijn uiteraard geen producten maar begrotingsposten en/of posten van de jaarverslaggeving die vooral bedoeld zijn voor het dekken van de producten.
	<p>Belastingopbrengst</p> <p>Wanneer de belastingopbrengst van het waterschap op beleidsproducten zou worden verantwoord, zou er op de betreffende producten geen goed beeld ontstaan van de relatie tussen de geleverde inspanning en daarvoor noodzakelijke kosten. Daarom moet de geraamde en gerealiseerde belastingopbrengst niet aan producten worden toegerekend, maar op deze post worden verantwoord. Op de post dienen de opbrengsten van omslagen en verontreinigingsheffing te worden verantwoord.</p>

Naam : Belastingopbrengst en overige dekkingsmiddelen

Onvoorzien

Dit is een bedrag dat nodig is om onvoorziene lasten te kunnen dekken.

Mutaties 'algemene' reserves

Deze post heeft betrekking op de toevoegingen en onttrekking aan die reserves die geen betrekking hebben op producten. Het gaat om de algemene reserves en de egalisereserves van de verschillende kostendragers.

'Opbrengst' kwijtschelding en oninbaar

Het argument van vertekening van de relatie tussen de geleverde inspanning en daarvoor noodzakelijke kosten dat ten aanzien van de belastingopbrengst werd opgevoerd geldt ook voor opgelegde belastingbedragen die worden kwijtgescholden of als oninbaar worden aangemerkt. Deze bedragen vormen in feite een (negatieve) correctie op de belastingopbrengst en worden dan ook net zoals deze opbrengst tot de dekkingsmiddelen gerekend.

Dividenden en overige algemene opbrengsten

Dividenden, e.d. die het waterschap ontvangt omdat het aandelen in zijn bezit heeft worden niet tot de producten gerekend, maar dienen als dekkingsmiddel te worden verantwoord. Tot de post behoren ook de opbrengsten van onder meer legaten, schenkingen en algemene subsidies die het waterschap ontvangt en die niet eenduidig aan producten kunnen worden toegerekend.

Saldo

In de regel sluit een jaarrekening met een positief of negatief resultaat. Op deze laatste post wordt dit resultaat verantwoord.

Gerealiseerd

Conform

1.5.8 Totaaloverzicht Algemene beleidstaken

De totale kosten voor dit Programma zijn onder te verdelen naar de verschillende beleidsproducten. Bij de verdeling van de kosten naar de beleidsproducten is het volgende overzicht te geven:

Totaaloverzicht Algemene beleidstaken

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Bestuur					
Lasten	2.220	2.331	2.211	120	V
Baten	-475	-975	-1.054	79	V
Saldo	1.745	1.356	1.157	199	V
Externe communicatie					
Lasten	1.768	1.660	1.060	600	V
Baten	0	-20	-25	5	V
Saldo	1.768	1.640	1.035	605	V
Planvorming algemeen plannen derden					
Lasten	2.038	2.145	3.467	-1.322	N
Baten	0	-208	-537	329	V
Saldo	2.038	1.937	2.930	-993	N

Vergunningverlening en handhaving					
Waterwet					
Lasten	4.987	5.008	4.728	280	V
Baten	-130	-250	-375	125	V
Saldo	4.857	4.758	4.353	405	V
Belastingheffing en invordering					
Lasten	4.778	3.596	3.333	263	V
Baten	0	-44	-44	0	V
Saldo	4.778	3.552	3.289	263	V
Belastingopbrengst en overige dekkingsmiddelen					
Lasten	44.132	51.851	62.875	-11.024	N
Baten	-180.039	-184.314	-195.922	11.608	V
Saldo	-135.907	-132.463	-133.047	584	V
Saldo van lasten en baten	-120.721	-119.220	-120.283	1.063	V
Toevoeging aan reserves	0	206	3.472	-3.266	N
Onttrekking aan reserves	0	-107	-3.296	3.189	V
Mutaties reserves	0	-99	176	-77	N
Saldo van lasten en baten na bestemming	-120.721	-119.121	-120.107	986	V

1.6 Bedrijfsvoering

Naam :	
Ondersteunende beheerproducten	
Basisgegevens	
Definitie	<u>Directieraad</u>
Ondersteunende beheerproducten	<p>De activiteiten die betrekking hebben op het op centraal niveau leiding geven aan het ambtelijk apparaat alsmede de (secretariële) ondersteuning daarvan.</p> <p><u>Organisatiebeleid en -beheer</u> Het opbouwen en in stand houden van een goed functionerend ambtelijke organisatie die op zijn taak is berekend.</p> <p><u>Personeelsbeleid en -beheer</u> Het ontwikkelen, invoeren, bewaken, hanteren en onderhouden van centrale instrumenten ten behoeve van het te voeren personeelsbeleid en -beheer, alsmede het voeren van de salarisadministratie.</p> <p><u>Kwaliteitszorg-, arbeidsomstandigheden- en milieuzorgbeleid en -beheer</u> De centrale activiteiten m.b.t. de ontwikkeling, het beheer, het onderhoud en het richting geven aan de uitvoering van een intern milieuzorgsysteem, een adequate arbozorg en een kwaliteitszorgsysteem binnen de organisatie van het waterschap.</p> <p><u>Interne voorlichting</u> De centrale activiteiten die zijn gericht op het informeren van het personeel en het bestuur over het beleid van het waterschap en de activiteiten die ter realisering daarvan worden uitgevoerd alsmede over het intern functioneren van het waterschap.</p> <p><u>Algemeen bestuurlijke en juridische ondersteuning</u> De activiteiten van algemeen-bestuurlijke en algemeen-juridische aard ten behoeve van het waterschap als geheel.</p> <p><u>Concerncontrol en financieel beleid</u> Het geheel van centrale activiteiten gericht op het zo doelmatig mogelijk sturen en beheersen van de organisatieprocessen ten behoeve van de te bereiken organisatiedoelstellingen, alsmede het ontwikkelen en het tot uitvoering brengen van financiële kaders.</p> <p><u>Meerjarenraming en begroting</u> De coördinatie en de financiële inbreng bij het opstellen van de meerjarenraming, begroting en begrotingswijzigingen (inclusief) de daarbij behorende stukken, alsmede van de op de begroting gebaseerde budgetten.</p> <p><u>Bestuursrapportages en jaarrekening</u> De coördinatie en de samenstelling van de bestuursrapportages en jaarrekening.</p> <p><u>Comptabiliteit</u> De registratie in financiële zin van de uitvoering van de verschillende budgetten in de administratieve systemen van het waterschap.</p> <p><u>Informatiebeleid en automatisering</u> De ontwikkeling, het onderhoud en de implementatie van het informatiebeleidsplan alsmede automatiserings-(beleids)plannen van het waterschap, c.q. systemen en programma's.</p> <p><u>Centrale (geo)grafische informatie</u> Het al dan niet geautomatiseerd vervaardigen, beheren en distribueren van (analoge of digitale) kaarten, tekeningen en andere grafische voorstellingen.</p> <p><u>Huisvesting</u> Alle activiteiten die zijn gericht op het aanbieden van een goed verzorgde werkplek aan de bestuurders en medewerkers in de (centrale) huisvesting van het waterschap.</p> <p><u>Interne faciliteiten</u> Verzorging van een aantal interne voorzieningen ter ondersteuning van de gehele organisatie.</p> <p><u>Documentaire informatievoorziening</u> Alle activiteiten die gericht zijn op een goed beheer en het toegankelijk maken van waterschapsbrede (digitale) informatievoorziening.</p>
Wat willen we bereiken	
Doelstelling(en)	De bedrijfsvoeringdoelstelling is een afgeleide van de missie van het waterschap: <i>vooruitstrevend, open en transparant in de uitvoering van zijn taken, streeft naar de beste verhouding tussen maatschappelijke kosten en baten, stelt zich ten dienste van zijn omgeving en is een goede en aantrekkelijke werkgever.</i>
Wat gaan we daarvoor doen in 2011	
Te realiseren	Wordt bij paragraaf Bedrijfsvoering 4.9 toegelicht.

Totaaloverzicht Bedrijfsvoering

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar- rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Directieraad					
Lasten	873	873	1.162	-289	N
Baten	-873	-873	-1.162	289	V
Saldo	0	0	0	0	
Organisatiebeleid en -beheer					
Lasten	2.318	2.047	1.138	909	V
Baten	-2.318	-2.499	-1.138	-1.361	N
Saldo	0	-452	0	-452	N
Personeelsbeleid en -beheer					
Lasten	1.382	1.392	1.755	-363	N
Baten	-1.382	-1.382	-1.755	373	V
Saldo	0	10	0	10	V
Huisvesting					
Lasten	4.125	4.169	4.119	50	V
Baten	-4.125	-4.125	-3.948	-177	N
Saldo	0	44	171	-127	N
Faciliteiten					
Lasten	5.244	4.620	5.060	-440	N
Baten	-5.244	-5.244	-5.028	-216	N
Saldo	0	-624	32	-656	N
Interne voorlichting					
Lasten	612	564	405	159	V
Baten	-612	-612	-405	-207	N
Saldo	0	-48	0	-48	N
Centrale (geo)grafische informatie					
Lasten	1.105	984	1.122	-138	N
Baten	-1.105	-1.105	-1.122	17	V
Saldo	0	-121	0	-121	N
KAM					
Lasten	585	585	513	72	V
Baten	-585	-585	-513	-72	N
Saldo	0	0	0	0	
Financieel beleid, P&C en TIS					
Lasten	3.655	3.547	3.956	-409	N
Baten	-3.655	-3.547	-3.956	409	V
Saldo	0	0	0	0	
Concerncontrol					
Lasten	335	446	493	-47	N
Baten	-335	-446	-493	47	V
Saldo	0	0	0	0	

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar- rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Informatie en automatisering					
Lasten	7.300	7.283	7.241	42	V
Baten	-7.300	-7.304	-7.066	-238	V
Saldo	0	-21	175	-196	V
Juridische zaken					
Lasten	816	817	1.115	-298	N
Baten	-816	-817	-1.115	298	V
Saldo	0	0	0	0	
Afdelingskosten					
Lasten	50.702	56.571	56.328	243	V
Baten	-50.141	-52.889	-55.524	2.635	V
Saldo	561	3.682	804	2.878	V
Saldo van lasten en baten	561	2.470	1.182	1.288	V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	-561	-1.182	-1.182	0	
Mutaties reserves	-561	-1.182	-1.182	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	0	1.288	0	1.288	V

2 Paragrafen

2.1 Ontwikkelingen in het boekjaar

2.1.1 Externe ontwikkelingen

Bestuursakkoord Water

In het begrotingsjaar zijn de verschillende afspraken uit het Bestuursakkoord Water verder uitgewerkt in wetgeving. Zo is een voorstel voor wijziging van de Waterwet bij de Tweede Kamer ingediend om de waterschappen meer (financiële) verantwoordelijkheid te geven voor de versterking van de primaire waterkeringen. Daarbij wordt ook de hoorplicht van de waterschappen wettelijk verankerd bij het vaststellen van nieuwe normen, toetsvoorschriften en het voortschrijdende Hoogwaterbeschermingsprogramma.

Gedurende 2012 is ook de wijziging van de waterschapswet vastgesteld, waarmee enerzijds de zittingsduur van de Algemene Besturen is verlengd tot 2015, zodat er voldoende tijd voor de voorbereiding van de waterschapsverkiezingen wordt gecreëerd. Anderzijds is met deze wetswijziging de verruiming van de differentiatie van de wegenheffing vastgelegd, waarmee de 'weeffout', die in 2008 is geïntroduceerd, kan worden hersteld.

Tweede Kamer Verkiezingen

Na de val van het kabinet Rutte I zijn in september verkiezingen voor een nieuwe Tweede Kamer gehouden. Na een snelle formatie is het kabinet Rutte II geïnstalleerd, bestaande uit de VVD en de PvdA. In het regeerakkoord zijn de verschillende afspraken uit het Bestuursakkoord Water overgenomen. Een uitzondering vormen de waterschapsverkiezingen. In tegenstelling tot het eerdere kabinetsstandpunt, kiest het kabinet Rutte II voor directe verkiezingen, die tegelijkertijd met de verkiezingen voor Provinciale Staten zullen worden gehouden. Dit betekent een uitstel van de verkiezingen naar maart 2015.

Deltaprogramma

In 2012 zijn de verschillende strategieën verkend en is een begin gemaakt met de voorbereiding van de kansrijke strategieën. Eind 2012 is een Bestuurlijke Consultatie gestart, om alle betrokken besturen de gelegenheid te geven een reflectie op de huidige stand van zaken ten aanzien van de verschillende Deltadeelprogramma's en de komende Deltabeslissingen te geven. De twee belangrijkste beslissingen zullen de Deltabeslissing over de nieuwe veiligheidsnormen en de Deltabeslissing voor een duurzame zoetwatervoorziening zijn. Deze beslissingen zijn voorzien in 2014.

Hoogwaterbeschermingsprogramma

In het kader van het lopende Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP2) zijn in 2012 twee voortgangsrapportages naar de Tweede Kamer gestuurd, zoals de procedure van 'groot project' voorschrijft. Binnen het HWBP2 wordt sterk op budget en planning gestuurd.

Het nieuwe Hoogwaterbeschermingsprogramma (nHWBP) wordt gezien als een belangrijk uitvoeringsprogramma van het Deltaprogramma. In 2012 zijn de verschillende afgekeurde dijkvakken en kunstwerken in kaart gebracht, de urgentie is bepaald en ze zijn verdeeld naar handelingsperspectieven. De bedoeling is dat een eerste programma in de loop van 2013 kan worden vastgesteld.

Samenwerking in de (afval)waterketen

Om de doelmatigheid in de afvalwaterketen te bevorderen, zijn in het Bestuursakkoord Water concrete besparingen voor 2020 opgenomen. In het begrotingsjaar is door de waterschappen en de gemeenten onderzoek gedaan naar de feitelijke situatie om de besparingsdoelstellingen op regionale en lokale schaal in te kunnen vullen.

2.1.2 Interne ontwikkelingen

Vergroten van de realisatiegraad

In het begrotingsjaar is een Uitvoeringsprogramma Waterbeheerplan (uWBP) opgesteld, waarmee concreet is gemaakt welke doelstellingen in 2017 moeten zijn gerealiseerd. Daarmee wordt het mogelijk om een heldere sturing te geven aan de uitvoering van de verschillende projecten om deze doelstellingen te kunnen realiseren. Daarmee wordt het ook mogelijk om de realisatiegraad van de projecten te vergroten.

Duurzaamheid en Innovatie

In het begrotingsjaar 2012 zijn conform het duurzaamheidsbeleid projecten uitgevoerd om de energie-efficiency te verbeteren en te verduurzamen. Een belangrijke stap hierbij is de aanpak van de slibbehandeling via HVC. Door de samenwerking met gemeenten en HVC profiteren de waterschappen van de schaalgrootte en het onderzoek naar duurzame energie. Via HVC hebben we in 2012 al een voordeel door een nieuw contract voor de levering van groene energie.

Bestuurskrachtonderzoek

In 2012 is ook een onderzoek naar de Bestuurskracht uitgevoerd. De resultaten van het onderzoek zijn eind 2012 gepresenteerd. In de loop van 2013 zal bekeken worden op welke wijze de verschillende aanbevelingen kunnen worden omgezet in concrete acties.

Samenwerking met Waterschap Rivierenland

In het afgelopen jaar is zowel ambtelijk als bestuurlijk overleg geweest over de vorm en inhoud van de samenwerking tussen de waterschappen Rivierenland en Hollandse Delta. De huidige samenwerking op het gebied van handhaving is geëvalueerd. Er wordt gezocht naar kwaliteit en doelmatigheid met name door duidelijker te sturen op samenwerkingsprojecten. Er worden op dit moment een aantal business cases, voor de mogelijke vorming van een gezamenlijke IT-organisatie en ook voor samenwerking in het zuiveringsbeheer, uitgewerkt tot voorstellen. Verder wordt daar waar mogelijk en doelmatig gebruik gemaakt van elkaars expertise.

Duurzaamheid en Innovatie

Duurzaamheid heeft een vaste plaats in de bedrijfsvoering van het waterschap. In verschillende organisatie-onderdelen zijn in 2012 duurzaamheidsactiviteiten/initiatieven uitgevoerd.

In het kort is in 2012 op de volgende wijze invulling gegeven aan de duurzaamheidsambities van WSHD:

- Energie-efficiency; in 2012 is veel aandacht gegaan naar het Anammox project Dokhaven. Fase 1 van het onderzoek is afgerond. Fase 2 is eind 2012 gestart. Hiervoor is Europese LIFE subsidie toegewezen (€ 1,3 mln.).
In 2012 is een Energieplan opgesteld met o.a. plannen voor verduurzaming Dokhaven/Sluisjesdijk. Begin 2013 wordt een studie naar renovatie Sluisjesdijk gestart. Verder zijn studies uitgevoerd naar andere behandelingsmethoden van afvalwater en verdergaande automatisering van processen in de waterketen en watersysteem en zijn de ontwikkelingen voor verduurzaming van het wagenpark gevolgd.
Met LED verlichting kunnen energie- en onderhoudskosten worden verminderd. In 2012 is de haalbaarheid onderzocht om de bestaande straatverlichting in het beheersgebied van Hollandse Delta te vervangen door LED verlichting. Vanaf 2013 wordt de straatverlichting op een aantal locaties vervangen.
- Duurzaam opwekken van energie; WSHD neemt deel aan de Energiefabriek, is medetrekker geworden van 'de grondstoffenfabriek' (ontwikkeling van innovatieve technieken voor terugwinning grondstoffen) en doet met HVC onderzoek naar windenergie en mogelijke deelname in een windmolenpark,
- Duurzaam inkopen. In 2012 is alleen nog groene stroom ingekocht. De doelstelling uit het Klimaatakkoord is hiermee al ruimschoots behaald. In de doorontwikkeling van duurzaamheidscriteria is meer ruimte gegeven aan innovatie. In 2012 is onderzoek gedaan naar de invoering van de Aanpak duurzaam GWW. Dit wordt in 2013 verder uitgewerkt en toepasbaar gemaakt.

- Duurzaam terreinbeheer. De omheinde waterschapsterreinen worden in principe chemievrij onderhouden. Deze wijze van beheer is in 2012 gecertificeerd op het niveau barometer Zilver van de norm Duurzaam Onkruidbeheer (DOB).

WSHD heeft in 2012 deelgenomen aan de klimaatmonitor van de Unie van Waterschappen. Door middel van deze monitor is getoetst waar de waterschappen staan in de uitvoering van de afspraken uit het Klimaatakkoord Rijk – Waterschappen 2010- 2020.

Een van de bevindingen is dat voor het halen van de doelstelling voor opwekking van duurzame energie (40%) naast biogasproductie in de afvalwaterketen ook andere bronnen zoals wind of zon benut moeten worden. WSHD doet in samenwerking met HVC met name onderzoek naar mogelijkheden van windenergie.

2.2 Incidentele baten en lasten

Conform artikel 4.14 Waterschapsbesluit wordt in de jaarrekening een overzicht opgenomen van de incidentele baten en lasten. Op basis van dit overzicht kan bepaald worden of de incidentele baten gebruikt worden ter dekking van de incidentele lasten. Als incidentele baten worden gebruikt voor de dekking van structurele lasten, dan blijkt hieruit dat er geen materieel evenwicht is van de structurele baten en lasten.

Door de commissie BBV(W) is een notitie uitgebracht over dit onderwerp. Hierin wordt onder meer aangegeven, dat het overzicht vooral bedoeld is om inzicht te krijgen in de variabele posten in de P&C-producten. Verder wordt in de notitie het verschil tussen incidenteel en structureel nader toegelicht door vier verduidelijkingen:

1. Indien bestaand structureel beleid, niet zijnde een tijdelijke geldstroom, binnen de termijn van drie jaar een wijziging ondergaat dan worden de daarmee samenhangende lasten of baten in het begrotingsjaar niet als incidenteel aangemerkt.
2. Na afloop van een begrotingsjaar zullen bij het opmaken van de jaarrekening altijd wel enige (relevante) verschillen tussen de werkelijkheid en de begroting blijken. Budgetverschillen op activiteiten inzake structureel bestaand beleid blijven naar hun aard "structureel".
3. Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves worden als incidenteel beschouwd, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan financieringsreserves c.q. dekkingsreserves (kapitaallasten) of om onttrekkingen uit een daartoe toereikende (bestemmings)reserve gedurende een periode van minimaal 3 jaar met als doel het dekken van structurele lasten.
4. Meerjarige tijdelijke geldstromen waarvan de eindigheid vastligt vanwege een besluit en/of een toekenningsbesluit klasseren als incidentele baten en lasten, ook als de geldstroom (nog) langer is dan 3 jaar.

In het hierna opgenomen overzicht zijn de incidentele baten en lasten groter dan € 50.000 opgenomen.

Omschrijving	(bedragen x € 1.000)	Baten	Lasten
Programma Veilige waterkeringen			
Extra afschrijving i.v.m. nota AWA			593
Bijdrage uit reserve i.v.m. nota AWA		593	
Subtotaal		593	593
Programma Watersysteem op orde			
Kosten herstel spuisluis Rozenburg en inlaat Spijkenisse			292
Kosten onderzoek toestand gebouwen			89
Afrekening Aquon 2011			155
Subsidie agroranden			313
Ontvangsten i.v.m. subsidie agroranden		328	
Extra afschrijving i.v.m. nota AWA			2.370
Bijdrage uit reserve i.v.m. nota AWA		2.370	
Subtotaal		2.698	3.219
Programma Zorg voor het zuiveren van afvalwater			
Anammox in de hoofdstroom op Dokhaven (bijdragen van derden)		322	
Anammox in de hoofdstroom op Dokhaven (uitgaven)			525
Project ISA, ontvangen subsidies		427	
Project ISA, onttrekking aan reserve Waterkwaliteitsspoor en ISA		98	
Project ISA, kosten			525
Extra afschrijving i.v.m. nota AWA			2.694
Bijdrage uit reserve i.v.m. nota AWA		2.694	
Uitbedrijfname MBR-pilotinstallatie Heenvliet, extra afschrijving			2.947
Uitbedrijfname MBR-pilotinstallatie Heenvliet, bijdrage uit reserve		2.947	
Subtotaal		6.488	6.691
Programma Wegen op orde			
Teveel ontvangen subsidie Stadsregio Rotterdam, fietspad Rondje Voorne			90
Gewenningsbijdrage onderhoud fietspaden		300	
Vrijval voorziening contracten		466	
Extra afschrijving i.v.m. nota AWA			2.725
Bijdrage uit reserve i.v.m. nota AWA		2.519	
Afrekening onderhoud openbare verlichting oude jaren, bijdragen van gemeenten		146	
Afrekening onderhoud openbare verlichting oude jaren, bijdragen aan gemeenten			254
Subtotaal		3.431	3.069
Programma Algemene beleidstaken			
Extra opbrengsten leges i.v.m. verbreding A15		180	
Verkoop onroerend goed		690	
Ontvangsten buitenlandprojecten		74	
Invoering automatische incasso			65
Batig saldo afrekening 2011 SVHW		1.182	
Bijstellen raming grensoverschrijdend afvalwater 2009-2012			1.754
Extra afschrijving i.v.m. nota AWA			159
Bijdrage uit reserve i.v.m. nota AWA		159	
Vrijval reserve Sale Lease Back De Bosschen		1.088	
Storting in algemene reserve Watersysteem			1.088
Vrijval voorzieningen contracten en landinrichting Hoeksche Waard		510	
Subtotaal		3.883	3.066

Omschrijving	(bedragen x € 1.000)	Baten	Lasten
Bedrijfsvoering			
Onttrekking aan reserve reorganisatievoorziening		243	
Kosten inhuur personeel afdeling Financiën			243
Instellen voorziening arbeidsgelateerde verplichtingen			646
Subtotaal		243	889
Totaal		17.336	17.527

Uit dit overzicht kan de conclusie getrokken worden dat het totaal van de incidentele lasten voor een groot deel gedekt wordt door incidentele baten. Een klein deel (€ 191.000) van de incidentele lasten wordt gedekt uit structurele baten.

2.3 Onttrekkingen aan algemene reserves, bestemmingsreserves en voorzieningen

Voor de toelichting op de onttrekkingen aan de algemene reserves, bestemmingsreserves en voorzieningen wordt hier kortheidshalve verwezen naar de toelichting op de balans per 31 december 2012 vanaf pagina 103.

2.4 Waterschapsbelastingen

Belastingopbrengsten 2012

In de jaarrekening 2012 is een belastingopbrengst verantwoord van € 135.177.654. Dit bedrag is als volgt samengesteld:

Tabel 1 Netto belastingopbrengsten 2012			
	Begroot	Gerealiseerd	
Bruto belastingopbrengsten 2012			
Opgelegd over 2012		139.270.085	
Nog op te leggen over 2012		5.222.000	
Totaal bruto belastingopbrengsten 2012	144.300.761		144.492.085
Verminderingen over 2012			
Verzoek- en bezwaarschriften	0	-1.088.350	
Kwijtscheldingen	-5.948.251	-5.864.409	
Oninbaarverklaringen	-1.459.509	-125.815	
Totaal verminderingen in 2012	-7.407.760		-7.078.574
Totaal netto belastingopbrengsten 2012	136.893.001		137.413.511
Bruto belastingopbrengsten voorgaande jaren			
Opgelegd over voorgaande jaren		8.140.150	
Nog op te leggen over voorgaande jaren		3.765.000	
Afrekening voorgaande jaren		-12.518.000	
Totaal bruto belastingopbrengsten voorgaande jaren			-612.850
Verminderingen in 2012 over voorgaande jaren			
Verzoek- en bezwaarschriften		-235.251	
Kwijtscheldingen		-371.971	
Oninbaarverklaringen		-1.015.785	
Totaal verminderingen in 2012			-1.623.007
Totaal netto belastingopbrengsten over voorgaande jaren			-2.235.857
Totaal netto belastingopbrengsten	136.893.001		135.177.654

Bruto belastingopbrengsten

De (bruto) begrote belastingopbrengst 2012 bedraagt € 144.300.761. In 2012 is in totaal € 143.879.235 als bruto belastingopbrengsten verantwoord.

Over voorgaande jaren is in 2012 een bedrag opgelegd van bruto € 8.140.150 terwijl over voorgaande jaren nog op te leggen is een bedrag van € 3.765.000. Tot en met 2011 was reeds een bedrag van bruto € 12.518.000 verantwoord zodat in de jaarrekening 2012 een correctie heeft plaatsgevonden van bruto € 612.850.

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde opbrengst wordt veroorzaakt door een bijstelling van waarden van belastingobjecten en eenheden gedurende het heffingsjaar. De hoogte van de (bruto) belastingopbrengst wordt bepaald door de heffingsmaatstaf (WOZ-waarde, aantal hectares, aantal huishoudens en aantal vervuilingseenheden) en het tarief.

De bruto belastingopbrengst over 2012 kan als volgt worden gesplitst naar de kostendragers/heffingen:

Tabel 2 Belastingopbrengsten naar kostendrager/heffingen				
Kostendrager	Begroot	Opgelegd	Nog op te leggen	Totaal 2012
Belastingopbrengst 2012				
Zuiveringsheffing/verontreinigingheffing	66.873.005	62.434.314	4.600.000	67.034.314
Ingezetenen	29.151.076	29.009.289	130.000	29.139.289
Gebouwd	27.962.707	27.496.913	450.000	27.946.913
Ongebouwd	6.638.197	6.652.386		6.652.386
Natuur	34.016	20.262	10.000	30.262
Watersysteemheffing	63.785.996	63.178.850	590.000	63.768.850
Ingezetenen	5.549.642	5.509.611	30.000	5.539.611
Gebouwd	6.666.658	6.713.098		6.713.098
Ongebouwd	1.417.822	1.429.274		1.429.274
Natuur	7.638	4.938	2.000	6.938
Wegenheffing	13.641.760	13.656.921	32.000	13.688.921
Totaal belastingopbrengst 2012	144.300.761	139.270.085	5.222.000	144.492.085
Belastingopbrengst voorgaande jaren				
Zuiveringsheffing/verontreinigingheffing		2.248.877	3.355.000	5.603.877
Ingezetenen		170.899	60.000	230.899
Gebouwd		4.202.181	210.000	4.412.181
Ongebouwd		458.141	100.000	558.141
Natuur		6.632	10.000	16.632
Watersysteemheffing		4.837.853	380.000	5.217.853
Ingezetenen		36.651	15.000	51.651
Gebouwd		936.974	15.000	951.974
Ongebouwd		78.603		78.603
Natuur		1.192		1.192
Wegenheffing		1.053.420	30.000	1.083.420
Totaal belastingopbrengst voorgaande jaren		8.140.150	3.765.000	11.905.150
Totaal bruto opgelegd in 2012	144.300.761	147.410.235	8.987.000	156.397.235

De aanslagbiljetten voor de waterschapsbelastingen worden volgens een vast schema door het SVHW verzonden. Het betreft:

- Januari – voorlopige aanslagen zuiveringsheffing bedrijven;
- Februari – aanslagen watersysteemheffing en wegenheffing gebruikers, idem eigenaren bij gemeenten die zelf ook aangesloten zijn bij het SVHW en zuiveringsheffing burgers;
- Mei – aanslagen watersysteemheffing en wegenheffing eigenaren bij gemeenten die niet zijn aangesloten bij het SVHW.

Met SVHW zijn in een dienstverleningsovereenkomst (DVO) afspraken gemaakt over het aantal aanslagen dat minimaal moet worden opgelegd in het betreffende belastingjaar. Dit percentage is vastgesteld op 98%. Werkelijk is door SVHW in 2012 99,64% van de aanslagen opgelegd.

Belastingopbrengst voorgaande jaren

Eind 2011 bedroeg het totaal van de nog op te leggen aanslagen tot en met 2011 € 12.518.000. Hiervan is in 2012 € 8.140.150 opgelegd (tabel 2) zodat nog een verschil resteert van € 4.377.850. De verwachting per ultimo 2012 is dat over voorgaande jaren nog een bedrag is op te leggen van € 3.765.000 (waarvan € 1.260.000 over 2010 en € 2.505.000 over 2011). Dit is een afname van € 612.850.

De opbrengsten watersysteemheffing en wegenheffing geven een voordelig resultaat ten opzichte van de te verwachten opbrengsten van respectievelijk € 562.000 en € 184.000, maar daar staat tegenover dat de opbrengsten zuiveringsheffing/verontreinigingsheffing ca. € 1.359.000 lager uitvallen dan verwacht (o.a. als gevolg van de definitieve afrekeningen grensoverschrijdend afvalwater voor de Hoogheemraadschappen van Delfland en Schieland over 2009).

Tabel 3 Afrekening voorgaande jaren naar kostendrager				
Kostendrager	Ultimo 2011	Opgelegd	Mutaties	Ultimo 2012
Zuiveringsheffing/verontreinigingheffing	6.963.100	2.248.877	-1.359.223	3.355.000
Ingezetenen	321.400	170.899	-90.501	60.000
Gebouwd	3.908.000	4.202.181	504.181	210.000
Ongebouwd	392.500	458.141	165.641	100.000
Natuur	33.900	6.632	-17.268	10.000
Watersysteemheffing	4.655.800	4.837.853	-562.053	380.000
Ingezetenen	92.400	36.651	-40.749	15.000
Gebouwd	796.000	936.974	155.974	15.000
Ongebouwd	2.700	78.603	75.903	
Natuur	8.000	1.192	-6.808	
Wegenheffing	899.100	1.053.420	-184.320	30.000
Totaal afrekening voorgaande jaren	12.518.000	8.140.150	-612.850	3.765.000

De nog op te leggen aanslagen ultimo 2012 bestaan in hoofdzaak uit:

- Verontreinigingsheffing bedrijven: SVHW is hierbij afhankelijk van de aanlevering van meetgegevens door bedrijven en WSHD;
- Watersysteemheffing en wegenheffing gebouwd: SVHW is hierbij voor een deel afhankelijk van de aanlevering van de mutaties van gemeenten (waar SVHW de lokale heffingen niet zelf doet) en van het havenbedrijf Rotterdam.

Grensoverschrijdend afvalwater

Het verrekenen van het zuiveren van grensoverschrijdend afvalwater geschiedt op basis van de (werkelijk) definitief opgelegde aanslagen. In 2010 is met het Hoogheemraadschap van Delfland een nieuwe overeenkomst aangegaan met een looptijd van 10 jaar. Inmiddels zijn de onderhandelingen met het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard om met ingang van 2013 te komen tot een nieuwe overeenkomst voor het zuiveren van grensoverschrijdend afvalwater in een afrondende fase.

In 2012 is het heffingsjaar 2009 definitief geworden en afgerekend ten laste van de belastingsopbrengsten 2012. De werkelijke belastingsopbrengst bleek achter te blijven bij de

oorspronkelijke ramingen. Het waterschap en het SVHW hebben hierop (en het tijdstip van afrekenen) geen invloed. De heffingsjaren 2010 en 2011 zijn nog niet definitief geworden. Vooruitlopend op de definitieve afrekening over 2010 en 2011 is al wel de voorlopige aanslag over deze beide jaren verlaagd en dat geldt ook voor de voorlopige aanslag 2012. Hierdoor wordt het risico op een verschil tussen afrekening van voorlopige aanslagen en definitieve aanslagen naar de toekomst toe beperkt.

Verminderingen

De verminderingen bestaan uit verminderingen als gevolg van verzoek- en bezwaarschriften, kwijtschelding en oninbaarverklaringen. In 2012 zijn 10.591 verzoek- en bezwaarschriften ingediend waarvan 6.778 verzoekschriften en 3.813 bezwaarschriften. In 2012 is in totaal € 8.701.581 aan verminderingen verantwoord (tabel 4).

De verzoekschriften (circa 2/3^e deel van het totaal aan verzoek- en bezwaarschriften) worden in de regel ingediend bij de zogenaamde tijdvakbelastingen. Dit betreft met name de zuiveringsheffing. Een wijziging in het aantal vervuilingseenheden in de loop van het jaar kan hier leiden tot een restitutie.

De verminderingen als gevolg van bezwaarschriften houden voor een groot deel verband met wijzigingen in de WOZ-waarden. In 2012 zijn in totaal 3.813 bezwaarschriften in behandeling genomen waarvan er 2.730 gegrond zijn verklaard en 1.527 ongegrond; 604 bezwaren waren eind 2012 nog in behandeling.

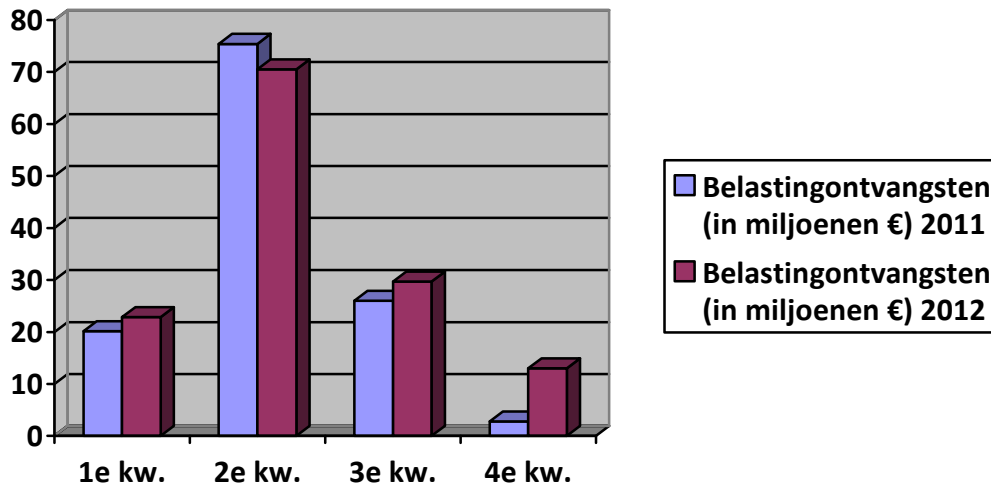
Als burgers kunnen aantonen dat zij over onvoldoende financiële middelen beschikken kunnen zij in aanmerking komen voor kwijtschelding. Het aantal ingediende en toegewezen kwijtscheldingsverzoeken is de laatste jaren redelijk stabiel. Gemiddeld worden er circa 34.000 kwijtscheldingsverzoeken bij het SVHW ingediend, waarvan er gemiddeld circa 30.000 worden gehonoreerd. In 2012 zijn 31.133 verzoeken om kwijtschelding ingediend, waarvan 30.207 verzoeken zijn gehonoreerd.

Ook het bedrag aan verleende kwijtscheldingen is al jaren redelijk constant. Mogelijk gaat dit bedrag de komende jaren stijgen als gevolg van de economische crisis in combinatie met de verruiming van de kwijtscheldingsmogelijkheden voor burgers en bedrijven (kleine ondernemingen). Als de belastingvorderingen niet meer kunnen worden geïncasseerd worden deze oninbaar verklaard.

Tabel 4 Verminderingen naar kostendrager				
Kostendrager	Verzoek- en bezwaarschriften	Kwijtschelding	Oninbaar	Totaal 2012
Zuiveringsheffing/verontreinigingheffing	-860.341	-3.118.190	-513.720	-4.492.251
Watersysteemheffing	-397.080	-2.494.552	-513.720	-3.405.352
Wegenheffing	-66.180	-623.638	-114.160	-803.978
Totaal verminderingen	-1.323.601	-6.236.380	-1.141.600	-8.701.581

Belastingontvangsten en verloop van de vordering in 2012

Van de opgelegde aanslagen is in 2012 in totaal € 136.223.943 aan belastingen ontvangen (in 2011 € 131.349.788). Het zwaartepunt van de ontvangsten ligt in het tweede kwartaal. Onderstaande grafiek laat dit zien:

In 2012 is een totaalbedrag van € 136.500.000 door SVHW aan WSHD overgemaakt per ultimo 2012 had WSHD per ultimo 2012 nog een bedrag tegoed van SVHW van € 716.645.

De totale openstaande belastingvordering ultimo 2012 bedraagt € 23.398.008. Van deze vordering dient € 8.987.000 nog opgelegd te worden over de jaren 2010 tot en met 2012 (tabel 5).

Tabel 5 Openstaande belastingvorderingen	Bedrag vordering	Bedrag opgelegd in 2012	Grondslag dubieus	% dubieus	Bedrag dubieus
Belastingvorderingen 2005	91.639		91.639	100%	91.639
Belastingvorderingen 2006	124.090		124.090	100%	124.090
Belastingvorderingen 2007	132.788		132.788	100%	132.788
Belastingvorderingen 2008	198.826		198.826	50%	99.413
Belastingvorderingen 2009	1.170.520	232.104	938.416	40%	375.366
Belastingvorderingen 2010	2.306.832	994.695	1.312.137	30%	393.642
Belastingvorderingen 2011	4.577.995	4.043.022	534.973	20%	106.995
Belastingvorderingen 2012	5.808.318	786.228	5.022.090	10%	502.209
Totaal opgelegd	14.411.008	6.056.049	8.354.959		1.826.142
Nog op te leggen 2010	1.260.000				
Nog op te leggen 2011	2.505.000				
Nog op te leggen 2012	5.222.000				
Totaal nog op te leggen	8.987.000				
Totaal openstaande belastingvorderingen	23.398.008				1.826.142

Op de nog openstaande saldi belastingvorderingen kunnen vanaf 2013 nog verdere bezwaarschriften toegekend en afgehandeld worden, aanslagen kwijtgescholden worden en/of aanslagen oninbaar worden verklaard.

In verband met mogelijke verminderingen als gevolg van oninbaarverklaringen is het saldo van de openstaande belastingvorderingen over de jaren 2005 tot en met 2012 verminderd met een bedrag voor dubieuze belastingvorderingen van € 1.826.142.

2.5 Weerstandsvermogen

Inleiding

Elke organisatie loopt in meer of mindere mate risico's. Te denken valt onder meer aan aansprakelijkheidsrisico's, financiële risico's, imago- en reputatie-risico's, informatierisico's en milieurisico's. Het in kaart brengen van de risico's maakt het mogelijk ze te analyseren en te beoordelen. Zo'n analyse bestaat uit een inschatting van de kans dat een gebeurtenis optreedt en wat de mogelijke gevolgen daarvan zijn.

De risico's relevant voor het weerstandsvermogen, zijn die risico's die niet op een andere manier zijn te ondervangen. Reguliere risico's – risico's die zich regelmatig voordoen en goed meetbaar zijn - maken geen deel uit van de risico's in het onderdeel weerstandsvermogen. Hiervoor zijn maatregelen getroffen binnen de bedrijfsprocessen, voorzieningen gevormd of verzekeringen afgesloten.

Het weerstandsvermogen geeft de financiële draagkracht aan van het waterschap indien zich onvoorziene tegenvallers voordoen en is op basis van het BBVW een verplicht onderdeel van de begroting. Op basis van het risicoprofiel kan worden bepaald hoeveel geld (weerstandsvermogen) nodig is om de gevolgen van de risico's te dekken.

Risicomanagementbeleid

Het beleid dat het waterschap voert ten aanzien van risicomanagement is vastgelegd in de 'Beleidsnota risicomanagement en weerstandsvermogen waterschap Hollandse Delta'. In dit beleidsstuk is de werkwijze vastgelegd en zijn de uitgangspunten bepaald ten aanzien van het risicomanagement. Op basis van dit beleidsstuk is de paragraaf weerstandsvermogen opgesteld.

Waterschap Hollandse Delta is verplicht zowel in de beleidsbegroting als in de jaarverslaggeving de risico's te vermelden die de financiële positie van het waterschap kunnen beïnvloeden. Er dient een zo goed mogelijk beeld van de kwantificeerbare risico's aanwezig te zijn. Dat betekent echter niet dat in de waterschapshuishouding geen financiële risico's meer aanwezig zouden zijn. Net als iedere andere organisatie heeft ook het waterschap bij de uitvoering van haar taken te maken met onzekerheden die kunnen leiden tot financiële nadelen.

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de financiële positie is. Dit is van belang wanneer zich een financiële tegenvaller voordoet. Het weerstandsvermogen is de ratio van de weerstandscapaciteit in verhouding tot de risico's.

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover het waterschap kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Bij de risico's gaat het om die risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Mutaties in de risicoparagraaf

Belangrijkste risico's

De belangrijkste risico's van het waterschap zijn geïdentificeerd. Het risicoprofiel is zeer divers van aard. Zowel grote als kleine risico's, risico's met interne of externe oorzaak en risico's die operationeel dan wel strategisch van aard zijn. Een aantal van deze risico's is regulier van aard. Deze risico's hebben geen impact op het weerstandsvermogen van het waterschap omdat passende beheersmaatregelen zijn genomen (verzekering, een post opgenomen in de begroting, een voorziening getroffen).

De getroffen maatregelen zijn met name bedoeld om de gevolgen te reduceren en niet om de oorzaken weg te nemen. Deze risico's komen niet in aanmerking voor opname in de risicoparagraaf.

Hieronder volgen de belangrijkste geïdentificeerde risico's:

Ontbreken uitwijkvoorziening

Beschrijving	Kans	Financieel gevolg
WSHD heeft geen uitwijkvoorziening: bij een calamiteit waardoor het hoofdgebouw onbruikbaar wordt of de ICT-infrastructuur (geheel of gedeeltelijk) vernietigd wordt zullen in hoog tempo maatregelen moeten worden genomen om de ICT-infra weer beschikbaar te stellen.	<10%	€ 500.000

Verzoek om nadeelcompensatie

Beschrijving	Kans	Financieel gevolg
In 2010 zijn een tweetal verzoeken tot nadeelcompensatie gedaan aan het waterschap. Dit verzoek is gedaan naar aanleiding van een aanschrijving betreffende een voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom aangezien beweiding met koeien niet is toegestaan op de primaire waterkering. Het verzoek ziet op een totaalbedrag aan nadeelcompensatie van € 366.640,17	<15%	€ 366.640

Bodemsanering Waal (Ridderkerk/Hendrik-Ido-Ambacht)

Beschrijving	Kans	Financieel gevolg
In het noordelijk deel van de Waal, nabij Oostendam op de grens tussen Ridderkerk en Hendrik-Ido-Ambacht, bevindt zich verontreinigde bagger naast een verontreinigde landlocatie. Al geruime tijd is bekend dat dit deel van de waterbodembodem verontreinigd is. Alleen de ernst van de verontreiniging van de zijtakken van dat deel van de Waal (particulier eigendom) is bekend. De ernst is zodanig dat er geen direct gevaar is voor omwonenden, maar particulieren mogen de slib niet meer gebruiken in hun volkstuintjes. Momenteel wordt de omvang (exacte begrenzing van de locaties) van de waterbodembodemverontreiniging onderzocht. In 2013 worden de resultaten van dit onderzoek bekend. Op basis daarvan kan de omvang van de problematiek en mogelijk oplossingsrichtingen worden bepaald. De eventuele saneringskosten van de zijtakken en de Waal komen voor rekening van het waterschap. De kans dat er aanvullende maatregelen moeten worden getroffen en de financiële impact daarvan is nog niet in te schatten.	onbekend	onbekend

Nabestorting Dortse Kil

Beschrijving	Kans	Financieel gevolg
In de Dordtse Kil, die loopt tussen de Hoeksche Waard en het Eiland van Dordrecht, is in het verleden vastgesteld dat op verschillende plaatsen het risico op zettingsvloeiing bestond. Bij het project 'Uitvoeringsmaatregel Zettingsvloeiing Dordtse Kil' is op de bodem van de Dordtse Kil de zettingsgevoelige laag bestort. De uitvoering van het project is afgerond in 2011. Er bestaat een minimale kans dat eens per vier jaar een nabestorting zal moeten plaatsvinden. De kosten hiervoor kunnen per nabestorting € 100.000 bedragen. Uit periodiek uitgevoerde metingen blijkt dat de kans dat dit nodig zal zijn kleiner is dan 50%.	<50%	€ 100.000

Erfdienstbaarheid

Beschrijving	Kans	Financieel gevolg
In het kader van het project Strypse Wetering hebben veel grondtransacties plaatsgevonden, teneinde nieuwe bestemmingen van de gronden te kunnen realiseren. Op een van deze percelen was een erfdienstbaarheid van weg was gevestigd. Nadat overeenstemming over de overdracht was bereikt tussen het waterschap en de eigenaar van het perceel, heeft de eigenaar medewerking verleend aan verwijdering van de erfdienstbaarheid. De door het waterschap geleden schade wordt in een gerechtelijke procedure gevorderd van de wederpartij.	<25%	€ 168.909

Garantstelling HVC

Beschrijving	Kans	Financieel gevolg
De GR slib 2009, met in haar verlengde de participerende Waterschappen, staat, in haar hoedanigheid van aandeelhouder B hoofdelijk garant voor de lang lopende leningen en het rekening-courantkrediet van voormalig DRSH zuiveringslib NV. Per 31 december 2012 bedraagt het totaal van de leningen ca. € 52.163.000 en het rekening-courant krediet maximaal € 10.000.000. Dit betekent dat WSHD, naar rato van haar aandelen, individueel aansprakelijk is voor circa € 17.381.000. De totale hoofdelijke aansprakelijkheid van WSHD bedraagt, vanuit het wezen van deze aansprakelijkheid, echter € 62.163.000.	<10%	€ 17.380.587

Stand 1 januari 2012 GR	Aandelen	Langlopende leningen	Rekening Courant GR	Totale garantstelling
<i>Bron : Begroting 2013 HVC</i>		52.163.000	10.000.000	
Hoogheemraadschap van Delfland	95	12.482.330	2.392.947	14.875.277
Hoogheemraadschap van Rijnland	123	16.161.332	3.098.237	19.259.569
Hoogheemraadschap van Schieland en Krimpenerwaard	40	5.255.718	1.007.557	6.263.275
Waterschap Hollandse Delta	111	14.584.617	2.795.970	17.380.587
Waterschap Rivierenland	28	3.679.003	705.290	4.384.292
Totaal	397	52.163.000	10.000.000	62.163.000

Deel hoofdelijke garantstelling WSHD : 17.380.587

Het risico dat HVC zijn verplichtingen niet kan nakomen wordt ingeschat als zeer klein. In het verlengde hiervan wordt de kans dat WSHD aansprakelijk wordt gesteld voor haar aandeel in de GR Slib (€ 17 mln.) respectievelijk het totale aandeel van de GR Slib (€ 62 mln.) ingeschat als zeer laag. Voor zowel de gemeentelijke- als waterschapsactiviteiten van HVC wordt een grote mate van continuïteit verwacht.

Berekening van de benodigde weerstandscapaciteit

Het bedrag dat relevant is voor de berekening van het weerstandsvermogen is het reëel financieel gevolg per risico. Het reëel financieel gevolg is het product van de kans van optreden van een risico maal het geschat financieel gevolg bij voordoen van een risico. De som van het reëel financieel gevolg, van de geïnventariseerde niet reguliere risico's bedraagt afgerond €1.935.282. Het totale reëel financieel gevolg relevant voor het beoordelen van het weerstandsvermogen zal hoger liggen. Voor de niet in te schatten en onbekende risico's wordt daarom voorgesteld een bedrag op te nemen van € 500.000. Of dit teveel of te weinig is, moet blijken wanneer er adequatere middelen beschikbaar zijn om risico's te inventariseren en te kwantificeren. De hoogte van het totale reëel financieel gevolg van alle niet reguliere risico's bedraagt dus in totaal € 2.435.282.

Voor waterschap Hollandse Delta is bepaald (zie 'Beleidsnota risicomangement en weerstandsvermogen waterschap Hollandse Delta') dat 90% van het totale reëel financieel gevolg wordt meegenomen voor de berekening van het weerstandsvermogen. De toekomstige praktijk en ervaringen van andere waterschappen zullen uit moeten wijzen of deze schatting goed is geweest. Voor de bepaling van het weerstandsvermogen van waterschap Hollandse Delta wordt daarom uitgegaan van een benodigde weerstandscapaciteit van € 2.191.754 (=90% van € 2.435.282).

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

Om de risico's te kunnen opvangen is het van belang dat het waterschap over een buffer beschikt die hiervoor voldoende is, de zogenaamde weerstandscapaciteit. Weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover het waterschap beschikt om niet begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, te dekken.

Daarbij komen de volgende onderdelen in aanmerking:

- de omvang van de post onvoorzien;
- de omvang van de vrij besteedbare reserves;
- de omvang van de stille reserves;
- de omvang van de onbenutte belastingcapaciteit.

De post onvoorzien

Artikel 99, lid 2 van de Waterschapswet verplicht elk waterschap een bedrag voor onvoorziene uitgaven op te nemen in de begroting. In de Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie waterschap Hollandse Delta, artikel 9 lid 1 staat vermeldt dat het college van dijkgraaf en heemraden bevoegd is overschrijding van geautoriseerde netto kosten te dekken uit het bedrag voor onvoorzien uit de begroting. In het bepalen van de hoogte van deze bedragen is een waterschap vrij. In de Programmabegroting 2012 is de post 'onvoorzien' geraamd op € 500.000.

In onderstaande tabel geven we de ontwikkeling weer van deze post over 2012:

Primitieve begroting	€ 500.000
Af:	
Optimalisatie van het watersysteem Ridderkerk (D&H 29 november 2011)	-/- € 147.000
Totaal	€ 353.000

De vrij besteedbare reserves

Bij waterschap Hollandse Delta vormt het eigen vermogen de belangrijkste buffer tegen optredende risico's. Het eigen vermogen van waterschap Hollandse Delta bestaat uit algemene reserves, egaliseringsreserves en specifieke bestemmingsreserves. De algemene reserves kunnen als vrij besteedbare reserves worden beschouwd.

De stille reserves (grond, dienstwoningen en aandelen)

Van stille reserves is sprake wanneer de marktwaarde van bepaalde activa hoger is dan de op de balans opgenomen boekwaarde. De aanwezigheid van dergelijke stille reserves is een onvermijdelijk gevolg van het voorschrift dat de boekwaarde van de activa gebaseerd moet zijn op de historische kostprijs. Een stille reserve kan tot de weerstandscapaciteit worden gerekend indien het desbetreffende actief vrij verhandelbaar is en de opbrengst bij verkoop uitgaat boven het bedrag dat nodig is om wegvallende inkomsten op te vangen. Waterschappen kennen over het algemeen twee soorten stille reserves. Dit zijn de stille reserves in financiële bezittingen en materiële bezittingen. Vooralsnog zijn de stille reserves niet meegenomen in de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit.

De onbenutte belastingcapaciteit

Voor de waterschappen gelden er met betrekking tot de tariefstelling, dit in tegenstelling tot de gemeenten, geen wettelijke maxima en is de voor de weerstandscapaciteit in te schatten ruimte in principe onbegrensd. Vooralsnog is de onbenutte belastingcapaciteit niet meegenomen in de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Omvang en beoordeling van de weerstandscapaciteit

De totale omvang van de (geprognosticeerde) beschikbare weerstandscapaciteit is in onderstaande tabel voor de jaren 2011 (op basis van jaarrekening, ter vergelijking) en 2012 als volgt opgebouwd:

Stand per 31-12	Beschikbare weerstandscapaciteit	
	2012	2011
Beschikbaar (Bedragen * € 1.000)		
Onvoorzien	€ 353	€ 223
Algemene reserve	€ 11.763	€ 18.824
Stille reserve	PM	PM
Onbenutte belastingcapaciteit	PM	PM
Totaal	€ 12.116	€ 19.047

De afname van het weerstandvermogen ten opzichte van 2011 wordt met name veroorzaakt door de gevolgen van de invoering van de nota Activeren, Waarderen en Afschrijven (AWA), zoals vastgesteld in de VV van 27 september 2012.

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit (€ 12.116.000) en de benodigde weerstandscapaciteit (€ 2.191.754) en wordt uitgedrukt in de ratio weerstandsvermogen. De ratio weerstandsvermogen is 5,5.

Bij het beoordelen van het weerstandsvermogen wordt gebruik gemaakt van onderstaande tabel:

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$2,0 < x$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$x < 0,6$	Ruim onvoldoende

In de 'beleidsnota risicomanagement en weerstandsvermogen waterschap Hollandse Delta' is voorgesteld dat waterschap Hollandse Delta een weerstandsvermogen nastreeft dat ten minste voldoende is. Op basis van de berekende ratio weerstandsvermogen en bovenstaande tabel kan het weerstandsvermogen als uitstekend worden geclassificeerd.

2.6 Financiering

Inleiding

In de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) zijn kaders gesteld voor een verantwoorde, prudente en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden. De belangrijkste doelstellingen van deze wet zijn: het bevorderen van een solide financiering en kredietwaardigheid van de decentrale overheden, het beheersen van renterisico's en het vergroten van transparantie.

Het treasurybeleid van Waterschap Hollandse Delta is erop gericht toegang te krijgen en te behouden tot de geld- en kapitaalmarkt om zo, binnen de financiële mogelijkheden van het waterschap, voldoende toegang te verkrijgen dan wel de lasten zo veel mogelijk te reduceren. Hierbij moeten de risico's zo goed mogelijk worden beheerst.

De verantwoording in deze treasuryparagraaf vindt plaats op basis van toetsing van het beleid zoals opgenomen in de programmabegroting 2012.

1. Algemene interne ontwikkelingen

Om de risico's op het gebied van treasury in te perken, heeft Waterschap Hollandse Delta een treasurystatuut opgesteld welke in de VV vergadering van 9 november 2011 is vastgesteld. Tevens is een treasurycommissie ingesteld onder voorzitterschap van het lid van de directieraad verantwoordelijk voor de portefeuille Financiën.

De verantwoordelijkheid voor het cashmanagement ligt bij het voornoemd lid van de directieraad. Per maand stelt Hollandse Delta een liquiditeitsprognose op, die gebruikt wordt bij het bepalen van de financieringsbehoefte en de te nemen acties.

2. Algemene externe ontwikkelingen

In het Begrotingssakkoord 2013 (ook wel Lente-akkoord) is afgesproken dat decentrale overheden in 2013 gaan schatkistbankieren (onderdeel van de Wet Hof = wet houdbare overheidsfinanciën) zonder leenfaciliteit. Schatkistbankieren houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen. Het Kabinet heeft besloten dat in 2013 verplicht schatkistbankieren zonder leenfaciliteit wordt ingevoerd voor gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen. Decentrale overheden zullen op de deposito's een rente vergoed krijgen die gelijk is aan de rentes die de Nederlandse staat betaalt op leningen die ze op de markt aangaat.

Delegaties uit het kabinet en de besturen van Unie, IPO en VNG hebben elkaar in 2012 vaak gesproken over de gevolgen van het schatkistbankieren (Wet Hof). Op 18 januari 2013 hebben deze gesprekken geleid tot een onderhandelsakkoord, waarmee het bestuur van Unie van Waterschappen heeft ingestemd na consultatie van de leden. Belangrijkste punten uit het onderhandelaarsakkoord zijn:

- Waterschap Hollandse Delta mag een plussaldo in rekening-courant aanhouden van 0,75% van het totaal van de lasten van de begroting ca.€ 1,1 miljoen. Boven dit plussaldo gelden uitzetten bij andere decentrale overheden of uitzetten bij Staat.
- Uitvoeringsregels van schatkistbankieren zijn nog niet bekend.
- Zeker tot 2015 zullen de waterschappen verreweg het grootste deel van hun voorgenomen investeringen kunnen blijven uitvoeren.

3. Ontwikkeling in de financierings- en beleggingsbehoefte

In 2012 was voorzien in het aantrekken van enkele leningen ter grootte van € 55 mln. Deze leningen zijn niet aangetrokken. Hoofdzakelijk, omdat minder in projecten is geïnvesteerd (uitgaven minus ontvangen bijdragen en subsidies) dan verwacht bij de begroting 2012. Het verloop van het banksaldi gaf in 2012 mogelijkheden tot uitzettingen en beleggingen. Waterschap Hollandse Delta heeft gekozen om tot het vervroegd aflossen van 5 hoogrentende leningen over te gaan ad € 1,2 mln. Er zijn geen overtollige middelen uitgezet of belegd in 2012.

4. De ontwikkeling in de renterisiconorm en kasgeldlimiet

- **Renterisiconorm**
De renterisiconorm bedraagt 30 % van het begrotingstotaal en is in 2012 niet overschreden:

Bedragen x € 1.000,=	2012	2011
Renteherzieningen	0	0
Aflossingen	18.122	18.122
Renterisico	18.122	18.122
Renterisiconorm	47.000	49.000
Ruimte onder renterisiconorm	28.878	330.878
Berekening renterisiconorm		
Begrotingstotaal	156.500	163.400
Percentage regeling	30 %	30 %

Renterisiconorm	47.000	49.000
------------------------	---------------	---------------

- **Kasgeldlimiet**

De kasgeldlimiet bedroeg in 2012 € 36 mln. en is niet overschreden. Waterschap Hollandse Delta heeft in 2012 geen gebruik gemaakt van haar kasgeldlimiet.

Bedragen x € 1000,=	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Gemiddelde vlottende schuld	54.140	72.484	63.218	28.845
Gemiddelde vlottende middelen	74.681	128.820	101.141	41.584
Netto vlottende schuld	-/-20.541	-/-56.336	-/-37.923	-/-12.739
Kasgeldlimiet	36.000	36.000	36.000	36.000
Ruimte onder kasgeldlimiet	56.541	92.336	73.923	48.739
Berekening kasgeldlimiet				
Begrotingstotaal	156.500			
Percentage regeling	23 %			
Kasgeldlimiet	36.000			

5. Het risicobeleid: Analyse van de risico's m.b.t. de treasury

Het risico met betrekking tot treasury is verwaarloosbaar. De afgesloten leningen hebben een lineair aflossingsschema en een vaste rente gedurende de gehele periode.

De gemiddelde looptijd van de leningen bedraagt 8,1 jaar (2011: 8,1 jaar) en het gemiddelde rentepercentage van de leningen bedraagt 5,42% (2011: 5,61%).

Ten aanzien van de toekomstige risico's heeft één lening speciaal de aandacht. Op de staat van vaste schulden staat een vaste geldlening met een oorspronkelijk, nominaal bedrag van € 100 miljoen. De 30-jarige lening is aangetrokken met een uitgestelde aflossing van 20 jaar. Gedurende de laatste 10 jaren moet jaarlijks € 10 mln. worden afgelost. Bij de behandeling van het Meerjarenbeleidsplan 2013-2017 in de VV van 28 juni 2012 is besloten, niets te doen aan de uitgestelde aflossing van € 100 miljoen lening. Dit als gevolg van onvoldoende inzicht in uitgaven groot onderhoud en investeringen op lange termijn. Bij de behandeling van de Programmabegroting 2013 in de VV van 22 november 2012 is een motie aangenomen om ruim voor de behandeling van de Kadernota 2013 met een voorstel te komen, waarin alternatieven genoemd zullen worden voor de aflossing van de € 100 miljoen lening.

6. Het cashmanagement; de plannen, c.q. realisatie van het beleid betreffende het kasbeheer

Het banksaldo ultimo 2012 bedraagt € 2,8 mln. (nadelig). In de begroting 2012 was uitgegaan van een banksaldo van € 28,8 mln. (nadelig).

7. Het financierings- en beleggingsbeleid; de plannen c.q. realisatie van het beleid voor de waterschapfinanciering en belegging van overschotten.

Dit jaar zijn geen nieuwe leningen aangetrokken. De beschikbare liquiditeiten afkomstig uit de positieve cashflow zijn deels aangewend als financiering voor de onderhanden projecten. Voor het overige deel zijn de beschikbare liquiditeiten aangewend ter vervroegde aflossing van vijf hoogrentende leningen.

Er zijn in 2012 geen middelen extern uitgezet.

8. Rentervisie en rentegevoeligheidsanalyse.

- **Rentervisie**

Het aantal landen met een AAA status is zeer beperkt. Nederland heeft de AAA status. Deze status geeft onze geldverstrekkers een uitstekende zekerheid over de terugbetalingsverplichting. Deze zekerheid vertaald zich in concurrerende tarieven en voldoende aanbieders.

De verwachting van de ontwikkeling van de rente op de korte termijn - tot 1 jaar- zal onveranderd laag blijven. De verwachting van de refirente (herfinancieringsrente, is de rente

die banken / financiële instellingen betalen aan de centrale bank wanneer zij geld opnemen) voor de komende maanden is stabiel op 1 %.

- **Rentegevoeligheidsanalyse**

De leningportefeuille van Hollandse Delta is in zeer grote mate ongevoelig voor renteontwikkelingen. De gesloten leningovereenkomsten zijn gedurende de looptijd rentevast en worden gedurende de looptijd in het geheel afgelost. Een renteherziening vindt niet plaats.

De rentegevoeligheid van de uitgaande en inkomende kasstromen is hoog en dient middels actieve liquiditeitsprognoses gevolgd te worden.

9. Overige

De netto schuld (langlopende schulden minus liquide middelen) van Hollandse Delta bedraagt ultimo 2012 € 251.492.280,= (2011: € 265.394.904,=).

2.7 Verbonden partijen

Inleiding

Door middel van verbonden partijen kunnen beleidsvoornemens van het waterschap tot uitvoering worden gebracht. In verband met bestuurlijke, beleidsmatige en financiële belangen en mogelijke daarmee verband houdende risico's moet in de begroting en in de jaarstukken een paragraaf worden opgenomen waarin aandacht wordt besteed aan de verbonden partijen. 'Een verbonden partij is een rechtspersoon, waarin het waterschap een bestuurlijk en een financieel belang heeft'. Van een bestuurlijk belang is sprake indien het waterschap zeggenschap heeft, wat blijkt uit het hebben van stemrecht of door middel van vertegenwoordiging in het bestuur van de organisatie. Onder een financieel belang wordt verstaan dat het waterschap middelen beschikbaar heeft gesteld die niet verhaalbaar zijn in geval van faillissement van de verbonden partij of in geval de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Visie op verbonden partijen

Waterschap Hollandse Delta kent diverse samenwerkingsverbanden met andere overheden en instellingen. Daar waar het voordeel oplevert om samen te werken, zal deze samenwerking worden opgezet, c.q. gecontinueerd. Dit voordeel kan direct zijn in minder kosten en/of betere kwaliteit, maar ook indirect bijvoorbeeld in de vorm van een netwerk of naamsbekendheid.

Beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen

In het algemeen kan worden gesteld dat het participeren in een 'verbonden partij' alleen is toegestaan indien daarmee een publiek belang wordt gediend. Bij het aangaan van een participatie dient de Verenigde Vergadering in principe dan ook de volgende vragen te beantwoorden:

- Gaat het om een belang dat zonder bemoeienis van het waterschap niet naar behoren zal worden behartigd?
- Waarom dient het waterschap dit belang te behartigen?
- Kan de beoogde verbonden partij aan de uitvoering van de programma's de gewenste bijdrage leveren?

Overzicht verbonden partijen

Waterschap Hollandse Delta heeft met veel participanten een relatie, het is dan ook niet de bedoeling om over elk van hen in dit kader te rapporteren. We beperken ons tot de belangrijkste bestaande verbonden partijen. Dat zijn in het geval voor waterschap Hollandse Delta één vennootschap, één stichting en vijf gemeenschappelijke regelingen.

Vennootschappen:

- Nederlandse Waterschapsbank (NWB).
- Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden SUB-I BV (ZHEW)

Nederlandse Waterschapsbank NV (NWB)			
Vestigingsplaats	Den Haag		
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap		
Ingangsdatum	1954		
Openbaar belang (doelstellingen en activiteiten)	De Nederlandse Waterschapsbank N.V. (NWB Bank) is een financiële dienstverlener die zich met haar diensten exclusief richt op de Nederlandse publieke sector. De klanten van de NWB Bank zijn decentrale overheden (waterschappen, gemeenten en provincies) en instellingen onder garantie van (decentrale) overheden. Dit betreft voornamelijk instellingen voor sociale volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en activiteiten op het gebied van water en milieu.		
Financieel belang WSH	De deelneming van Hollandse Delta in deze AAA- bank bedraagt € 234.140 opgebouwd uit 1893 (van de 50.478) aandelen A van nominaal € 115 en 143 (van de 8.511) aandelen B van nominaal € 460 (waarvan 25% volgestort) van de NWB.		
Bestuurlijk belang WSHD	Het recht bestaat de algemene vergadering van aandeelhouders te bezoeken.		
Financiële kerncijfers (x € 1 mln):	31-12-2012	31-12-2011	
-Eigen vermogen	1.226	1.188	
-Vreemd vermogen	74.858	66.508	
-Jaarresultaat	40	75	
Relatie met programma	Bedrijfsvoering		
Risico's			
Overige informatie	Begin 2011 heeft de NWB besloten tot een maximale reservering van de jaarlijkse winsten zolang niet kan worden voldaan aan de Baselse 3% norm. Hierdoor is door de directie van de NWB, na goedkeuring van de Raad van Commissarissen besloten, om de nettowinst van € 75 miljoen toe te voegen aan de algemene reserve. Als gevolg hiervan resulteert er geen winst die ter beschikking gesteld kon worden aan de Algemene vergadering van Aandeelhouders voor het uitkeren van dividend. In de begroting 2012 was een bedrag aan dividenuitkering geraamd van € 800.000. Bij de 1e bestuursrapportage 2012 is op basis van het jaarverslag van de NWB de dividenuitkering teruggebracht naar € 0.		

Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden SUB-I BV (ZHEW)			
Vestigingsplaats	Dordrecht		
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap		
Ingangsdatum	17 september 1998		
Openbaar belang (doelstellingen en activiteiten)	ZHEW SUB-I bv is een 100% dochter van WSHD en is opgericht om het leasecontract van de cross border lease aan te gaan.		
Financieel belang WSH	Een aandelenkapitaal van € 90.756 waarvan gestort € 18.151		
Bestuurlijk belang WSHD	nvt		
Financiële kerncijfers (x € 1 mln):	31-12-2012	31-12-2011	
-Eigen vermogen	16.092	18.369	
-Vreemd vermogen	16.092	18.369	
-Jaarresultaat	0	0	
Relatie met programma	Zorg voor zuiveren van afvalwater		
Risico's			
Overige informatie	Binnen deze bv zijn deposito's ondergebracht die dienen voor de jaarlijkse lease betalingen van de cross border lease.		

Gemeenschappelijke regelingen:

1. Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffingen en Waardebepaling (SVHW).
2. Aquon
3. Groenbeheer Hoeksche Waard.
4. Streekarchief Voorne-Putten en Rozenburg.
5. Gemeenschappelijke Regeling Slibverwerking 2009/ N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland (HVC).
6. Het Waterschapshuis.
7. Unie van Waterschappen

Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling (SVHW)		
Vestigingsplaats	Klaaswaal	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling	
Ingangsdatum	1 januari 2005	
Openbaar belang (doelstellingen en activiteiten)	De uitvoering van de belastingheffing en invordering van de waterschapsbelastingen is ondergebracht bij de gemeenschappelijke regeling SVHW.	
Financieel belang WSHD	Het Waterschap heeft in 2012 € 4,5 mln. aan voorschot 2012 betaald voor de dienstverlening door SVHW. Tevens is er in 2012 van het SVHW een afrekening over de dienstverlening 2011 ontvangen van € 0,1 mln. en een uitkering van het batig bedrijfsresultaat van het SVHW van € 1,1 mln	
Bestuurlijk belang WSHD	Hollandse Delta heeft zitting in het algemeen bestuur van SVHW met twee deelnemers uit het college van dijkgraaf en heemraden, ieder met een meervoudig stemrecht van drie (totaal 17,6% van de hoeveelheid stemmen). Bij besluit van 27 september jl. heeft de VV ingestemd met uitbreiding van het dagelijks bestuur van twee naar vijf zetels. Tijdens vergadering van het algemeen bestuur van SVHW op 22 november jl. is het dagelijks bestuur van drie personen afgetreden en zijn vijf nieuwe leden benoemd, waaronder één vertegenwoordiger van ons waterschap. Het voorzitterschap van het algemeen bestuur van SVHW en het dagelijks bestuur is overgedragen aan de gemeente Hellevoetsluis.	
Financiële kerncijfers (€ x € 1.000):	31-12-2012	31-12-2011
-Eigen vermogen	nrb	2.162
-Vreemd vermogen	nrb	2.256
-Jaarresultaat	nrb	1.559
Relatie met programma	Bedrijfsvoering	
Risico's		
Overige informatie	Tijdens de VV van 22 november 2012 is ingestemd met een integrale herziening van de gemeenschappelijke regeling. Dit had te maken met toetreding van nieuwe leden en gemeentelijke herindelingen. Tevens wordt de dienstverleningsovereenkomst aangepast naar aanleiding van vragen vanuit de VV over de verjaringstermijn van belastingaanslagen. SVHW kent op 1 januari 2013 29 deelnemers.	

Aquon

Vestigingsplaats	Tiel
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Ingangsdatum	1 juli 2011

Aquon		
Openbaar belang (doelstellingen en activiteiten)	AQUON is het instituut voor wateronderzoek voor negen waterschappen. AQUON levert monsterneming, analyse en rapportage van chemisch, fysisch en biologisch onderzoek naar de eigenschappen van het natte milieu. AQUON verzorgt voor WSHD en de andere deelnemers het waterkwaliteitsonderzoek, dat uitgevoerd moet worden als gevolg van wettelijke verplichtingen (zoals zwemwateronderzoek en KRW monitoring). Tevens is het, ten behoeve van de uitvoering en evaluatie van het eigen beleid, noodzakelijk kwaliteit- en kwantiteitsmetingen uit te voeren en daarover te rapporteren.	
Financieel belang WSHD	Het waterschap heeft in 2012 € 3,8 miljoen betaald aan voorschotten voor de dienstverlening van Aquon en € 230.000 voor transitiekosten 2012. Tevens is in 2012 van Aquon de eindafrekening van de dienstverlening over 2011 ontvangen van € 155.000.	
Bestuurlijk belang WDHD	één lid en een plaatsvervangend lid in het algemeen bestuur.	
Financiële kerncijfers (€):	31-12-2012	31-12-2011
-Eigen vermogen	nvt	nvt
-Vreemd vermogen	nvt	nvt
-Jaarresultaat	nvt	nvt
<i>Kosten</i>		
Bijdrage	4.214.000	2.0780.000 (met ingang van 1 juli 2011)
Relatie met programma	Watersysteem, Zuiveren en Algemene Beleidstaken	
Risico's		
Overige informatie	<p>2012 was het eerste volledige jaar van AQUON. Uit de tweede kwartaalrapportage van AQUON is gebleken dat de kosten van AQUON hoger zullen worden dan begroot. Daarentegen blijkt de meetvraag lager te zijn dan waar in de begroting vanuit was gegaan. Vanuit de constatering dat AQUON derhalve niet in control is, heeft het AB van AQUON aangedrongen op een plan van aanpak om de kosten naar beneden te brengen. Het plan van aanpak 'Sturen op Rendement' is in het AB van AQUON van 12 november vastgesteld. De uitvoering van de maatregelen is meteen opgepakt, maar leidt er niet toe dat de kosten voor 2012 binnen de begroting blijven. Op basis van de derde kwartaalrapportage wordt verwacht dat de bijdrage van de negen deelnemers ca. 3,6 miljoen euro (ca. 17%) hoger wordt dan begroot. Voor waterschap Hollandse Delta is de extra bijdrage op ca. €630.000 geraamd.</p> <p>Om AQUON zelfstandig en slagvaardig aan het economisch verkeer deel te kunnen laten nemen, heeft de VV op 27 september 2012 ingestemd met de aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling AQUON door een algemene borgstelling voor geldleningen toe te voegen aan de regeling.</p>	

De Gemeenschappelijke Regeling Groenbeheer Hoeksche Waard

Vestigingsplaats	Ridderkerk
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Ingangsdatum	1 januari 2007
Openbaar belang (doelstellingen en activiteiten)	Groenbeheer Hoeksche Waard is het samenwerkingsverband tussen het waterschap en de gemeenten van de Hoeksche

De Gemeenschappelijke Regeling Groenbeheer Hoeksche Waard

	<p>Waard dat verantwoordelijk is voor de uitvoering van het Landschapsbeheerplan Hoeksche Waard 2012-2022.</p> <p>De belangrijkste taken in het Landschapsbeheerplan Hoeksche Waard 2012-2022 gaan over de kernkwaliteiten van het landschap; dijken en kreken, bomen, natuur en water.</p> <p>Elementen die samen met de openheid van het polderlandschap, de akkers, boomgaarden, boerenerven en dorpen het unieke Hoekschewaardse landschap vormen. Het Landschapsbeheerplan Hoeksche Waard 2012-2022 speelt daarmee in belangrijke mate in op de thema's biodiversiteit, functionele agrobiodiversiteit en recreatie.</p> <p>Het uitvoeringsprogramma van Groenbeheer HW bestaat uit de volgende onderdelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Het onderhoud van bomen en beplantingen (ca 23.000 vooral op secundaire dijken); * Een kap- en verjongingsplan (boomsaneringsplannen); * Het beheer van krekennatuur (eigendom van Groenbeheer en waterschap, ca 90 ha); * Ecologisch beheer van dijkvegetaties (ca 7 ha). 	
Financieel belang WSHD	<p>Financiering gebeurt door vaste bijdragen van de deelnemers en (voor zover nog bestaand) subsidies van provincie en rijk. Hollandse Delta is 50% deelnemer in de GR. De gezamenlijk deelnemers zijn verantwoordelijk voor de kosten. Bij onvoorziene kosten waarvoor geen dekking is uit de algemene reserve wordt een extra bijdrage van de deelnemers gevraagd.</p>	
Bestuurlijk belang WSHD	<p>Er is een algemeen en dagelijks bestuur. De voorzitter voor beide gremia wordt geleverd door het waterschap.</p>	
Financiële kerncijfers:	<i>31-12-2012</i>	<i>31-12-2011</i>
-Eigen vermogen	148.903	160.835
-Vreemd vermogen	-	-
-Jaarresultaat	27.902	-7.809
<i>Kosten</i>		
Bijdrage	147.600	160.944
Relatie met programma	Watersysteem	
Risico's		
Overige informatie	<p>In het Samenwerkingsorgaan Hoeksche Waard (SOHW) wordt in het PFO Landschap invulling gegeven aan de uitvoering van het Landschapsbeheerplan Hoeksche Waard 2012-2022.</p> <p>De samenwerking van de gemeenten in de Hoeksche Waard met WSHD komt tot uiting in het bestuur van Groenbeheer, bestaande uit de portefeuillehouders van de afzonderlijk gemeenten in de Hoeksche Waard en de portefeuillehouder van WSHD.</p> <p>Het jaar 2012 stond in het teken van bezuinigingen, zowel bij deelnemers als bij provincie en rijk, die vrijwel alle projectsubsidies hebben stop gezet. Een geplande subsidieregeling voor de aanleg van streekeigen erfbeplantingen is daardoor financieel onhaalbaar gebleken.</p> <p>Het in 2012 vastgestelde Landschapsbeheerplan Hoeksche Waard 2012-2022 is in opvolging op de eerdere Structuurvisie Hoeksche Waard. In 2013 zal het Kap- en verjongingsplan voor boombeplantingen weer worden opgestart zodra hiervoor een meerjarenplan is opgesteld.</p> <p>In 2012 zijn afspraken gemaakt met het waterschap over het beheer van krekennatuur.</p>	

De Gemeenschappelijke Regeling Groenbeheer Hoeksche Waard

	<p>Deze afspraken gaan over welke locaties door wie beheerd worden en deze zijn vastgelegd op kaart.</p> <p>Afspraken over het beheer en onderhoud en wie welke kosten draagt dienen nog geformaliseerd te worden.</p> <p>Er is een beheerplan van Groenbeheer met natuurdoelstellingen en algemene waterschap doelstellingen (waterberging, waterkwaliteit e.d.).</p> <p>Groenbeheer heeft in de afgelopen jaren een forse areaaluitbreiding krekennatuur (project Argusvlinder) gekend. De uitvoering hiervan moet binnen het bestaande budget worden vormgegeven. Door de Belastingdienst is besloten tot compensatie van BTW-uitgaven voor de gemeentelijke deelnemers vanaf 2007. Het AB Groenbeheer heeft besloten deze gelden (ca € 109.000,-) toe te voegen aan de begroting Groenbeheer 2013.</p>
--	--

Gemeenschappelijke regeling Voorne- Putten en Rozenburg

Vestigingsplaats	Brielle	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Ingangsdatum	1-1-2005	
Openbaar belang (doelstellingen en activiteiten)	Streekarchief Voorne-Putten en Rozenburg is een gemeenschappelijke regeling tussen waterschap Hollandse Delta, de gemeenten op Voorne-Putten en de deelgemeente van Rotterdam, Rozenburg. Doel van de regeling is het beheer ingevolge de Archiefwet van overgebrachte archiefbescheiden en het toezicht op het beheer van niet overgebrachte archiefbescheiden.	
Financieel belang WSHD	Jaarlijkse bijdrage (bij de begroting) vastgesteld in de gezamenlijke kosten.	
Bestuurlijk belang WSHD	Eén lid en een plaatsvervangend lid in het algemeen bestuur van het streekarchief.	
Financiële kerncijfers (€):	<i>31-12-2012</i>	<i>31-12-2011</i>
-Eigen vermogen	60.447	51.447
-Vreemd vermogen	15.000	15.000
-Jaarresultaat	0	0
<i>Kosten</i>		
Bijdrage	71.766	71.766
Relatie met programma	Bedrijfsvoering	
Risico's	Door het college van WSHD is besloten om deelname in deze gemeenschappelijke regeling te beëindigen en daartoe de voorbereidingen te treffen. Door de afdeling bestuurlijke/juridische zaken van de gemeente Brielle wordt hiertoe, in opdracht van het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Streekarchief Voorne-Putten en Rozenburg, een voorstel voorbereid. Hierin zal onder andere worden aangegeven wat de financiële/juridische consequenties zijn voor het waterschap Hollandse Delta.	

Gemeenschappelijke regeling Voorne- Putten en Rozenburg

Overige informatie	Waterschap Hollandse Delta participeert als rechtsopvolger van het voormalige waterschap de Brielse Dijkkring in deze gemeenschappelijke regeling. Voor het huidige archief is participatie niet noodzakelijk, aangezien het archief van het waterschap Hollandse Delta voor beheer en toezicht niet ondergebracht is bij dit Streekarchief, maar bij de gemeentelijke archiefdienst Rotterdam (GAR). Het oud archief van de rechtsvoorganger is bij het streekarchief ondergebracht.
--------------------	---

Gemeenschappelijke Regeling Slibverwerking 2009/ N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland (HVC)

Vestigingsplaats	Alkmaar	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Ingangsdatum	2010	
Openbaar belang (doelstellingen en activiteiten)	Hoogheemraadschap van Rijnland, waterschap Hollandse Delta, Waterschap Rivierenland, Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard en Hoogheemraadschap van Delfland zijn een gemeenschappelijke regeling aangegaan onder de naam Gemeenschappelijke regeling Slibverwerking 2009 met als doel het resterende slib van het zuiveringsproces adequaat te verwerken.	
Financieel belang WSHD	28% van de gegarandeerde geldleningen van € 52 miljoen en daarnaast is er een gegarandeerde rekening courant voorziening van € 10 mln.	
Bestuurlijk belang WSHD	Eén lid in het algemeen bestuur.	
Financiële kerncijfers (x € 1.000):		
-Eigen vermogen	31-12-2012 geen	31-12-2011 geen
-Vreemd vermogen	cijfers nnb	51.495
-Jaarresultaat	0	0
Relatie met programma	Zorg voor het zuiveren van afvalwater	
Risico's	Per 31 december 2012 bedraagt de restant hoofdsom van alle aan HVC gegarandeerde geldleningen € 52 miljoen. Daarnaast is er een gegarandeerde rekening courant voorziening van € 10 mln. Bij het aangaan van het aandeelhouderschap B in 2010 was de intentie om per 1-1-2013 over te gaan naar het aandeelhouderschap A. Hiermee zou de hoofdsom van de aan HVC gegarandeerde geldleningen toenemen tot ca. 80 miljoen euro, exclusief een eventuele garantstelling op het rekening courant. Uit juridische adviezen is echter gebleken dat een aandeelhouderschap A, op grond van de Waterschapswet, onrechtmatig is. Als gevolg daarvan zal het huidige aandeelhouderschap B voorlopig worden voortgezet en wordt de ontstane situatie gezamenlijk met HVC onderzocht. Hiermee blijft de som van de aan HVC gegarandeerde geldleningen vooralsnog ongewijzigd.	
Overige informatie	Het waterschap heeft via de gemeenschappelijke regeling Slibverwerking 2009 haar belangen in voormalig DRSH Zuiveringsslib NV ondergebracht bij de N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland (HVC). Hierdoor hebben de deelnemende waterschappen (door middel van het Openbaar Lichaam	

Gemeenschappelijke Regeling Slibverwerking 2009/ N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland (HVC)

	<p>Slibverwerking) 13% van de aandelen in het kapitaal van HVC, zodat de waterschappen voor dat aandeel een gezamenlijk zeggenschap verkrijgen in de verwerking van zuiveringsslib binnen de aandeelhouders- en governancestructuur van HVC. De aandelenruil DRSH-HVC heeft plaatsgevonden op 1 januari 2010. Daarbij is aan de GR de mogelijkheid geboden om zich binnen een periode van 3 jaar uit HVC terug te trekken ('opt-out'). Binnen deze periode beschikt de GR over zogenaamde aandelen B, waardoor zij niet voor alle bedrijfsactiviteiten van HVC garant hoeft te staan. Volgens de destijds gemaakte afspraken zouden na de opt-out periode de aandelen overgaan naar algemene aandelen A waardoor het aandeelhouderschap overeenkomstig wordt met die van de overige aandeelhouders. Hiermee zou de GR ook mede verantwoordelijk worden voor de niet aan de waterschapstaak gerelateerde activiteiten van HVC. In de Verenigde Vergadering van 27 september 2012 is besloten in te stemmen met de voorzetting van de samenwerking met HVC en tevens in te stemmen met de overgang van de aandelenstatus van B naar A mits deze aandelenconversie ook voldoet aan alle rechtmatigheidscriteria. Inmiddels is op basis van ingewonnen juridische adviezen gebleken dat de conversie naar aandelen A daar niet aan voldoet. De waterschappen en HVC hebben ingestemd met het vooralsnog continueren van de aandelenstatus B. In 2013 zal een voorstel aan de Verenigde Vergadering worden voorgelegd over de verdere invulling van het aandeelhouderschap van HVC.</p>
--	--

Het Waterschapshuis

Vestigingsplaats	Amersfoort	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Ingangsdatum	1 juli 2010	
Openbaar belang (doelstellingen en activiteiten)	Het Waterschapshuis bevordert samenwerking op ICT-gebied tussen waterschappen en andere overheden die actief zijn in de watersector. Er worden ICT-programma's uitgevoerd voor de waterschappen en er worden applicaties beheerd die door meerdere waterschappen gebruikt worden.	
Financieel belang WSHD	Jaarkosten 2012: ca. € 765.000	
Bestuurlijk belang WSHD	Eén lid en een plaatsvervangend lid in het algemeen bestuur.	
Financiële kerncijfers (€) (Stichting):	31-12-2012	31-12-2011
-Eigen vermogen	nvt	nvt
-Vreemd vermogen		
-Jaarresultaat		
Relatie met programma	Bedrijfsvoering	
Risico's		
Overige informatie	Met het ingaan van de gemeenschappelijke regeling wordt per waterschap een individuele deelnameovereenkomst van kracht. Daarin staat aangegeven aan welke programmaonderdelen een waterschap deelneemt, en onder welke voorwaarden dat gebeurt. In december is door het AB van Het Waterschapshuis besloten tot een transitie in de meest minimale vorm per 1 januari 2013. In de eerste helft van 2013 wordt de inhoudelijke transitie ontworpen. De ontwikkeling van het belastingstelsel	

Het Waterschapshuis

TAX-i is gestopt. De Unie van waterschappen heeft op verzoek van het bestuur van Het Waterschapshuis een evaluatieonderzoek gedaan. De aanbevelingen van dit onderzoek zijn door het bestuur van Het Waterschapshuis onderschreven en worden in 2013 verwerkt in bovengenoemde inhoudelijke transitie.

Unie van Waterschappen

Vestigingsplaats	Den Haag
Rechtsvorm	Vereniging
Ingangsdatum	1927
Openbaar belang (doelstellingen en activiteiten)	<p>De Unie treedt namens de waterschappen op als vertegenwoordiger naar het parlement, de Rijksoverheid en organisaties als het Interprovinciaal Overleg en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. De Unie neemt ook het initiatief zelf onderwerpen op de politieke agenda te zetten.</p> <p><i>Visie</i> De Unie van Waterschappen wil leidend zijn in de strategische discussie over regionaal waterbeheer in zowel de nationale als de internationale context, met als doel 'Duurzaam waterbeheer'.</p>
Financieel belang WSHD	Jaarlijks wordt contributie betaald aan de Unie. Voor 2012 is dit afgerond € 476.000.
Bestuurlijk belang WSHD	In de ledenvergadering hebben de voorzitters van alle waterschappen zitting.
Financiële kerncijfers (€):	
-Eigen vermogen	31-12-2012 nbb 3.111.040
-Vreemd vermogen	nbb 11.639.185
-Jaarresultaat	nbb -211.406
Relatie met programma	Bedrijfsvoering
Risico's	
Overige informatie	

2 – Indirect verbonden partijen

Naast de partijen die volgens bovengenoemde definitie zijn aan te merken als verbonden partij, zijn er ook partijen waarmee WSHD indirect verbonden is. Bij deze partijen is er wel sprake van een financieel belang, maar ontbreekt het directe bestuurlijke belang in de indirect verbonden partij, bijvoorbeeld omdat de indirect verbonden partij een stichting is. Een andere mogelijkheid is dat een verbonden partij bijvoorbeeld aandeelhouder of bestuurder is van de, achterliggende, en daarmee indirect verbonden partij. Hoewel er in voorkomende gevallen volgens de letter van de definitie dus geen sprake is van een verbonden partij, is het bestaan van een financieel belang reden genoeg om ook aan deze indirect verbonden partijen aandacht te besteden.

Indirect verbonden partijen:

1. Intergemeentelijk samenwerkingsverband Goeree-Overflakkee (ISGO)
2. Stowa

Intergemeentelijk samenwerkingsverband Goeree-Overflakkee (ISGO)

Vestigingsplaats	Middelharnis
Rechtsvorm	gemeenschappelijke regeling

Intergemeentelijk samenwerkingsverband Goeree-Overflakkee (ISGO)		
Ingangsdatum	1-1-2005	
Openbaar belang (doelstellingen en activiteiten)	Het onderwerp van samenwerking is het streekarchief Goeree-Overflakkee.	
Financieel belang WSHD	Jaarlijkse bijdrage (bij de begroting) vastgesteld in de gezamenlijke kosten.	
Bestuurlijk belang WSHD	De secretaris-directeur is vertegenwoordiger namens het waterschap.	
Financiële kerncijfers (€) (Stichting):	<i>31-12-2012</i>	<i>31-12-2011</i>
-Eigen vermogen	0	0
-Vreemd vermogen	0	0
-Jaarresultaat	0	0
<i>Kosten</i>		
Bijdrage	52.996	52.996
Relatie met programma	Bedrijfsvoering	
Risico's		
Overige informatie	<p>Waterschap Hollandse Delta participeert als rechtsopvolger van het voormalige Waterschap Goeree-Overflakkee in de bestuurscommissie streekarchief Goeree-Overflakkee. Voor het huidige archief is participatie niet noodzakelijk, aangezien het archief van het waterschap Hollandse Delta voor beheer en toezicht niet ondergebracht is bij dit Streekarchief, maar bij de gemeentelijke archiefdienst Rotterdam (GAR). Bij het streekarchief is slechts het oud archief van de rechtsvoorganger ondergebracht.</p> <p>Door het college van WSHD is daarom ook besloten om deelname in deze bestuurscommissie te beëindigen en daartoe de voorbereidingen te treffen.</p> <p>Stand van zaken nu: De intergemeentelijke samenwerkingsverband Goeree-Overflakkee houdt in verband met de herindeling tussen de gemeenten op het eiland per 1 januari 2013 op te bestaan. Om te zorgen dat het oud archief van het waterschap ook na deze datum geborgd is, worden onderhandelingen gevoerd om over te gaan tot het sluiten van een dienstverleningsovereenkomst tussen het waterschap Hollandse Delta en de nieuwe gemeente Goeree-Overflakkee.</p>	

Stowa		
Vestigingsplaats	Den Haag (statutair)	
Rechtsvorm	Stichting	
Ingangsdatum	13 september 1971 (als STORA, m.i.v. 1992 STOWA)	
Openbaar belang (doelstellingen en activiteiten)	STOWA ontwikkelt, vergaart en verspreidt kennis die nodig is om de opgaven waar waterbeheerders voor staan, goed uit te voeren.	
Financieel belang WSHD	De reguliere jaarlijkse bijdrage voor 2012 is € 454.000.	
Bestuurlijk belang WSHD	Geen; er zitten minimaal 4 en maximaal 6 waterschapsvertegenwoordigers in het bestuur van Stowa.	
Financiële kerncijfers (x € 1.000):	<i>31-12-2012</i>	<i>31-12-2011</i>
-Eigen vermogen	0	0
-Vreemd vermogen	0	0
-Jaarresultaat	0	0
Relatie met programma	Veilige Waterkeringen en Watersysteem op orde	
Risico's		
Overige informatie		

2.8 EMU- saldo

De waterschappen zijn in het kader van de Economische en Monetaire Unie (EMU) verplicht financiële informatie op kwartaalbasis aan het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) te verstrekken. Ten behoeve van deze gegevensverstrekking is er tussen de waterschappen en het CBS een convenant afgesloten. Deze informatie wordt door het CBS onder andere gebruikt voor de verplichte aanlevering van kwartaalinformatie over overheden aan de Europese Commissie.

In het jaarverslag moeten de waterschappen verplichte informatie opnemen over het EMU-saldo. Voor het verslagjaar zijn deze onderdelen in onderstaand schema opgenomen.

Opbouw EMU-saldo

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroot 2012	Jaarrekening 2012
1 EMU exploitatiesaldo		
Saldo exploitatiebegroting naar kosten- en opbrengstsoorten	2.111	3.742
+ Dotaties aan reserves	0	3.472
-		
/		
- Onttrekkingen aan reserves	-3.148	-17.924
-		
/		
- geactiveerde lasten	-2.269	-4.931
Totaal EMU exploitatiesaldo	-3.306	-15.641
2 Invloed investeringen		
-		
/ Bruto-investeringsuitgaven (excl. geactiveerde lasten en rente tijdens de bouw)	-79.449	-49.654
+ Investeringssubsidies	19.201	27.656
+ Verkoop van materiele en immateriele vaste activa	0	9.519
+ Afschrijvingen	23.420	35.052
Totaal invloed investeringen	-36.828	22.573
3 Invloed voorzieningen		
+ Toevoegingen aan voorzieningen	0	2.724
-		
/		
- Onttrekkingen aan voorzieningen t.b.v. exploitatie (vrijval)	0	-976
-		
/		
- Onttrekkingen rechtstreeks uit voorzieningen	-2.021	-2.249
Totaal invloed voorzieningen	-2.021	-501
4 Deelnemingen en aandelen		
-		
/		
- Boekwinst	0	0
+ Boekverlies	0	0
Totaal invloed deelnemingen en aandelen	0	0
Emu-saldo WSHD	-42.155	6.431
1. Maximaal Emu-tekort o.b.v. macroreferentiewaarde	-17.236	-17.236
Vershil (+ = ruimte; - = tekort)	-24.919	23.667

Vershil begroting en realisatie

Het verschil tussen het begrote en gerealiseerde saldo in 2012 wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de werkelijk bruto-investeringen lager uitvallen en tegelijkertijd de werkelijke bijdrage in

de vorm van subsidies hoger uitvallen dan was begroot. Daarbij heeft er een eenmalige hogere onttrekking aan de reserves plaatsgevonden i.h.k.v. de invoering van de beleidsnota AWA.

Het maximale EMU-tekort voor de waterschappen is door het Rijk geschat op € 311,1 miljoen in 2013. Het aandeel per waterschap is gebaseerd op de verhouding van de netto-kosten per waterschap. Door de Unie van Waterschappen is het aandeel voor WSHD berekend op 5,54%, wat overeenkomt met een maximaal EMU-tekort van € 17,2 miljoen.

Dit is exclusief een claim voor aanvullende ruimte van € 100 miljoen in verband met de van het Rijk overgenomen financiering van het HWBP die de Unie van Waterschappen heeft ingebracht.

Uit de berekening blijkt WSHD bij de jaarrekening 2012 een EMU-overschot te hebben. In het wetsvoorstel Wet houdbare overheidsfinanciën is opgenomen dat gestuurd gaat worden op de macronorm voor het Emu-saldo van de gezamenlijke medeoverheden (gemeenten, provincies en waterschappen). Als macro sprake is van een overschrijding dan moeten maatregelen worden genomen. Hierbij dienen de individuele referentiewaarden een aanknopingspunt om te bepalen welke organisatie met maatregelen moet komen.

2.9 Bedrijfsvoering

Inleiding

Voor het leveren van een klantgerichte en kwalitatieve dienstverlening aan onze belastingbetalers is een goede bedrijfsvoering onontbeerlijk. Bedrijfsvoering is de manier waarop de bedrijfsprocessen van Hollandse Delta worden bestuurd en uitgevoerd met onderstaande thema's.

Organisatieontwikkeling (MOOP/WSHD op Koers)

In het kader van WSHD op koers en MOOP wordt hierna een aantal ontwikkelingen aangegeven.

Organisatie

- MOOP ofwel WSHD op koers heeft vooral in het teken gestaan van de implementatie en realisatie van een nieuwe organisatiestructuur.
- Na de herinrichting in 2011 is in 2012 de nieuwe organisatie gerealiseerd.
- Er zijn vijf nieuwe afdelingen geformeerd.
- Hierbij zijn circa 250 medewerkers geplaatst in de nieuwe structuur en het management (teamleiders en afdelingshoofden) zijn benoemd.
- Het aantal afdelingen is gereduceerd tot 14.

Management development

- In de 2012 is een Management Development traject (MD-traject) opgezet.
- In het kader van het MD-traject heeft een introductie plaatsgevonden en zijn assessments uitgevoerd.
- Verder is gestart met het personeelsmanagement voor teamleiders
- Ook heeft de eerste gezamenlijke managementbijeenkomst WSHD en WSRL plaatsgevonden.
- Het MD-traject krijgt in 2013 een vervolg.

Introductie procesmanagement

In 2012 heeft de introductie van het instrument "Lean" ten behoeve van procesoptimalisatie plaatsgevonden. Hiervoor zijn drie pilots aangewezen waaronder baggerdossier, Inkoop en Beheer en Onderhoud. De introductie en workshops van het baggerdossier zijn uitgevoerd.

Programma integriteit

In 2012 is de organisatiebrede workshop integriteit voor medewerkers gehouden. Hieraan heeft 95% van de medewerkers deelgenomen. De evaluatie van het traject is in november afgerond. De workshop integriteit is positief ontvangen en de uitkomsten naar aanleiding van de evaluatie is basis voor het onderhoudsprogramma 2013.

Samenwerking met waterschap Rivierenland

De samenwerking met waterschap Rivierenland is in 2012 verder geïntensiveerd met een aantal trajecten:

- uitwerking van de integratie van de afdelingen Handhaving;
- muskusrattenbestijding;
- aanbestedingstrajecten;
- informatiebeleid en informatievoorziening;
- integriteit;
- kennismakingen tussen ondersteunende afdelingen.

Personeel en organisatie

Formatie en bezetting

In de begroting 2012 is uitgegaan van een formatie van 522,46 fte. Als gevolg van de reorganisatie is de opstelling van de afdelingen gewijzigd

Onderstaand overzicht laat de huidige omvang van de formatie zien (peildatum 31 december 2012). De te realiseren formatiereductie van 2.89 fte is in 2012 ingeboekt.

Afdeling	formatie	Bezetting
	31 december 2012	31 december 2012
Directieraad	4,93	5,00
Concerncontrol	6,00	6,00
Faciliteiten	33,08	29,48
Financien	28,09	27,69
Informatisering & Automatisering	22,00	19,34
P&O/KAM	19,70	17,01
Bestuurlijke & Juridische Zaken	31,10	29,08
Vergunningverlening	27,32	26,21
Handhaving	25,29	23,83
Technologie en Beleid	17,31	16,39
Technisch onderhoud	53,24	53,43
Zuiveren	34,13	33,31
Plannen & Regie	41,26	39,26
Data & Advies	35,24	35,24
Projecten & Uitvoering	64,64	62,78
Beheer & Onderhoud	79,50	78,89
mutatieverschil	(0,37)	
Totaal	522,46	502,94

bezetting = exclusief verjongen en verkleuren

In-, door- en uitstroom van medewerkers

De arbeidsmarkt is, zoals in 2011, als gevolg van de economisch slechte tijden minder krap. Het levert gemiddeld meer reacties per vacature op. De werving is vooral gericht geweest op managementfuncties. In 2012 is de instroom van medewerkers jonger dan 40 jaar verdubbeld ten opzichte van 2011. Het traject "Verjongen en verkleuren 2012" heeft 15 nieuwe dynamic duo's en 7 werkervaringsplaatsen met een kort dienstverband met bicultureel talent opgeleverd.

Personeelsverloop	2011*	2012*
Instroom	43	34
Uitstroom	30	27
saldo	13	7

*excl. muskusrattenbestrijders

Aanvraag vacatures en inhuur

Op grond van de motie 'Selectieve vacaturestop en selectieve inzet van inhuur' worden alle vacatures pas vrijgegeven na een formele flatteringprocedure via de secretaris directeur. Eenzelfde procedure wordt gehanteerd voor de aanvraag van tijdelijk personeel in de vorm van 'inhuur derden'.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimbeleid maakt onderdeel uit van het Arbo- en personeelsbeleid en is gericht op het voorkomen en verminderen van ziekteverzuim van personeel. Het ziekteverzuimbeleid heeft als doel: arbeidsongeschiktheid en beroepsziekten te voorkomen; het werkgerelateerde verzuim terug te dringen; het ziekteverzuim tot een minimum te beperken; de wetgeving op dit gebied na te leven.

Ziekteverzuim	2011 (%)	2012 (%)
Kort	1,30	1,01
Middellang	1,48	0,70
Lang	2,22	2,89
Totaal	5,00	4,60
Meldingsfrequentie (aantal)	1,55	1,24

Het jaar 2012 werd afgesloten met een gemiddeld verzuim van 4,6 % en daarmee wordt de dalende lijn over de afgelopen vijf jaar doorgezet. Met name het langdurend verzuim (> 42 dagen) is de grootste categorie. Ook de meldingsfrequentie daalde ten opzicht van 2011 naar 1,24 melding gemiddeld per medewerker. De doelstellingen voor 2012 zijn daarmee gehaald en voor 2013 is het doel om de dalende trend in zowel de frequentie als het verzuimpercentage voort te zetten.

Topinkomens WOPT

Overeenkomstig de Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (WOPT), moet in het jaarverslag melding worden gemaakt van het belastbare loon en uitkeringen in verband met beëindiging van het dienstverband, alsmede de functie die is bekleed en het jaar waarin het dienstverband is beëindigd van eenieder waarvan de som van het belastbare loon en/of uitkeringen in verband met beëindiging van het dienstverband meer bedraagt dan het gemiddelde belastbare loon van de Ministers (conform artikel 8 lid 1 van de Wopt bedraagt het normbedrag voor 2012 € 194.000).

In 2012 zijn er geen beloningen uitbetaald die boven het normbedrag van de Wopt uitkomen.

Kwaliteitszorg-, arbeidsomstandigheden- en milieuzorgbeleid en -beheer

Medewerkerstevredenheidsonderzoek

Het medewerkerstevredenheidsonderzoek is conform planning in het najaar van 2011 uitgevoerd. De resultaten van het medewerkerstevredenheidsonderzoek 2011 zijn op afdelingsniveau in uitvoering genomen. De tussentijdse evaluatie is aan de Directieraad en de OR aangeboden.

ARBO

Alle geplande activiteiten in het kader van Arbo en veiligheid, onderhoud van arbozorgsystemen en de uitvoering voorlichting en training (EHBO, levensreddend handelen en BHV) en brandinstructie zijn uitgevoerd.

Communicatie

In 2012 is aan de hand van het vastgestelde interne communicatiebeleid, gebaseerd op het communicatieplan "WSHD de professionele waterautoriteit", de nadere uitwerking van het communicatietraject WSHD op koers met aandacht voor activiteiten op de ontwikkelagenda. In de strategie ligt de nadruk op: het plaatsen van communicatie in het hart van de beleidscyclus en in het hart van de dienstverlening; het permanent focussen op de belastingbetaler en het richten van de communicatie op zichtbaarheid en herkenbaarheid.

Verder is in 2012 uitvoering gegeven aan het voornemen om Het waterschapsloket mede door synchronisatie van de interne servicedesks om te vormen naar een klantcontactcentrum. Ook de geplande implementatie van het dienstverleningsconcept is eind 2012 organisatiebreed opgepakt. Hieraan zal in 2013 meer vorm worden gegeven.

ICT

In 2012 lag de nadruk op de herinrichting van het hoofdgebouw, de vervanging van de desktops, overgang naar een nieuwe manier van het aanbieden van softwareapplicaties (via Citrix) en het

stabiel krijgen van de infrastructuur die ten gevolge van deze majeure bewegingen gebouwd of aangepast is.

De visie op informatievoorziening is opgesteld, waarna in 2012 al grote stappen zijn gezet met betrekking tot de implementatie daarvan.

Het actuele beveiligingsbeleid wordt strict toegepast. Een heranalyse van de risico's, inclusief een - waar nodig- aanscherping van de mitigerende maatregelen vindt 1e helft 2013 plaats. Een continuïteitsplan is nog niet opgesteld. In het kader van de samenwerking met waterschap Rivierenland is een project gestart om de uitwijk van WSRL naar WSHD te gaan inrichten. De uitwijk andersom zal daarna volgen.

De organisatie van gegevens- en applicatiebeheer is onderdeel gemaakt van het fusIT-traject: het businesscase onderzoek naar de samenwerkingsmogelijkheden tussen WSHD en WSRL. Dit is in 2012 gestart, maar loopt door in het 1e kwartaal van 2013.

Het vastleggen en doorontwikkelen van de architectuur is niet uitgevoerd in 2012, maar opgenomen in het jaarplan voor 2013.

Concerncontrol

In 2012 is de organisatie ontwikkeling verder ter hand genomen. De managementposities voor de afdelingen Plannen & Regie (PR), Projecten en Uitvoering (PU), Beheer & Onderhoud (BE) zijn ingevuld met nieuwe afdelingshoofden en nieuwe teamleiders. Afgelopen jaar is gebleken dat m.b.t. de werkprocessen op deze afdelingen nog de nodige verbeterlagen kunnen en moeten worden gemaakt. Met name de overdrachtsmomenten tussen de afdelingen onderling zijn onderwerp van discussie. Een goed hulpmiddel hierbij is de ontwikkeling en implementatie van een nieuwe programmastructuur die ook zijn weerslag vindt in de programmabegroting 2013 en de ondersteunende systemen. Hiermee wordt een duidelijke verbinding gemaakt tussen wat van de organisatie wordt verwacht (wat gaan we doen) en de daarmee gemoeide inzet van middelen (wat mag het kosten). Tevens zorgt de nieuwe structuur ervoor dat de verantwoordelijkheid helder wordt neergelegd bij de betreffende afdeling inclusief het daarbij behorende budgethouderschap. Door Concerncontrol is de eerder ingezette lijn in 2012 vervolgd. Het intern controleplan is uitgevoerd en de organisatiebrede verbeteragenda wordt geactualiseerd. Het nieuwe management wordt verder betrokken bij de professionalisering van de bedrijfsvoering met als doel dat het waterschap steeds beter 'in-control' komt en blijft. Concerncontrol fungeert daarbij, naast het wakend oog, steeds meer als een verbeterkatalysator. In de praktijk van alle dag is dit een weerbarstig proces dat veel aandacht vraagt van de organisatie.

Financiën

In 2012 heeft met name de verdere ontwikkeling en de kwaliteitsverbetering van de financiële beheer- en beleidsfunctie centraal gestaan. Zo werd de periodieke verantwoording aan het bestuur gereduceerd van 3 naar 2 burap's per jaar. Ook inhoudelijk veranderde de rapportages, omdat ten opzichte van voorgaande jaren nu alleen op afwijkingen wordt gerapporteerd. Daarnaast is een aantal beleidsnota's opgesteld en door de VV vastgesteld. Een daarvan betrof de beleidsnota Activeren, Waarderen en Afschrijven (AWA), waarvan de (financiële) gevolgen met terugwerkende kracht per 1-1-2012 in de administratie verwerkt moesten worden. Andere beleidsnota's als "doorbelasting Indirecte kosten" en nieuwe programmastructuur vinden hun weerslag in 2013.

Inkoop en aanbesteding

In 2012 is verder uitvoering gegeven aan een gestructureerde en geborgde wijze van inkopen binnen de gehele organisatie. Zo is onder meer de inkoopscan uitgevoerd, zijn voor alle afdelingen inkoopactieplannen opgesteld, vindt de inkooptool brede toepassing en is gestart met de voorbereidingen op de nieuwe Aanbestedingswet welke per 01-04-2013 van kracht zal zijn.

Jaarrekening 2012

3 Balans 2012

3.1 Balans per 31 december voor resultaatbestemming

Balans per 31 december 2012					
Bedragen x € 1.000					
ACTIVA	2012	2011	PASSIVA	2012	2011
Vaste activa			Vaste passiva		
Immateriële vaste activa	14.477	18.686	Eigen vermogen		
Materiële vaste activa	269.262	282.342	Algemene reserves	11.763	18.824
Financiële vaste activa	13.018	14.862	Bestemmingsreserves voor tariefseglisatie	0	1.948
			Overige bestemmingsreserves	13.033	16.368
			Nog te bestemmen resultaat	3.742	2.102
				28.538	39.242
			Voorzieningen	7.754	9.148
			Langlopende schulden	251.492	270.946
Totaal vaste activa	296.757	315.890	Totaal vaste passiva	287.784	319.336
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Kortlopende vorderingen	15.739	12.456	Kortlopende schulden	6.333	9.129
Overlopende activa	13.279	24.148	Overlopende passiva	32.262	29.580
Liquide middelen	604	5.551			
Totaal vlottende activa	29.622	42.155	Totaal vlottende passiva	38.595	38.709
TOTAAL	326.379	358.045	TOTAAL	326.379	358.045

3.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbestemming

De jaarrekening is opgemaakt in overeenstemming met het gestelde in hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit en de Regeling Beleidsvoorbereiding en Verantwoording Waterschappen (RBVW).

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De Verenigde Vergadering heeft bij besluit van 27 september 2012 de nieuwe beleidsnota Activeren, Waarderen en Afschrijven (AWA) vastgesteld. Een belangrijke reden voor de nieuwe beleidsnota is dat deze beter aansluit op de bestaande wet- en regelgeving. De nieuwe beleidsregels hebben terugwerkende kracht per 1 januari 2012. De financiële gevolgen van deze stelselwijziging zijn in het resultaat opgenomen.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan in het jaar volgend op het jaar van afronding van het onderzoek/ontwikkeling. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden als last verantwoord in het jaar van afsluiten van de geldlening.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief door de derde wordt geëxploiteerd, maar nooit langer dan de afschrijvingstermijn die het waterschap zelf voor vergelijkbare activa hanteert.

De overige immateriële vaste activa worden in 5 jaar afgeschreven, tenzij gemotiveerd wordt dat een langere periode passender is. In voorkomende gevallen wordt de afwijkende afschrijvingstermijn vermeld bij de toelichting op de immateriële vaste activa.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Op slijtende investeringen wordt lineair afgeschreven volgens de verwachte levensduur, waarbij de afschrijving aanvangt in het jaar volgend op het moment van ingebruikneming. Hierbij wordt geen rekening gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Materieel vast actief	Afschrijvingstermijn
Vervoermiddelen	
Bedrijfsauto's	5 jaar
Trekkers en strooiwerktuigen, maai- en veegboten	8 jaar
Machines, apparaten en werktuigen	
Machines, apparaten en werktuigen	5 jaar
Bedrijfsgebouwen	
Centrale werkplaatsen	25 jaar
Kantoormeubilair, inrichting	10 jaar
Kantoren	40 jaar
Telefooninstallaties	5 jaar
Technische installaties	15 jaar
Computerhardware (en software dat onderdeel is van de hardware)	5 jaar
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	
Grond	0 jaar
Waterbouwkundige werken	
Waterkeringen	30 jaar
Waterlopen	30 jaar
Gemalen waarvan:	
- bouwkundig	30 jaar
- mechanisch/elektrisch (pompen)	15 jaar
Storingsapparatuur (noodstroom e.d.)	20 jaar
Stuwen, duikers	25 jaar
Telemetrie (technische besturingsystemen)	15 jaar
Bruggen en sluizen	30 jaar
Wegenbouwkundige werken	
Renoveren verkeersregelininstallaties en openbare verlichting	15 jaar
Vervangen verkeersregelininstallaties en openbare verlichting	20 jaar
Wegen, aanleg en aanpassingen, inclusief bomen	15-25 jaar
Zuiveringstechnische werken	
Transportgemalen waarvan:	
- bouwkundig	30 jaar
- mechanisch/elektrisch	15 jaar
Transportleidingen/persleidingen	40 jaar
Zuiveringsinstallaties en slibverwerkingsinstallaties, waarvan:	
- bouwkundig	30 jaar
- mechanisch/elektrisch	15 jaar
Overige materiële vaste activa	
Overig	op basis van verwachte gebruiksduur

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, worden tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Financial leasing

Activa waarvoor het waterschap financiële leasecontracten is aangegaan en waarbij het economisch eigendom bij het waterschap berust, zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zonodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het Waterschapsbesluit) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Van een deelneming is krachtens artikel 4.1 Waterschapsbesluit sprake als het waterschap participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte kans op oninbaarheid.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

VASTE PASSIVA

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De voorziening voor pensioen- en wachtgeldverplichtingen voor (voormalig) personeel en bestuur is echter tegen de contante waarde van de (al opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. Vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Verplichting voortvloeiend uit leasing

De waardering van de verplichting uit hoofde van de financial leasing van de vervoermiddelen vindt plaats tegen de contante waarde van de contractueel verschuldigde leasetermijnen.

VLOTTENDE PASSIVA

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door het waterschap gewaarborgd zijn, zijn deze toegelicht onder de niet uit de balans blijvende verplichtingen.

3.3 Toelichting op de balans per 31 december 2012

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa en materiële vaste activa (bedragen x € 1.000)

Bedragen x € 1.000	2012	2011
Immateriële vaste activa		
Onderzoek en ontwikkeling	2.572	3.455
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	8.650	9.474
Overige immateriële activa	3.255	5.757
Totaal immateriële vaste activa	14.477	18.686
Materiële vaste activa		
Werken in exploitatie		
Gronden en terreinen	9.659	9.211
Vervoermiddelen en werktuigen	1.185	1.139
Bedrijfsgebouwen	15.408	16.036
Overige bedrijfsmiddelen	793	1.123
Waterkeringen	4.824	5.779
Watergangen en kunstwerken	55.942	56.579
Zuiveringstechnische werken	134.609	149.300
Wegen	15.110	19.883
Vaarwegen en havens	0	2
Totaal werken in exploitatie	237.530	259.052
Onderhanden werken	31.732	23.290
Totaal materiële vaste activa	269.262	282.342
Totaal immateriële en materiële vaste activa	283.739	301.028

Verloopoverzicht immateriële en materiële vaste activa

Bedragen x € 1.000	Immateriële vaste activa	Materiële vaste activa		Totaal
		In exploitatie	Onderhanden	
Boekwaarde per 1 januari 2012	18.686	259.052	23.290	301.028
Investeringen	3.545	26.289	25.104	54.938
Bijdragen van derden	-2.859	-17.654	-7.143	-27.656
Afschrijvingen	-4.895	-30.157	0	-35.052
Desinvesteringen en overboekingen	0	0	-9.519	-9.519
Boekwaarde per 31 december 2012	14.477	237.530	31.732	283.739

Het totaal aan afschrijvingen in 2012 bedraagt € 35,1 miljoen. In dit bedrag is een extra afschrijving opgenomen van € 11,6 miljoen. Dit betreft een extra afschrijving van € 8,5 miljoen als gevolg van de vaststelling van de nieuwe beleidsnota AWA en een extra afschrijving van € 3,0 miljoen als gevolg van het besluit in de Verenigde Vergadering van 27 september 2012 om de MBR pilotinstallatie Heenvliet uit bedrijf te nemen. Voorts heeft middels vaststelling van de Burap 1 van 2012 een extra afschrijving plaatsgevonden op de boekwaarde van de gasmotoren slibverwerkingsinstallatie Sluisjesdijk (aanpassing levensduur).

Financiële vaste activa

Bedragen x € 1.000	2012	2011
Deelnemingen en effecten	239	236
Leningen aan personeel	11	22
Leningen aan bedrijven	12.768	14.604
Totaal financiële vaste activa	13.018	14.862

Deelnemingen en effecten

Betreft hoofdzakelijk de waarde van 2.036 aandelen van de NV Nederlandse Waterschapsbank. In 2012 is geen dividend ontvangen.

Leningen aan personeel

Betreft aan personeel verstrekte leningen voor het project fietsplan en autofinanciering. De betreffende regelingen zijn ingetrokken.

Leningen aan bedrijven

De leningen aan bedrijven betreft het deposito bij de NWB die betrekking heeft op de Cross Border Lease zuiveringstechnische werken. Dit deposito heeft een looptijd tot en met 2023. Zie verder de toelichting onder 'Niet uit de balans blijvende verplichtingen'.

Tevens zijn in deze post de verstrekte leningen aan de leasemaatschappij voor transportmiddelen verantwoord.

VLOTTENDE ACTIVA

Kortlopende vorderingen

Bedragen x € 1.000	2012	2011
Vorderingen opgelegde waterschapsbelastingen	14.411	11.932
Af: dubieuze belastingdebiteuren	-1.826	-1.817
Vorderingen waterschapsbelastingen	12.585	10.115
Overige vorderingen	3.198	2.420
Af: dubieuze overige debiteuren	-44	-79
Overige vorderingen	3.154	2.341
Totaal kortlopende vorderingen	15.739	12.456

Voor de belastingdebiteuren geldt een betaaltermijn van twee maanden of, als een machtiging voor automatische incasso is afgegeven, 10 maanden. De vorderingen zijn met inachtneming van deze betaaltermijn direct opeisbaar. De nog op te leggen aanslagen over 2012 en voorgaande jaren zijn gerubriceerd onder overlopende activa. Voorheen werden onder de post 'vorderingen waterschapsbelastingen' ook de nog op te leggen aanslagen waterschapsbelastingen verantwoord. Gezien de aard van deze post, is deze nu verantwoord onder de overlopende activa.

In het saldo van de 'vorderingen waterschapsbelastingen' is rekening gehouden met een bedrag voor dubieuze debiteuren van € 1,8 miljoen. Het bedrag is berekend op basis van ontvangen informatie van SVHW betreffende vorderingen over de jaren 2005-2012 (zie paragraaf waterschapsbelastingen). Daarnaast is voor de overige debiteuren een aanvullende voorziening gevormd op basis van de geschatte oninbaarheid.

Het saldo van de vorderingen waterschapsbelastingen per 31 december 2012 bedraagt 8,54% van de totaal opgelegde belastingaanslagen in 2012 (2011: 7,25%).

De overige vorderingen hebben hoofdzakelijk betrekking op nog te ontvangen bijdragen van andere overheden en nog te ontvangen huren en erfpachten.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Bedragen x € 1.000	2012	2011
Kas	1	2
Bank	603	5.549
Totaal liquide middelen	604	5.551

Overlopende activa

Bedragen x € 1.000	2012	2011
Te vorderen omzetbelasting	4	61
Nog op te leggen waterschapsbelastingen	8.987	12.518
Nog te ontvangen bedragen	3.093	5.159
Vooruitbetaalde bedragen	475	5.415
Overige overlopende activa	720	995
Totaal overlopende activa	13.279	24.148

De post nog op te leggen waterschapsbelastingen werd voorheen verantwoord onder de post kortlopende vorderingen, vorderingen belastingdebiteuren. Omdat het hier gaat om nog op te leggen aanslagen, is er nog geen sprake van vorderingen en hoort deze post thuis onder de overlopende activa. Daarnaast werd de post nog te ontvangen subsidies eveneens onder kortlopende vorderingen verantwoord, terwijl deze eveneens thuishoren onder de post overlopende activa. In verband daarmee zijn deze posten ten opzichte van de balans 2011 gereclassificeerd.

De belangrijkste posten die per ultimo 2012 onderdeel uitmaken van de nog te ontvangen bedragen zijn:

- Nog te ontvangen subsidies van Rijk, provincie en gemeenten van in totaal € 1,5 miljoen;
- Rente Cross Border Lease deposito 2012 van € 0,6 miljoen;
- Afrekening vereveningsbijdrage GR Delta Waterlab van € 0,5 miljoen;
- Voorlopige afrekening muskusrattenbestrijding Waterschap Rivierenland van € 0,2 miljoen;
- Afrekening grensoverschrijdend afvalwater en gladheidbestrijding € 0,2 miljoen.

De belangrijkste posten die per ultimo 2012 onderdeel uitmaken van de vooruitbetaalde bedragen zijn:

- ;
- Afrekening slib/zand HVC van € 0,2 miljoen;
- Diverse posten die betrekking hebben op 2013 voor een totaalbedrag van € 0,2 miljoen.

De overige overlopende activa betreft hoofdzakelijk de door SVHW over 2012 en voorgaande jaren ontvangen maar nog niet afgestorte opbrengsten waterschapsbelastingen per ultimo 2012.

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat van de programmarekening na bestemming. Het eigen vermogen is in 2012 afgenomen met € 9,9 miljoen en bedraagt per 31 december 2012 € 29,3 miljoen.

Bedragen x € 1.000	2012	2011
Algemene reserves		
Reserve programma Waterkeringen	724	420
Reserve programma Water	1.197	2.480
Reserve programma Zuiveren	2.827	6.520
Reserve programma Wegen	0	2.519
Reserve programma Algemene beleidstaken	7.015	6.885
Totaal algemene reserves	11.763	18.824
Tariefseglisatiereserves		
Tariefseglisatiereserve Waterkeringen	0	0
Tariefseglisatiereserve Water	0	0
Tariefseglisatiereserve Zuiveren	0	1.949
Tariefseglisatiereserve Wegen	0	0
Totaal tariefseglisatiereserves	0	1.949
Overige bestemmingsreserves		
Reserve Sale Lease Back gemaal De Bosschen	0	1.088
Reserve egalisatie Subsidie SVI-DRSH	2.902	3.463
Reserve egalisatie Cross Border Lease	3.549	4.141
Reserve Waterkwaliteitsspoor en ISA	304	402
Bestemmingsreserve BBVW Zuiveringsbeheer	402	927
Bestemmingsreserve BBVW Wegenbeheer	1.407	1.876
Bestemmingsreserve Gegarandeerde geldlening HVC	455	144
Bestemmingsreserve Reorganisatie WSHD	683	1.000
Bestemmingsreserve Planvormingskosten dijkversterkingen	3.327	3.327
Bestemmingsreserve fractiekostenvergoedingen	4	0
Bestemmingsreserve budgetoverheveling 2011 naar 2012	0	0
Totaal overige bestemmingsreserves	13.033	16.368
Totaal reserves	24.796	37.140
Nog te bestemmen resultaat programmarekening	3.742	2.102
Totaal eigen vermogen	28.538	39.242

Verloopoverzicht reserves

Bedragen x € 1.000	Saldo 1-1	Storting	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Saldo 31-12
Algemene reserves					
Reserve programma Waterkeringen	420		593	897	724
Reserve programma Water	2.480	1.088	2.371		1.197
Reserve programma Zuiveren	6.520		3.693		2.827
Reserve programma Wegen	2.519	206	2.725		0
Reserve programma Algemene beleidstaken	6.885	3	159	286	7.015
Totaal Algemene reserves	18.824	1.297	9.541	1.183	11.763
Tariefsegalisatiereserves					
Tariefsegalisatiereserve Zuiveren	1.948		1.948		0
Totaal tariefsegalisatiereserves	1.948	0	1.948	0	0
Overige bestemmingsreserves					
Reserve Sale Lease Back gemaal De Bosschen	1.088		1.088		0
Reserve egalisatie Subsidie SVI-DRSH	3.463		561		2.902
Reserve egalisatie Cross Border Lease	4.141		592		3.549
Reserve Waterkwaliteitsspoor en ISA	402		98		304
Bestemmingsreserve BBVW Zuiveringsbeheer	927		525		402
Bestemmingsreserve BBVW Wegenbeheer	1.876		469		1.407
Bestemmingsreserve Gegarandeerde geldlening HVC	144	156		155	455
Bestemmingsreserve Reorganisatie WSHD	1.000		317		683
Bestemmingsreserve Planvormingskosten dijkversterkingen	3.327				3.327
Bestemmingsreserve fractiekostenvergoedingen	0			4	4
Bestemmingsreserve budgetoverheveling 2011 naar 2012	0		759	759	0
Totaal overige bestemmingsreserves	16.368	156	4.409	918	13.033
Totaal reserves	37.140	1.453	15.898	2.101	24.796

Resultaatbestemming 2011

De resultaatbestemming 2011 heeft plaatsgevonden op grond van het besluit van de Verenigde Vergadering van 28 juni 2012. Het resultaat van € 2,1 miljoen is voor € 1,2 miljoen toegevoegd aan de algemene reserves en voor € 0,9 miljoen aan de overige bestemmingsreserves.

Algemene reserves

De algemene reserves hebben geen specifieke bestemming en fungeren als "weerstandsvermogen" van de organisatie. De algemene reserves dienen in eerste instantie om eventuele toekomstige financiële tegenvallers van algemene aard op te kunnen vangen.

Bij besluit van de Verenigde Vergadering van 27 september 2012 is de nieuwe beleidsnota AWA vastgesteld. Als gevolg daarvan is een groot aantal boekwaarden van de immateriële vaste en materiële vaste activa met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2012 via een extra afschrijving van in totaal € 8.540.806 naar beneden bijgesteld.

Deze extra afschrijving is ten laste van de algemene reserves gebracht:

▪ Reserve programma Waterkeringen	€	592.861
▪ Reserve programma Water	€	2.370.441
▪ Reserve programma Zuiveren	€	2.693.700
▪ Reserve programma Wegen	€	2.724.949
▪ Reserve programma Algemene beleidstaken	€	<u>158.855</u>
Totaal	€	8.540.806

Omdat de algemene reserve programma Wegen na onttrekking onvoldoende saldo kende is een storting ten laste van de exploitatie gedaan van € 205.638.

Daarnaast is door de Verenigde Vergadering besloten om de MBR pilotinstallatie Heenvliet uit bedrijf te nemen. De hiermee gepaard gaande extra afschrijving van € 2.947.492 is voor een bedrag van € 999.343 ten laste van de algemene reserve programma Zuiveren gebracht en voor een bedrag van € 1.948.149 ten laste van de tariefsegalisatiereserve Zuiveren. De reserve Sale Lease Back gemaal De Bosschen met een waarde van € 1.087.762 is conform het besluit van de Verenigde Vergadering van 28 juni 2012 vrijgevallen en toegevoegd aan de reserve programma Water.

Aan de reserve programma Algemene beleidstaken is, conform het besluit van de vaststelling van Burap 2 - 2012, een toevoeging gedaan van € 2.970 als gevolg van herwaardering aandelenkapitaal Nederlandse Waterschapsbank.

Tariefsegalisatiereserves

Dit zijn reserves die dienen om ongewenste schommelingen op te vangen in de belastingtarieven en die niet specifiek besteed dienen te worden (artikel 4.52 lid 1b van het Waterschapsbesluit). Jaarlijks wordt het verloop van deze reserves getoetst aan het kostenverloop dat uit de meerjarenbegroting blijkt. Het beleid is hierbij dat de bestemmingsreserves voor tariefsegalisatie aan het eind van de periode van de meerjarenperiode worden afgebouwd tot nihil.

De tariefsegalisatiereserves Waterkeringen, Water en Wegen kenden per ultimo 2011 geen saldo meer. Alleen de tariefsegalisatiereserve Zuiveren kende per ultimo 2011 nog een saldo van € 1.948.149. In 2012 is dit bedrag vrijgevallen ten gunste van de exploitatie ter dekking van de extra afschrijvingslasten MBP pilotinstallatie Heenvliet.

Overige bestemmingsreserves

Bij besluit van 28 juni 2012 heeft de Verenigde Vergadering besloten de volgende bestemmingsreserves, die ultimo 2011 een saldo van nihil hadden, op te heffen:

- Bestemmingsreserve Afdeling MDfn;
- Bestemmingsreserve Afwikkeling fiscale kwesties;
- Bestemmingsreserve budgetoverheveling 2010 naar 2011.

Voorts heeft de Verenigde Vergadering besloten de volgende bestemmingsreserve in te stellen:

- Bestemmingsreserve fractiekostenvergoeding;
- Bestemmingsreserve budgetoverheveling 2011 naar 2012.

Reserve Sale Lease Back gemaal De Bosschen

Het gemaal De Bosschen is opgenomen in een sale-and-leaseback structuur van 10 jaar bij de Waterlandstichting. De stand van de reserve bedroeg per ultimo 2011 € 1.087.762. In februari 2011 is de stichting, waar het economisch eigendom van dit gemaal lag, opgeheven en is het juridische en economische eigendom weer volledig terechtgekomen bij Hollandse Delta. Bij besluit van de Verenigde Vergadering van 28 juni 2012 is besloten de reserve op te heffen. Het vrijgevallen saldo is toegevoegd aan de algemene reserve programma Water.

Reserve egalisatie Subsidie SVI-DRSH

Voor de bouw van de slibverbrandingsinstallatie van DRSH Zuiveringsslib NV te Dordrecht is in het verleden een subsidie ontvangen van Rijkswaterstaat. Bij de bouw van de installaties werden aanvankelijk aanvullende eisen gesteld ten aanzien van het reduceren van slib, cq. de verwerking van slib. Echter, door te kiezen voor de oprichting van DRSH Slibverwerking NV waren deze

aanvullende eisen per installatie niet nodig. De uiteindelijk in 1994 door Rijkswaterstaat toegekende subsidie is gebaseerd op de bouw van vijf installaties. Jaarlijks vindt gedurende 25 jaar, tot en met 2019, een vrijval plaats ten gunste van het beleidsproduct gezuiverd afvalwater. In 2012 is, conform de Programmabegroting 2012 een bedrag van € 561.600 vrijgevallen. De reserve heeft per 31 december 2012 een omvang van € 2.901.634.

Reserve egalisatie Cross Border Lease

Op 1 oktober 1998 is door één van de rechtsvoorgangers van WSHD (Zuiveringschap Hollandse Eilanden en Waarden) een Cross Border Lease transactie (CBL) afgesloten met investeerders en banken in de Verenigde Staten. Deze transactie betreft een overeenkomst over de verhuur en huur van 20 rioolwaterzuiveringsinstallaties, waarmee in 1998 een financieel rendement is behaald van circa € 15 mln. Met dit resultaat is een reserve CBL gevormd, van waaruit gedurende 20 jaar, tot en met 2018, een bedrag vrijvalt van € 591.600 ten gunste van het beleidsproduct gezuiverd afvalwater. In 2012 is, conform de Programmabegroting 2012 een bedrag van € 591.600 vrijgevallen. De reserve heeft per 31 december 2012 een omvang van € 3.549.161.

Reserve Waterkwaliteitsspoor en ISA

Deze reserve is ingesteld ten behoeve van het project Stimulering waterkwaliteitsspoor ISA Hoeksche Waard. Het saldo per 1 januari 2012 bedroeg € 401.983. In 2012 heeft, conform de besluitvorming naar aanleiding van Burap 2 - 2012, een onttrekking plaatsgevonden van € 98.365 zijnde het verschil tussen daadwerkelijke uitgaven en ontvangen subsidie. De reserve heeft per 31 december 2012 een omvang van € 303.618. Bij de vaststelling van de jaarrekening 2012 wordt voorgesteld de reserve 'Waterkwaliteitsspoor en ISA' op te heffen.

Bestemmingsreserve BBVW Zuiveringsbeheer

De kosten voor groot onderhoud moeten in de exploitatiebegroting worden opgenomen. Om schommelingen in de uitgaven te voorkomen en de kosten gelijkmatig over een periode van vijf jaar te verdelen is de bestemmingsreserve BBVW Zuiveringsbeheer gevormd, die tot en met 2013 wordt ingezet voor compensatie van de exploitatielasten. In 2012 is, conform de Programmabegroting 2012, een bedrag van € 525.100 vrijgevallen. De reserve heeft per 31 december 2012 een omvang van € 401.750.

Bestemmingsreserve BBVW Wegenbeheer

De kosten voor groot onderhoud moeten in de exploitatiebegroting worden opgenomen. Om schommelingen in de uitgaven te voorkomen en de kosten gelijkmatig over een periode van vijf jaar te verdelen is de bestemmingsreserve BBVW Wegenbeheer gevormd. Bij de behandeling van het concept MJB 2012-2016 is geconstateerd dat voor de jaren 2012, 2013, 2014 en 2015 rekening is gehouden met een geraamde onttrekking van € 469.000 per jaar. Ultimo 2010 was de stand van de reserve hiervoor ontoereikend. Bij het besluit tot vaststelling en bestemming van het jaarrekeningresultaat 2010 heeft de VV besloten een bedrag van € 1.775.420 aan de bestemmingsreserve toe te voegen om de tot en met 2015 geraamde jaarlijkse onttrekking van € 469.000 ten behoeve van de BBVW effecten in de uitgaven voor groot onderhoud, op te vangen. In 2015 is de laatste onttrekking voorzien en is de reserve nihil. Hiermee is in de meerjarenramingen rekening gehouden. De onttrekking voor 2012 bedraagt € 469.000. De reserve heeft per 31 december 2012 een omvang van € 1.407.001.

Bestemmingsreserve gegarandeerde geldlening HVC

Deze reserve is ingesteld bij de vaststelling van de jaarrekening 2010 en is bestemd voor de (gedeeltelijke) dekking van eventuele aanspraken op de garantstelling die door WSHD is verstrekt voor een door HVC afgesloten geldlening.

Bij de vaststelling en bestemming van het jaarrekeningresultaat 2011 heeft de Verenigde Vergadering op 28 juni 2012 besloten een deel van het rekeningresultaat, te weten € 155.441 toe te voegen aan deze bestemmingsreserve. Tevens is in Burap 2 - 2012 besloten de in 2012 ontvangen provisie, te weten € 155.442, aan deze reserve toe te voegen. Per 1 januari 2012 bedroeg het saldo van deze reserve € 143.980. Per 31 december 2012 bedraagt het saldo € 454.863.

Bestemmingsreserve Reorganisatie WSHD

Per 1 januari 2012 bedroeg het saldo € 1.000.000. In 2012 wordt voorgesteld de kosten van de inhuur van het interim hoofd I&A, te weten € 74.853, te dekking uit deze reserve. Tevens is in Burap 1 - 2012 besloten de kosten van inhuur personeel voor de afdeling Financiën, te weten € 242.600, te dekken uit deze reserve. Per 31 december 2012 bedraagt het saldo van deze reserve € 682.817.

Bestemmingsreserve planvormingskosten Dijkversterkingen

Per 1 januari 2012 bedroeg het saldo € 3.327.448. In 2012 zijn er voor deze reserve geen toevoegingen of onttrekkingen geweest. Per 31 december 2012 bedraagt het saldo van deze reserve € 3.327.448.

Bestemmingsreserve fractiekostenvergoeding

Bij de vaststelling en bestemming van het jaarrekeningresultaat 2011 heeft de Verenigde Vergadering op 28 juni 2012 besloten een deel van het rekeningresultaat, te weten € 4.281, toe te voegen aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve Fractievergoeding. Per 31 december 2012 bedraagt het saldo van deze reserve € 4.281.

Bestemmingsreserve budgetoverheveling 2011 naar 2012

Bij de vaststelling en bestemming van het jaarrekeningresultaat 2011 heeft de Verenigde Vergadering op 28 juni 2012 besloten een deel van het rekeningresultaat, te weten € 758.374, toe te voegen aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve 'Budgetoverheveling 2011 naar 2012'. In 2012 is het hele saldo onttrokken ten behoeve van de volgende projecten:

▪ Relining stalen retourleiding Oostvoornse Meer	€	305.000
▪ Projecten Opkomend Tij en Het Nieuwe Werken	€	120.000
▪ Major upgraden Dokhaven	€	120.000
▪ Onderzoeken gemaal Putten/De Vooruitgang	€	101.374
▪ Upgrade onderhoud Maximo	€	<u>112.000</u>
Totaal	€	758.374

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2012 wordt voorgesteld de bestemmingsreserve 'Budgetoverheveling 2011 naar 2102' op te heffen.

Voorzieningen

Bedragen x € 1.000	2012	2011
Arbeidsgerelateerde voorzieningen		
Pensioen- en wachtgeldverplichtingen (voormalig) personeel en bestuur	4.194	4.894
Verlofrechten personeel	13	13
Arbeidsgerelateerde verplichtingen	1.644	1.891
Totaal arbeidsgerelateerde voorzieningen	5.851	6.798
Voorzieningen voor claims van ingezetenen en bedrijven		
Voorziening contract	50	1.750
Landinrichting Hoeksche Waard	0	600
Grensoverschrijdend afvalwater	1.853	0
Totaal voorzieningen voor claims van ingezetenen en bedrijven	1.903	2.350
Totaal voorzieningen	7.754	9.148

Verloopoverzicht voorzieningen

Bedragen x € 1.000	Saldo 1-1	Vermeer- dering	Aanwen- ding	Vrijval	Saldo 31-12
Arbeidsgerelateerde voorzieningen					
Pensioen- en wachtgeldverplichtingen (voormalig) personeel en bestuur	4.894	225	925		4.194
Verlofrechten personeel	13				13
Arbeidsgerelateerde verplichtingen	1.891	775	1.022		1.644
Totaal arbeidsgerelateerde voorzieningen	6.798	1.000	1.947	0	5.851
Voorzieningen voor claims van ingezetenen en bedrijven					
Voorziening contract	1.750		1.234	466	50
Landinrichting Hoeksche Waard	600		90	510	0
Grensoverschrijdend afvalwater	0	1.853			1.853
Totaal voorzieningen voor claims van ingezetenen en bedrijven	2.350	1.853	1.324	976	1.903
Totaal voorzieningen	9.148	2.853	3.271	976	7.754

Arbeidsgerelateerde voorzieningen

Voorziening Pensioen- en wachtgeldverplichtingen (voormalig) personeel en bestuur

Deze voorziening is bij de fusie gevormd en bedoeld voor uitbetaling van salaris en kosten van outplacement van werknemers die niet meer ingezet kunnen worden in de bedrijfsprocessen, evenals de pensioenen en uitkeringen aan voormalige bestuursleden.

De administratie voor de berekening en uitbetaling van de wachtgelden en pensioenen wordt verzorgd door een extern bureau die jaarlijks voor alle bekende toekomstige verplichtingen nieuwe actuariële berekeningen opstelt. Hieruit blijkt met welke verplichtingen Hollandse Delta voor de toekomst rekening moet houden. Daarnaast is in eigen beheer bepaald welke middelen moeten worden gereserveerd voor de uitbetaling van de lopende pensioenen en wachtgelden. Om te kunnen voldoen aan de toekomstige verplichtingen is € 224.423 gedoteerd aan de voorziening. De jaarlijkse uitgaven voor wachtgeld en pensioenuitkeringen worden betaald uit deze voorziening, in 2012 betrof dit een bedrag van € 924.905. Per 31 december 2012 bedraagt het saldo van deze voorziening € 4.193.623.

Voorziening verlofrechten personeel

Dit betreft opgebouwde inhoudingen voor verlof van een personeelslid, van een van de rechtsvoorgangers, dat is meegenomen in de fusie. De regeling is per 1 januari 2005 vervallen. Deze voorziening blijft beschikbaar tot het moment dat betrokkene met pensioen gaat, c.q. aanspraak maakt op deze voorziening door middel van het opnemen van verlof. De omvang van de voorziening bedraagt per 31 december 2012 € 13.122 en is toereikend.

Voorziening arbeidsgelateerde verplichtingen

Opbouw arbeidsgelateerde verplichtingen

Bedragen x € 1.000	Saldo 1-1	Vermeer- dering	Aanwen- -ding	Vrijval	Saldo 31-12
Vakantietoeslag en eindejaarsuitkering	1.036		1.022		14
Verlofdagen	853	129			982
Eindejaarsuitkering	2				2
Jubileumuitkeringen en vergoeding leeftijdsontslag	0	646			646
Totaal voorzieningen	1.891	775	1.022	0	1.644

De eerste drie posten zijn ten opzichte van de balans 2011 gereclassificeerd. Tot en met 2011 stonden deze bedragen onder de post overlopende passiva, nog te betalen bedragen. Gezien de aard van deze verplichtingen horen ze thuis onder de voorzieningen.

Verder is in Burap 2 van 2012 besloten een bedrag te storten in deze voorziening ter dekking van uit te betalen jubileumuitkeringen en vergoedingen voor leeftijdsontslag waar de werknemers recht op hebben. De kosten die hieruit voortvloeien zijn geschat op maximaal € 646.000.

Voorzieningen voor claims van ingezetenen en bedrijven

Voorziening Contracten

Per 1 januari 2012 bedroeg het saldo van deze voorziening € 1.750.000. In 2012 is hiervan € 1.234.437 aangewend ten behoeve van ingediende claims. Naar verwachting zullen de kosten die samenhangen met het ontbinden van aangegane contracten € 50.000 bedragen. Hiervoor wordt de voorziening gehandhaafd. Het restant, te weten € 465.563, is vrijgefallen ten gunste van de exploitatie. Per 31 december 2012 bedraagt het saldo van deze voorziening derhalve € 50.000.

Voorziening landinrichting Hoeksche Waard

Per 1 januari 2012 bedroeg het saldo van deze voorziening € 600.000. In 2012 is een bedrag van € 89.597 aangewend voor claims inzake de landinrichting de Hoeksche Waard. Het restant van de voorziening, te weten € 510.403, is in 2012 vrijgefallen ten gunste van de exploitatie.

Voorziening grensoverschrijdend afvalwater

Voor het Hoogheemraadschap van Delfland (HHD) en het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK) wordt afvalwater gezuiverd op onze zuivering Dokhaven in Rotterdam-Zuid. Op basis van aangiften met geschatte vervuilingseenheden (VE's) van HHD en HHSK worden door SVHW namens WSHD voorlopige aanslagen voor dit zogenaamde grensoverschrijdende afvalwater opgelegd aan HD en HHSK (geheven netto VE's). De definitieve VE's zijn uiterlijk drie jaar na afloop van het belastingjaar bekend. Op basis van de nu bekende gegevens wordt voor de jaren 2010 t/m 2012 rekening gehouden met een geschatte afrekening van € 1.853.520. Voor dit bedrag is deze voorziening gevormd.

Langlopende schulden

Bedragen x € 1.000	2012	2011
Langlopende leningen (opgenomen gelden)	241.425	259.547
Langlopende leaseverplichtingen	10.061	11.393
Waarborgsommen	6	6
Totaal langlopende schulden	251.492	270.946

Verloopoverzicht langlopende schulden

Bedragen x € 1.000	Geldleningen	Lease- verplichtingen	Waarborg- sommen	Totaal
Saldo per 1 januari 2012	259.547	11.393	6	270.946
Vermeerderingen	0	0	0	0
Aflossingen	-18.122	-1.332	0	-19.454
Saldo per 31 december 2012	241.425	10.061	6	251.492

De rentelast van de langlopende leningen voor het jaar 2012 bedroeg € 11,4 miljoen. Voor de vaste schulden is geen onderpand afgegeven. Het gemiddelde financieringspercentage bedraagt 4,517%.

Kortlopende schulden

Bedragen x € 1.000	2012	2011
Rekening courant Groenbeheer	264	276
Schulden aan leveranciers	2.621	6.972
Schulden aan kredietinstellingen	3.448	0
Belastingen, sociale- en pensioenpremies	0	1.881
Totaal kortlopende schulden	6.333	9.129

Per ultimo 2012 bedroeg het totaal van aan leveranciers te betalen facturen € 2,6 miljoen. Het bedrag in rekening-courant bij de Nederlandse Waterschapsbank kende eind 2012 een negatief saldo van € 3,4 miljoen.

Overlopende passiva

Bedragen x € 1.000	2012	2011
Nog te betalen bedragen	20.078	21.517
Vooruit ontvangen bedragen	11.071	6.166
Overige overlopende passiva	1.113	1.897
Totaal overlopende passiva	32.262	29.580

De belangrijkste posten die per ultimo 2012 onderdeel uitmaken van de nog te betalen bedragen zijn:

- Gerealiseerde maar nog niet gefactureerde opdrachten over 2012 van € 15,0 miljoen;
- Rente langlopende geldleningen voor een bedrag van € 2,6 miljoen;
- Leaseverplichting Cross Border Lease van € 1,8 miljoen;
- Elektriciteitskosten van € 0,7 miljoen.

De belangrijkste posten die per ultimo 2012 onderdeel uitmaken van de vooruit ontvangen bedragen zijn:

- Diverse vooruit ontvangen projectsubsidies voor een totaalbedrag van € 10,9 miljoen;
- Voorschot buitengewoon onderhoud stedelijk gebied Dordrecht van € 0,1 miljoen.

De specificatie van de vooruit ontvangen projectsubsidies is als volgt:

Bedragen x € 1.000	Ultimo 2012
Voorschot uitvoering Dijkversterking Eiland van Dordt West	6.578
F426 Lindeweg Prov. fietsenplan	972
F408 Fietspad Rondje GO Ooltgensplaat / Oude-Tonge	855
F409 Fietspad Rondje GO Ingang Slikken Gabriëllinapolder	333
Verleggen rioolpersleiding dijkversterking Hoeksche Waard Noord	652
Fietsverbinding voormalig S40 IV	604
Aqua For All Rossaproject Ehtiopie UvW	248
Anammox project	684
F464 Rondje Putten; Hekelingen-Bernisse	7
Totaal	10.933

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Cross Border Lease zuiveringstechnische werken

Algemeen

Op 1 oktober 1998 is door een van de rechtsvoorgangers van WSHD, het voormalig Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden (ZHEW), een Cross Border Lease-transactie (CBL) afgesloten met een investeerder in de Verenigde Staten (Wells Fargo Bank) en de Nederlandse Waterschapsbank en ABN AMRO bank voor de lease van 20 rioolwaterzuiveringsinstallaties (rwzi's). De CBL-constructie betreft een overeenkomst over de verkoop en huur van 20 rwzi's verspreid in het gehele beheersgebied. Met deze constructie is in 1998 een eenmalig financieel rendement behaald van circa € 15 miljoen. Met dit bedrag is een reserve CBL gevormd, van waaruit gedurende 20 jaar een bedrag vrijvalt ten gunste van het beleidsproduct zuiveren van afvalwater. De voornaamste reden voor de buitenlandse investeerder om een CBL-transactie aan te gaan, is het verkrijgen van versnelde afschrijvingsmogelijkheden op basis van fiscale regelgeving in de Verenigde Staten, waardoor belastbare winsten tijdelijk worden uitgesteld. Het rentevoordeel dat door dit uitstel van betaling ontstaat, is de winst voor de investeerder. Bij het aangaan van de overeenkomst is geregeld dat beide partijen (de investeerders en voormalig ZHEW) het winstvoordeel delen.

Het totaal geïnvesteerd vermogen in de CBL-constructie bedraagt ongeveer € 365 miljoen. De CBL is verdeeld over drie trusts met verschillende looptijden. Aan het einde van de looptijden vloeit het eigendom van de installaties door middel van het uitoefenen van een koopoptie weer terug naar WSHD.

De CBL-constructie is dusdanig opgezet dat hierdoor geen verstoring van de bedrijfsvoering plaatsvindt en er geen nieuwe financiële consequenties ontstaan. Het beheer en onderhoud en verzekering van betreffende CBL-installaties vindt op een zelfde wijze plaats als voor installaties die niet onder de CBL vallen.

Toelichting op de constructie

De Amerikaanse investeerder heeft in 1998 een bedrag van circa € 365 miljoen betaald voor de overname van de rwzi's. Het financiële voordeel dat met deze transactie behaald is, is 50/50 gedeeld met de Amerikaanse investeerder en bedroeg voor beide partijen circa € 15 miljoen. Met dit gerealiseerde resultaat is de reserve CBL gevormd, van waaruit gedurende 20 jaar, tot en met 2018, een bedrag vrijvalt ten gunste van het beleidsproduct gezuiverd afvalwater.

Uiteraard is het uiteindelijk de bedoeling dat én WSHD het eigendom van de rwzi's weer terugkrijgt én de investeerder het geïnvesteerde bedrag terugkrijgt. De wijze waarop dat plaatsvindt, is contractueel vastgelegd. Van het ontvangen investeringsbedrag is circa € 230 miljoen op depositorekeningen gezet bij de ABN AMRO bank (Series A Deposit, circa € 207 mln) en de Nederlandse Waterschapsbank (Series B Deposit, circa € 23 mln). Over de Series B Deposit (€ 23 miljoen bij NWB) kan in principe vrij beschikt worden. Om die reden is dit deposito opgenomen in de balans van WSHD. Over de Series A Deposit (€ 207 mln bij ABN AMRO bank) kan niet vrij

beschikt worden, waardoor dit deposito destijds niet in aanmerking is gekomen voor opname in de balans. Bij het aangaan van het contract is dit een eis van de investeerder geweest om meer zekerheid te hebben over de daadwerkelijke betaling van de leasetermijnen.

Vanaf 1998 worden hiervan jaarlijks de contractueel verplichte leasebetalingen aan de investeerder gedaan. De hoogte van de bedragen van deze leasebetalingen liggen per installatie contractueel vast (Series A and B Deposit Agreement). Inmiddels is vanaf 1998 in totaal een bedrag van ongeveer € 110 miljoen aan leasebetalingen gedaan van beide deposito's. Op de depositorekeningen resteert momenteel nog ongeveer € 120 miljoen. Dit bedrag zal tot aan het einde van de looptijden van de verschillende trusts middels leasebetalingen aan de investeerder worden voldaan.

Beëindiging

In de periode 2018 - 2022 eindigen de looptijden van de drie trusts. Contractueel is bepaald dat WSHD dan een koopoptie kan uitoefenen door middel van een onherroepelijke schriftelijke kennisgeving. WSHD dient de koopoptie uit te oefenen met betrekking tot de gehele Property (dat wil zeggen alle drie de trusts tegelijk). Bij het aangaan van de CBL-constructie in 1998 is van het ontvangen investeringsbedrag ad € 365 miljoen ongeveer € 230 miljoen op depositorekeningen gezet ter betaling van de jaarlijkse leasetermijnen. De overige € 120 miljoen is volledig geïnvesteerd in Amerikaanse staatsobligaties, welke zijn ondergebracht bij een depository institute Wilmington Trust, en is ter dekking van de terugkoopoptie. Hiermee wordt de investeerder volledig terugbetaald en komt het eigendom van de rwzi's weer terug bij respectievelijk WSHD, WSRL en HHSK. De investeerder heeft eind 2023 namelijk in totaal circa € 230 miljoen aan leasebetalingen ontvangen en € 120 miljoen aan koopoptieprijs (in totaal het geïnvesteerde bedrag, exclusief de winst, van € 350 miljoen). Daarmee zal de CBL-constructie eind 2023 volledig ten einde zijn.

Risico's

Het is lastig om in financieel roerige tijden aan te geven wat in de toekomst risico's zijn van bepaalde instellingen of landen. De feiten zijn op dit moment echter dat de Nederlandse Waterschapsbank een triple A rating heeft bij onder andere zowel Moody's als Standard en Poor's. ABN AMRO bank is momenteel min of meer een staatsbank. Amerikaanse Staatsobligaties zijn nog steeds gewild en gelden al sinds jaar en dag als een veilige belegging. Het blijft uiteraard niet te voorspellen wat er in de toekomst op de financiële markten zal gebeuren. Wel kan geconcludeerd worden dat WSHD zich met de bestaande CBL-constructie géén risicovolle producten, beleggingen of derivaten heeft aangemeten. Resumerend kan worden geconcludeerd dat WSHD in de volgende gevallen een risico loopt:

1. Faillissement van de Verenigde Staten;
2. Faillissement van de ABN AMRO bank of de Nederlandse Waterschapsbank;
3. Het niet naleven van de beheersaspecten van het CBL-contract.

Ten aanzien van de eerste twee risico's kan gesteld worden dat deze buiten onze beheersing vallen. Overigens worden deze risico's klein geacht. Ten aanzien van het derde risico zijn de beheersaspecten vastgelegd in een handleiding CBL met uitgebreide werkbeschrijvingen.

Garantstellingen

Waterschap Hollandse Delta heeft aan de HVC Afvalcentrale als rechtsopvolger van DRSH per 1 januari 2010 een garantstelling afgegeven voor een totaalbedrag aan leningen van € 55,5 miljoen waarvoor een borgstelling is verleend van 28%. Tevens staat WSHD garant voor het rekening-courant krediet van € 10 miljoen.

Leasecontracten

Het waterschap heeft een raamovereenkomst voor het wagenpark met een leasemaatschappij afgesloten, waarbij per voertuig een deelovereenkomst wordt gesloten. De raamovereenkomst heeft een looptijd tot en met 31 december 2013. Het vaste bedrag voor de leasecontracten bedraagt voor 2012 € 722.000.

Huurcontracten

- Het waterschap is een huurcontract aangegaan betreffende de copiers/printers. Deze contracten lopen tot medio 2013.
- Het waterschap heeft 2 erfpachtcontracten afgesloten ten behoeve van de Sluisjesdijk. Deze contracten lopen tot eind 2025. De jaarlijkse canon bedraagt € 64.000.

4 Exploitierekening naar programma's

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Saldo van lasten en baten Veilige waterkeringen	15.371	13.856	13.695	161	V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	-536	-536	0	
Mutaties reserves	0	-536	-536	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming Veilige waterkeringen	15.371	13.320	13.159	161	V
Saldo van lasten en baten Watersysteem op orde	35.895	40.735	41.502	-767	N
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	-2.914	-2.879	-35	N
Mutaties reserves	0	-2.914	-2.879	-35	N
Saldo van lasten en baten na bestemming Watersysteem op orde	35.895	37.821	38.623	-802	N
Saldo van lasten en baten Zorg voor zuiveren van afvalwater	60.016	65.556	63.134	2.422	V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	-615	-6.879	-6.879	0	
Mutaties reserves	-615	-6.879	-6.879	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming Zorg zuiveren afvalwater	59.401	58.677	56.255	2.422	V
Saldo van lasten en baten Wegen op orde	10.523	11.166	11.479	-313	N
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	-469	-3.151	-3.151	0	
Mutaties reserves	-469	-3.151	-3.151	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming Wegen op orde	10.054	8.015	8.328	-313	N
Saldo van lasten en baten Algemene beleidstaken	-120.721	-119.220	-120.283	1.063	V
Toevoeging aan reserves	0	206	3.472	-3.266	N
Onttrekking aan reserves	0	-107	-3.206	3.189	V
Mutaties reserves	0	99	176	-77	N
Saldo van lasten en baten na bestemming Algemene beleidstaken	-120.721	-119.121	-120.107	986	V

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar- rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Saldo van lasten en baten Bedrijfsvoering	561	2.470	1.182	1.288	V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	-561	-1.182	-1.182	0	
Mutaties reserves	-0	-1.182	--1.182	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming Bedrijfsvoering	0	1.288	0	1.288	V
Saldo van lasten en baten totaal	1.645	14.563	10.709	3.854	V
Toevoeging aan reserves	0	206	3.472	-3.266	N
Onttrekking aan reserves	-1.645	-14.769	-17.923	3.154	V
Mutaties reserves	-1.645	-14.563	-14.451	-112	N
Saldo van lasten en baten na bestemming totaal	0	0	-3.742	3.742	V

5 Toelichting exploitatierekening naar programma's

Hieronder volgt per beleidsproduct een overzicht op kostenrubriekniveau van de gerealiseerde lasten en baten ten opzichte van de (gewijzigde) begrotingscijfers na de laatste BURAP. Hierbij worden de afwijkingen van de lasten (personeelskosten, goederen en diensten van derden, bijdragen aan derden, toevoeging aan voorzieningen) en de baten (financiële baten, personeelsbaten, goederen en diensten aan derden, bijdragen van derden) van zowel onder- als overschrijdingen groter dan € 10.000 toegelicht. Dit geldt tevens voor de stortingen in en de onttrekkingen aan de reserves.

Toegerekende lasten

Alle kosten van de afdelingen en ondersteunende beheerproducten bedrijfsvoering worden conform de beleidsnota kostentoerekening toegerekend aan de primaire beleidsproducten van de onderscheiden programma's waterkering, watersystemen, zuiveren, wegen en algemene beleidstaken. Toerekening van kosten vindt plaats op basis van verschillende verdeelsleutels zoals bestede uren, m2 en aantal werkplekken. De kostentoerekening aan de verschillende primaire beleidsproducten wordt sterk bepaald door de werkelijk bestede uren per afdeling. In de paragraaf bedrijfsvoering wordt op hoofdlijnen een beeld gegeven van de gerealiseerde lasten en baten voor de afdelingen en ondersteunende beheerproducten. Aangezien het verdeling van kosten betreft die per saldo geen invloed op resultaat heeft, is in de toelichting op de beleidsproducten in dit hoofdstuk het onderdeel toegerekende lasten buiten beschouwing gelaten.

Kapitaallasten

De kapitaallasten bestaan uit afschrijving op en rente over het geactiveerde bezit van het waterschap (zoals opgenomen onder de vaste activa in de balans). De gerealiseerde kapitaallasten zijn € 902.000 hoger dan de begroting na wijziging. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de werkelijke rentekosten die € 880.000 hoger zijn dan begroot. Dit wordt verklaard doordat enerzijds de geactiveerde rentelasten tijdens de bouw lager zijn uitgevallen dan geraamd en anderzijds in burap 1 van 2012 een te optimistische bijstelling van de raming heeft plaatsgevonden. In de toelichting op de beleidsproducten in dit hoofdstuk is het onderdeel kapitaallasten buiten beschouwing gelaten.

5.1 Programma Veilige Waterkeringen

Planvorming waterkeringen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Goederen en diensten van derden	25	25	7	18	V
Bijdragen aan derden	35	35	0	35	V
Kapitaallasten	5	16	16	0	
Toegerekende lasten	230	230	251	-21	N
Totaal lasten	295	306	274	32	V
Baten					
-	0	0	0	0	
Totaal baten	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten voor bestemming	295	306	274	32	V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	-12	-12	0	
Mutaties reserves	0	-12	-12	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	295	294	262	32	V

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

In 2012 is besloten om de bijdrage van WSHD aan Deltapoort te leveren in de vorm van menskracht in plaats van een geldelijke bijdrage. Daarnaast is incidenteel minder budget besteed aan de uitbesteding van advieswerkzaamheden.

Beheersinstrumenten waterkeringen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Goederen en diensten van derden	16	5	0	5	V
Bijdragen aan derden	13	13	0	13	V
Kapitaallasten	857	839	849	-10	N
Toegerekende lasten	503	503	473	30	V
Totaal lasten	1.389	1.360	1.322	38	V
Baten					
-	0	0	0	0	
Totaal baten	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten voor bestemming	1.389	1.360	1.322	38	V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	-10	-10	0	
Mutaties reserves	0	-10	-10	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	1.389	1.350	1.312	38	V

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

De Studiegroep voor de herziening van de NEN normen is in de loop van 2012 een STOWA werkgroep geworden. De kosten worden vanaf die tijd door STOWA gedragen. Er is daarom sprake van een structurele verlaging van € 13.000

Aanleg en onderhoud waterkeringen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Personeelslasten	0	500	437	63	V
Goederen en diensten van derden	1.790	1.789	1.714	75	V
Bijdragen aan derden	6.112	5.481	5.107	374	V
Kapitaallasten	1.070	1.402	1.416	-14	N
Toegerekende lasten	6.210	6.255	7.111	-856	N
Totaal lasten	15.182	15.427	15.785	-358	N

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Baten					
Goederen en diensten aan derden	-16	-4	0	-4	N
Bijdragen van derden	-515	-484	-476	-8	N
Geactiveerde lasten	-1.800	-3.579	-4.164	585	V
Totaal baten	-2.331	-4.067	-4.640	573	V
Saldo van lasten en baten voor bestemming	12.851	11.360	11.145	215	V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	-514	-514	0	
Mutaties reserves	0	-514	-514	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	12.851	10.846	10.631	215	V

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

Het totaal van de lasten geeft een nadeel van € 358.000. Dit betreft voor € 512.000 een voordeel op de directe lasten en een nadeel van € 870.000 op de indirecte lasten. Het voordeel op de directe lasten wordt voor het grootste deel veroorzaakt door lagere lasten in de bijdrage voor de muskusrattenbestrijding. De onderhoudswerkzaamheden zijn conform planning uitgevoerd, maar door inkoopvoordelen en gunstige aanbestedingen is een voordeel behaald. Het nadeel op de indirecte lasten betreft voornamelijk een hogere doorbelasting van bestede uren. Dit nadeel wordt voor een groot deel gecompenseerd door hogere doorbelastingen aan de HWBP-projecten, wat blijkt uit de hogere interne verrekeningen bij de baten.

Dijkbewaking en calamiteitenbestrijding

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Goederen en diensten van derden	336	334	345	-11	N
Kapitaallasten	26	22	23	-1	N
Toegerekende lasten	474	474	586	-112	N
Totaal lasten	836	830	954	-124	N
Baten					
-	0	0	0	0	
Totaal baten	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten voor bestemming	836	830	954	-124	N
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	
Mutaties reserves	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	836	830	954	-124	N

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Geen opmerkingen

5.2 Programma Watersysteem op orde

Planvorming watersystemen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Goederen en diensten van derden	40	31	0	31	V
Bijdragen aan derden	40	49	49	0	
Kapitaallasten	4	3	3	0	
Toegerekende lasten	400	400	577	-177	N
Totaal lasten	484	483	629	-146	N
Baten					
-	0	0	0	0	
Totaal baten	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten voor bestemming	484	483	629	-146	N
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	
Mutaties reserves	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	484	483	629	-146	N

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

Goederen en diensten van derden

Het budget was bestemd voor uitbesteding advies/acties voor de totstandkoming van het waterbeheersplan. Dit is in 2012, incidenteel, niet nodig gebleken. De werkzaamheden voor het waterbeheersplan zijn in eigen beheer uitgevoerd en veel voorziene zaken zijn geschrapt in het Uitvoeringsprogramma Waterbeheersplan.

Beheersinstrumenten watersystemen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Goederen en diensten van derden	48	48	43	5	V
Kapitaallasten	370	642	647	-5	N
Toegerekende lasten	442	442	404	38	V
Totaal lasten	860	1.132	1.094	38	V
Baten					
Bijdragen van derden	0	0	-6	6	V
Totaal baten	0	0	-6	6	V
Saldo van lasten en baten voor bestemming	860	1.132	1.088	44	V

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	-59	-59	0	
Mutaties reserves	0	-59	-59	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	860	1.073	1.029	44	V

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Geen opmerkingen

Anleg, verbetering en onderhoud WS

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Personeelslasten	492	0	3	-3	N
Goederen en diensten van derden	3.311	4.015	3.029	986	V
Bijdragen aan derden	469	18	13	5	V
Kapitaallasten	4.098	4.637	4.769	-132	N
Toegerekende lasten	4.692	5.362	4.743	619	V
Totaal lasten	13.062	14.032	12.557	1.475	V
Baten					
Goederen en diensten aan derden	0	-133	-163	30	V
Bijdragen van derden	-305	-565	-435	-130	N
Geactiveerde lasten	0	0	-7	7	V
Totaal baten	-305	-698	-605	-93	N
Saldo van lasten en baten voor bestemming	12.757	13.334	11.952	1.382	V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	-1.346	-1.311	-35	N
Mutaties reserves	0	-1.346	-1.311	-35	N
Saldo van lasten en baten na bestemming	12.757	11.988	10.641	1.347	V

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

Goederen en diensten van derden

Deze post laat een onderschrijding zien van bijna € 1 miljoen. De belangrijkste oorzaken van dit voordeel zijn:

1. De uitvoering van de onderhoudsbestekken geeft per saldo een voordeel van ca. € 200.000. Dit wordt veroorzaakt door een voordeel op de aanbesteding van de diverse bestekken. Verder waren minder vaaruren nodig voor de uitvoering van het maaiwerk vanwege relatief lagere temperaturen.
2. De post 'Kwaliteitsmaatregelen oppervlaktewater' geeft een voordeel van ca. € 340.000. Dit betreft het niet uitvoeren van het project 'Relining retourleiding Oostvoornse meer' waarvoor € 305.000 was geraamd. Voor onderzoeken en voorbereidende werkzaamheden is ca. € 50.000 besteed. Dit project was aanbesteed maar is daarna stopgezet i.v.m. het mogelijk verontdiepen

van het meer met zand aangeleverd door het havenbedrijf Rotterdam. In november 2012 is gebleken dat dit niet doorgaat. Onderzocht moet worden of de relining van de retourleiding nog noodzakelijk is. Indien dit zo blijkt te zijn zal opnieuw budget worden aangevraagd.

Verder was voor diverse kwaliteitsmaatregelen € 90.000 gereserveerd. In 2012 zijn geen kwaliteitsmaatregelen uitgevoerd.

3. De afronding van het project ISA Hoeksche Waard geeft een voordeel van € 62.000. In 2013 wordt dit project definitief afgerekend met de subsidieverlener en gemeenten.

4. Het niet uitvoeren van waterplanmaatregelen door heroverweging van projecten bij gemeenten en onderzoek naar nut en noodzaak bij het waterschap. Verder hebben de KRW onderzoeken minder gekost dan gepland. In totaal een voordeel van ca. € 246.000.

Baten

Goederen en diensten aan derden

Aan diverse gemeenten zijn hogere bijdragen in rekening gebracht dan begroot i.v.m. uitvoering van de maaibestekken.

Bijdragen van derden

Deze bijdrage is lager dan geraamd, omdat de geraamde bijdrage van andere waterschappen voor de KRW coördinator is verantwoord op het beheerproduct intern overhead. Verder is rekening gehouden met een lagere bijdrage voor het project ISA Hoeksche Waard omdat ook de kosten lager zijn.

Bagg. van waterl. en san. van waterbod

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Personeelslasten	210	0	0	0	
Goederen en diensten van derden	4.164	4.464	4.623	-159	N
Bijdragen van derden	0	0	543	-543	N
Kapitaallasten	40	54	55	-1	N
Toegerekende lasten	2.091	2.301	2.843	-542	N
Totaal lasten	6.505	6.819	8.064	-1.245	N
Baten					
Goederen en diensten aan derden	0	-896	-897	1	V
Bijdragen van derden	-909	0	0	0	
Totaal baten	-909	-896	-897	1	V
Saldo van lasten en baten voor bestemming	5.596	5.923	7.167	-1.244	N
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	-17	-17	0	
Mutaties reserves	0	-17	-17	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	5.596	5.906	7.150	-1.244	N

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

Het resultaat op de lasten is een overschrijding van € 702.000 die met name is veroorzaakt door afwijkingen in de baggerbestekken en de vergoedingen aan derden in de Hoeksche Waard.

Inmiddels zijn corrigerende maatregelen getroffen, ook voor de voorbereiding van de landelijke bestekken 2013. Daarnaast is een asbestissue opgelost uit 2011. Bovendien heeft het waterschap de contracten die in het verleden met de Grondbank NL zijn opgesteld, opgezegd. Het waterschap wil de keuze voor de verwerker van baggerspecie overlaten aan marktpartijen. De contractperiode met de Grondbank NL loopt echter nog lange tijd door, totdat de volledige levering aan de grondbank is gedaan. Rekening is gehouden met een maximale afkoopsom van € 58.000.

Beheer hoeveelheid water

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Personeelslasten	0	0	0	0	
Goederen en diensten van derden	3.283	4.760	4.803	-43	N
Bijdragen van derden	7	0	0	0	
Kapitaallasten	3.461	4.457	4.519	-62	N
Toegerekende lasten	3.702	3.752	4.207	-455	N
Totaal lasten	10.453	12.969	13.529	-560	N
Baten					
Goederen en diensten aan derden	0	-17	-83	66	V
Bijdragen van derden	-28	-20	0	-20	N
Geactiveerde lasten	0	0	-62	62	V
Totaal baten	-28	-37	-145	108	V
Saldo van lasten en baten voor bestemming	10.425	12.932	13.384	-452	N
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	-1.450	-1.450	0	
Mutaties reserves	0	-1.450	-1.450	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	10.425	11.482	11.934	-452	N

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Geen opmerkingen.

Calamiteitenbestrijding watersystemen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Goederen en diensten van derden	32	77	69	8	V
Toegerekende lasten	133	133	116	17	V
Totaal lasten	165	210	185	25	V
Baten					
-	0	0	0	0	
Totaal baten	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten voor bestemming	165	210	185	25	V

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	
Mutaties reserves	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	165	210	185	25	V

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

Het resultaat is een voordeel van € 8.000. Na de massale vissterfte op het Brielse Meer in het voorjaar van 2012 zijn er geen grote incidenten meer geweest, waardoor nu een klein voordeel ontstaat.

Monitoring watersystemen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Personeelslasten	0	0	0	0	
Goederen en diensten van derden	2.812	3.369	3.588	-219	N
Kapitaallasten	117	150	150	0	
Toegerekende lasten	1.331	1.368	1.992	-624	N
Totaal lasten	4.260	4.887	5.730	-843	N
Baten					
Goederen en diensten aan derden	0	0	-25	25	V
Totaal baten	0	0	-25	25	V
Saldo van lasten en baten voor bestemming	4.260	4.887	5.705	-818	N
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	-42	-42	0	
Mutaties reserves	0	-42	-42	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	4.260	4.845	5.663	-818	N

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

Uit de concept jaarcijfers van AQUON blijkt dat de gemaakte kosten hoger zijn dan geraamd, bij een meetvraag die overigens niet hoger is dan begroot. Daartegenover staan niet begrote inkomsten, door bijdragen van derden in monitoringsplannen. Per saldo wordt het budget met ca. € 200.000 overschreden.

Aanleg en onderhoud vaarwegen en havens

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Goederen en diensten van derden	156	165	116	49	V
Kapitaallasten	9	8	8	0	
Toegerekende lasten	327	327	314	13	V
Totaal lasten	492	500	438	62	V
Baten					
Bijdragen van derden	0	-2	0	-2	N
Totaal baten	0	-2	0	-2	N
Saldo van lasten en baten voor bestemming	492	498	438	60	V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	
Mutaties reserves	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	492	498	438	60	V

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

De lasten geven een voordelig resultaat van € 48.000. Door de grote renovatie van de Voornse Sluis die in voorbereiding is, is minder onderhoud gepleegd. Ook is efficiencyvoordeel bereikt door aangepaste bedieningstijden, waardoor minder geschut behoefde te worden.

Rioleringsplannen en subsidies lozingen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Goederen en diensten van derden	378	183	86	97	V
Bijdragen aan derden	0	675	416	259	V
Toegerekende lasten	711	711	780	-69	N
Totaal lasten	1.089	1.569	1.282	287	V
Baten					
Bijdragen van derden	-233	-233	-328	95	V
Totaal baten	-233	-233	-328	95	V
Saldo van lasten en baten voor bestemming	856	1.336	954	382	V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	
Mutaties reserves	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	856	1.336	954	382	V

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

Goederen en diensten door derden

Er is incidenteel minder geld uitgegeven aan subsidies ten aanzien van de Agroranden. Een aantal aanvragen is niet gehonoreerd, omdat zij niet aan de voorwaarden voldeden. Daarnaast vielen kosten voor onderzoek en teeltbegeleiding lager uit. Op het gebied van doelmatigheid in de afvalwaterketen is bij diverse gemeenten vertraging opgetreden. Hierdoor is in 2012 minder budget besteed aan dergelijke projecten.

Bijdragen aan derden

Incidenteel is in 2012 minder geld uitgegeven aan subsidies inzake gemeentelijke afkoppelplannen. Er zijn minder afkoppelplannen ingediend dan voorzien door herprioritering van de plannen bij gemeenten. Daarnaast zijn diverse projecten bij gemeenten vertraagd waardoor uitvoering niet heeft plaatsgevonden in 2012.

Baten

Bijdragen van derden

De afwikkeling van de subsidie agroranden over 2011 met de provincie Zuid-Holland heeft in 2012 plaatsgevonden. Hiermee wordt het voordelig bedrag van ca € 95.000 op de baten verklaard.

5.3 Programma Zorg voor het zuiveren van afvalwater

Planvorming zuiveren

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Goederen en diensten van derden	439	439	269	170	V
Bijdragen aan derden	0	0	251	-251	N
Toegerekende lasten	1.350	1.350	1.041	309	V
Totaal lasten	1.789	1.789	1.561	228	V
Baten					
Bijdragen van derden	-146	-146	-335	189	V
Totaal baten	-146	-146	-335	189	V
Saldo van lasten en baten voor bestemming	1.643	1.643	1.226	417	V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	
Mutaties reserves	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	1.643	1.643	1.226	417	V

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

Goederen en diensten derden

Er is in 2012 minder dan begroot (€ 170.000) uitgegeven aan de uitvoering van studies, doordat deze tijdens de verkenning als niet haalbaar werden beoordeeld, zonder out of pocket kosten zijn uitgevoerd of omdat deze wachten op externe besluitvorming. De Asset Lifecycle Management studie (ALM) heeft vertraging opgelopen vanwege de gekozen aanbesteding- en contractvorm en zal in 2013 starten. Er wordt een budgetoverheveling aangevraagd voor het budget (€ 106.000) dat in 2012 gereserveerd was voor de ALM. Hiermee komt dit resultaat uit op een onderschrijding van € 170.000 -/- € 106.000 = € 64.000.

Bijdragen aan derden

Er is, in het kader van het Anammox project op Dokhaven waarvan WSHD penvoerder is, een bijdrage aan derden gedaan ter grootte van € 251.000. Deze bijdrage was niet begroot.

Baten

Bijdragen van derden

De ontvangen bijdragen van het Anammox project zijn hoger dan begroot (€ 188.000) als gevolg van de hogere lasten, zodat de totale bijdrage van de subsidieverschaffers STOWA en Agentschap.nl € 335.000 bedraagt.

Getransporteerd afvalwater

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Goederen en diensten van derden	1.111	1.261	1.557	-296	N
Bijdragen aan derden	1.181	1.181	1.289	-108	N
Kapitaallasten	3.069	2.866	2.926	-60	N
Toegerekende lasten	2.353	2.353	1.787	566	V
Totaal lasten	7.714	7.661	7.559	102	V
Baten					
Bijdragen van derden	-1.028	-1.028	-1.049	21	V
Totaal baten	-1.028	-1.028	-1.049	21	V
Saldo van lasten en baten voor bestemming	6.686	6.633	6.510	123	V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	-14	-403	-403	0	
Mutaties reserves	-14	-403	-403	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	6.672	6.230	6.107	123	V

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

Goederen en diensten

Het budget 'Goederen en diensten van derden' is overschreden, doordat het energiebedrijf met terugwerkende kracht voor 5 jaar electriciteitskosten van een klein aantal rioolgemaal in rekening heeft gebracht (€ 303.000). In deze post is ook opgenomen een onderschrijding (€ 88.000), doordat er minder leiding- en betoninspecties zijn uitgevoerd dan begroot. Verder zijn er enkele (budgetneutrale) verschuivingen tussen de verschillende beleidsproducten geweest, zie onderstaande tabellen.

Enkele activiteiten binnen het programma zuiveren (zoals technisch onderhoud en aankoop machines) geven per saldo een minimaal resultaat, maar onderling zijn er tussen de diverse beleidsproducten verschuivingen ontstaan. Deze verschuivingen worden weergegeven in onderstaande tabel.

Beleidsproduct	budget 2012	realisatie	Verschil	tov budget:
Onderhoud transportstelsels	669.500	750.291	80.791	overschrijding
Onderhoud zuiveringsinstallaties	3.968.220	4.134.495	391.275	overschrijding
<i>Bestedingsvoorstel naar 2013</i>		225.000		
Onderhoud slibverwerkingsinstallaties	1.802.050	1.285.822	-516.228	onderschrijding
Totaal	6.439.770	6.395.608	-44.162	onderschrijding

Bijdragen aan derden

Er is een overschrijding (€ 108.000) op het budget 'Bijdragen aan derden' in verband met een definitieve afrekening voor de bijdrage aan het beheer van zuiveringstechnische werken.

Gezuiverd afvalwater

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Personeelslasten	0	0	0	0	
Goederen en diensten van derden	10.674	12.343	12.009	334	V
Kapitaallasten	14.393	17.145	17.383	-238	N
Toegerekende lasten	9.447	9.447	9.153	294	V
Totaal lasten	34.514	38.935	38.545	390	V
Baten					
Goederen en diensten aan derden	-70	-70	-74	4	V
Bijdragen van derden	0	0	-75	75	V
Geactiveerde lasten	0	0	-220	220	V
Totaal baten	-70	-70	-369	299	V
Saldo van lasten en baten voor bestemming	34.444	38.865	38.176	689	V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	-396	-5.155	-5.155	0	
Mutaties reserves	-396	-5.155	-5.155	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	34.048	33.710	33.021	689	V

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten*Goederen en diensten*

De overschrijding van het budget van 'Goederen en diensten van derden' is als volgt te verklaren: Het budget voor duurzame gebruiksgoederen is overschreden (€ 225.000), doordat de werkzaamheden waarbij de besturing (PLC) van rwzi Hellevoetsluis wordt vervangen zijn verschoven van 2012 naar 2013. Er is een verzoek tot budgetoverheveling naar 2013 ingediend (€ 225.000).

Het budget voor de proceschemicaliën is overschreden (€ 127.000), doordat er minder chemicaliën zijn gedoseerd in het kader van drijfslag bestrijding door gunstige weersomstandigheden.

Het budget voor het onderhoud aan terreinen en gebouwen is overschreden (€ 70.000), doordat niet alle geplande werkzaamheden zijn uitgevoerd.

De kosten voor het vuilafvoer zijn overschreden, doordat er minder vuil is afgezet. Daarnaast is de schoonmaak van een beluchtingscircuit verschoven naar 2013 (€ 143.000).

Dit jaar zijn geen verzoeken ingediend om betoninspecties uit te voeren aan rioolwaterzuiveringsinstallaties. Als gevolg hiervan is het budget wat hiervoor was geraamd (€ 50.000) niet aangesproken.

Als gevolg van het afsluiten van projecten zijn enkele verplichtingen vrijgevallen (€ 50.000).

Het budget voor de inkoop van specialistische adviezen is overschreden (€ 58.000), doordat er minder uitgaven zijn geweest voor specialistisch advies ten behoeve van vergunningen en ICT advies.

Enkele activiteiten binnen het programma zuiveren (zoals technisch onderhoud en aankoop machines) geven per saldo een minimaal resultaat, maar onderling zijn er tussen de diverse beleidsproducten verschuivingen ontstaan. Deze verschuivingen worden weergegeven in onderstaande tabel.

Beleidsproduct	budget 2012	realisatie	Vershil	tov budget:
Onderhoud transportstelsels	669.500	750.291	80.791	overschrijding
Onderhoud zuiveringsinstallaties	3.968.220	4.134.495	391.275	overschrijding
<i>Bestedingsvoorstel naar 2013</i>		225.000		
Onderhoud slibverwerkingsinstallaties	1.802.050	1.285.822	-516.228	onderschrijding
Totaal	6.439.770	6.395.608	-44.162	onderschrijding

Er is een opbrengst "bijdragen van derden" (€ 75.000) die niet was begroot. Dit betreft een schade-uitkering van de verzekering naar aanleiding van een schade in Spijkenisse.

Verwerkt slib

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Goederen en diensten van derden	10.545	10.968	10.187	781	V
Kapitaallasten	2.362	3.348	3.370	-22	N
Toegerekende lasten	4.336	4.336	4.081	255	V
Totaal lasten	17.243	18.652	17.638	1.014	V
Baten					
Goederen en diensten aan derden	0	-237	-333	96	V
Bijdragen van derden	0	0	-34	34	V
Geactiveerde lasten	0	0	-49	49	V
Totaal baten	0	-237	-416	179	V
Saldo van lasten en baten voor bestemming	17.243	18.415	17.222	1.193	V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	-205	-1.321	-1.321	0	
Mutaties reserves	-205	-1.321	-1.321	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	17.038	17.094	15.901	1.193	V

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

Goederen en diensten

De onderschrijding van het budget van 'Goederen en diensten van derden' is als volgt te verklaren: Het budget van de slibverwerking door HVC is onderschreden (€300.000) als gevolg van een lagere slibafzet, doordat 2012 een relatief nat jaar was en wijzigingen in de bedrijfsvoering van de slibverwerkingsinstallatie Sluisjesdijk. De voordelen uit de ontwatering van slib van derden waren groter dan begroot (€ 100.000).

Het verbruik en de kosten aan polymeren voor de slibontwatering op zuiveringsinstallaties fluctueert jaarlijks en lag in 2012 hoger dan begroot (€120.000).

Enkele activiteiten binnen het programma zuiveren (zoals technisch onderhoud en aankoop machines) geven per saldo een minimaal resultaat, maar onderling zijn er tussen de diverse beleidsproducten verschuivingen ontstaan. Deze verschuivingen worden weergegeven in onderstaande tabel.

Beleidsproduct	budget 2012	realisatie	Vershil	tov budget:
Onderhoud transportstelsels	669.500	750.291	80.791	overschrijding
Onderhoud zuiveringsinstallaties	3.968.220	4.134.495	391.275	overschrijding
<i>Bestedingsvoorstel naar 2013</i>		<i>225.000</i>		
Onderhoud slibverwerkingsinstallaties	1.802.050	1.285.822	-516.228	onderschrijding
Totaal	6.439.770	6.395.608	-44.162	onderschrijding

De extra opbrengsten bij goederen en diensten aan derden (€96.000) komen met name voort uit een niet begrote verkoop van een deel van het anammox slib van Sluisjesdijk aan derden en de verwerking van het slib van Lyondell op de rwzi Dordrecht.

5.4 Programma Wegen op orde

Planvorming wegen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Goederen en diensten van derden	44	22	1	21	V
Toevoeging aan voorzieningen	0	0	0	0	
Toegerekende lasten	81	81	66	15	V
Totaal lasten	125	103	67	36	V
Baten					
-	0	0	0	0	
Totaal baten	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten voor bestemming	125	103	67	36	V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	
Mutaties reserves	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	125	103	67	36	V

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

Goederen en diensten van derden

Er is in 2012 incidenteel minder budget besteed aan advieswerkzaamheden voor het opstellen van het uitvoeringsplan Wegen. De tot standkoming van het uitvoeringsplan is in 2012 voor het overgrote deel in eigen beheer uitgevoerd.

Beheersinstrumenten wegen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Goederen en diensten van derden	26	26	18	8	V
Toegerekende lasten	75	75	106	-31	N
Totaal lasten	101	101	124	-23	N
Baten					
-	0	0	0	0	
Totaal baten	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten voor bestemming	101	101	124	-23	N
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	-469	-469	-469	0	
Mutaties reserves	-469	-469	-469	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	-368	-368	-345	-23	N

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Geen opmerkingen.

Onderhoud, wegen wegbermen en wegsi.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Personeelslasten	191	0	0	0	
Goederen en diensten van derden	5.610	5.610	5.553	57	V
Bijdragen van derden	0	0	3	-3	N
Toevoeging aan voorzieningen	0	0	0	0	
Kapitaallasten	2.717	4.429	4.435	-6	N
Toegerekende lasten	4.490	4.751	4.147	604	V
Totaal lasten	13.008	14.790	14.138	652	V
Baten					
Goederen en diensten aan derden	0	-48	-31	-17	N
Bijdragen van derden	-6.529	-7.628	-7.329	-299	N
Vrijval van voorziening	0	-490	-466	-24	N
Totaal baten	-6.529	-8.166	-7.826	-340	N
Saldo van lasten en baten voor bestemming	6.479	6.624	6.312	312	V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	-2.149	-2.149	0	
Mutaties reserves	0	-2.149	-2.149	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	6.479	4.475	4.163	312	V

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

Goederen en diensten

De lasten laten een voordelig resultaat zien van € 60.000. De geplande werkzaamheden zijn uitgevoerd, maar met name door aanbestedingsvoordelen in het groot asfaltonderhoud en door gunstige aanbestedingen en meevallers in de uitvoering van het maaionderhoud is dit voordeel bereikt.

Baten

Bijdragen van derden

Bij de baten is er een nadeel van € 339.000, dat wordt grotendeels veroorzaakt doordat de Gewenningsbijdrage onderhoud fietspaden van de Provincie lager uitkwam dan eerder geraamd. Enerzijds kwam dit doordat reeds € 109.000 in 2011 was verantwoord en anderzijds, doordat een aantal fietspadprojecten nog niet is afgerond en de bijdrage nu pas in 2013 verwacht wordt (€ 182.000). Verder is de bijdrage vanuit de Wet Herverdeling Wegen (WHW) lager (€48.000) als gevolg van een bijstellin van de indexering door het Rijk na burap 2.

Onttrekking aan voorziening

Verder is sprake van een lagere dan de begrote vrijval van de voorziening contract.

Wegenverkeersregeling en -verkeersveiligheid

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Personeelslasten	0	0	0	0	
Goederen en diensten van derden	1.355	1.320	1.516	-196	N
Bijdragen van derden	159	265	446	-181	N
Toevoeging aan voorzieningen	0	0	0	0	
Kapitaallasten	851	1.249	1.252	-3	N
Toegerekende lasten	1.352	1.436	1.957	-521	N
Totaal lasten	3.717	4.270	5.171	-901	N
Baten					
Goederen en diensten aan derden	0	-120	-251	131	V
Bijdragen van derden	-223	-136	-90	-46	N
Totaal baten	-223	-256	-341	85	V
Saldo van lasten en baten voor bestemming	3.494	4.014	4.830	-816	N
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	-533	-533	0	
Mutaties reserves	0	-533	-533	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	3.494	3.481	4.297	-816	N

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

Goederen en diensten van derden

Deze post geeft incidenteel een overschrijding van circa € 138.000. Dit betreft voornamelijk kosten voor het onderhoud van het gladheidsbestrijdingsmaterieel en het jaarlijks contract in het kader van de gladheidsbestrijding.

Bijdrage aan derden

De aan derden betaalde bijdragen zijn incidenteel hoger, doordat rekening is gehouden met de afrekening van het onderhoud van openbare verlichting door gemeenten over voorgaande jaren.

Baten

Bijdragen van derden

De baten zijn hoger dan begroot doordat er nog te ontvangen bijdragen van gemeenten uit voorgaande jaren zijn verantwoord.

Vergunningverlening en handhaving (vaar)wegen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Personeelslasten	4	0	0	0	
Goederen en diensten van derden	3	3	1	2	V
Toegerekende lasten	322	326	145	181	V
Totaal lasten	329	329	146	183	V

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Baten					
Goederen en diensten aan derden	-5	-5	0	-5	N
Totaal baten	-5	-5	0	-5	N
Saldo van lasten en baten voor bestemming	324	324	146	178	V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	
Mutaties reserves	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	324	324	146	178	V

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Baten

Goederen en diensten aan derden

Er zijn geen vergunningaanvragen binnengekomen waarvoor leges verschuldigd zijn wat leidt tot een nadeel van € 5000 op de baten.

5.5 Programma Algemene beleidstaken

Bestuur

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar- rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Personeelslasten	577	582	533	49	V
Goederen en diensten van derden	213	326	190	136	V
Toevoeging aan voorzieningen	0	0	177	-177	N
Kapitaallasten	305	298	299	-1	V
Toegerekende lasten	1.125	1.125	1.012	113	V
Totaal lasten	2.220	2.331	2.211	120	V
Baten					
Goederen en diensten aan derden	-475	-975	-1.054	79	V
Totaal baten	-475	-975	-1.054	79	V
Saldo van lasten en baten voor bestemming	1.745	1.356	1.157	199	V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	-11	-11	0	
Mutaties reserves	0	-11	-11	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	1.745	1.345	1.146	199	V

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

De onderschrijding van de kosten voor Bestuur (€ 136.000) worden met name veroorzaakt, doordat inmetingen door het Kadaster niet volledig in 2012 konden worden afgerond. Derhalve wordt een hiervoor een budgetoverheveling voorgesteld ter hoogte van € 117.500.

De toevoeging aan de voorziening (€ 177.000) betreft de jaarlijkse dotatie aan de voorziening pensioen- en wachtgeldverplichting (voormalig) personeel en bestuur.

De hogere opbrengsten komen voort uit een hogere opbrengst dan begroot uit de verkoop van eigendommen (€ 80.000).

Externe communicatie

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Personeelslasten	14	0	0	0	
Goederen en diensten van derden	575	471	410	61	V
Bijdragen aan derden	56	40	4	36	V
Kapitaallasten	0	0	0	0	
Toegerekende lasten	1.123	1.149	646	503	V
Totaal lasten	1.768	1.660	1.060	600	V
Baten					
Goederen en diensten aan derden	0	-20	-25	5	V
Bijdragen van derden	0	0	0	0	
Totaal baten	0	-20	-25	5	V
Saldo van lasten en baten voor bestemming	1.768	1.640	1.035	605	V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	
Mutaties reserves	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	1.768	1.640	1.035	605	V

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

Voor het realiseren van de doelstellingen zijn de in te zetten communicatiemiddelen kritisch bekeken. Dit heeft incidentele besparingen opgeleverd.

Planvorming algemeen plannen derden

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Goederen en diensten van derden	116	159	96	63	V
Bijdragen van derden	43	49	74	-25	N
Kapitaallasten	530	588	589	-1	N
Toegerekende lasten	1.349	1.349	2.708	-1.359	N
Totaal lasten	2.038	2.145	3.467	-1.322	N
Baten					
Goederen en diensten aan derden	0	0	0	0	
Bijdragen van derden	0	-208	-110	-98	N
Geactiveerde lasten	0	0	-427	427	V
Totaal baten	0	-208	-537	329	V
Saldo van lasten en baten voor bestemming	2.038	1.937	2.930	-993	N

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	-96	-96	0	
Mutaties reserves	0	-96	-96	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	2.038	1.841	2.834	-993	N

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

Goederen en diensten van derden

Er is incidenteel minder budget uitgegeven ten behoeve van de LNC-commissie. O.a. de uitvoering van de LNC-atlas is vertraagd.

Baten

Bijdragen van derden - Bijdrage van overheden

De financiële afronding van de NWB-subsidie voor het Senegal-project leidt tot een incidentele baat. Daarnaast is er een lagere werkelijke bijdrage dan was begroot aan het Rossaproject. Oorzaak hiervan is dat de uitvoering voor een deel in 2013 plaatsvindt.

Vergunningverlening en handhaving Waterwet

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Personeelslasten	39	0	0	0	
Goederen en diensten van derden	210	230	182	48	V
Bijdragen van derden	8	8	0	8	V
Toegerekende lasten	4.730	4.770	4.546	224	V
Totaal lasten	4.987	5.008	4.728	280	V
Baten					
Goederen en diensten aan derden	-130	-250	-375	125	V
Totaal baten	-130	-250	-375	125	V
Saldo van lasten en baten voor bestemming	4.857	4.758	4.353	405	V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	
Mutaties reserves	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	4.857	4.758	4.353	405	V

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

Goederen en diensten van derden

Door de toename van kennis en vaardigheden van de eigen medewerkers was het minder noodzakelijk om externe deskundigheid in te winnen bij het uitvoeren van contra-expertise voor vergunningaanvragen.

Baten

Goederen en diensten aan derden

Er zijn extra inkomsten vanwege een toename van de legesinkomsten door de verbreding van de A15. Daarnaast zijn er extra inkomsten door het opleggen van lasten onder dwangsom en het uitvoeren van bestuursdwang.

Belastingheffing en invordering

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Goederen en diensten van derden	4.778	3.596	3.333	263	V
Toegerekende lasten	0	0	0	0	
Totaal lasten	4.778	3.596	3.333	263	V
Baten					
Bijdragen van derden	0	-44	-44	0	
Totaal baten	0	-44	-44	0	
Saldo van lasten en baten voor bestemming	4.778	3.552	3.289	263	V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	
Mutaties reserves	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	4.778	3.552	3.289	263	V

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

Goederen en diensten van derden

De onderschrijding wordt veroorzaakt door de voordelige afrekening van SVHW van de bijdrage 2011. Deze voordelige afrekening heeft in 2012 plaatsgevonden. Als gevolg van deze afrekening is het budget bij BURAP 2 reeds met circa € 1,1 mln verlaagd. De afrekening 2012 komt in de loop van 2013 beschikbaar. De verwachting is dat de werkelijke kosten in 2012 gelijk zullen zijn aan de bevoorschotting. De begroting 2013 is gebaseerd op de begroting 2013 en de meerjarenraming 2014-2017 van SVHW.

Belastingopbrengst en overige dekkingsmiddelen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar- rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Exploitatieresultaat	0	2.078	0	2.078	V
Rente en afschrijvingen	2.350	118	542	-424	N
Goederen en diensten van derden	3.108	1.996	2.089	-93	N
Toevoeging aan voorzieningen	0	1.854	1.854	0	
Toegerekende lasten	38.674	45.805	58.390	-12.585	N
Totaal lasten	44.132	51.851	62.875	-11.024	N
Baten					
Financiële baten	-3.985	-1.696	-1.032	-664	N
Goederen en diensten aan derden	-986	-986	-1.130	144	V
Bijdragen van derden	0	0	-13	13	V
Waterschapsbelastingen	-136.893	-136.182	-135.178	-1.004	N
Vrijval van voorziening	0	0	-510	510	V
Doorbelasting	-38.175	-45.450	-58.059	12.609	V
Totaal baten	-180.039	-184.314	-195.922	11.608	V
Saldo van lasten en baten voor bestemming	-135.907	-132.463	-133.047	584	V
Toevoeging aan reserves	0	206	3.472	-3.266	N
Onttrekking aan reserves	0	0	-3.189	3.189	V
Mutaties reserves	0	206	283	-77	N
Saldo van lasten en baten na bestemming	-135.907	-132.257	-133.764	507	V

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

Het saldo van de post "Onvoorzien" (€ 353.000) en het geraamde exploitatieresultaat bij burap2 (€ 2.078.000) bedraagt € 2.431.000 voordelig. Daar staat tegenover dat de opbrengst uit de waterschapsbelastingen met name als gevolg van verzoek- en bezwaarschriften totaal € 1.004.000 lager is. De rentelasten komen per saldo € 900.000 hoger uit dan geraamd doordat enerzijds de geactiveerde rentelasten tijdens de bouw lager zijn uitgevallen dan geraamd en anderzijds in de burap 1 van 2012 een te optimistische bijstelling van de raming heeft plaatsgevonden. Daarnaast is een correctie van transitorische rente over voorgaande jaren doorgevoerd van € 493.000.

Baten

Als gevolg van vrijval van de voorziening Hoekse Waard is een voordeel ontstaan van € 510.000. En door een lager saldo van de uitstaande vorderingen (met een looptijd van langer dan 1 jaar) is het saldo van de post dubieuze debiteuren met € 70.000 (voordelig) verlaagd ten gunste van de exploitatie.

5.6 Bedrijfsvoering

Directieraad

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Toegerekende lasten	873	873	1.162	-289	N
Totaal lasten	873	873	1.162	-289	N
Baten					
Doorbelasting	-873	-873	-1.162	289	V
Totaal baten	-873	-873	-1.162	289	V
Saldo van lasten en baten voor bestemming	0	0	0	0	
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	
Mutaties reserves	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	0	0	0	0	

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Geen opmerkingen

Organisatiebeleid en -beheer

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Personeelslasten	344	344	456	-112	N
Goederen en diensten van derden	1.277	860	224	636	V
Bijdragen aan derden	31	31	28	3	V
Toegerekende lasten	666	812	430	382	V
Totaal lasten	2.318	2.047	1.138	909	V
Baten					
Personeelsbaten	0	-141	-119	-22	N
Bijdragen van derden	0	-40	-52	12	V
Doorbelasting	-2.318	-2.318	-967	-1.351	N
Totaal baten	-2.318	-2.499	-1.138	-1.361	N
Saldo van lasten en baten voor bestemming	0	-452	0	-452	N
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	
Mutaties reserves	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	0	-452	0	-452	N

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

Het Management Development traject is later van start gegaan, omdat de invulling van het nieuwe management eind 2012 was afgerond. Hierdoor is er € 200.000 minder uitgegeven. Verder is de aandacht in 2012 vooral uitgegaan naar realisatie van lopende projecten; dit betekende een onderschrijding van € 400.000.

De voorbereiding van het te herstructureren functiehuis is voornamelijk in eigen beheer genoemd waardoor circa € 44.000 minder is uitgegeven dan begroot.

De arbeidsmarkt heeft zich in 2012 gunstig ontwikkeld met als gevolg voldoende aanbod en minder moeilijk vervulbare vacatures dan voorheen. De kosten voor werving en selectie waren lager en een investering in een arbeidsmarktcampagne niet nodig.

Personeelsbeleid en beheer

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Personeelslasten	200	200	137	63	V
Goederen en diensten van derden	50	60	66	-6	N
Toegerekende lasten	1.132	1.132	1.552	-420	N
Totaal lasten	1.382	1.392	1.755	-363	N
Baten					
Doorbelasting	-1.382	-1.382	-1.755	373	V
Totaal baten	-1.382	-1.382	-1.755	373	V
Saldo van lasten en baten voor bestemming	0	10	0	10	V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	
Mutaties reserves	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	0	10	0	10	V

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

De onderschrijding van € 63.000 wordt verklaard door een beperkte afname en inzet van de Arbo dienst in het kader van verzuimmanagement. Daarnaast is het periodieke medisch onderzoek (PMO) pas gestart aan het einde van 2012 waardoor het onderzoek doorloopt in 2013. De kosten voor het onderzoek komen daarmee lager uit dan begroot.

Huisvesting

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Personeelslasten	0	1	5	-4	N
Goederen en diensten van derden	1.990	2.267	2.374	-107	N
Kapitaallasten	1.593	1.359	1.419	-60	N
Toegerekende lasten	542	542	321	221	V
Totaal lasten	4.125	4.169	4.119	50	V
Baten					
Goederen en diensten aan derden	-416	-416	-409	-7	N
Bijdragen van derden	0	0	0	0	
Doorbelaasting	-3.709	-3.709	-3.539	-170	N
Totaal baten	-4.125	-4.125	-3.948	-177	N
Saldo van lasten en baten voor bestemming	0	44	171	-127	N
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	-171	-171	0	
Mutaties reserves	0	-171	-171	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	0	-127	0	-127	N

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

Er wordt een overschrijding geconstateerd op het beheerproduct huisvesting. De oorzaken hiervoor zijn enerzijds het spoedherstel van stormschade aan het dak van de boerderij aan de Hoekseweg te Klaaswaal. Anderzijds zijn de kosten van energiebelasting voor het gebouw Dokhaven ten laste van de afdeling Faciliteiten gebracht, terwijl deze kosten betrekking hadden op de afdeling Zuiveren. Dit wordt in 2013 gecorrigeerd.

Faciliteiten

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Personeelslasten	523	341	338	3	V
Goederen en diensten van derden	2.438	2.221	2.111	110	V
Bijdragen van derden	123	123	130	-7	N
Kapitaallasten	547	366	369	-3	N
Toegerekende lasten	1.613	1.569	2.112	-543	N
Totaal lasten	5.244	4.620	5.060	-440	N
Baten					
Goederen en diensten aan derden	-3	-3	-3	0	
Bijdragen van derden	0	0	0	0	
Doorbelaasting	-5.241	-5.241	-5.025	-216	N
Totaal baten	-5.244	-5.244	-5.028	-216	N
Saldo van lasten en baten					

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
voor bestemming	0	-624	32	-656	N
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	-32	-32	0	
Mutaties reserves	0	-32	-32	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	0	-656	0	-656	N

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

Goederen en diensten van derden

De onderschrijding op deze post wordt veroorzaakt door:

- Er zijn geen extra aanvragen geweest voor het leasen van dienstvoertuigen. De inzet van extra huurauto's tijdens reparaties en in geval van pech is minder geweest;
- Door verdergaande digitalisering zijn de kosten voor drukwerk en aanschaf papier en supplies lager;
- Hoewel er in het budget rekening was gehouden met de aanschaf van dienstdiensen zijn er geen extra dienstdiensen aangeschaft.

Interne voorlichting

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Personeelslasten	111	89	90	-1	N
Goederen en diensten van derden	60	34	28	6	V
Toegerekende lasten	441	441	287	154	V
Totaal lasten	612	564	405	159	V
Baten					
Doorbelasting	-612	-612	-405	-207	N
Totaal baten	-612	-612	-405	-207	N
Saldo van lasten en baten voor bestemming	0	-48	0	-48	N
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	
Mutaties reserves	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	0	-48	0	-48	N

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Geen opmerkingen

Centrale (geo)grafische informatie

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Personeelslasten	65	0	0	0	
Goederen en diensten van derden	287	230	221	9	V
Toegerekende lasten	753	754	901	-147	N
Totaal lasten	1.105	984	1.122	-138	N
Baten					
Goederen en diensten aan derden	0	0	0	0	
Doorbelasting	-1.105	-1.105	-1.122	17	V
Totaal baten	-1.105	-1.105	-1.122	17	V
Saldo van lasten en baten voor bestemming	0	-121	0	-121	N
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	
Mutaties reserves	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	0	-121	0	-121	N

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Geen opmerkingen

KAM

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Goederen en diensten van derden	92	92	12	80	V
Toegerekende lasten	493	493	501	-8	N
Totaal lasten	585	585	513	72	V
Baten					
Doorbelasting	-585	-585	-513	-72	N
Totaal baten	-585	-585	-513	-72	N
Saldo van lasten en baten voor bestemming	0	0	0	0	
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	
Mutaties reserves	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	0	0	0	0	

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

Goederen en diensten van derden

De onderschijding van de post overige goederen en diensten met € 79.000 wordt verklaard, doordat het budget t.b.v. ongevallenonderzoek niet is aangewend en er zich in 2012 geen ongevallen hebben voorgedaan die onderzoek vereisten.

FPC & TIS

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Personeelslasten	1	1	0	1	V
Goederen en diensten van derden	714	718	610	108	V
Toegerekende lasten	2.940	2.828	3.346	-518	N
Totaal lasten	3.655	3.547	3.956	-409	N
Baten					
Goederen en diensten aan derden	0	-4	-5	1	V
Bijdragen van derden	0	0	-37	37	V
Doorbelasting	-3.655	-3.543	-3.914	371	V
Totaal baten	-3.655	-3.547	-3.956	409	V
Saldo van lasten en baten voor bestemming	0	0	0	0	
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	
Mutaties reserves	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	0	0	0	0	

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

Goederen en diensten van derden

De onderschijding op het budget wordt met name veroorzaakt door:

- De werkelijke verzekeringspremie is ca € 45.000 lager, doordat de waarde van het verzekerd belang in 2012 is geactualiseerd. In de begroting 2013 is hiermee al rekening mee gehouden.
- In 2012 is een niet begrote (verzekerde) schade van € 37.000 uitbetaald aan een aannemer. De uitgekeerde schade is overigens gedekt door de verzekering (zie toelichting baten).
- In 2012 is minder gebruikt gemaakt van externe ondersteuning, wat heeft geresulteerd in een voordeel van € 81.000.

Baten

Bijdragen van derden

Het voordeel van € 37.000 betreft de uitkering van een verzekeraar. Tegenover deze bijdrage staat een gelijke last (zie toelichting lasten).

Concerncontrol

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Toegerekende lasten	335	446	493	-47	N
Totaal lasten	335	446	493	-47	N
Baten					
Doorbelasting	-335	-446	-493	47	V
Totaal baten	-335	-446	-493	47	V
Saldo van lasten en baten voor bestemming	0	0	0	0	
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	
Mutaties reserves	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	0	0	0	0	

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Geen opmerkingen

Informatie en automatisering

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Personeelslasten	145	0	0	0	
Goederen en diensten van derden	3.521	3.685	3.406	279	V
Toevoeging aan voorzieningen	0	0	0	0	
Kapitaallasten	1.752	1.571	1.596	-25	N
Toegerekende lasten	1.882	2.027	2.239	-212	N
Totaal lasten	7.300	7.283	7.241	42	V
Baten					
Goederen en diensten aan derden	0	-4	-5	1	V
Doorbelasting	-7.300	-7.300	-7.061	-239	N
Totaal baten	-7.300	-7.304	-7.066	-238	N
Saldo van lasten en baten voor bestemming	0	-21	175	-196	N
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	-175	-175	0	
Mutaties reserves	0	-175	-175	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	0	-196	0	-196	N

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

Goederen en diensten van derden

Deze post geeft ten opzichte van de raming een voordeel van € 279.000. Dit voordeel wordt deels veroorzaakt, doordat twee projecten niet in 2012 zijn uitgevoerd, maar doorschuiven naar 2013. Dit betreft de upgrade van de telefooncentrale, die vanwege softwareproblemen bij de leverancier niet meer eind 2012 kon plaatsvinden en het project BABS, de automatisering van de workflow van besluitvormingsstukken, waarbij eveneens de oplevering door de leverancier niet tijdig, met voldoende kwaliteit plaatsvond. De met deze twee projecten gemoeide kosten bedragen € 112.000. Aan de VV wordt een voorstel gedaan om dit bedrag via een budgetoverheveling in 2013 weer beschikbaar te stellen. Het resterende voordeel op deze post is te verklaren door een gerichte sturing op uitnutting van het budget (voor b.v. aanschaf software), waarbij met relatief kleine besparingsacties in totaal ca. 3% besparing is gerealiseerd. Het betreft hier vooral het niet aanschaffen van bepaalde softwarepakketten, het uitonderhandelen van betere prijzen voor (software-)onderhoud en telecommunicatiekosten.

Juridische zaken

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Goederen en diensten van derden	78	79	65	14	V
Toegerekende lasten	738	738	1.050	-312	N
Totaal lasten	816	817	1.115	-298	N
Baten					
Doorbelasting	-816	-817	-1.115	298	V
Totaal baten	-816	-817	-1.115	298	V
Saldo van lasten en baten voor bestemming	0	0	0	0	
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	
Mutaties reserves	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	0	0	0	0	

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Geen opmerkingen

Interne overhead

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar-rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Lasten					
Personeelslasten	36.724	43.734	42.731	1.003	V
Goederen en diensten van derden	1.888	747	694	53	V
Toevoeging aan voorzieningen	0	0	694	-694	N
Toegerekende lasten	12.090	12.090	12.209	-119	N
Totaal lasten	50.702	56.571	56.328	243	V
Baten					
Personeelsbaten	0	0	0	0	

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 incl. wijzigingen	Jaar- rekening 2012	Saldo 2012	Voordeel (V)/Nadeel (N)
Goederen en diensten aan derden	-193	-193	-122	-71	N
Bijdragen van derden	0	0	-80	80	V
Geactiveerde lasten	0	-1.074	0	-1.074	N
Doorbelasting	-49.948	-51.622	-55.322	3.700	V
Totaal baten	-50.141	-52.889	-55.524	2.635	V
Saldo van lasten en baten voor bestemming	561	3.682	804	2.878	V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	-561	-804	-804	0	
Mutaties reserves	-561	-804	-804	0	
Saldo van lasten en baten na bestemming	0	2.878	0	2.878	V

Toelichting op financiële afwijkingen 2012

Lasten

De post personeelslasten wordt met € 2,4 miljoen onderschreden, maar dient te worden gezien met de dotatie aan de voorziening ambtsjubilea van € 694.000 (zoals vastgesteld bij burap2). Hierdoor resteert een bedrag van € 1,7 miljoen wat te verklaren is uit een gemiddelde formatieruimte van 20 formatieplaatsen (circa 4% van de beschikbare formatie).

Daarnaast overschrijdt de post personeel van derden het budget met € 1,5 miljoen. Dit bedrag wordt gedekt vanuit de onderschrijding van de personeelslasten van € 1,7 miljoen.

6 Exploitatierkening naar kostendragers

	Jaarrekening 2012				Programmabegroting 2012 na wijziging				Programmabegroting 2012			
	Totaal	Water-systeem-heffing	Wegen-heffing	Zuiverings-heffing	Totaal	Water-systeem-heffing	Wegen-heffing	Zuiverings-heffing	Totaal	Water-systeem-heffing	Wegen-heffing	Zuiverings-heffing
Exploitatie												
Nettokosten programma's	145.881	65.339	14.352	66.190	148.313	64.898	14.244	69.171	138.838	61.483	13.474	63.881
Onvoorzien	0	0	0	0	354	212	71	71	500	300	100	100
Dividend en overige	0	0	0	0	0	0	0	0	-800	-480	-160	-160
Oninbaarverklaringen	1.142	514	114	514	1.459	654	136	669	1.459	654	136	669
Kwijtschelding	6.237	2.495	624	3.118	5.948	2.078	436	3.434	5.948	2.078	436	3.434
Totaal exploitatie	153.260	68.348	15.090	69.822	156.074	67.842	14.887	73.345	145.945	64.035	13.986	67.924
Belastingopbrengst	-142.556	-63.934	-13.807	-64.815	-143.589	-64.035	-13.517	-66.037	-144.300	-64.035	-13.517	-66.748
Resultaat voor bestemming	10.704	4.414	1.283	5.007	12.485	3.807	1.370	7.308	1.645	0	469	1.176
Mutaties reserves												
Toevoeging aan reserves	3.553	2.131	711	711	206	124	41	41	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	-17.999	-5.836	-3.946	-8.217	-14.769	-3.913	-3.293	-7.563	-1.645	0	-469	-1.176
Totaal mutaties reserves	-14.446	-3.705	-3.235	-7.506	-14.563	-3.789	-3.252	7.522	-1.645	0	-469	-1.176
Nog te bestemmen resultaat	-3.742	709	-1.952	-2.499	-2.078	18	-1.882	-214	0	0	0	0

7 Exploitatierekening naar kosten- en opbrengstsoorten

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2012	Begroting 2012 na wijziging	Jaarrekening 2012
Kosten			
Rente en afschrijving	40.524	45.570	46.965
Personeelslasten	39.640	45.791	44.806
Goederen en diensten	67.591	69.024	65.647
Bijdragen aan derden	8.277	7.967	8.354
Toevoeging aan voorzieningen	0	1.854	2.724
Onvoorzien	500	353	0
Totaal kosten	156.532	170.559	168.496
Opbrengsten			
Financiële baten	-3.985	-1.696	-1.113
Personeelsbaten	0	-141	-120
Goederen en diensten aan derden	-2.293	-4.383	-4.951
Bijdragen van derden	-9.916	-10.530	-10.524
Waterschapsbelastingen	-136.893	-136.182	-135.178
Vrijval voorzieningen	0	-489	-976
Geactiveerde lasten	-1.800	-4.653	-4.930
Totaal opbrengsten	-154.887	-158.074	-157.792
Exploitatieresultaat voor bestemming	1.645	12.485	10.704
Toevoeging aan reserves	0	206	3.553
Onttrekking aan reserves	-1.645	-14.769	-17.999
Mutaties reserves	-1.645	-14.563	-14.446
Resultaat na bestemming	0	-2.078	-3.742

Overige gegevens

8 Voorstel college dijkgraaf en heemraden

Voorstel

- a. De jaarstukken 2012 vast te stellen.
- b. Het nog te bestemmen resultaat over 2012 vast te stellen op € 3.742.305 positief.
- c. Het resultaat ad € 3.742.305 als volgt te bestemmen:
 - Een bedrag van € 662.605 toe te voegen aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve 'Budgetoverhevelingen' ten behoeve van de volgende projecten:

- het vervangen van de PLC van RZWI Hellevoetsluis	€ 225.000
- afronding van het project BABS	€ 28.000
- splitsing percelen op Rozenburg	€ 117.500
- project upgrade telefooncentrale	€ 84.000
- het opzetten 3D hydrodynamisch model Brielse meer	€ 60.500
- effectenanalyse peilvarianten bemalingsgebied Eendragt en onderzoek meetplan waterbalansen	€ 41.605
- ALM studie	<u>€ 106.000</u>
Totaal	€ 662.605
 - Het resterend batig saldo bedraagt € 3.079.700. De notitie reserves en voorzieningen geeft een bandbreedte aan voor de gewenste omvang van de algemene reserve per programma tussen de 5 en 10% van de nettokosten per programma. Met inachtneming van deze uitgangspunten wordt voorgesteld de algemene reserves als volg te muteren:

- Alg. reserve programma Veilige waterkeringen	€ 105.155
- Alg. reserve programma Watersystemen op orde	€ 1.042.455
- Alg. reserve programma Zorg voor het zuiveren van afvalwater	€ 2.807.659
- Alg. reserve programma Wegen op orde	€ 843.200
- Alg. reserve programma Algemene beleidstaken	<u>€ -5.241.686</u>
Totaal	€ -443.217

Na mutatie komt de bandbreedte per algemene reserve uit op respectievelijk 6,5% resp. 6,3% van de nettokosten voor de programma's Veilige waterkeringen en Watersysteem op orde; de bandbreedte voor de programma's Zorg voor het zuiveren van afvalwater, Wegen op orde en Algemene beleidstaken komen uit op 10% van de nettokosten.

 - Na mutatie van de algemene reserves resteert nog een saldo van € 3.522.917. Dit saldo is opgebouwd uit een bedrag van € 1.935.661 die betrekking heeft op het programma Zorg voor het zuiveren van afvalwater en een bedrag van € 1.587.256 die betrekking heeft op het programma Wegen op orde. Voorgesteld wordt om dit saldo te storten in een tweetal nieuw te vormen bestemmingsreserves

vervangingsinvesteringen zuiveren en vervangingsinvesteringen wegen:	
- Bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen zuiveren	€ 1.935.661
- Bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen wegen	<u>€ 1.587.256</u>
Totaal	€ 3.522.917

- d. De Reserve Waterkwaliteitsspoor en ISA met een waarde van € 303.618 te laten vrijvallen en toe te voegen aan de algemene reserve 'Watersysteem op orde' en vervolgens de Reserve Waterkwaliteit en ISA met een saldo nihil op te heffen.
- e. De bestemmingsreserve 'Budgetoverheveling 2011 naar 2012' met een waarde nihil op te heffen.

- f. Het krediet van het volgende investeringsproject op te hogen volgens de opgave in de toelichting bij het overzicht "lopende en afgesloten investeringsprojecten per beleidsproduct":
 - RWZI Oostvoorne: renovatie € 200.000
- g. Het krediet van het volgende investeringsproject te verlagen volgens de opgave in de toelichting bij het overzicht "lopende en afgesloten investeringsprojecten per beleidsproduct":
 - Dokhaven/Sluisjesdijk, LEL-metingen (P049C) € 250.000

Ridderkerk, 21 mei 2013

Het college van dijkgraaf en heemraden
van waterschap Hollandse Delta,

secretaris-directeur,

dijkgraaf,

drs. A.A. van Vliet

ing. J.M. Geluk

9 Besluit ter vaststelling

DE VERENIGDE VERGADERING VAN WATERSCHAP HOLLANDSE DELTA

Op voordracht van het college van dijkgraaf en heemraden van 21 mei 2013;

Gelet op artikel 77 van de Waterschapswet en hoofdstuk IV van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren;

Gezien het advies van de commissies Water, WWV en MBH van respectievelijk 10, 11 en 12 juni 2013;

BESLUIT

- a. De jaarstukken 2012 vast te stellen.
- b. Het nog te bestemmen resultaat over 2012 vast te stellen op € 3.742.305 positief.
- c. Het resultaat ad € 3.742.305 als volgt te bestemmen:

- Een bedrag van € 662.605 toe te voegen aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve 'Budgetoverhevelingen' ten behoeve van de volgende projecten:

- het vervangen van de PLC van RZWI Hellevoetsluis	€ 225.000
- afronding van het project BABS	€ 28.000
- splitsing percelen op Rozenburg	€ 117.500
- project upgrade telefooncentrale	€ 84.000
- het opzetten 3D hydrodynamisch model Brielse meer	€ 60.500
- effectenanalyse peilvarianten bemalingsgebied Eendragt en onderzoek meetplan waterbalansen	€ 41.605
- ALM studie	€ 106.000
Totaal	€ 662.605

- Het resterend batig saldo bedraagt € 3.079.700. De notitie reserves en voorzieningen geeft een bandbreedte aan voor de gewenste omvang van de algemene reserve per programma tussen de 5 en 10% van de nettokosten per programma. Met inachtneming van deze uitgangspunten wordt voorgesteld de algemene reserves als volg te muteren:

- Alg. reserve programma Veilige waterkeringen	€ 105.155
- Alg. reserve programma Watersystemen op orde	€ 1.042.455
- Alg. reserve programma Zorg voor het zuiveren van afvalwater	€ 2.807.659
- Alg. reserve programma Wegen op orde	€ 843.200
- Alg. reserve programma Algemene beleidstaken	€ -5.241.686
Totaal	€ -443.217

Na mutatie komt de bandbreedte per algemene reserve uit op respectievelijk 6,5% resp. 6,3% van de nettokosten voor de programma's Veilige waterkeringen en Watersysteem op orde; de bandbreedte voor de programma's Zorg voor het zuiveren van afvalwater, Wegen op orde en Algemene beleidstaken komen uit op 10% van de nettokosten.

- Na mutatie van de algemene reserves resteert nog een saldo van € 3.522.917. Dit saldo is opgebouwd uit een bedrag van € 1.935.661 die betrekking heeft op het programma Zorg voor het zuiveren van afvalwater en een bedrag van € 1.587.256 die betrekking heeft op het programma Wegen op orde. Voorgesteld wordt om dit saldo te storten in een tweetal nieuw te vormen bestemmingsreserves vervangingsinvesteringen zuiveren en vervangingsinvesteringen wegen:

- Bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen zuiveren	€ 1.935.661
- Bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen wegen	€ 1.587.256
Totaal	€ 3.522.917

- d. De Reserve Waterkwaliteitsspoor en ISA met een waarde van € 303.618 te laten vrijvallen en toe te voegen aan de algemene reserve 'Watersysteem op orde' en vervolgens de Reserve Waterkwaliteit en ISA met een saldo nihil op te heffen.
- e. De bestemmingsreserve 'Budgetoverheveling 2011 naar 2012' met een waarde nihil op te heffen.
- f. Het krediet van het volgende investeringsproject op te hogen volgens de opgave in de toelichting bij het overzicht "lopende en afgesloten investeringsprojecten per beleidsproduct":
 - RWZI Oostvoorne: renovatie € 200.000
- g. Het krediet van het volgende investeringsproject te verlagen volgens de opgave in de toelichting bij het overzicht "lopende en afgesloten investeringsprojecten per beleidsproduct":
 - Dokhaven/Sluisjesdijk, LEL-metingen (P049C) € 250.000

Aldus besloten in de openbare vergadering van de Verenigde Vergadering van waterschap
Hollandse Delta van 27 juni 2013,

secretaris-directeur,

dijkgraaf,

drs. A.A. van Vliet

ing. J.M. Geluk

10 Controleverklaring

Deloitte Accountants B.V.
Wilhelminalade 1
3072 AP Rotterdam
Postbus 2031
3000 CA Rotterdam
Nederland

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9830
www.deloitte.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het algemeen bestuur van waterschap Hollandse Delta
Postbus 4103
2980 GC RIDDERKERK

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in de jaarstukken 2012 opgenomen jaarrekening 2012 van het waterschap Hollandse Delta te Ridderkerk gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2012 en de exploitatierekening over 2012 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van waterschap Hollandse Delta is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met hoofdstuk 4 van het in Nederland geldende Waterschapsbesluit.

Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals opgenomen in de verordeningen van het waterschap zelf.

Het bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit en het controleprotocol zoals vastgesteld door de Verenigde vergadering (het algemeen bestuur) d.d. 27 september 2012. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening.

De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Op alle opdrachten verricht door Deloitte zijn de 'Algemene Voorwaarden Dienstverlening Deloitte Nederland, november 2010' gedeponneerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 24362837 van toepassing.

Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 24362853.

Member of
Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van die relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van het waterschap. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het dagelijks bestuur van het waterschap gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Deze financiële rechtmatigheidscriteria zijn vastgesteld met het normenkader door de verenigde vergadering op 27 september 2012 en de operationalisering van het normenkader voor rechtmatigheid in de beheersorganisatie van het waterschap.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten en toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 5.2, lid 7 Waterschapsbesluit is deze goedkeuringstolerantie door de verenigde vergadering in het controleprotocol op 27 september 2012 vastgesteld.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van het waterschap Hollandse Delta een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2012 als van de activa en passiva per 31 december 2012 in overeenstemming met hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2012 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met relevante wet- en regelgeving waaronder de verordeningen van het waterschap zelf.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 109, lid 3 onder d Waterschapswet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Rotterdam, 9 april 2013
Deloitte Accountants B.V.

was getekend: W. Kalkman RA

Bijlagen

- Bijlage 1. Overzicht van lopende en afgesloten investeringsprojecten
- Bijlage 2. Status volgens de Programmabegroting 2012 geplande investeringen
- Bijlage 3. Staat van vast schulden
- Bijlage 4 Lijst van afkortingen

Bijlage 1 Overzicht lopende en afgesloten investeringen, toelichting

Programma Veilige waterkeringen

Beheersinstrumenten waterkeringen

Lopende investeringen

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
Toetsing waterkeringen	7202000002	1.900		1.900	0		0	0
Toetsing Regionale Waterkeringen	7202020020	600		600	327		327	327
		2.500		2.500	327		327	327

7202000002 Toetsing waterkeringen

De aanbesteding voor de uitvoering van dit project is in december 2012 afgerond. Hieruit bleek dat het budget ontoereikend is. Inmiddels heeft de VV op 24 januari 2013 de benodigde verhoging van het krediet goedgekeurd. Afronding van het project is eind 2013 gepland. De 1e voortgangsrapportage voor DGRW is opgesteld en verstuurd.

7202020020 Toetsing Regionale Waterkeringen

De einddatum van 31 december 2012 is niet gehaald. De nieuwe planning komt uit op 1 maart 2013. Hierover is inmiddels contact geweest met de Provincie. Samen met de Provincie wordt gekeken of deelleveringen mogelijk zijn, zodat de Provincie alvast met hun eigen rapportage aan de slag kan. Op 13 december jl. is hierover een brief uitgegaan naar de Provincie.

Aanleg en onderhoud waterkeringen

Lopende investeringen

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
Planvorming Hoeksche Waard Noord	7001005000	2.999	-2.928	71	1.994	0	1.994	657
Planv. Hoeksche W. Nrd/Inlaat Simonsdykje	7001005002	151	-150	1	19	0	19	0
Planv. HWN Ruimte voor de Rivier	7001005003	201	-200	1	59	0	59	17
Uitvoering Hoeksche Waard Noord	7001005500	2.929	-2.762	166	711	0	711	29
Uitvoering Oostmolendijk	7001006500	2.801	-2.788	13	856	-746	110	110
Planvorming Hellevoetsluis	7001007000	1.273	-1.239	34	1.178	0	1.178	467
Uitvoering Hellevoetsluis	7001007500	1.153	-1.080	73	2	0	2	2
Planvorming Eiland van Dordrecht West	7001010000	3.127	-2.964	163	2.624	0	2.624	396
Uitvoering Eiland van	7001010500	0	0	0	4	0	4	3

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
Dordrecht West								
Aankoop Wioldrechtse Zeedijk 199 Dordt	7001010501	347	-325	22	321	0	321	0
Uitvoering Eiland van Dordrecht Oost	7001011500	0	0	0	103	-103	0	0
Aankoop Zeedijk 34 Dordrecht	7001011501	352	-325	27	316	0	316	-17
Uitvoering Eiland van Dordrecht	7001011600	64.497	-61.782	2.715	992		992	992
Planvorming Spui West	7001012000	3.003	-2.944	59	2.120	0	2.120	863
Uitvoering Spui West	7001012500	1.688	-1.250	438	0	0	0	0
Planvorming Spui Oost	7001013000	4.255	-4.200	55	2.654	0	2.654	1.544
Uitvoering Spui Oost	7001013500	1.864	-1.750	114	11	0	11	11
Planvorming Hoeksche Waard Zuid	7001014000	3.925	-3.917	9	1.977	0	1.977	1.394
Uitvoering Hoeksche Waard Zuid	7001014500	2.455	-1.050	1.405	0	0	0	0
Planvorming Hilledijk Rotterdam	7001015000	666	-662	4	149	0	149	1
Planvorming Zettingsvloeiing Spui	7001017000	1.200	-1.200	0	781	0	781	697
Uitvoering Zettingsvloeiing Spui	7001017500	1.347	-810	537	-2	0	-2	-2
Aankoop gronden tbv dijkversterkingsproj	7001018000	3.000		3.000	0		0	0
Autom.bediening Keersluis Oud-Beijerl.	7202100317	200		200	0		0	0
		103.434	-94.326	9.108	16.868	-849	16.019	7.164

7001005000 Planvorming Hoeksche Waard Noord

7001005002 Planv.Hoeksche W.Nrd/Inlaat Simonsdijkje

7001005003 Planv. HWN Ruimte voor de Rivier

7001005500 Uitvoering Hoeksche Waard Noord

De bespreking van het ontwerp-projectplan met het HWBP heeft plaatsgevonden. Het HWBP stemt in met ontwerp-projectplan. Er is een start gemaakt met de voorbereidingen van de aanbestedingsfase.

7001006500 Uitvoering Oostmolendijk

Het verleggen van kabels en leidingen is gestart in januari en zal in april 2013 afgerond worden. De Hoge Raad heeft vervolgzitting in februari 2013 en hierin wordt de uitspraak verwacht dat de gronden toevallen aan de Hollandse Delta. Daarnaast loopt de aanbestedingsprocedure voor het werk uitvoering dijkversterking.

7001007000 Planvorming Hellevoetsluis

7001007500 Uitvoering Hellevoetsluis

De bespreking van het ontwerp-projectplan met het programmabureau HWBP heeft plaatsgevonden met als resultaat dat de stukken zijn goedgekeurd. De aannames van de damwandberekening en de raming daarvan, worden nog getoetst. De vaststelling door D&H van het ontwerp projectplan zal in het eerste kwartaal van 2013 plaatsvinden. Door de aankoop en sloop van de boerderij (Zuidelijk 6, staat vlak naast de dijk) wijzigt de scope van het project ten opzichte van het Voorkeursalternatief.

7001010000 Planvorming Eiland van Dordrecht West
7001010500 Uitvoering Eiland van Dordrecht West
7001010501 Aankoop Wioldrechtse Zeedijk 199 Dordt
7001011500 Uitvoering Eiland van Dordrecht Oost
7001011501 Aankoop Zeedijk 34 Dordrecht
7001011600 Uitvoering Eiland van Dordrecht

Projecten Dijkversterking Eiland van Dordrecht Oost en West worden tijdens de uitvoering gezamenlijk aangestuurd. Het ontwerp projectplan van Eiland van Dordrecht oost is definitief vastgesteld door VV en GS. De subsidie-aanvraag voor Oost is versneld ingediend bij het PB HWBP. De formele goedkeuring ervan heeft in december 2012 plaatsgevonden. Inmiddels heeft ook de eerste betaling plaatsgevonden. Het projectplan Eiland van Dordrecht West is in januari 2013 in de VV vastgesteld. Naar verwachting zal Gedeputeerde Staten het projectplan in het eerste kwartaal 2013 goedkeuren. De huidige taakstelling van beide projecten blijft conform basislijn gehandhaafd.

7001012000 Planvorming Spui West
7001012500 Uitvoering Spui West

De ontwikkeling van het ontwerp-projectplan loopt vertraging op. Dit wordt opgevangen in de volgende fase, waarin wordt gekozen voor een Engineering & Construct (E&C) contractvorm. De eerder gemelde versnelling, waardoor het moment van 'Dijk veilig' binnen de taakstelling van 2017 valt, blijft gehandhaafd.

7001013000 Planvorming Spui Oost
7001013500 Uitvoering Spui Oost

Bij dit project is 2017 nog steeds een uitdaging om te halen. Inmiddels ligt het project wel op koers. Het Voorkeursalternatief (VKA) is uitgewerkt en ter beoordeling aan het HWBP programmabureau gezonden. Verwacht wordt dat het VKA in het eerste kwartaal kan worden vastgesteld door D&H. Ondertussen wordt het ontwerp projectplan verder uitgewerkt.

7001014000 Planvorming Hoeksche Waard Zuid
7001014500 Uitvoering Hoeksche Waard Zuid

Het voorkeursalternatief voor de dijkversterking zal in het eerste kwartaal van 2013 worden voorgelegd aan het HWBP projectbureau. De projectplanning valt binnen de taakstelling om uiterlijk eind 2017 gereed te zijn.

7001015000 Planvorming Hilledijk Rotterdam

Voor dit project is geconstateerd dat de dijk toch aan de norm voldoet en niet hoeft te worden versterkt. Er zijn met het HWBP projectbureau afspraken gemaakt over het afsluiten van het project en over de reeds gemaakte kosten.

7001017000 Planvorming Zettingvloeiing Spui
7001017500 Uitvoering Zettingvloeiing Spui

De effecten van de maatregel op waterstanden en stroomsnelheden zijn nader onderzocht. Deze effecten blijken tijdelijk van aard te zijn, waardoor mitigerende maatregelen niet nodig zijn. Dit is de uitkomst van de expertmeeting. Op dit project hebben i.s.m. het Programmabureau en de Provincie aanzienlijke versnellingen plaatsgevonden. De bespreking van het ontwerp-projectplan vindt plaats in januari 2013.

7001018000 Aankoop gronden t.b.v. dijkversterkingproject

Op 18 november 2012 is krediet toegekend voor de aankoop van niet-subsidiabele gronden tbv. dijkversterkingprojecten. In 2013 zullen alle projecten uit de planfase zijn, waarna grondverwerving plaats kan vinden. Wanneer per project duidelijk zal zijn hoeveel aankoop van niet-subsidiabele gronden plaats zal moeten vinden, zal in de Burap worden voorgesteld de bedragen naar de betreffende investeringen over te boeken.

7202100317 Automatisering bediening Keersluis Oud-Beijerland

Nadat de keuzes gemaakt zijn voor de automatisering van de Voornselsluis, wordt dit systeem ook toegepast op dit object. Hierdoor wordt de geplande einddatum niet gehaald, echter wordt een grote mate van de standaardisatie behaald.

Afgesloten kredieten

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
Uitvoering Nieuwe Stadse Zeedijk	7001003500	2.568	-2.565	3	2.134	-2.126	8	8
Planvorming Eiland van Dordrecht Oost	7001011000	3.104	-3.000	104	2.847	-2.859	-12	-1.978
Uitv.Maatr.Zettingsvloeiing Dordtse Kil	7001016500	38.984	-39.000	-16	15.364	-15.365	-2	-2
Afrastering vernieuwen prim.waterk.	7202100315	150		150	125		125	61
		44.806	-44.565	241	20.470	-20.350	119	-1.911

Dijkbewaking en calamiteitenbestrijding

Lopende investering

(Bedragen X € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
Dijkpostonderkomens 2011/2012	7202200008	260		260	52		52	47
		260		260	52		52	47

7202200008 Dijkpostonderkomens 2011/2012

Fase 2 van het investeringskrediet voor de aanpassing van de dijkpostonderkomens is gestart in 2011. In 2011 zijn twee spoedverbouwingen gedaan. In 2012 is een groot aantal dijkposten getoetst op het programma van eisen voor dijkpostonderkomens. In 2013 vindt allereerst een prioritering plaats, waarna in het open seizoen de vereiste aanpassingen worden verricht. Gestreefd wordt naar afronding vóór het gesloten seizoen 2013-2014, zodat het krediet eind 2013 kan worden afgesloten.

Programma Watersystemen

Planvorming watersystemen

Lopende investeringen

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
KRW Onderzoeksmaatregelen	7101040001	273		273	129		129	30
		273		273	129		129	30

7101040001 KRW Onderzoeksmaatregelen

De onderzoeken Den Bommel, lange termijnstudie zoet en zout Goeree-Overflakkee en Agroranden zijn afgerond. Onderzoek afwatering Stadspolders en Binnenbedijkte Maas lopen volgens planning. De voorbereidingen voor uitvoering onderzoek Waalboezem loopt. Onderzoeken lopen door tot 2014.

Aanleg, verbetering en onderhoud WS

Lopende investeringen

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
Verbetering wt gebied De Bosschen	7103100003	65		65	24		24	0
Kierbesluit / deltanatuur	7103100036	1.773		1.773	496		496	-747
Uitvoering Krekenplan 2005-2010	7103100051	3.922	0	3.922	2.771	-935	1.836	367
Groenzone Spijkenisse Zuidoost	7103100134	784		784	0		0	0
DGWPCCharlois&Feyen.&waterg.Krabbedykestr	7103100136	90		90	0		0	0
Aankoop en inr. percelen VP	7103100152	1.528		1.528	1.117		1.117	5
Vergroten duikers PE04 t/m PE010	7103100159	1.520		1.520	1.069		1.069	1.066
Inlaatvoorziening Stad a/h Haringvliet	7103100174	238	-119	119	120	-13	107	60
Oedevlietsepark (IJS-WAB-0116)	7103100176	300		300	0		0	0
Stuw, duikers Reeland (swd-kwn1)	7103100177	85		85	0		0	0
Waterbergng Zwndr.Waard(Waalbos fase II)	7103100178	540		540	0		0	0
Slikkerveer Zuid-Oost	7103100182	432		432	432		432	432
Extra waterberging De Zwanen	7103100183	500		500	350		350	350
Inrichting Stekelbaarsroute Ouddorp	7103100184	824	-400	424	7	0	7	7
Bermsloot Kreupelseweg/Korstanjestraat	7103100186	60		60	39		39	39
Verbetr.doorstroom watergangen Plantage	7103100188	300	-40	260	65	0	65	1
Vergroten duiker onder Doggersbank	7103100190	270		270	0		0	0
Bijdrage Blauwe Verbinding	7103100191	700		700	0		0	0
Aanleg verversingsleidng by Welhoeksedyk	7103100193	60		60	0		0	0
Vergroten duiker onder Aveling	7103100201	550		550	0		0	0
Doorspoeling Molenvest doorPlaatsen pomp	7103100205	71		71	0		0	0
Spinozapark fase 2	7103100207	240		240	0		0	0
Renovatie vooruitgang waterbeheer Putten	7103100209	1.650		1.650	120		120	120
Wateraanvoerplan Middelharnis	7103100210	1.168	-527	641	0	0	0	0
Maatregelen waterplan Hoogvliet 2004	7103120001	584	-25	559	431	0	431	18

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
Verwijderen OB van boezem	7303140001	1.838		1.838	1.146		1.146	1.146
		20.092	-1.111	18.981	8.187	-948	7.239	2.864

7103100003 Verbetering wtb gebied De Bosschen

In januari 2013 zijn gesprekken met de agrariers gevoerd (1e fase). De herdrainage vindt plaats in het najaar van 2013 en in het najaar van 2014 (2e fase).

7103100036 Kierbesluit / deltanatuur

Betreft investering uit het verleden. Kierproject zit in preprojectfase. Momenteel wordt de Business Case voorbereid. Wanneer het budget van het rijk is bepaald en de samenwerkingsovereenkomst en de realisatieovereenkomst (SOK/ROK) zijn gesloten, wordt deze investering "opgeschoond". Dit zal gelijktijdig gebeuren met de kredietaanvraag voor het nieuwe Kierproject, vermoedelijk medio 2013.

7103100051 Uitvoering Krekenplan 2005-2010

De aankoop van de gronden bevindt zich in de afrondende fase. Stukken liggen ter afhandeling bij de notaris. Na de overdracht wordt het krediet afgesloten.

7103100134 Groenzone Spijkenisse Zuidoost

Het project Groenzone is een project voor ontwikkeling van een gebied van 140 ha met recreatieve- en natuurwaarden. Hiervan wordt ca. 40 ha door de provincie en Stadsregio ontwikkeld in de Wolvenpolder/Willemspolder ten behoeve van de PEHS. De rest van het gebied (Groenzone) wordt ontwikkeld tot natuur en recreatief gebied. Start uitvoering 2012, oplevering eind 2013.

7103100136 DGWPCharlois&Feyen.&waterg.Krabbedykestr

In de deelgemeente Charlois wordt nabij de Krabbedijkestraat een bestaande singelpartij verbreed en verlengd. Hiermee wordt 0,3 ha wateropgave NBW ingevuld in peilvak 50-01. Werkzaamheden zijn gestart. De oplevering is in de zomer van 2013.

7103100152 Aankoop en inr. percelen VP

De percelen zijn bedoeld voor de aanleg van een waterberging in het kader van de NBW. Uitvoering vindt voorsnog plaats in september 2013.

7103100159 Vergroten duikers PE04 t/m PE010

Binnen deelgemeente Charlois worden 7 duikers vergroot om de afvoer richting hoofdgemaal Korperweg te vergroten. 5 Duikers zijn inmiddels gerealiseerd. De resterende 2 duikers worden in 2013 gerealiseerd door de gemeente Rotterdam binnen het herstructureringsproject Pendrecht.

7103100176 Oedevlietsepark

Het grootste gedeelte van het park, waarmee een waterberging is gerealiseerd in het kader van de NBW is reeds opgeleverd. Er dienen nog enkele waterverbindingen te worden gerealiseerd, waarvan de oplevering is gepland in de zomer van 2013.

7103100177 Stuw, duikers Reeland (swd-kwn1)

Project het vervangen van de duikers Nassauvijvers en duikers Weizigt is komen te vervallen met het vaststellen van het uWBP. Kleinschalige wateroverlast in de wijk Reeland wordt wel opgelost. Hier is in 2012 een aanvang mee gemaakt.

7103100178 Waterberging Zwendr.Waard(Waalbos fase II)

Door het aanleggen van het Waalbos (fase 1 en fase2), het graven van de waterberging Zwijndrechtse Waard wordt de volledige NBW opgave in peilgebied 39-1 opgelost. De uitvoering wordt gedaan door DLG. Het waterschap draagt financieel bij.

7103100182 Slikkerveer Zuid-Oost

Werkzaamheden zijn reeds (grotendeels) uitgevoerd en betreft de realisering van een waterberging in het kader van de NBW. Controle op de uitvoering door het waterschap dient nog plaats te vinden. De overeenkomst is vastgesteld en door alle betrokken partijen ondertekend. In maart 2013 ontvangen wij de eindafrekening. Daarna wordt de financiële afsluiting van het krediet in gang gezet.

7103100183 Extra waterberging De Zwanen

Waterberging de Zwanen vult 0,5 ha van de NBW wateropgave in in peilvak 23k. De werkzaamheden zijn grotendeels uitgevoerd, de oplevering vindt medio 2013 plaats.

7103100184 Inrichting Stekelbaarsroute Ouddorp

In de laatste periode van 2012 is nog steeds onvoldoende duidelijkheid met betrekking tot de bijdrage/subsidie (subsidieverordening) van de Provincie en de beleidskeuzes als het gaat om ecologische verbindingen en gebiedsgericht beleid. In de eerste helft van 2013 zal geen aanvullende acties worden genomen in afwachting van goedkeuring van de subsidieverordening aan Europese regelgeving van de Provincie.

7103100186 Bermsloot Kreupelseweg/Korstanjestraat

Het betreft het aanleggen van een natuurvriendelijke oever en de verbetering van de waterafvoer van de bebouwde kom van Klaaswaal. Project is afgesloten in 2012.

7103100188 Verbetr.doorstroom watergangen Plantage

De geplande maatregel uit het waterplan Brielle is bestudeerd en doorberekend. Dit heeft geresulteerd in een aangepaste aanpak. De planning is erop gericht dat de maatregelen in augustus 2013 gereed zijn. De nazorgperiode loopt door tot eind 2013.

7103100190 Vergroten duiker onder Doggersbank

7103100192 Vergroten duiker onder Metrobaan

Het vervangen van de duikers onder de metrobaan en onder de Doggersbank lost de resterende wateropgave op in peilvak 46.1 te Hoogvliet. Daarnaast wordt met het vergroten van de duikers een prioritair knelpunt aangepakt. De duikers worden in 2013 vervangen.

7103100191 Bijdrage Blauwe Verbinding

Het waterschap is met gemeente Rotterdam overeengekomen dat het waterschap bijdraagt aan het realiseren van het project Blauwe Verbinding. Het project is een schakel in de te realiseren verbinding tussen het Zuiderpark en de Oude Maas. Projectleiding en uitvoering worden gedaan door de gemeente. Oplevering vindt plaats in 2013. Betaling vindt plaats conform de overeenkomst met de gemeente Rotterdam, die reeds is ondertekend. Uitvoering is gestart in december 2011. De eerste kanosteigers zijn aangelegd. Officiële start van de werkzaamheden heeft plaatsgevonden op 7 november 2012.

7103100193 Aanleg verversingsleiding bij Welhoeksedijk

Het project betreft een maatregel uit het bestuurlijk vastgestelde deelgemeentelijk waterplan Hoogvliet (d.d. 07-11-2001). Daarnaast is het aangemerkt als prioritair knelpunt, waarnaar wordt verwezen in het uWBP "Sturen op Water". Het doel van de maatregel is het verbeteren van de biologische waterkwaliteit. Dit door het realiseren van een extra verversingsleiding onder de Welhoeksedijk. Project loopt door tot april 2013.

7103100201 Vergroten duiker onder Aveling

Het betreft een nieuwe singelverbinding, hierdoor kan, in geval van calamiteiten, het water naar gemaal het Land van Poortugaal i.p.v naar gemaal Voorweg, wat het risico op wateroverlast verkleint, conform het NBW. De kosten van de waterplas en de cascade komen voor rekening van

de deelgemeente Hoogvliet. In 2013 starten de werkzaamheden en oplevering zal in 2013 geschieden.

7103100205 Doorspoeling Molenvest door plaatsen pomp

Op 11 december is het projectplan voor de uit te voeren maatregel door D&H behandeld. De afspraken zijn met de gemeente Brielle vastgelegd. Het werk wordt uitgevoerd. Dit zal starten in april van 2013.

7103100207 Spinozapark fase 2

Fase 2, het aanleggen van een waterverbinding tussen fase 1 en 3 van het project 'Spinozapark', loopt. Met fase 3 wordt in maart 2013 een aanvang gemaakt. Het volledige project (3 fasen) betreft een waterberging die invulling geeft aan de NBW wateropgave, 1,2 ha.

7103100209 Renovatie vooruitgang waterbeheer Putten

Bestekken zijn afgerond, stuurgroep heeft besloten dat realisatiefase gestart kan worden. Uitvoering is gepland in 2013 (conform planning).

7103100210 Wateraanvoerplan Middelharnis

De werkzaamheden voor deelfase 1 van het project 'wateraanvoerplan Middelharnis' worden begin februari 2013 aanbesteed. Conform de subsidie-eis wordt ingezet op de oplevering van de werkzaamheden medio maart 2013.

7103120001 Maatregelen waterplan Hoogvliet 2004

Voor het uitvoeren van de werkzaamheden met betrekking tot de persleiding en aanpassingen aan het gemaal is een opdracht verstrekt. Oplevering april 2013.

7303140001 Verwijderen overstortbemaling van boezem

De persleiding van circa 2,2 kilometer naar watergang het Zuiddiepje is aangelegd. Hiermee wordt de bemalenoverstort die zorgt voor stankoverlast en een slechte water- en baggerkwaliteit verholpen. De aansluiting op de tijdelijke pompinstallatie dient nog plaats te vinden. Het project is gereed in het eerste kwartaal van 2013.

Afgesloten investeringen

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
Planvorming Waterbeheer Biert-Spijkenisse	7103100085	200		200	200		200	27
Damwand nabij gemaal de leeuw van Putten	7103100095	140		140	114		114	114
Ecologische Verbindingszone 69	7103100114	1.060	-690	370	388	0	388	16
Verbetering watersysteem Melissant	7103100165	330	-165	165	158	-50	108	26
Inlaatvoorziening Stad a/h Haringvliet	7103100174	238	-119	119	120	-13	107	60
Duiker Heveringsweg Oost Voorne	7103100185	100		100	84		84	82
Waterberging Polder Dirksland	7103100187	130		130	61		61	0
Bijdrage Blauwe Verbinding	7103100191	700		700	0		0	0
Bydr maatregelen Mildeburgbos en Warande	7103100259	149		149	149		149	149

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
Duiker Kleine Galatheseweg Ooltgensplaat	7103100260	120		120	91		91	91
Aanpass.watersysteem Stellebos	7103120021	298	-149	149	249	-104	145	138
		3.464	-1.123	2.341	1.612	-167	1.444	703

Baggeren van waterlopen en san. van waterbodems

Lopende investeringen

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
Baggerdepot IJsselmonde	7103210028	784		784	2		2	0
		784		784	2		2	0

7103210028 Baggerdepot IJsselmonde

Gezien het gewijzigd gebruik, waarbij geen bagger door het waterschap zal worden aangeleverd, is het de vraag of het waterschap opdrachtgever en beheerder van het depot moet blijven. Hierover wordt met de andere partners gesproken. In ieder geval moet de overeenkomst aangepast worden.

Beheer hoeveelheid water

Lopende investeringen

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
OptimalisatieWaterafv.-->StrypseWetering	7103300020	663		663	7		7	0
Planvorming gemalen Putten	7103300030	300		300	242		242	121
Techn.installatie Voornse sluis te Spijk	7103300035	2.300		2.300	0		0	0
Aanpassen elctr.install.gemaal Trouw	7103300078	542		542	394		394	50
Vervangen kunstwerken Rozenburg	7103300079	95		95	0		0	0
Duiker Koninginnelaan vervangen	7103300086	119		119	0		0	0
WB Putten; vervanging brug Lageweg	7103300092	225		225	0		0	0
WB Putten; vispassage stuw Garsdijk	7103300093	40		40	0		0	0

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
WB Putten;nw.gemaalPutten en gemaaltocht	7103300095	4.536	0	4.536	369	-114	255	0
Peilbeheer door middel van stuwen	7103300096	955		955	0		0	0
		9.775	0	9.775	1.011	-114	897	171

7103300020 OptimalisatieWaterafv.-->StrypseWetering

De eerste fase, het automatiseren van 6 stuwen, van het optimalisatieproject is afgerond. Fase 2 start in het eerste kwartaal van 2013.

7103300030 Planvorming gemalen Putten

Project is nog niet gereed. Dit krediet is begin 2011 omgezet naar het project Nieuw Gemaal Putten. Het ontwerp van het nieuwe gemaal Putten is net afgerond. 2013 is nog nodig om de planvorming, de laatste berekeningen, af te ronden. (zie ook krediet 7103300095)

7103300035 Techn.installatie Voornse sluis te Spijkenisse

De scope van dit project is uitgebreid en behelst nu de volledige renovatie van de sluis en bijbehorende voorzieningen. Het project zal begin 2013 opgestart worden.

7103300078 Aanpassen elctr.install.gemaal Trouw

Eerste fase vervangen van de dieselmotor is afgerond. De opdracht voor de tweede fase is verleend. De voorbereidende werkzaamheden zijn opgestart door de aannemer. De plaatsing en inbedrijfstelling van de schakelkast in het gemaal is gepland voor februari/maart 2013.

7103300079 Vervangen kunstwerken Rozenburg

Het project omvat het automatiseren van stuwen en het plaatsen van meetvoorzieningen in de deelgemeente Rozenburg. In maart 2013 wordt een plan van aanpak opgesteld, waarna de uitvoering start. Oplevering is voorzien voor eind 2013.

7103300086 Duiker Koninginnelaan vervangen

Het project betreft een duiker, gelegen in de Konninginnelaan in Rozenburg, die vervangen dient te worden voor de verversing van het singelsysteem van Rozenburg. De werkzaamheden worden uitgevoerd door Watermanagement Rotterdam. Uitvoering is gestart in 2012, oplevering in 2013.

7103300092 WB Putten; vervanging brug Lageweg

De duiker in de watergang nabij de Lageweg in gemeente Spijkenisse wordt vervangen door een brug in het kader van de verbreding van de Dalle. De oplevering zal medio 2013 plaatsvinden.

7103300093 WB Putten; vispassage stuw Garsdijk

In het kader van de verbreding van watergang de Dalle in gemeente Spijkenisse wordt voor het optimaliseren van de vismigratie een vispassage aangebracht aan de bestaande stuw in de Garsdijk. De opdracht voor uitvoering van de bestekswerkzaamheden is verleend. De levertijd van de vistrap is circa 10 weken. Uitvoering en afsluiting van het project vindt plaats in het 1e kwartaal 2013.

7103300095 WB Putten;nw.gemaalPutten en gemaaltocht

Op basis van het ontwerp van het gemaal is een raming gemaakt. Deze raming is hoger dan het projectkrediet. Dit is de reden dat nut en noodzaak nogmaals is afgewogen. In de loop van 2013 zal een voorstel worden gedaan om het krediet op te hogen. De realisatie van het gemaal kan dan in 2014 starten. (zie ook investering 7103300030)

7103300096 Peilbeheer door middel van stuwen

Het project is eind 2012 van start gegaan. In het gehele beheergebied van Hollandse Delta worden circa 40 stuwen vervangen.

Afgesloten projecten

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
Verbetering vismigratie 2008	7103300059	150		150	81		81	-93
Aanpassen gemaal Hillevliet	7103300061	1.540		1.540	1.349		1.349	292
OptimalisatiWaterhuishoudPutten(Inlaten)	7103300065	1.164		1.164	1.159		1.159	176
Restauratie oude kunstwerken 2007	7103300069	100		100	24		24	21
Vervangen stalen persleidingen	7103300073	150		150	71		71	0
WB Putten; De Dalle fase 3	7103300090	570		570	606		606	157
WB Putten; optimaliseren stuwen Putten	7103300091	613		613	573		573	573
WB Putten; maatreg. sportpark Oostbroek	7103300094	225		225	184		184	184
Inlaat Mariapolder	7103300097	175		175	184		184	184
		4.686	0	4.686	4.231	0	4.231	1.494

7103300090 WB Putten; De Dalle fase 3

Deze investering maakt deel uit van het voormalig project Waterbeheer Putten uit 2008. In 2011 is dit krediet administratief gesplitst in meerdere deelprojecten. De overschrijding op De Dalle fase 3 moet echter samen worden beschouwd met de twee andere afgesloten en afgesplitste investeringsprojecten namelijk optimaliseren stuwen Putten en Maatregelen sprotpark Oostbroek. Per saldo resteert dan een kredietruimte (onderschrijding) van ruim € 44.000.

7103300097 Inlaat Mariapolder

De investering is volgens planning verlopen en in een vroegtijdig stadium is een mogelijk tekort reeds aangegeven. De oorzaak voor hogere realisatie van € 9.000 is veroorzaakt doordat achteraf meerwerk heeft plaatsgevonden waaronder het aanbrengen van ARBO-voorzieningen voor ca € 7.000.

Monitoring watersystemen

Lopende investering

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
Uitbreiding meetnet tbv monitoring Kier	7303610002	100		100	15		15	0
		100		100	15		15	0

7303610002 Uitbreiding meetnet tbv monitoring Kier

Betreft investering uit het verleden. Kierproject zit in preprojectfase. Momenteel wordt de Business Case voorbereid. Wanneer het budget van het rijk is bepaald en de samenwerkingsovereenkomst en de realisatieovereenkomst (SOK/ROK) zijn gesloten, wordt deze investering "opgeschoond". Dit zal gelijktijdig gebeuren met de kredietaanvraag voor het nieuwe Kierproject, vermoedelijk medio 2013.

Aanleg en onderhoud vaarwegen en havens*Afgesloten investering*

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
Automat. Binnenhaven (KRW 8243,88244)	7103600003	120		120	25		25	25
		120		120	25		25	25

Programma Zuiveren

Getransporteerd afvalwater

Lopende investeringen

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
RWZI Hellevoetsluis: afvalwatertransp.ld	7304000041	11.733		11.733	1.099		1.099	337
Vernieuwing rioolgemaal Simonshaven	7304000042	380	-57	323	301	0	301	251
Vrlegg.rioolpersleid.dyksverstr.HW-Noord	7304000044	1.330	-652	678	0	0	0	0
RWZI Dokh. Afvalwatertr.syst(Bijdr Rdam)	7304000047	4.009		4.009	0		0	0
		17.452	-709	16.743	1.400	0	1.400	588

7304000041 RWZI Hellevoetsluis: afvalwatertransp.ld

Begin 2012 is het Definitief Ontwerp voor het project afgerond. De bestekken zijn gereed en op 23 januari 2013 heeft de Europese aanbesteding van beide bestekken plaatsgevonden. De inschrijvingen passen ruim binnen het krediet. De laagste inschrijvingen worden momenteel beoordeeld. Het project loopt volgens planning en binnen budget, de geplande ingebruikname en financiële afsluiting van het project blijft gehandhaafd op eind 2013.

7304000042 Vernieuwing rioolgemaal Simonshaven

De werkzaamheden zijn afgerond en het rioolgemaal is in bedrijf genomen. De oplevering heeft in januari 2013 plaats gevonden.

7304000044 Verleggen rioolpersleiding dijkversterking HW-Noord

Dit project is volgend op het dijkversterkingsprogramma dat vanwege de (scope)herziening achterloopt. Recent is het concept dijkversterkingsplan beschikbaar gekomen. Aan de hand daarvan wordt de scope voor de leidingverleggingen bepaald. Daarna wordt een projectmandaat opgesteld waarna de engineering-fase voor de rioolpersleidingen kan starten.

7304000047 RWZI Dokh. Afvalwatertr.syst(Bijdr Rdam)

Voor 2012 is rekening gehouden met een bijdragen van WSHD aan Rotterdam voor de aanpassing van het afvalwatertransportsysteem van de rwzi Dokhaven van € 4.009.000. Met een voorstel hiertoe heeft de VV op 22 november 2012 ingestemd. Door Rotterdam is kenbaar gemaakt dat het opstellen van een accountantsverklaring meer tijd vergt dan was voorzien. De factuur, voorzien van een accountantsverklaring, kan in het 2e kwartaal van 2013 worden verwacht.

Afgesloten investering

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
PL RG Maasdam Boezemkade	7304000029	295	-85	210	95	-40	55	-41
		295	-85	210	95	-40	55	-41

Gezuiverd afvalwater

Lopende investeringen

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
Zuiv-inst Numansd& aanvoerende rioolgem	7304100023	4.200		4.200	5		5	5
Kalibratieverplichting debietmeters	7304100024	320		320	0		0	0
RWZI Oostvoorne: renovatie	7304100110	4.189		4.189	2.885		2.885	2.564
Besturingskasten E/I Sluisjesdijk	7304100703	850		850	100		100	51
Dokh/Sluisj, LEL-metingen (P049C)	7304100707	400		400	11		11	11
		9.959	0	9.959	3.000	0	3.000	2.631

7304100023 Zuiv-inst Numansd& aanvoerende rioolgem

Op 24 mei 2012 heeft de VV het projectinvesteringskrediet verleend. Het Definitief Ontwerp is gereed. Momenteel wordt het bestek opgesteld. Het project loopt volgens planning en binnen budget.

7304100024 Kalibratieverplichting debietmeters

Het project verloopt volgens planning.

7304100110 RWZI Oostvoorne: renovatie

Het project is in uitvoering. De prognose is dat de werkzaamheden in maart 2013 worden afgerond. Door een aantal meerwerken (waaronder de tegenvallers bij de renovatie van de sliblagunes), is de verwachting dat het krediet niet toereikend is en met ongeveer € 200.000 overschreden zal worden.

7304100703 Besturingskasten E/I Sluisjesdijk

Het project verloopt volgens plan. Dit project betreft de eerste fase van de vervanging van de schakelkasten. De kennis en ervaringen uit de eerste fase zullen worden gebruikt om de vervolgfase verder te concretiseren.

7304100707 Dokh/Sluisj, LEL-metingen (P049C)

Het bestek is in uitvoering. De verwachte oplevering van de werkzaamheden is medio april 2013. De originele projectbegroting was € 400.000. De prognose is dat € 150.000 toereikend is om alle werkzaamheden uit te voeren. Vooruitlopend op de financiële afsluiting in 2013 wordt in de jaarrekening 2012 voorgesteld het krediet met € 250.000 te verlagen.

Afgesloten investeringen

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
RWZI en rioolgemaal Rozenburg, renovatie	7304100111	2.767	-635	2.132	1.604	0	1.604	1.365
Dokh/Sluisj, LEL-metingen (P049B)	7304100649	1.463		1.463	1.279		1.279	275
		4.229	-635	3.594	2.883	0	2.883	1.641

Verwerkt slib

Lopende investering

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
Aanpassen silos; stankloos verladen	7304210007	110		110	8		8	8
		110		110	8		8	8

7304210007 Aanpassen silos; stankloos verladen

De door WSHD uit te voeren werkzaamheden zijn volgend op de werkzaamheden van HVC in het kader van geurloos verladen van slib. De eerste aanpassing op de rwzi Zwijndrecht is nagenoeg afgerond. Daarna dienen nog 8 silo's te worden aangepast. De silo's van rwzi Spijkenisse en Oud-Beijerland worden in maart en april 2013 aangepast. De prognose is dat eind 2013 alle aanpassingen zijn afgerond.

Programma Wegen

Onderhoud, wegen wegbermen en wegsloten

Lopende investeringen

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
Rotonde Brielseweg te Oostvoorne	7405120012	178	0	178	47	0	47	0
Fietsvoorziening Middelharnis - Melissant	7405120091	1.070	-1.058	12	863	0	863	449
Fietsverbinding voormalige S40 F426	7405120092	1.483	0	1.483	992	-770	222	130
Lindeweg;uitvoering prov.fietsplan	7405120095	1.279	-1.279	0	50	-50	0	0
F464 Rondje Putten: Hekelingen-Bernisse	7405120096	891	-891	0	706	-706	0	0
F408 Rondje G-O: Ooltgenspl-Oude Tonge	7405120097	2.268	-2.268	0	959	-959	0	0
F409 Rondje G-O: Ingang slikken Gabriel	7405120098	2.043	-2.043	0	1.301	-1.301	0	0
Fietsverbinding voormalige S40 IV	7405120100	1.050	-900	150	23	-23	0	0
Verkeersafwikkelng H.Ydenweg-A16-Munnike	7405130000	1.880	-685	1.195	33	0	33	33
Rotonde Hekelingseweg Spijkenisse	7405130005	450		450	450		450	450
Melissant,Battenoord via polder Dirkslnd	7405130006	1.351		1.351	53		53	53
Fietspad Hoekseweg	7405130007	180		180	6		6	6
Reconstr.Boutweg incl.betuining teHsluis	7405130013	368		368	0		0	0
		14.491	-9.124	5.367	5.484	-3.811	1.674	1.119

7405120012 Rotonde Brielseweg te Oostvoorne

Het project omvat de financiële bijdrage van het waterschap aan de aanleg van een rotonde en bijbehorende parallelstructuur. Beide zijn opgeleverd door de provincie. Afsluiting Breeweg dient nog te worden geformaliseerd (verkeersbesluit). De aansluiting op de parallelstructuur, aanpassing van de aansluiting Heindijk – Kamplaan is voor 1 mei 2013 gereed. Op dit moment wordt de geraamde bijdrage van € 170.000 voldoende geacht, mede gelet op de voorlopige opgave van de provincie. Zekerheid hierover kunnen we pas krijgen na het ontvangen van de eindafrekening van de provincie. Voor de aanpassing van de aansluiting Heindijk – Kamplaan zal apart budget worden vrijgemaakt (verkeersveiligheid).

7405120091 Fietsvoorziening Middelharnis -Melissant

De realisatie van de fietsbrug staat gepland in april 2013.

7405120092 Fietsverbinding voormalige S40

Project loopt volgens planning. De financiële afhandeling van het bestek zal begin 2013 plaatsvinden. Project wordt in 2013 afgesloten.

7405120095 F426 Lindeweg;uitvoering prov.fietsplan

Het betreft de realisatie van een vrijliggend fietspad langs de Lindeweg te Zwijndrecht. Start uitvoering is gepland in het 2e kwartaal 2013. Eindoplevering in mei 2014.

7405120096 F464 Rondje Putten: Hekelingen-Bernisse

Het fietspad is gerealiseerd en opengesteld. Na de nazorgfase wordt het project in 2013 afgesloten.

7405120097 F408 Rondje G-O: Ooltgenspl-Oude Tonge

Project is gerealiseerd. Na de nazorgfase zal het project in 2013 worden afgesloten.

7405120098 F409 Rondje G-O: Ingang slikken Gabriel

Project is gerealiseerd. Na de nazorgfase zal dit project worden overgedragen aan beheer en in 2013 worden afgesloten.

7405120100 Fietsverbinding voormalige S40 IV

Planvorming van dit project zal in 2013 plaatsvinden. Uitvoering beoogd in 2014.

7405130000 Verkeersafwikkelng H.Ydenweg-A16-Munnike

Vergunningen WSHD zijn verleend. De overige vergunningen worden aangevraagd na afronding archeologisch onderzoek. Vanwege E&C-contractering, de complexiteit van de omgeving en de onderbezetting eigen personeel (omgevingsmanagement) is er een externe omgevingsmanager voor dit project ingehuurd. Er heeft een informatieavond plaatsgevonden, veel positieve reacties.

7405130005 Rotonde Hekelingseweg Spijkenisse

Het waterschap heeft een (vaste) bijdrage van € 450.000 toegezegd aan het project. Dit betreft een bijdrage in het kader van de verkeersveiligheid en het vergroten van een duiker onder de Dorpsstraat. De gemeente trekt het project, uitvoering is voorzien in 2013. Met de gemeente is overlegd over nieuwe beheergrenzen, grondruil en (vergunning)procedures waarna een definitieve overeenkomst kan worden gesloten. Het onderhouden en vergroten van een duiker onder de Hekelingseweg wordt geïntegreerd in de scope van onderhavig project. Deze staat apart op de begroting onder de noemer vervangen duiker Hekelingseweg.

7405130006 Melissant Battenoord via polder Dirksland

Door de VV is het projectinvesteringsvoorstel conform besloten. Uitvoering gepland derde kwartaal 2013.

7405130007 Fietspad Hoekseweg

D&H heeft het krediet van €180.000 in augustus 2012 vrijgegeven. Nu worden bestek en bestekstekeningen gemaakt. Aanbestedingsprocedure wordt in het 1e kwartaal van 2013 opgestart. Uitvoering gepland in 2e kwartaal 2013.

7405130013 Reconstructie Boutweg inclusief betuining te Hellevoetsluis

Project is gestart. Planvorming wordt in 2013 verder voorbereid. Uitvoering in 2013 gepland.

Afgesloten investeringen

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
Fietspad Hoekseweg	7405120047	30	0	30	89	0	89	-218

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
Strije-Oud-Beijerland Fietspadvb Oud-Beijerland-Strijen	7405120076	242	-242	0	84	-84	0	-4
		272	-242	30	173	-84	89	-222

7405120047 Fietspad Hoekseweg

Het voorbereidend onderzoek voor Fietspad Hoekseweg is in 2012 afgerond. Daarnaast werd dit krediet initieel gehanteerd als verzamelkrediet voor bijdragen van de provincie en gemeenten voor het voor diverse fietsprojecten in de Hoeksche Waard. Dit is in 2012 aangepast. De bijdragen zijn op de juiste projecten verantwoord. De resterende kosten van onderzoek zijn ten laste van de exploitatie gebracht. Het krediet is gesloten.

Wegenverkeersregeling en verkeersveiligheid

Lopende investeringen

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
Beheercentr VRI,beweegb.afsluit&ov- voorz	7405210019	90		90	0		0	0
Bijdrage rotondes Westvoorneweg	7405210026	309		309	0		0	0
DV inrichten Tilsedijk (fase 1)	7405210027	574		574	20		20	1
DV fase1 geb.onts.Hekelingswg- Gr.Kruiswg	7405210028	763		763	34		34	34
LED-straatverlichting	7405210029	319		319	0		0	0
Reconstructie vri Langeweg- Munikkensteeg	7405210032	300		300	25		25	25
DV inricht.Tilsedyk- Oudelandsedijk fase2	7405210034	300		300	0		0	0
DV inricht.Hekelingsweg- GrKruiswegFase2	7405210035	720		720	6		6	6
		3.375	0	3.375	84	0	84	66

7405210019 Beheercentrale VRI, beweegbare afsluit&ov-voorz

De verkeersregelininstallatie IJsselmondse Randweg – A15 – Schaapherderweg is aan vervanging toe. In 2011 is hier met de reconstructie van de betreffende kruising rekening mee gehouden (nieuwe software en kabels). Realisatie is voorzien augustus/september 2013.

7405210026 Bijdrage rotondes Westvoorneweg

Het project omvat een financiële bijdrage van het waterschap aan de provincie Zuid-Holland voor de aanleg van twee rotondes aan de Westvoorneweg. De realisatie van de rotondes wordt

uitgevoerd door de provincie in 2013. Op dit moment wordt de geraamde bijdrage voldoende geacht en het project loopt zonder afwijkingen.

7405210027 DV inrichten Tilsedijk (fase 1)

7405210034 DV inricht.Tilsedyk-Oudelandsedijk fase2

Het krediet betreft de 1e fase van de aanpak van het traject Tilsedijk - Oudelandsedijk. Hiertoe is in de VV van november 2010 een ontwerpplan vastgesteld. Uiteindelijk is begin 2012 aan gemeenten en bewoners/belanghebbenden meegedeeld dat het waterschap de plannen doorzet. De komende periode zal in het teken staan van het afronden van de voorbereiding voor uitvoering. Het krediet voor de tweede fase is vrijgegeven in het D&H van 21 augustus. De start van de uitvoering staat nu gepland voor het 1e kwartaal 2013.

7405210028 DV fase1 geb.onts.Hekelingswg-Gr.Kruiswg

Het betreft een project dat over meerdere jaren loopt. In 2010 is het ontwerpplan opgesteld. 4e kwartaal 2013 is fase 1 uitgevoerd.

7405210029 LED-straatverlichting

Op 16 oktober 2012 heeft door D&H besluitvorming plaatsgevonden en is € 319.000 beschikbaar gesteld voor het toepassen van LED verlichting op de Munnikensteeg te Zwijndrecht en de Slotsedijk te Rhoon.

7405210032 Reconstructie vri Langeweg-Munikkensteeg

Dit project is geïntegreerd binnen het project 7405130000 'Verkeersafwikkeling H. Ydenweg-A16-Munnikensteeg'.

7405210035 DV inricht.Hekelingseweg-GrKruiswegFase2

Project Duurzaam Veilig inrichten Hekelingseweg-Groene Kruisweg bestaat uit 3 fasen. Van fase 1 en 2 zijn de kredieten vrijgemaakt. Fase 2 is afhankelijk van de voortgang van fase 1. Gepland is om deze tweede fase in de tweede helft van 2013 uit te voeren. Fase 3 volgt in eerste helft van 2014. Fase 3 wordt in mei 2013 aan de VV voorgelegd om ook hiervoor het krediet vrij te maken.

Afgesloten investeringen

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
Verv. en renovatie openbare verlichting	7405210024	50		50	53		53	0
Rotonde HenryFordstraat-Molendyk(Zwartew	7405210033	79		79	79		79	79
		129	0	129	132	0	132	79

Programma Algemene Beleidstaken

Planvorming algemeen plannen derden

Afgesloten investering

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
Studie IJsselmondse knoop, fase1	7601040045	36	-29	7	79	-12	67	0
		36	-29	7	79	-12	67	0

7601040045 Studie IJsselmondse knoop fase 1

In de toelichting op de lopende investeringen in Burap 2 is al aangegeven dat dit krediet werd overschreden als gevolg van uitgevoerde aanvullende en noodzakelijk studies. Uiteindelijk is na afronding van de uitvoeringsfase de investering € 13.000 hoger uitgevallen dan eerder ingeschat.

Vergunningverlening en handhaving Waterwet

Lopende investering

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
Vervangingsinvestering meetwagen	7607210000	50		50	33		33	33
		50		50	33		33	33

7607210000 Vervangingsinvestering meetwagen

De meetwagens zijn geleverd, zijn operationeel en kunnen op basis van planning 2013 ingezet gaan worden. In overleg met I&A worden de ICT-verbindingen op locaties nog getest. Het investeringsbudget is ruim voldoende, maar kan vanwege mogelijke aanschaffingen in de praktische uitvoering nog niet afgesloten worden.

Bedrijfsvoering

Faciliteiten

Lopende investering

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
Materieel directie BO 2010	7811800014	462		462	394		394	43
		462		462	394		394	43

7811800014 Materieel directie BO 2010

Binnen dit krediet zijn tractoren en gladheidbestrijdingsmaterieel gekocht. Voor het overige aan te schaffen materieel (3 rolveggers + 1 kipper) zal de levering in de 1e helft van 2013 plaatsvinden. Daarna zal het krediet afgesloten worden.

Afgesloten investering

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
Aanschaf materieel afdeling CC, 2011	7811800015	484		484	374		374	374
		484		484	374		374	374

Informatie en automatisering

Lopende investering

(bedragen x € 1.000)		Verstrekt krediet			Totale besteding			Besteding 2012
Investeringsproject / krediet	Projectnr.	Krediet bruto	Subsidie / bijdrage krediet	Krediet netto	Totale besteding	Totale subsidie / bijdrage	Totale besteding netto	Gerealiseerde netto besteding
Waterschapsbrede controlekamer	7811500084	2.030		2.030	1.241		1.241	1.155
		2.030		2.030	1.241		1.241	1.155

7811500084 Waterschapsbrede controlekamer

In februari 2013 is de WCK in gebruik genomen. In de maart VV 2013 is een aanvullend krediet gevoteerd om een optimalisatieslag door te voeren. De afronding van het project staat gepland voor 2014.

Bijlage 2 Status volgens de Programmabegroting 2012 geplande investeringen

In de Programmabegroting 2012 is in bijlage 9a een 'Overzicht investeringsprojecten 2012-2016' opgenomen. Hierna is ditzelfde overzicht waarbij per investeringsproject de status is aangegeven. Als een project is vrijgemaakt, is ook opgenomen wat in 2012 de netto gerealiseerde besteding is. In het overzicht in de begroting 2012 waren ook de geraamde netto uitgaven voor de jaren 2013 tot en met 2016 opgenomen. In het nu gepresenteerde overzicht zijn deze weggelaten.

In de kolom 'status per 31-12-2012' zijn de volgende omschrijvingen opgenomen:

- Afgesloten: de investering is afgesloten.
- Deels vrijgemaakt: dit betreft met name de HWBP-projecten die per jaarschijf worden vrijgemaakt.
- Nog niet vrijgemaakt: gepland was de investering in 2012 vrij te maken, maar dit is niet gebeurd.
- Gepland na 2012: het vrijmaken van de investering is voorzien in de jaren na 2012.
- Verschoven: in een Planning- en Controlproduct is aangegeven dat de investering naar een later jaar is verschoven
- Vervallen: in een Planning- en Controlproduct is aangegeven dat de investering naar een later jaar is vervallen.
- Vrijgemaakt: de investering is door D&H (< € 500.000) of VV (≥ € 500.000) vrijgemaakt.

volgnr.	object-nr.	omschrijving	periode	bruto investering	bijdragen derden/subsidies	netto investering	Status per 31-12-2012
Investerings veilige waterkeringen							
Beheersinstrumenten waterkeringen							
1	7202020020	Toetsing waterkeringen	2011-2014	600	0	600	vrijgemaakt
2	7202020011	Keurgrenzenonderzoek	2014-2015	250	0	250	Gepland na 2012
subtotaal				850	0	850	
Aanleg en onderhoud Waterkeringen							
1	7202100317	Automatiseren bediening keersluis Oud-Beijerland	2011	200	0	200	vrijgemaakt
2	7202200013	Voorziening brede blik waterkeringversterking 2011 deel noodzakelijk	2011	400	0	400	Nog niet vrijgemaakt
3	7001003000	Planvorming Nieuwe Stadtse Zeedijk	2011	463	385	78	Afgesloten in 2011
4	7001015000	Planvorming Hilledijk	2011	662	176	486	vrijgemaakt
5	7001015504	Uitvoering Hilledijk	2011	1.170	1.170	0	Nog niet vrijgemaakt
6		Planvorming Oostmolendijk	2011	506	336	170	Vervallen
7	7001003500	Uitvoering Nieuwe Stadtse Zeedijk	2011-2012	2.565	2.565	0	Nog niet vrijgemaakt
8	7001017000	Planvorming Zettingsvloeiing Spui	2011-2012	10.080	10.080	0	vrijgemaakt
9	7001011000	Planvorming Eiland van Dordrecht Oost	2011-2013	4.317	4.317	0	Nog niet vrijgemaakt
10	7001007000	Planvorming Hellevoetsluis	2011-2014	1.044	705	339	vrijgemaakt
11	7001010000	Planvorming Eiland van Dordrecht West	2011-2014	4.913	4.913	0	Deels vrijgemaakt
12	7001014000	Planvorming Hoeksche Waard Zuid	2011-2014	17.196	17.196	0	Deels vrijgemaakt
13	7001013000	Planvorming Spui Oost	2011-2014	8.569	8.569	0	Deels vrijgemaakt
14	7001005002	Planvorming Hoeksche Waard Noord Simonsdijkje	2011-2015	150	150	0	vrijgemaakt
15	7001005003	Planvorming Hoeksche Waard Noord-RvR	2011-2015	100	100	0	vrijgemaakt
16	7001005000	Planvorming Hoeksche Waard Noord	2011-2015	4.659	4.659	0	Deels vrijgemaakt
17	7001012000	Planvorming Spui West	2011-2015	5.557	5.557	0	vrijgemaakt
18	7001006500	Uitvoering Oostmolendijk	2011-2016	2.788	2.238	550	vrijgemaakt
19	7202200013	Voorziening brede blik waterkeringversterking 2012 deel noodzakelijk	2012	800	0	800	Nog niet vrijgemaakt
20	7001017500	Uitvoering Zettingsvloeiing Spui	2012-2015	67.200	67.200	0	Deels vrijgemaakt
21	7001011000	Uitvoering Eiland van Dordrecht Oost	2012-2017	30.011	28.311	1.700	Nog niet vrijgemaakt
22	7202100105	Vervangen en aanpassen kunstwerken in waterkeringen voorafgaande/tijdens dijkversterkingsprojecten	2012-2017	11.720	0	11.720	Nog niet vrijgemaakt
23	7202200013	Voorziening brede blik waterkeringversterking 2013 deel noodzakelijk	2013	300	0	300	Gepland na 2012
24	7001014500	Uitvoering Hoeksche Waard Zuid	2013-2018	114.637	114.637	0	Deels vrijgemaakt
25	7001010500	Uitvoering Eiland van Dordrecht West	2013-2018	34.151	33.851	300	Gepland na 2012
26	7001005500	Uitvoering Hoeksche Waard Noord	2013-2018	32.385	32.385	0	Deels vrijgemaakt
27	7001013500	Uitvoering Spui Oost	2013-2019	59.564	59.564	0	Deels vrijgemaakt
28	7001012500	Uitvoering Spui West	2013-2019	38.626	38.626	0	Deels vrijgemaakt

volgnr.	object-nr.	omschrijving	periode	bruto investering	bijdragen derden/subsidies	netto investering	Status per 31-12-2012
29	7202200013	Voorziening brede blik waterkeringversterking 2014 deel noodzakelijk	2014	100	0	100	Gepland na 2012
30	7001007500	Uitvoering Hellevoetsluis	2014-2016	4.699	4.699	0	Deels vrijgemaakt
31	7001000002	Uitvoeren niet-subsidiabele verbeteringswerkzaamheden primaire waterkeringen	2015	1.000	0	1.000	Gepland na 2012
subtotaal				460.532	442.389	18.143	
totaal				461.382	442.389	18.993	
Investerings Watersysteem op orde							
Beheersinstrumenten watersysteem							
1	7103300096	Peilbeheer door middel van stuwen (b. uitvoeren aanpassingen)	2012-2014	900	0	900	vrijgemaakt
subtotaal				900	0	900	
Aanleg, verbetering en onderhoud Watersysteem							
1	7103100071	Engineering blauwe verbinding	2011	100	0	100	Vervallen in 2011
2	7103100081	Nbw wateropgave	2011	250	0	250	Vervallen (Begroting 2013)
3	7103100082	Plaatsen doorspoelpomp "vtv"	2011	170	0	170	Nog niet vrijgemaakt
4	7103100207	Spinozapark fase 2	2011	240	0	240	vrijgemaakt
5	7103100084	Strategische grondaankoop ABH-Cromstrijen en ondergrond tbv dijkversterkingsproject Hoeksche Waard Zuid	2011	1.200	0	1.200	Nog niet vrijgemaakt
6		Conserveren schuiven en sponningen inlaatsluis Spijkenisse (uitvoering)	2011	175	0	175	Vervallen in 2011
7		Conserveren schuiven en sponningen spuisluis Rozenburg (uitvoering)	2011	275	0	275	Vervallen in 2011
8	7103100095	Damwand langs hoofdwatergang nabij gemaal de leeuw van Putten te Spijkenisse	2011	140	0	140	vrijgemaakt
9	7103100098	plaatsen doorspoelpomp "vtv" + persleiding	2011	170	0	170	Nog niet vrijgemaakt
10	7103100103	De reiger	2011-2012	500	0	500	Nog niet vrijgemaakt
11	7103100109	Inlaatvoorziening Heerjansdamsehaven, inclusief maatregelen Gaatkensplas	2011-2012	600	0	600	Vervallen
12	7103100113	Verplaatsing gemaal Nieuwe Stad	2011-2013	1.700	0	1.700	Vervallen
13	7103100036	Uitwerking gevolgen kierbesluit	2011-2013	1.000	0	1.000	Vrijgemaakt
14		Zoetwatertrace kierbesluit vp	2011-2013	500	0	500	Samengevoegd metuitwerken gevolgen kierbesluit
15	7103100134	Groenzone Spijkenisse Zuidoost	2011-2014	1.000	0	1.000	Bedrag verlaagd naar € 900.000. € 784.000 vrijgemaakt
16	7103100136	DGWP Charlois en Feijenoord, nieuwe watergang Krabbedijkstraat/Groene Kruisweg	2012	260	0	260	vrijgemaakt
17	7103100140	Vervangen persleiding onder de Spinozaweg	2012	71	0	71	Verschoven naar 2013 (Burap 2)
18	7103100141	6b gemaal 10 m3/min met persleiding	2012	50	0	50	Vervallen (Burap 2)
19	7103100143	Nbw wateropgave Smeetsland Noord Rotterdam peilgebied 50-19	2012	360	0	360	Verschoven naar 2013 (Burap 2)
20	7103100170	Nvo Brielle 2011	2012	357	60	297	Vervallen

volgnr.	object-nr.	omschrijving	periode	bruto investering	bijdragen derden/subsidies	netto investering	Status per 31-12-2012
21	7103100171	Aanleg persleiding Paddewei	2012	300	0	300	Nog niet vrijgemaakt
22	7103100177	Stuw, duikers Reeland (swd-kwn1)	2012	150	0	150	vrijgemaakt
23	7103100189	Verbeteren watercirculatie de Struyten en Kooistee	2012	238	0	238	Nog niet vrijgemaakt
24	7103100190	Vergroten duiker onder Doggersbank	2012	270	0	270	vrijgemaakt
25	7103100192	Vergroten duiker onder Metrobaan	2012	244	0	244	vrijgemaakt
26	7103100193	Aanleggen nieuwe verversingsleiding met afsluiter bij Welhoeksedijk	2012	60	0	60	vrijgemaakt
27	7103100194	Vervanging armco duiker onder de Hekelingseweg-Westdijk te Spijkenisse	2012	188	0	188	Nog niet vrijgemaakt
28	7103100195	Verbeteren, doorstroming en inrichting Plantage, Ommeloop en Kleine Goote	2012	93	0	93	Vervallen
29	7103100196	Duiker vergroten naar Sportpark inclusief stuw	2012	97	0	97	Vervallen
30	7103100197	Graven nieuw water nabij Groot Duiker	2012	200	0	200	Afgesloten in 2011
31	7103100198	Nbw wateropgave	2012	250	0	250	Vervallen (Begroting 2013)
32	7103100199	Spinozapark fase 3	2012	344	0	344	Nog niet vrijgemaakt
33	7103100200	Verbreden watergang, aanleg droge berging - 2 Reijerweg Dukdalf	2012	91	0	91	Vervallen
34	7103100201	Vergroten duiker onder Aveling	2012	583	0	583	vrijgemaakt
35	7103100202	Vergroten duikers 800 mm (6g)	2012	223	0	223	Nog niet vrijgemaakt
36	7103100203	Duikers Nassauvijvers (swd-kwn1)	2012	150	0	150	Vervallen
37	7103100204	Duikers Weizigt (swd-kwn1)	2012	155	0	155	Vervallen
38	7103100205	Verbeteren doorspoeling Molenvest door plaatsen pomp	2012	71	0	71	vrijgemaakt
39	7103100206	6c vergroten 5 duikers 1000 mm	2012	132	0	132	Nog niet vrijgemaakt
40	7103100191	Realisatie noordelijk deel Blauwe Verbinding	2012	5.600	4.900	700	vrijgemaakt
41	7103100208	Plaatsen stuw voor de te vergroten duiker	2012	55	0	55	Vervallen (MJB 2013-2017)
42	7103100209	Renovatie de vooruitgang, waterbeheer Putten	2012-2013	1.450	0	1.450	vrijgemaakt € 1.650.000
43	7103100210	Wateraanvoerplan Middelharnis	2012-2013	1.541	900	641	vrijgemaakt
44	7103100211	Aanleg nvo landgoed de Vliegers	2012-2013	100	0	100	Nog niet vrijgemaakt
45	7103100212	Aanvoerplan Oostflakkee-Oost: Verbinding maken (O03*)	2012-2013	345	159	186	Nog niet vrijgemaakt
46	7103100213	Vervanging van verouderde elektrische besturingssystemen bij gemalen en stuwen	2012-2014	1.000	0	1.000	Vervallen
47	7103100214	Vliegerwetering	2012-2014	247	0	247	Vervallen
48	7103100215	Noorderdiepzone en elzen-noord	2012-2015	3.607	2.300	1.307	Nog niet vrijgemaakt
49	7103100216	Maatregelen agrarisch gebied	2012-2016	1.750	700	1.050	Nog niet vrijgemaakt
50	7103100217	Vergroten duiker Lepelaarsingel deelgemeentelijk waterplan Charlois en Feijenoord (CN03)	2013	114	0	114	Vervallen (MJB 2013-2017)
51	7103100218	Nbw wateropgave	2013	250	0	250	Vervallen (Begroting 2013)
52	7103100219	Vervanging onderstations en hoofdpoten technische automatisering waterbeheersing	2013	1.000	0	1.000	Gepland na 2012
53	7103100220	Waterberging Zwijndrechtse Waard	2013	200	0	200	Gepland na 2012
54	7103100221	DI01 Aanleg NVO	2013	116	0	116	Vervallen
55	7103100222	Kop Oostdijk	2013-2014	219	0	219	Vervallen

volgnr.	object-nr.	omschrijving	periode	bruto investering	bijdragen derden/subsidies	netto investering	Status per 31-12-2012
56	7103100223	Aanleg nvo met vooroeververdediging (0.5 km)	2013-2014	130	0	130	Gepland na 2012
57	7103100224	Herinrichting oevers langs noordrand Barendrecht	2013-2014	160	0	160	Gepland na 2012
58	710310225	Herinrichting oevers op bedrijventerrein Dierenstein	2013-2014	557	0	557	Gepland na 2012
59	710310226	Molendijkse Zoom Zuid	2013-2014	196	0	196	Vervallen
60	7103100227	Plaatselijk verdiepen	2013-2015	50	0	50	Gepland na 2012
61	7103100228	Alloijzen- of Bovenpolder	2013-2015	640	0	640	Gepland na 2012
62	7103100229	Herinrichten nvo Rijksstraatweg	2013-2015	204	0	204	Gepland na 2012
63	7103100230	Nvo verloren diep zuid	2013-2015	375	319	56	Gepland na 2012
64	7103100231	Nbw wateropgave	2014	250	0	250	Vervallen (Begroting 2013)
65	7103100232	Vervanging onderstations en hoofdpoten technische automatisering waterbeheersing	2014	2.000	0	2.000	Gepland na 2012
66	7103100233	OD02 Obv onderzoek KIWA nieuwe waterafvoeroute zoeken icm met nieuwe stuw	2014	82	38	45	Gepland na 2012
67	7103100234	Verbreden en verdiepen watergangen	2014-2015	200	0	200	Vervallen
68	7103100235	Aanleg binnenstedelijk water met NVO	2014-2015	150	0	150	Vervallen
69	7103100236	Aanleg nvo	2014-2015	166	0	166	Gepland na 2012
70	7103100237	Aanleg nvo (700 m)	2014-2015	97	0	97	Vervallen
71	7103100238	Aanleg NVO in watergangen in beheer van waterschap	2014-2015	100	0	100	Vervallen
72	7103100239	Aanleg nvo met plas/drasberm	2014-2015	210	0	210	Gepland na 2012
73	7103100240	Aanleg nvo met plas/drasberm	2014-2015	207	0	207	Gepland na 2012
74	7103100241	Aanleg nvo met plas/drasberm	2014-2015	166	0	166	Gepland na 2012
75	7103100242	Aanleg nvo met plas/drasberm (0.01 km ²)	2014-2015	205	0	205	Vervallen
76	7103100243	Aanleg nvo met plas/drasberm (0.03 km ²)	2014-2015	200	0	200	Gepland na 2012
77	7103100244	Blauwe verbinding (verbinding Heulweg)	2014-2015	1.785	0	1.785	Gepland na 2012
78	7103100245	Oud-Hoenderhoekse Wetering	2014-2015	140	0	140	Vervallen
79	7103100246	Verondiepen/dempen sloten bosgebied De Elzen	2014-2015	50	0	50	Gepland na 2012
80	7103100247	Brielle –Quakjeswater	2014-2015	190	0	190	Vervallen
81	7103100248	Brielse zoom noord	2015	130	0	130	Vervallen
82	7103100249	Nbw wateropgave	2015	250	0	250	Vervallen (Begroting 2013)
83	7103100250	Verbreden watergang (plaatselijk)	2015	60	0	60	Gepland na 2012
84	7103100251	Verdiepen tussen strand en Middelpmaat met doorspoeling	2015	120	0	120	Gepland na 2012
85	7103100252	Vervanging onderstations en hoofdpoten technische automatisering waterbeheersing	2015	1.000	0	1.000	Gepland na 2012
86	7103100253	Aanleg nvo (1250 m)	2015-2016	173	0	173	Vervallen
87	7103100254	Aanleg nvo met plas/drasberm	2015-2016	140	0	140	Gepland na 2012
88	7103100255	Molendijkse Zoom Noord	2015-2016	408	0	408	Vervallen
89	7103100256	Lint van Nieuwenhoorn	2015-	224	0	224	Gepland na

volgnr.	object-nr.	omschrijving	periode	bruto investering	bijdragen derden/subsidies	netto investering	Status per 31-12-2012
			2017				2012
90	7103100257	Lint van Oudendoorn	2015-2017	122	0	122	Vervallen
91	7103100258	Vervanging onderstations en hoofdpoten technische automatisering waterbeheersing	2016	1.000	0	1.000	Gepland na 2012
subtotaal				42.689	9.376	33.313	
Baggeren van waterlopen en saneren van waterbodems							
1	7103210017	Baggeren Boezem van Dirksland	2015	160	0	160	Gepland na 2012
2	7103100266	B: Ravense Hout	2012-2013	208	0	208	Nog niet vrijgemaakt
3	7103210025	Baggeren Zuiderdiepboezem	2015-2017	1.500	0	1.500	Gepland na 2012
subtotaal				1.868	0	1.868	
Beheer hoeveelheid water							
1	7103300073	Vervangen stalen persleidingen	2011	350	0	350	Afgesloten in 2012
2	7103300035	Renovatie technische installatie van de Voornse sluis te Spijkenisse	2011-2012	1.750	0	1.750	vrijgemaakt
3	7103300039	Vervangen houten steigers voornse sluis (fase 2)	2011-2016	2.150	0	2.150	Gepland na 2012
4	7103300041	Neerslaggegevens	2012	70	0	70	Vervallen (Burap 2)
5	7103300050	Meerjarig programma grootschalig onderhoud technische installaties	2012	1.283	0	1.283	Vervallen (AWA)
6	7103300067	mtrg. 4/Vergroten/reguleren inlaatdebiet door automatisering Haven	2012	122	41	81	Nog niet vrijgemaakt
7	7103300072	Meerjarig programma grootschalig onderhoud technische installaties	2013	1.690	0	1.690	Vervallen (AWA)
8	7103300076	Meerjarig programma grootschalig onderhoud technische installaties	2014	579	0	579	Vervallen (AWA)
9	7103300077	Meerjarig programma grootschalig onderhoud technische installaties	2015	865	0	865	Vervallen (AWA)
10	7103300088	Meerjarig programma grootschalig onderhoud technische installaties	2016	1.010	0	1.010	Vervallen (AWA)
subtotaal				9.869	41	9.828	
totaal				55.325	9.416	45.909	
Investerings Zorg voor het zuiveren van afvalwater							
Getransporteerd afvalwater							
1	7304000045	Nieuwbouw rioolgemaal bedrijvenpark Oude-Tonge	2011	250	203	47	Nog niet vrijgemaakt
2	7304000047	RWZI Dokhaven: afvalwatertransportsysteem (Bijdrage Rotterdam)	2011	4.300	0	4.300	vrijgemaakt
3	7304000046	Rwzi Rotterdam dokhaven: afvalwatertransportsysteem (bijdrage Rotterdam)	2012	1.380	0	1.380	Afgesloten in 2011
4	7304000048	Aanleg afvalwatertransportsysteem noordrand Hoeksche-Waard (regionaal bedrijventerrein)	2012-2013	3.000	0	3.000	Nog niet vrijgemaakt
5	7304000049	Vervanging rioolpersleiding Goedereede	2012-2015	190	190	0	Gepland na 2012
6	7304000050	Verleggen effluentleiding Numansdorp	2012-2015	455	121	334	Gepland na 2012
7	7304000051	Verleggen effluentleiding Piershil	2012-2015	81	35	46	Vervallen (Burap 2)
8	7304000052	Rwzi Rotterdam dokhaven: afvalwatertransportsysteem (bijdrage Rotterdam)	2013	5.710	0	5.710	Gepland na 2012
9	7304000053	Vervanging rioolwaterpersleiding en vergroting capaciteit rioolgemaal Maasdam-Boezemkade (Deel II)	2013	1.330	0	1.330	Gepland na 2012

volgnr.	object-nr.	omschrijving	periode	bruto investering	bijdragen derden/subsidies	netto investering	Status per 31-12-2012
10	7304000054	Rwzi Rotterdam dokhaven: afvalwatertransportsysteem (bijdrage Rotterdam)	2014	660	0	660	Gepland na 2012
11	7304000055	Rwzi Rotterdam dokhaven: afvalwatertransportsysteem (bijdrage Rotterdam)	2016	750	0	750	Gepland na 2012
subtotaal				18.106	549	17.557	
Gezuiverd afvalwater							
1	7304100023	Renovatie zuiveringsinstallatie Numansdorp en aanvoerende rioolgemaal (Cromstrijen)	2012	4.200	0	4.200	vrijgemaakt
2	7304100024	Kalibratieverplichting debietmeters	2012	320	0	320	vrijgemaakt
3	7304100112	Zuiveringsinstallatie Spijkenisse: energieproject	2012-2013	1.200	0	1.200	Verschoven naar 2013 (Burap 2)
4	7304100114	Zuiveringsinstallatie Piershil: renovatie	2013-2014	550	0	550	Nog niet vrijgemaakt
5	7304100115	Zuiveringsinstallatie Oude-Tonge: 2e fase	2013-2016	1.975	0	1.975	Nog niet vrijgemaakt
subtotaal				8.245	0	8.245	
Verwerkt slib							
1	7304210008	Aankoop grond Rotterdam-Sluisjesdijk	2011	150	0	150	Vervallen (Burap 2)
2	7304210007	Aanpassen slibsilos in verband met stankloos verladen	2011	270	0	270	vrijgemaakt
3	7304210010	Vervangen schakelkasten van slibverwerkingsinstallatie Rotterdam-Sluisjesdijk	2012-2017	1.815	0	1.815	Verschoven naar 2013 (Burap 2)
subtotaal				2.235	0	2.235	
totaal				28.586	549	28.037	
Investeringen Wegen op orde							
Onderhoud wegen, wegbermen en wegsloten							
1	7405130000	Verkeersafwikkeling H.Ydenweg-A16-Munnikensteeg te Zwijndrecht	2011	1.170	0	1.170	vrijgemaakt
2	7405130001	Verkeersafwikkeling Rotterdamseweg - A38 - Rijnsingel Ridderkerk	2011	125	0	125	Nog niet vrijgemaakt
3	7405130002	Fietspad rondje Putten F252 Spijkenisse	2011	40	0	40	Nog niet vrijgemaakt
4	7405130003	Ontsluiting Meeuwenoord Brielle	2011	125	0	125	Nog niet vrijgemaakt
5	7405130004	Ridderkerk en Rotterdam omgeving, knooppunt Ridderkerk (A15/A16) (F233)	2011	2.800	2.800	0	Nog niet vrijgemaakt
6	7405120098	Rondje G-O: ingang Slikken-Gabriellina Dirksland (F409)	2011	2.000	2.000	0	vrijgemaakt
7	7405120097	Rondje G-O: Ooltgensplaat Oude-Tonge (F408)	2011	4.000	4.000	0	vrijgemaakt
8	7405130005	Rotonde Hekelingseweg Spijkenisse	2011	215	0	215	vrijgemaakt
9	7405130006	Melissant, Battenoord via polder Dirksland (F364)	2012	1.363	1.363	0	vrijgemaakt
10	7405130007	Fietspad Hoekseweg	2012	180	180	0	vrijgemaakt
11	7405130008	Verkeersafwikkeling IJsselmondse Randweg-Dierenstein-Cornelisland	2012	450	0	450	Afgesloten in 2011
12	7405130009	Rondje Hoekse-Waard en de Wacht-Buijendijk (F420)	2013	2.250	2.250	0	Gepland na 2012
13	7405130010	Klaaswaal-Rijksweg 29 (F244.2)	2013	1.355	1.355	0	Gepland na 2012
14	7405130011	Reconstructie Blaaksedijk	2013	950	0	950	Gepland na 2012
15	7405130012	Maatregelen voor duurzame en veilige Rotterdamseweg te Ridderkerk	2013	193	0	193	Gepland na 2012
16	7405130013	Reconstructie Boutweg inclusief aanbrengen betuining te Hellevoetsluis	2013	368	0	368	vrijgemaakt

volgnr.	object-nr.	omschrijving	periode	bruto investering	bijdragen derden/subsidies	netto investering	Status per 31-12-2012
17	7405130014	Rondje Hoeksche-Waard en van het ambachtshoerlijkheid (F414)	2014	500	500	0	Gepland na 2012
18	7405130015	Rondje Hoeksche-Waard, Nieuw-Bijerland en Oud-Beijerland (F421)	2014	875	875	0	Gepland na 2012
subtotaal				18.959	15.323	3.636	
Wegenverkeersregeling en -verkeersveiligheid							
1	7405210015	Fietstunnel Nieuwe-Tonge (N215) te Middelharnis	2011	125	0	125	Nog niet vrijgemaakt
2	7405210017	Ontsluiting Nieuwe-Tonge (N215) te Middelharnis	2011	200	0	200	Nog niet vrijgemaakt
3	7405210030	Vervanging beheercentrale ten behoeve van vri's, beweegbare fysieke afsluitingen en ov-voorziening	2011	90	0	90	Nog niet vrijgemaakt
4	7405210021	Fietsvoorziening F244 (Vliet; Westmaas - Klaaswaal)	2011	100	0	100	Nog niet vrijgemaakt
5	7405210025	Vervangingsp en renovatie openbare verlichting	2011-2013	150	0	150	Nog niet vrijgemaakt
6	7405210029	LED-straatverlichting	2012	325	0	325	vrijgemaakt
7	7405210030	Aanpak verkeersveiligheid Magdalenadijk te Oost-Flakkee	2012	90	0	90	Verschoven naar 2013 (MJB 2013-2017)
8	7405210031	Reconstructie kruising bijdr. N217 Stougjesdijk te Oud-Beijerland	2012	325	0	325	Nog niet vrijgemaakt
9	7405210032	Reconstructie vri Langeweg-Munikkensteeg te Zwijndrecht	2012	300	0	300	vrijgemaakt
10	7405210033	Rotonde Henry Fordstraat-Molendijk (Zwartewaal) te Brielle	2012	155	0	155	Afgesloten in 2012
11	7405210034	DV inrichten Tilsedijk-Oudelandsdijk fase 2	2012	300	0	300	vrijgemaakt
12	7405210035	DV inrichten Hekelingsweg-Groene Kruisweg fase 2	2012	720	0	720	vrijgemaakt
13	7405210036	Verkeerscirculatie N215 (parallelstructuur Dirksland - Melissant) te Dirksland	2012	200	0	200	Nog niet vrijgemaakt
14	7405210037	Reconstructie 3 vri's in gemeenten Ridderkerk en Barendrecht	2012-2014	750	0	750	vrijgemaakt
15	7405210038	Reconstructie verkeersregelininstallatie Rotterdamseweg-Populierenlaan Ridderkerk	2013	250	0	250	Gepland na 2012
16	7405210039	Constructieve verbetering: reconstructie Aaldijk-Kerkhofdijk te Spijkenisse	2015	1.150	0	1.150	Gepland na 2012
17	7405210040	Vervanging van buswisselstrook Industrieweg - Rotterdamseweg Ridderkerk	2015	150	0	150	Gepland na 2012
18	7405210041	Vervanging van verkeersregelininstallatie (A15) Rotterdamseweg te Ridderkerk	2015	200	0	200	Gepland na 2012
19	7405210042	Vervanging van verkeersregelininstallatie Rotterdamseweg-Donkerslootweg te Ridderkerk	2015	250	0	250	Gepland na 2012
20	7405210043	Vervanging van verkeersregelininstallatie Vlietlaan-Rotterdamseweg te Ridderkerk	2015	250	0	250	Gepland na 2012
subtotaal				6.080	0	6.080	
totaal				25.039	15.323	9.716	
Investering Algemene beleidstaken							
Bestuur							
1	7610000004	Waterschapsverkiezingen	2011-2012	1.450	0	1.450	Gepland na 2012
subtotaal				1.450	0	1.450	
Vergunningverlening en handhaving waterwet							
1	7607210000	Vervangingsinvestering meetwagen	2011	50	0	50	vrijgemaakt
subtotaal				50	0	50	
totaal				1.500	0	1.500	

volgnr.	object-nr.	omschrijving	periode	bruto investering	bijdragen derden/subsidies	netto investering	Status per 31-12-2012
Investerings bedrijfsvoering							
Huisvesting							
1	7811700003	Grondaankoop werk en kantoorruimte IJsselmonde / Hoekse Waard	2014	1.500	0	1.500	Gepland na 2012
2	7811700004	Nieuwbouw werf en kantoorruimte IJsselmonde / Hoekse-Waard	2015	3.000	0	3.000	Gepland na 2012
subtotaal				4.500	0	4.500	
Faciliteiten							
1	7811800015	Materieel civiel en cultuurtechnisch onderhoud	2011	560	0	560	Afgesloten in 2012
2	7811800016	Materieel civiel en cultuurtechnisch onderhoud	2012	620	0	620	Nog niet vrijgemaakt
3	7811800017	Materieel civiel en cultuurtechnisch onderhoud	2013	560	0	560	Gepland na 2012
4	7811800018	Materieel civiel en cultuurtechnisch onderhoud	2014	600	0	600	Gepland na 2012
5	7811800019	Materieel civiel en cultuurtechnisch onderhoud	2015	540	0	540	Gepland na 2012
subtotaal				2.880	0	2.880	
Informatievoorziening en automatisering							
1		Upgrade maximo	2011	50	0	50	Vervallen (Burap 3-2011)
2	7811500082	Beveiliging 2010	2011	150	0	150	Nog niet vrijgemaakt
3	7811500085	Z-info	2011-2012	140	0	140	Nog niet vrijgemaakt
4	7811500086	Geïntegreerd systeem bedrijfsvoeringprocessen	2012-2013	3.361	0	3.361	Gepland na 2012
5	7811500087	Vervanging infrastructuur centrale computerruimte	2013	1.500	0	1.500	Gepland na 2012
subtotaal				5.201	0	5.201	
totaal				12.581	0	12.581	
Totaal-generaal				584.413	467.677	116.736	

Bijlage 3 Staat van vaste schulden

NR LENING	INSTELLING	OORSPRONKELIJK BEDRAG GELDLENING	RENTE VOET	LOOP TIJD (JR)	ANN LIN	VERVAL DATUM AFLOSS	RESTANT 1 JANUARI 2012	VERMEER- DERINGEN IN 2012	VERMINDERINGEN		RESTANT 31 DECEMBER 2012	AFLOSSINGS- VERPLICHTING 2013	RENTE TEN LASTE VAN REKENING	REST LOOP TIJD
									GEWONE AFLOSSING	EXTRA AFLOSSING				
OVERIGEN														
400098824	BNG	€ 4.000.000	3,7900		10	L	19-02	1.200.000,00		400.000,00	800.000,00	400.000,00	32.341,33	2
58183	ASN bank N.V.	€ 30.000.000	4,3250		20	L	27-03	25.500.000,00		1.500.000,00	24.000.000,00	1.500.000,00	1.053.497,92	16
INSTELLINGEN														
10024194	NWB	€ 100.774.088	5,0600		30	L	03-01	100.774.088,00		0,00	100.774.088,00	0,00	5.099.168,85	23
10024369	NWB	€ 26.768.000	3,9250		25	L	30-12	19.272.960,00		1.070.720,00	18.202.240,00	1.070.720,00	756.346,94	17
10015393	NWB	€ 2.042.011	4,4600		15	L	17-09	272.267,91		136.134,01	136.133,90	136.134,01	10.389,14	1
10022480	NWB	€ 2.250.000	3,8150		10	L	06-02	500.000,00		250.000,00	250.000,00	250.000,00	10.464,76	1
10023110	NWB	€ 2.500.000	3,8600		10	L	04-02	750.000,00		250.000,00	500.000,00	250.000,00	20.184,58	2
10009687	NWB	€ 907.560	6,8500		25	L	15-02	72.604,76		36.302,40	36.302,36	0,00	607,86	0
10011044	NWB	€ 1.361.341	5,8800		25	L	01-03	217.814,40		54.453,60	163.360,80	54.453,60	10.139,26	3
10011628	NWB	€ 907.560	8,8500		25	L	14-06	181.511,91		36.302,40	145.209,51	0,00	7.273,33	0
10011632	NWB	€ 907.560	8,7900		25	L	21-06	181.511,92		36.302,39	145.209,53	0,00	7.534,26	0
10011843	NWB	€ 907.560	8,8400		25	L	02-01	217.814,20		36.302,37	181.511,83	0,00	53,49	0
10013434	NWB	€ 453.780	7,7500		25	L	01-04	163.360,59		18.151,18	145.209,41	18.151,18	11.605,41	8
10013639	NWB	€ 453.780	6,9500		20	L	01-09	90.756,00		22.689,00	68.067,00	22.689,00	5.781,91	3
10013859	NWB	€ 453.780	6,4600		25	L	03-01	181.511,73		18.151,17	163.360,56	18.151,17	10.559,61	9
10015363	NWB	€ 907.560	4,8700		20	L	02-09	317.646,00		45.378,00	272.268,00	45.378,00	14.738,86	6
10022034	NWB	€ 1.000.000	5,0000		25	L	07-08	640.000,00		40.000,00	600.000,00	40.000,00	31.033,33	15
10022357	NWB	€ 1.000.000	4,7300		25	L	27-12	640.000,00		40.000,00	600.000,00	40.000,00	30.250,98	15
10022943	NWB	€ 2.000.000	4,7650		25	L	04-11	1.360.000,00		80.000,00	1.280.000,00	80.000,00	64.200,43	16
10012403	NWB	€ 2.042.010	7,1500		10	L	29-03	408.402,00		204.201,00	204.201,00	204.201,00	18.169,35	1
10023081	NWB	€ 2.000.000	4,4400		20	L	14-01	1.300.000,00		100.000,00	1.200.000,00	100.000,00	53.440,33	12
10023180	NWB	€ 4.000.000	4,2100		20	L	31-03	2.600.000,00		200.000,00	2.400.000,00	200.000,00	103.145,00	12
10021899	NWB	€ 3.000.000	5,3900		20	L	24-05	1.650.000,00		150.000,00	1.500.000,00	150.000,00	84.061,54	10
10012394	NWB	€ 2.949.571	7,1250		25	L	01-04	825.879,95		117.982,85	707.897,10	0,00	14.710,99	0
10013828	NWB	€ 3.630.241	6,3700		20	L	28-12	726.048,02		181.512,07	544.535,95	181.512,07	46.152,91	3
10014340	NWB	€ 2.722.681	5,9500		20	L	05-12	680.670,21		136.134,05	544.536,16	136.134,05	39.914,88	4
10014777	NWB	€ 2.268.901	5,7500		20	L	09-10	680.670,30		113.445,06	567.225,24	113.445,06	37.652,73	5
10013964	NWB	€ 1.361.340	6,5500		20	L	01-05	340.334,96		68.067,00	272.267,96	68.067,00	19.319,68	4
10014373	NWB	€ 1.361.340	4,0000		20	L	15-01	408.401,99		68.067,00	340.334,99	68.067,00	13.719,28	5
10014880	NWB	€ 1.815.120	5,6500		20	L	05-12	544.536,00		90.756,00	453.780,00	90.756,00	30.395,95	5
10014973	NWB	€ 1.361.340	5,2600		20	L	13-01	476.469,00		68.067,00	408.402,00	68.067,00	21.601,29	6
10015557	NWB	€ 2.268.901	4,4500		20	L	09-12	794.115,35		113.445,05	680.670,30	113.445,05	35.029,63	6
10015669	NWB	€ 2.268.901	4,2500		20	L	21-01	907.560,40		113.445,05	794.115,35	113.445,05	34.017,76	7
10021926	NWB	€ 7.500.000	4,8700		10	L	19-06	750.000,00		750.000,00	0,00	0,00	17.045,00	0
10022751	NWB	€ 4.000.000	4,1600		25	L	12-06	2.720.000,00		160.000,00	2.560.000,00	160.000,00	109.472,71	16
10024197	NWB	€ 50.000.000	3,7000		25	L	29-12	38.000.000,00		2.000.000,00	36.000.000,00	2.000.000,00	1.405.588,89	18
10024939	NWB	€ 30.000.000	4,2425		25	L	01-03	25.200.000,00		1.200.000,00	24.000.000,00	1.200.000,00	1.026.685,00	20
10026173	NWB	€ 30.000.000	4,1500		10	L	01-06	24.000.000,00		3.000.000,00	21.000.000,00	3.000.000,00	923.375,00	7
10022311	NWB	€ 4.000.000	4,6500		10	L	15-11	4.000.000,00		4.000.000,00	0,00	0,00	162.233,33	0
Totaal		304.144.926						259.546.935,60	0,00	16.906.008,65	1.216.130,33	241.424.796,62	11.892.816,24	11.371.903,50

Bijlage 4 Lijst van afkortingen

Arbo	Arbeidsomstandigheden
AWA	Activeren, Waarden en Afschrijven
Awb	Algemene wet bestuursrecht
AWZI	Afvalwaterzuiveringsinstallatie
BAW	Bestuursakkoord Water
B&W	Burgemeester en wethouders
BBK	Besluit bodemkwaliteit
BBVW	Bepalingen Beleidsvoorbereiding en Verantwoording Waterschappen
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BHV	Bedrijfshulpverlening
Bor	Besluit omgevingsrecht
BWK	Bestuurlijk Akkoord Waterketen
C2C	cradle to cradle
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CDA	Christen Democratisch Appèl
Ce	Conformité Européenne
CPB	Centraal Planbureau
CPI	Consumenten prijsindex
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
CU	Christen Unie
D&H	Dijkgraaf en heemraden
DAM	Dijk Analyse Module
DBFMO	Design (ontwerp), Built (bouw), Finance (financiering), Maintain (onderhoud) en Operate (exploitatie)
DGWP	Deelgemeentelijk Waterplan
DIV	Documentaire Informatievoorziening
DOB	Duurzaam onkruidbeheer
DR	Directieraad
E&C	Engineering & Construct
e.d.	en dergelijke
EEP	Energie-efficiency plan
EMU	Europese Monetaire Unie/Economische en Monetaire Unie
ERP	Enterprise Resource Planning
EU	Europese Unie
EZ	Economische Zaken
Fe	Ferro
FN	Financiën
GBKN	Grootchalige Basiskaart Nederland
GEO	Geografische (Informatievoorziening)
GET	Goede ecologische toestand
GEP	Goed ecologisch potentieel
GI	Geografische Informatie
GO	Goeree-Overflakkee
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GS	Gedeputeerde Staten
ha.	hectare
HDN	Hollandse Delta Natuurlijk
HIA	Hendrik-Ido-Ambacht
HVC	Huisvuilcentrale Noord Nederland
HWBP	Hoogwaterbeschermingsprogramma
HWH	Het Waterschapshuis
HWN	Hoofdwegennet
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
ILG	Inrichting Landelijk Gebied

IMW	Integraal maatregelenpakket wegen
INSPIRE	Infrastructure for Spatial Information in Europe
IPO	Interprovinciaal Overleg
IRIS	Integratie resultaatgericht informatiesysteem
JZ	Juridische Zaken
KAM	Kwaliteitszorg-, arbeidsomstandigheden- en milieuzorgbeleid
km	kilometer
KNMI	Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut
KRW	Kaderrichtlijn Water
kwh	kilowattuur
Led	Light emitting diode
LNC	Landschap, natuur en cultuur
m	meter
MES	Maatschappelijk efficiënt en solide
Meteo	Medewerkerstevredenheidsonderzoek
MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
MJA	Meerjarenafspraken energie-efficiency
MJBP	Meerjarenbeleidsplan
MIn.	Miljoen
mm	millimeter
MOOP	Meerjaren organisatie ontwikkel programma
Mor	Ministeriële regeling omgevingsrecht
MVO	Maatschappelijk verantwoord ondernemen
n.v.t.	niet van toepassing
NBW	Nationaal Bestuursakkoord Water
NEN	Nederlandse norm
NHI	Nederlands Hydrologisch Instrumentarium
nHWBP	Nieuw Hoogwaterbeschermingsprogramma
NME	Natuur en Milieu Educatie
NORA	Nederlandse Overheid Referentie Architectuur
NUP	Nationaal Uitvoeringsprogramma
NVO	Natuurvriendelijke oever
NWP	Nationaal Waterplan
OAS	Optimalisatiestudies
OTO	Opleiden, trainen en oefenen
OV	Openbare verlichting
P&C	Planning en control
PAGO	Periodiek arbeidsgeneeskundig onderzoek
PDCA	Plan Do Check Act
PK	Personeel en organisatie en kwaliteitszorg-, arbeidsomstandigheden- en milieuzorgbeleid
PM	Pro memorie
PRINCE	Projects In Controlled Environments
PvdA	Partij van de Arbeid
PVV	Partij voor de Vrijheid
PWK	Provinciale waterkeringen
RI&E	Risico-inventarisatie en - evaluatie
RUD	Regionale uitvoeringsdienst
RWZI	Rioolwaterzuiveringsinstallatie
RZ	Rozenburg
SGBP	Stroomgebiedbeheersplannen
SGP	Staatkundig Gereformeerde Partij
SNIP	Spelregelkader Natte Infrastructuurprojecten
SSC	Shared Service Centre
Stowa	Stichting toegepast onderzoek waterbeheer
SVI	Slibverwerkingsinstallatie
UvW	Unie van Waterschappen
uWBP	Uitwerkingsprogramma Waterbeheerplan

V&W	Verkeer en Waterstaat
VBC's	Visstandbeheercommissies
VCA	Veiligheid, gezondheid en milieu Checklist Aannemers
v.e.	Vervuilingseenheden
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VP	Voorne-Putten
VRI's	Verkeersregelinstanties
VROM	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
VV	Verenigde Vergadering
VVD	Volkspartij voor Vrijheid en Democratie
VZHW	Vereniging van Zuid-Hollandse Waterschappen
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WCK	Waterschapsbrede controlekamer
WHD	Waterschapspartij Hollandse Delta
WHW	Wet herverdeling wegenbeheer
WM	Wet milieubeheer
WN	Water Natuurlijk
WP	Waterplan
WS	Watersystemen
WSHD	Waterschap Hollandse Delta
WSRL	Waterschap Rivierenland
Wtw	Waterwet
ZB	Zuiveringsbeheer
ZUIS	Zuiverings Informatiesysteem